

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 14 / Sayı: 168 / Aralık 1995 / 4,- DM

SAVAŞTA DA BARIŞTA DA 1996 YILI PKK'NINDİR

1995

yılını bitirip 1996'ya başlangıç yaparken devrim ve karşı-devrim arasındaki kazanım ve kayıpları değerlendirmek savaşın bundan sonraki gidişatı açısından önem arz etmektedir. Kuşkusuz 1995 yılını iyi bir sonuçla bitiren, rakibini zor durumda bırakan güç, 1996 yılına da iyi başlangıç yapmış olacaktır. Bu anlamda yılın muhasebesini sunmak ve birikimlerini 1996'a aktarmak gereklidir.

Bu arada hemen belirtelim ki, 1995 yılını elbette bütün yönleriyle bir değerlendirme kapsamında ele almak zordur. Ancak yine de yıla damgasını vuran temel olayları değerlendirerek bir panorama çizme imkanı vardır.

Türkiye ve Kürdistan'daki gelişmeleri değerlendirirken, dünyanın durumuna bakmakta da fayda vardır. Dünyadaki gelişmeler ve ittifak arayışları mevcut siyasal yapıları etkiliyor.

Emperyalist-kapitalist sistem, 1996 yılına sorunları daha da ağırlaştırmış olarak giriyor. Hatırlanacağı gibi, 1990'lı yıllarla birlikte dünyada mevcut olan iki blok arasındaki duvarlar yıkılmaya başladı. Reel sosyalizm ile emperyalist-kapitalist sistem arasında var olan denge durumu yerini oynak dengeye ve belirsizliğe bırakmıştı. Bu gelişmenin olumlu yönlerinin de olduğu şimdi daha fazla açığa çıkmış bulunuyor. Zira o dönemde mevcut olan denge durumu insanlığın sorunlarına çözüm olmada fazla ilerletici olamıyordu. Özellikle geri bırakılan, ezilen ve sömürülen ülkelerdeki gelişmeler bu gelişkinin

Devamı 2. sayfada

SAVAŞ VE BARIŞ

“Gerçek bir demokrasinin ve barışın Kürt sorunu temelinde hız kazanması imkanına ulaşılmıştır. Kürdistan'daki devrimci savaşım ilk defa Türk halkına da demokrasinin gereğini, savaşımını, kurtuluşu için vazgeçilmezliğini açıkça göstermiştir.”

Yazısı 4. sayfada

PKK'siz çözüm
Kürt ulusunun
bitirilmesidir

“Türk sistemi insanın insan olma hakkına, her şeye yöneliyor, bu en büyük terörizmdir. Konuşma özgürlüğünden tutalım siyasi parti kurmaya kadar, hepsine acımasız bir terörle yönelmektedir. Biz ise var olmak için kendimizi savunuyoruz. Bizim şiddet anlayışımız, tamıtamına insan olma hakkımızı, ulus olma hakkımızı, özgür olma hakkımızı kullanmak içindir.”

Paris Match dergisinin Başkan APO'yla yaptığı röportaj

Yazısı 16. sayfada

Yürekleri bizimle büyük savaşa katılmayanların, yüreklerimize ortak olmaya hakları yoktur

Abdullah ÖCALAN

Çaresizliklerinize, duygularınıza ve tutkularınıza bakıyorum çok yetersiz. Siz bu kişiliklerle bir çorbayı bile kurtaramazsınız. Halbuki devrim çok kudretli olma, kudretli vurma, yıkma ve yeniden kurma hareketidir. Dikkatli olmuyorsunuz, kendi ellerinizle kendinizi vuruyorsunuz. Düşman nerede, siz nerede? En kötüsü de gelişmek istemiyorsunuz. Hep zavallıları ve çaresizleri oynuyorsunuz. Devrim, siyaset ve askerlik çok ciddi olaylardır. Bunların kenarından bile geçmiyorsunuz. Tutkularınız, aşklarınız yok. Bir sigaradan, bir laklaktan aldığınız keyfi altın değerinde olan askeri bir kişilikten alamıyorsunuz. Sizin çürümüşlüğünüz buradadır. O kadar küçük şeylerle uğraşıyorsunuz ki, kendinizi o kadar basit yaşam alışkanlıklarıyla meşgul ediyorsunuz ki, size altın değerinde kahramanca bir yaşam sunsak bile, bu size sıkıntı veriyor.

Neden böylesiniz? Büyük işleri amaçlayan, kendisine büyük iradeyi yakıştıran kişiler haline nasıl gelebilirsiniz diye çok düşünüyorum. Yaşamı ve savaş kendisi içinizde kilitlemiştir. Büyük tutkularınız o kadar dumura uğratılmış, kin ve intikam duygularınız o kadar çarpılmış ki, size acımamak elde değil. Benim gerçekten işlerim çok zor. Ama ben kendimi yaşatabiliyorum. Öyle ahım-şahım olmasa da, yaşam tarzım doğru ve ileri. Tabii sorun ben değilim. Sorun ben olsaydım, kendimi lime lime edip yeniden yapardım. Zaten bunu yapıyorum.

Devamı 12. sayfada

ŞEHİTLERİMİZ KÜRDİSTAN'DIR KÜRDİSTAN ULUSAL ÖZGÜRLÜĞÜMÜZDÜR

M. Ali Geyik, İbrahim İncedursun ve Ali Temel hevallere anı yazıları

25-26. sayfalarda

HAREKETLİ SAVAŞ

“On yılı aşkın süredir devam eden ulusal kurtuluş mücadelesi, bugün önemli mevizlere kavuşmuş, mevcut gelişmeler ve kazanımlar, bir üst aşamaya, yani stratejik açıdan denge, askeri açıdan da hareketli savaş aşamasına geçişi doğurmuştur. Zafere yakın olan böyle bir aşamada, ortaya çıkan koşulları doğru değerlendirip, taktik hamlelerle savaşı süreklileştirip tamamlamak devrimimiz için yaşamsaldır.”

Yazısı 9. sayfada

DEVRİMCİ YAŞAM DİSİPLİNLİ YAŞAMDIR

Sabri Ok- Muzaffer Ayata

Her yönüyle kazanılması gereken yaman bir süreçten geçiyoruz. Savaş ülkede, metropollerde ve yurt dışında yığınsallaştıkça, bu bütün mücadele ortamlarına direkt yansıyor ve rejim önlem olarak, bir yandan şiddeti sınırsız bir şekilde dayatırken, diğer yandan da rehaveti yaygınlaştırarak gelişmelerin önünü tıkamaya çalışıyor. Kürdistan'ı insansızlaştırıyor, işkenceden geçirdiği insanların onbinlercesini zindanlara dolduruyor, ülke ve halk gerçekliği

karşısında nedamet gösterip kaçmaya zorluyor.

Böyle önemli bir süreçte dayatılan; mücadeleden koparmak, maddi ve manevi olarak yıpratmak, moralmen çöktürmek oluyor. Bir yandan sınır tanımaz şekilde dayatılan özel savaşın, dışarıda halk kitleleri üzerinde estirdiği terör ve rehabilite merkezi olarak görülen zindanlar üzerinde oynanan oyunlar, diğer yandan uluslararası alanda kullanılan taktik ve araçlar;

Devamı 21. sayfada

SAVAŞTA DA BARIŞTA DA 1996 YILI PKK ' NİN DİR

Baştarafı 1. sayfada

kullanılması temelinde rahatlıkla kontrol edilebiliyordu.

Dünyanın çivisi yerinden oynadığında emperyalist-kapitalist sistem biraz erken sevinmeye başladı. Sosyalizme karşı dünyaya egemenliğini ilan edeceğini düşünüyordu. Yaklaşım; “Sosyalizm yıkılmış, ezilen halk yığınlarının ideolojisi ve kurtuluş umudu olmaktan çıkmıştır” veya “Kapitalizmin tek alternatiftir” şeklindeydi. Tekelindeki medyatik imkanlarını da kullanarak bu düşünceleri milyonların beynine şırın-ga etmeye çalışıyor ve “yeni dünya düzeni” tezleriyle egemenliğini ilan ediyordu.

Ancak, aradan geçen bu beş yıllık süreçte emperalist-kapitalist sistemin insanlığın sorunlarına çözüm olamadığı, olamayacağı ve gittikçe de derinleştiireceği açığa çıktı. “Yeni dünya düzeni” düzensizlik, belirsizlik ve beklenti olmanın ötesine geçemedi. Dolayısıyla kapitalizm dünyanın çivisini yerinden oynatmakla başına büyük dertler açacak, umutla ve heyecanla başladığı işi sonuna götüremeyecekti. Nitekim insanlığın sorunları 1990'dan bu yana daha da ağırlaşmıştır. Kapitalizmin vaat ettiği tüketim cennetinin insanlığın bütün değerleriyle oynam anlamına geldiğini başta eski Doğu Bloku'nun halkları olmak üzere herkes anladı. Halklar geçmişi arar hale geldi.

İşte böyle bir ortamda, bugün başta Rusya'da olmak üzere dünyada sol yeni bir yükseliş sürecine giriyor. Solun geçmiş hatalardan sonuç çıkarıp çıkarmadığı ve hatta gelişmeleri ne kadar anlamaya çalıştığı ayrı bir tartışma konusudur. Bu çok sağlıklı da gelişmeyebilir. Ancak şu gerçeği artık kimse inkar edemez: Halklar, ezilen kesimler ve insanca yaşamak isteyen milyonlar, kendilerine dayatılan ağır sorunlarla yüklü yaşam koşulları karşısında yeni arayışlara girmişlerdir. Bu da başta emperyalist-kapitalist sistem olmak üzere gerici iktidarları ürküt-mektedir.

İşte ABD'nin ve diğer emperyalist ülkelerin PKK karşıtlığı buradan kaynaklanmaktadır. PKK bir örnek olarak dünyada önemli etkilerde bulunacak bir ideolojik, politik ve örgütsel yaklaşıma sahiptir. Sorun sadece Kürdistan sorununun çözümü değildir. İnsanlığa kurtuluş yolunu göstermek ve sosyalizmi yaşatmak sorunudur. ABD ve Almanya'nın Kürt sorununu kendilerince kabul edip her gün PKK'yi terörist olarak ilan etmeleri bundandır. PKK'nin taşıdığı sosyalist kurtuluş ideolojisindendir. Ve bu çelişki de stratejiktir.

Bazı küçük-burjuva kafa karıştırıcıları, Almanya'nın Kürt halkına yönelmesini, PKK'nin Almanya'daki eylemleriyle değerlendirmeye çalışmakta ve adeta Almanya'yı temize çıkarmaya çalışmaktadırlar. Eğer bu kasıtlı yapılan bir değerlendirme değilse gaflettir. Bunu iddia edenler acaba Almanya'nın tarihten beri var olan sosyalizm, insanlık ve halklar düşmanı yüzünü göremiyorlar mı?

Yine Almanya'nın başlattığı Düsseldorf davasını göremiyorlar mı? Burada mahkum edilmek istenen PKK şahsında yeni sosyalizm anlayışıdır. Solun yükselişinde PKK'nin payının olmasındandır.

1995 yılı dünyadaki gelişmelere bu yönüyle de damgasını vurdu. Bitti denilen ve gerileme sürecine girdi denilen sol, 1995 yılında yükselişe geçerek daha büyük bir çıkış için zemin yaratmış oldu. Bu durum solun çabalarından ziyade, mevcut yönetimlerin politika üretememesinden kaynaklanmaktadır. Bunun etkileri Türkiye solunda da görülecektir.

1995 yılının Kürdistan devrimini daha yakınlaştırdığını ve parçalanmışlığı aşmada önemli bir yıl olduğunu belirtmek gerekiyor. Gerek gerilla ordulaşmasının ve eylemliliğinin geldiği düzey, gerekse de siyasi ordulaşmanın yakaladığı boyut ve ayrıca düşmanın mevcut gerileme ve çözümsüzlük düzeyi, 1995 yılından 1996 yılına büyük kazanım umutlarıyla girdiğimizi gösteriyor.

Partimiz 1995 yılına 5. Kongresi'ni gerçekleştirerek girdi. 5. Kongre ülkemizin doruklarında her eyaletten giden delegelerin katılımıyla gerçekleştirildi. Kongremiz mücade- lenin her sahasına ilişkin aldığı kapsamlı kararlarla 1995'e damgasını vurdu.

de kutlanmasının önüne geçemedi. Başta Kürdistan'ın bütün şehirleri ve köyleri olmak üzere, Türkiye metropollerinde de onbinlerce Kürdistanlı Newroz'u sokaklarda ulusal renkleriyle kutladı. Kürt halkı, ne tür baskı olursa olsun ulusal kurtuluşta karar kıldığını ve bundan başka da yaşam olanağı olmadığını dosta düşmana gösterdi. İşte 1995 yılının başlarındaki bu gelişmeler TC'yi adeta çılgına çevirdi. Bir dönemler “ya bitireceğiz, ya bitireceğiz” sloganını atan özel savaş rejimi, attığı yanlış adımlarla ve yaşadığı gerilemeyle, kararsız bir duruma düştü. Güney'in işgali kararsızlığı aşma ve gerillanın hazırlıklarını boşa çıkarma temelinde aynı süreçte geliştirildi.

20 Mart günü TC ordusu 5. Kongre'nin savaş hazırlıklarını boşa çıkarmak, yıla yaptığı kötü gidişi durdumak için resmi rakamlara göre 35 bin (gerçekte daha fazladır bu sayı) kişilik bir güçle Güney Kürdistan'ı işgal etti. Ancak Güney işgali tutmadı ve kısa sürede aleyhine dönmeye başladı. Güney işgali gerillaya zarar veremediği gibi gerilladan çok ciddi darbeler yedi. Geri çekilirken de ardında binlerce tabut ve inançsızlaşmış bir ordu bıraktı.

TC, Güney'de sivil halka çok ciddi zararlar verdi. Sivil halka yönelik olarak gerçekleştirilen katliamlar

ney ve Kuzey'in birliği daha da somutluk kazandı. Güney'deki konumumuzu güçlendirdi.

Aynı süreçte partimizin Kuzey Kürdistan ve özellikle Dersim bölgesinde yarattığı gelişmeleri ve yaptığı hamleleri engelleyemeyen TC, yine sivil halka yöneldi. Köyler yakılıp yıkıldı, onlarca kişi katledildi. Bu gelişmeler TC'nin Dersim'i de kaybettiğinin göstergesi oldu. Bu dönemde psikolojik savaş o kadar ileri boyutlara varırdıldı ki, Çiller, “PKK helikopterleri köyleri yakmıştır” diyebildi.

TC, ordusunun operasyonları sadece Güney ve Dersim'le sınırlı değildi. Kürdistan'ın her eyaletinde çok kapsamlı operasyonlar geliştirdi. Özel savaş basını, yine onlarca ARGK komutanını öldürttü! PKK'nin bittiğini yazdı. Ancak bunların psikolojik amaçlı propaganda olduğu kısa sürede açığa çıktı ve başta medya olmak üzere, TC inandırıcılığını yitirdi. Çünkü gerçekler bu psikolojik propagandanın tam tersiydi. Operasyonlarda zarar gören ve adım atamaz hale gelen Türk ordusuydu. Böyle bir ortamda Güney'de gelişen yeni bir 15 Ağustos Atılımı'na TC ordusu müdahale etme gücünü ve cesaretini kendinde göremedi.

TC'nin askeri ve siyasi anlamda aldığı darbeler, diplomatik alanda

nu olmak üzere, TC Avrupa'da adeta dilenci konumuna düştü. Başbakan Çiller ve dışişleri bakanları sürekli dışarıdaydılar. İç sorunlarla ilgilenmek için zaman bulamadılar. Adeta “savaşa akan dış kaynak ve destek durursa mahvoluruz” tutumunu segilediler.

1995 yılı TC'yi ekonomik açıdan daha zor duruma soktu. Yıllardır savaşa endekslenen ekonomi tıkanma noktasındadır. Emekçinin ve işçinin sorunları artmış, geçim sıkıntısı baş göstermiştir. Ekonomi-yi kontrol edenler savaşa kaynak bulmaktan başka bir şey düşünmüyorlar. 5 Nisan kararlarının savaşa kaynak bulmak için daha fazla sömürü anlamı taşıdığı açığa çıkmıştır.

1995 yılında memur ve işçi eylemlilikleri de gelişti. Her ne kadar ücret talebiyle ortaya çıkılsa da, siyasi bir muhtevaya bürünebileceği de görüldü. Mevcut faşist düzen memura, işçiye ve emekçiye daha fazla ücreti istese de veremez. Ya savaşa, ya da işçiye; ikisinden birini tercih etmesi gerekiyor. Ancak faşist rejim kaynağı savaşa aktarmakta ısrar ediyor. Bu durum da gösteriyor ki, 1995 yılı bu sorunları daha fazla açığa çıkarmış ve kirli savaş karşıtlığını geliştirmiştir. Anti-faşist cepheyi güçlendirmiştir.

Türkiye'de sermaye kesimi gidişattan rahatsızdır. Çünkü sermaye savaşa akmaktadır, ekonomi gittikçe küçülmektedir. Bu da sermayenin mantığıyla çelişmektedir. Başbakan'da dahil herkes sermayesini dışarı kaçırma telaşı yaşıyor. TC'nin 1996'yi bu şekilde geçirmesi de oldukça zordur.

1995 yılının en önemli gelişmelerinden biri de Güney'de gelişen 2. 15 Ağustos Atılımı'dır. Emperyalizm, KDP ve YNK'yi Dublin'de yan yana getirerek, PKK'ye karşı Güney'de işbirlikçi bir çözüm yaratmayı planladı. Amaç planın bir parçasını da aynı işbirlikçi çözümü Kuzey'e yaymaktır. Bu planın içinde TC de vardı. KDP bu yönlü bir yaklaşımla Güney'de sürekli gerilla güçlerini sınırlandırmaya, kompolar geliştirmeye çalıştı. Güney hamlesi bu temelde, PKK şahsında Kürt halkına dikilmek istenen kefe-yi yırttı.

Güney hamlesi Dublin'de Kürt halkı üzerinde oynanmak istenen kötü oyunu bozduğu ve emperyalizmin planlarına ciddi darbeler vurduğu gibi, işbirlikçiliğe de artık ülkeyi ve halkı satmanın kolay olmadığını gösterdi.

Güney hamlesiyle birlikte Güney'de demokratik halk federasyonlaşmasının önü açıldı. PKK'nin bu federasyonlaşmanın güçlü destekçisi ve kurucusu olduğu konusunda var olan tartışmalar olumlu temelde sonuçlandı. Bundan sonraki gelişmelerin daha fazla halk lehine olacağı, Kuzey karşısında engel olmaktan ziyade destekçi olacağı ve paralel bir gelişme içinde olacağı anlaşıldı. Bu sonuç, 1991'den beri Güney'de var olan iktidar boşluğunun dolmasına yardım edeceği gibi, işbirlikçiliğin etkisini de zayıflatı-

Başkan APO ateşkes ilanıyla, sorunun barışçıl yollardan çözümü için düzene bir şans tanımıştır. Bu şans değerlendirilmek için, siyasi çözüm yolunun açılması için tanınmıştır. Başka hiçbir şey için değildir. Kimse boş hayaller peşinde koşmasın, farklı komplekslere girmesin. PKK halklara saygının ve insanlığa çıkış yaptırmının bir gereği olarak üstüne düşen sorumluluğa kutsallık derecesinde yaklaşırken, bunun doğru anlaşılması gerekiyor.

Partimizin bu hamlesi TC'yi çıl-gınlaştırarak etkilerini sınırlandırma çabasına itti. Kongreye cevap olarak TC'in attığı somut adımlar vardır. Bunlardan biri İstanbul Gazi mahallesinde Alevi insanlarımıza karşı gerçekleştirilen katliamdır. 5. Kongre'nin Türkiye metropollerine ve Türkiye devrimine ilişkin kararları ve pratikte bu yönlü atılan adımlar, TC'yi böyle bir katliama itti. Kürdistan'ı tamamen kaybeden TC, Türkiye metropollerindeki Kürt halkının ve emekçilerin geliştirecekleri örgütlülüğün ve eylemliliğin önünü kesmek için bir kez daha katliamla sindirme yöntemini seçmişti. Ancak TC'nin hesapları bir kez daha tutmadı. Gazi katliamı Alevileri kemalizmin etkisinden kurtarılmasına yol açarak, ulusal kurtuluş mücadelesine daha da yakınlaştırdığı gibi, metropollerde radikal kitlesel eylemliliği ve anti-faşist cepheyi daha da büyüttü. Bu yönüyle Gazi katliamı, TC'yi çok ciddi sorunlarla karşı karşıya getirdi.

Bu süreç aynı zamanda, Newroz'a denk geliyordu. TC, Newroz'dan oldukça ürküyordu ve Kürt halkının bayramına sahip çıkmasının önüne geçmek istiyordu. Gazi katliamı, Güney Kürdistan'ın işgal edilmesi, Newroz'un kitlesel temel-

çeşitli basın-yayın kuruluşlarında da yer aldı. Bu yönüyle de TC'yi uluslararası alanda zor durumda bıraktı. Elbette TC bölgeye girerken emperyalizmin rızasını ve desteğini aldı. Ancak süreç içerisinde sonuç alamayacağı ve daha da yıpranacağı kesinleştikçe, emperyalist ülkeler de tepki göstermeye başladılar.

Güney'e kapsamlı bir şekilde giren TC, Kuzey'de gerilla güçlerinin gerçekleştirdiği eylemler karşısında zor durumda kaldı. Savaşı Güney'le sınırlandırmak istedi. Propagandası da bu yönlüydü, ancak asıl büyük çatışmalar başta Dersim olmak üzere Kuzey'de yaşandı. Bu çatışmalarda da başarı kaydeden gerilla güçleriydi. Bu yönüyle de TC'nin geliştirmek istediği psikolojik propagandanın önüne geçilebildi.

TC, Güney'de hem askeri, hem siyasi ve hem ekonomik, hem de diplomatik olarak büyük kayıplar vererek çekilmek zorunda kaldı. Sık sık kullandıkları “tampon bölge” kavramı literatürlerinden çıktı gibi. Çünkü böyle bir bölgeyi korumalarının imkansızlığı açığa çıktı. TC aldığı bu dersle bir daha yıl boyunca Güney'e girmeye cesaret edemedi.

Güney işgali partimiz açısından da her açıdan bir kazanımdı. Gü-

da etkili oldu. Kürt halkının içine girdiği yeni iktidarlaşma sürecinde yeni kurumlar ortaya çıktı. 12 Nisan 1995 yılında Hollanda'nın Lahey şehrinde, önemli uluslararası şahsiyetlerin katılımıyla Sürgünde Kürdistan Parlamentosu ilan edildi. DEP milletvekillerini apar-topar meclisten zindana götüren özel savaş rejimi telaşlandığı gibi, daha da saldırganlaşmaya başladı. Hollanda devletiyle ilişkilerini askıya aldı. TC, DEP milletvekillerine yaptıklarının kendisi açısından sonuçlarının ne kadar ağır olduğunu da görmüş olacaktı.

Sürgünde Kürdistan Parlamentosu Kürt diplomasisinde ileri bir adım olduğu gibi, Kürt iktidarlaşmasının bir kurumu olarak da uluslararası alanda destek gördü. Kürt diplomasisindeki bu atılım TC'yi uluslararası alanda zora soktu. Son olarak Avrupa Parlamentosu'nun TC'yi PKK ile siyasi çözüm için masaya oturmasını istemesi, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi açısından diplomatik alanda kazandığı başarıyken, TC açısından ise bir başarısızlıktır. Bu anlamda 1995 yılı da diplomatik sahada mücadelemizin başarılarıyla sonuçlandı. Sorunun çözümü için TC'ye baskılar daha da arttı. Başta Gümrük Birliği soru-

çaktır. Demek ki, burada 1991'den beri sürüncemede kalan bir sorunun 1995'de çözüme götürülmesi başarılımıştır.

Bazı kafa karıştırıcılar ve işbirlikçiliği kendine meslek haline getirenler, Güney hamlesini sıradan bir biçimde, bir gücün bir güce saldırması ve kardeş kanının akması olarak değerlendirdiler. Şimdi daha da açığa çıkmıştır ki; Güney hamlesi, işbirlikçiliği Kürtlerin kendi aralarındaki sorunları çözmede engel konumundan çıkarmıştır. Güney hamlesi ve ardından geliştirilen diyalog ortamı TC'yi oluştuga telaşlandırmıştır. Artık Güney Kürdistan'a girmeye cesareti ve gücü kalmayan TC, Güney Kürdistan'da yaratılacak bir demokratik federasyonun Kuzey'e etkisini düşündükçe daha saldırganlaşıyor. Dublin'de ABD'nin yanında TC'nin de hevesi kursağında kalmıştır. Güney'de demokratik federasyonu engelleme ve Kuzey'i geri temelde hal etme planı böylece boşa çıkmıştır.

Bu yönüyle Güney'de yeni bir 15 Ağustos atılımı ve ardındaki gelişmeleri 1995 yılından 1996 yılına geçen, yılın en önemli gelişmesi olarak değerlendirmek abartı olmasa gerek.

1995 yılının siyasi düzlemde en önemli olaylarından biri de Ulusal Kongre fikrinin artık pratikte yaşama geçirilmesinin imkanlarının yakalanmasıdır. Partimizin öncülüğünde geliştirilen ve bütün Kürt partilerinin desteğini alan Ulusal Kongre'nin ilanı an meselesidir. Güney'deki barış ortamı da bu gelişmeyi hızlandıracaktır. Ulusal Kongre ile birlikte Kürdistan sorunu uluslararası alanda yankısını daha fazla duyuracağı gibi, içte de ulusal birlik ve parçalanmışlığın yarattığı olumsuz sonuçları da bertaraf edecektir. Şu anda Kuzey ve Güney birleşmiş durumdadır. Kürdistan'ın ortasına zorla sınır koymaya çalışan anlayışlar, Ulusal Kongre içinde teşhir olacaklardır. Bu gelişme birçok gücü telaşlandıracaktır, bazıları gerçekleşmemesi için aktif olarak çalışacaklardır. Ancak geri dönüşmez bir noktaya gelindiği açıktır.

Türk devleti kendisini zor temelinde yaşattığı için barış taleplerine yine şiddetle cevap verdi. Kitlelerin geliştirdiği, "kirli savaşa son" kampanyalarına dahi tahammül edemediler. Çünkü ister savaşta olsun, ister barışta olsun partimiz kazanabilecek bir durumdadır. TC ise dağılma ile karşı karşıyadır.

1995 yılının ortalarında zindanlarda bulunan on bin tutsağın başlattığı kitlesel açlık grevleri, halkımızın birlik ve dayanışmasının bir göstergesi oldu. Şehitler verme pahasına direnişten vazgeçmeyen halkımız dostu da, düşmana da kendi kaderlerini tayin hakkını kimsenin engelleyemeyeceğini gösterdiler. Bu eylemlilikler halkımızın siyasi ordulaşmasının aldığı boyutu gösterdi. Kürdistan'da ve Türkiye metropollerinde yeni serhildanlar sürecine girildi. Ve bu süreç, şu anda güçlü bir tarzda sürüyor.

Siyasi tükenifl ve seçimler

Askeri, ekonomik ve diplomatik açıdan oldukça zorlanan TC, 1995 yılının sonlarına doğru siyasi sahada da ağır bir krizin eşiğine geldi. Siyasi kriz erken genel seçimleri dayattı ve TC, başka türlü başlamayınca baskın seçimlerle bunu aşma çabasına girdi.

1991 yılından beri geliştirilen (bu aynı zamanda DYP-SHP hükümeti dönemidir). "Milli mutabakat" hükümeti ve parlamentosu, en son 2 Mart darbesiyle DEP milletvekillerinin zindana atılmasıyla ciddi sorunlarla karşılaştı. Türkiye'de parlamentonun, siyasi partilerin ve parlamenter sis-

tem içinde var olan bütün kurumların bir göstergeden ibaret olduğu açığa çıktı. MGK ve Özel Harp Dairesi Türkiye'de siyasal kurumları, siyaseti ve siyasetçileri denetim altına almış ve onlarla çok kötü bir tarzda oynamıştır.

1991 yılında "Kürt realitesini tanıyoruz" açıklamalarıyla iktidara gelen ve Kürt toplumundan da kredi alan hükümet, MGK'nin geliştirdiği Kürt sorununu şiddetle çözme (ezme) politikalarının destekleyicisi ve uygulayıcısı olmaktan öteye geçemediler. Ayrıca her şeyi kirli savaşın hizmetine sundular.

Parlamentonun içinde var olan partiler de bu kirli politikaya karşı muhalefet olmaktan ziyade, adeta "şiddeti yeterince geliştiremiyorsanız, imha politikalarını kararlıca takip edemiyorsunuz" gibi eleştiriler geliştirdiler.

Siyasetle ve siyasetçilerle kötü tarzda oynanan böylesi bir dönemde, başta Kürt halkı olmak üzere, emekçilerin, işçilerin, memurların ve ezilen tüm halk kitlelerinin başına getirilmedik bir durum bırakılmadı. Bu dönemin siyasal ifadelendirmesi açık faşist rejim olmaktadır. Siyasal kurumlar ve siyasetçiler bir kontra gibi tek sesten açık faşizmin sloganlarını yaşama geçirdiler.

Bu partilerin ve hükümetlerin sorumluluğu altında, 2000'e yakın faili meçhul cinayetler adı altında insan katledildi. Bunların hepsi de halk önderleriydi. Aydın, sanatçı, yazar, gazeteci, doktor ve öğretmen demeden hunharca katlettiler.

3000 köy yakıldı. İnsanlarımız kar-kış demeden sürgün edildiler. Kürdistan Kürtsüzleştirilmeye çalışıldı. Şırnak, Lice, Dıgır, Cizre, Yüksekova ve daha birçok il ve ilçe yerle bir edildi. Ekonomik ve sosyal yaşam dumura uğratıldı.

Kürdistan'ın yakılmadık ormanı, tahrip edilmedik güzelliği, talan edilmedik zenginliği, işkenceden geçirilmedik Kürt insanı kalmamış gibidir. Şu anda cezaevlerinde onbinlerce

noktalandı. Seçim öncesi siyasi parti liderleri topluma hiçbir şey vaat etmedikleri gibi, sanki her şey çok normalmiş, kirli savaş ve bir Kürt sorunu yokmuş gibi yaklaştılar. Hiç kimsenin de geçmişin muhasebesini yapma ve geçmişin hesabını verme gibi bir yaklaşımı olmadı. Elbette bunu onlardan beklemiyoruz. Ancak sorunu farklı ele almak ve Türkiye siyasetini işletmek istiyorlarsa geçmişin hesabını vermeleri gerektiği konusunda onları uyarmak istiyoruz. Kimse yaşanan bunca acı ve katliam üzerine, yaratılan bunca tahribat üzerine sünger çekerek kapatabileceğini düşünmemelidir. Kürtçe eğitim, TV gibi aldatmacalarla da Kürt halkını eşitlik temelinde özgürce yaşama ilkesinden vazgeçirilemeyeceği konusunda rejimi bir kez daha uyarıyoruz. Halkımız kendi mücadelesiyle Kürtçe eğitimini de, TV yayınına da yapıyor.

Bu baskın seçimler, rejimin önümüzdeki yılı da ciddi bir baskı ve katliam yılı haline getirmek istediğinin belirtisidir. Seçim sistemi demokratik güçlerin aleyhinedir. Baskılar, katliamlar ve engellemeler Kürt ulusunun iradesini meclise yansıtmamıştır. İradesini sisteme yansıtmayan-yansıtmayan Kürt ulusu başka kanallarla bunu başaracaktır. O zaman da özel savaş rejimi varsa gücü gelsin engellesin.

Kürt ulusu HADEP ile Türkiye'de demokrasi ve barış ortamının gelişmesi için Türkiye kamuoyuna kredi verirken, Başkan APO'da ateşkes ilanıyla, sorunun barışçıl yollardan çözümü için düzene bir şans tanımıştır. Bu şans değerlendirilmek için, siyasi çözüm yolunun açılması için tanınmıştır. Başka hiçbir şey için değildir. Kimse boş hayaller peşinde koşmasın, farklı komplekslere girmesin. PKK halklara saygının ve insanlığa çıkış yaptırmanın bir gereği olarak üstüne düşen sorumluluğa kutsallık derecesinde yaklaşırken, bunun doğru anlaşılması gerekiyor. Buna karşılık Türk devleti imha savaşında direktme sorumsuzluğunu gös-

su gerçekleştirdi. Bu mitingler özel savaş rejiminin yüreğine korku salması ve işinin gittikçe zorlaştığını göstermiştir.

Özel savaş rejiminin önünde yeni bir süreç var. Ya partimizin ateşkes ve siyasi çözüm çağrılarına olumlu yanıt verir, eşitlik ve özgürlük temelinde Kürt halkının özgürce yaşama hakkını kabul eder, ya da imha siyasetini sürdürür. İkinci yol bugüne kadar uygulanan yoldur ve sonuçsuz kalmıştır.

Eğer bunda ısrar edilirse ve kendisini demokratik gelişmelere kapatsa, savaş çok çok şiddetli geçecektir. Türkiye, tarihinde görmediği bir savaşa tanık olacaktır. Cehen-nemden daha kötü bir duruma girecektir.

24 Aralık seçimleri tıkanan siyasal sistemin önünü açamamıştır. Krizi çözecek bir siyasal yapılanma ortaya çıkmamıştır. Seçim sonuçları sistemin krizini derinleştirecek boyuttadır. Kürdistan'da HADEP düzene alternatif biçiminde gelişmiş ve Kürt halkı mevcut seçimi, anti-demokratik ve faşizm kollarına rağmen bir referandum dönüşürmüş ve tercihini net yapmıştır. Bunca göçe, sürgüne, baskıya, zulme ve seçim hilesine rağmen ulusumuz direncini ortaya koymuştur. Bu kararlı kitlesel yapı, ister savaşla olsun, isterse barışla olsun ulusal demokratik taleplerini geliştirmek ve bazı sonuçlara ulaştırmak istiyor. Bunun karşısına dikilmek isteyen engelleri de aşacağını bugüne kadar geliştirdiği mücadele pratiği kanıtlamıştır.

Artık gelişmeler eskisi gibi olmayacaktır. Daha kapsamlı ve sonuç alıcı süreçler gelişecektir. 24 Aralık seçimleri de göstermiştir ki; Kürt ulusunun politika yapma ve harekete geçme düzeyi gelişmiştir. Kitlesel ve devrim serhildanları dönemine girmiş bulunuyoruz. Yapılan eylemler ve mitingler, bir milyon üzerinde alınan seçmen (geçersizler dışında) oyları ve Kürdistan'da seçimi kazanma başarımız bizim 1995'ten 1996'ya ya-

met Açar, Necdet Menzir ve daha birçoğu parlamenter oldu. Bunların geliştirecekleri politikalar geçmiş aratacaktır. Böylece kontrgerilla mecliste resmileşmiş, yasallaşmış olacaktır. Bu imha politikası terk edilmediği müddetçe, demokratikleşme ve sorunu çözme iddiaları imhanın diğer bir adı olacağından hiç kimsenin bir şüphesi olmamalıdır.

Refah Partisi'nin birinci parti olması TC'nin bugüne kadar dışarıda geliştirdiği "İslam tehlikesi" fobisini de yok edecektir. Partilerden ziyade özel savaş politikalarının geçerli olduğu görüldükçe daha fazla teşhir olacaktır.

Mevcut seçim genelkurmayın işini zorlaştırmıştır, seçeneksiz bırakmıştır. Geliştirebilecekleri "milli mutabakat" hükümetleri adı altında üçlü veya dörtlü koalisyonlardır. Dolayısıyla MGK siyasetin önünü açmak için yaptırdığı seçimlerle siyasetin özünü daha da tıkatmıştır. MGK geçmiş imha ve şiddet politikalarında ileriye geçebilecek bir durumu yakalayamadı. Savaşta ısrar etse dahi (ki görünen odur) arkasındaki siyasi destek zayıflamıştır.

Kıscacı 1996'ya ciddi sorunlarla giriyor ve çözüm üretme düzeyi de geridir. Bununla birlikte çok ciddi ekonomik ve sosyal sorunları da var. İşçi ve emekçilerin insanca yaşam sorunları vardır. Bunları çözecek güç ve kararlılıkta bu seçimden çıkmamıştır. Sandıktan çıkan Refah, ANAP veya DYP değildir. Sandıktan çıkan bunalımdır, istikrarsızlıktır. Refah Partisi de bu bunalımı derinleştirecektir. CHP mevcut özel savaş politikalarına destek sunmanın cesasını çok ağır ödemiş ve yine rejimin müdahalesiyle ancak barajı aşmıştır. 24 Aralık seçimleri sosyal demokratları bitişin eşiğine getirmiştir. Mevcut politikada ısrar ederlerse tümüyle bitecekleri de kesindir. Kötü politika yapıları sonucu sağ gittikçe gelişmiştir.

Sonuç olarak: Ulusal kurtuluş cephesinin geliştirdiği seçim taktiği başarılı bir şekilde sonuçlanmış ve Kürdistan'da tam bir referandumla dönüşmüştür. Kürt ulusu mevcut düzene karşı tavrını açıkça ortaya koymuştur. Bu anlamda ulusal kurtuluş cephesi siyasal ve ulusal bireyini geliştirmiş ve yeni bir süreci başlatmıştır. Bu anlamıyla partimizin ateşkes çağrısına da olumlu bir cevap vererek, TC'ye seçim süreci boyunca sorunu barışçıl yollarla çözme noktasında baskı yapmıştır.

Özel savaş saflarında ise bu seçim siyasal istikrarsızlık kaynağı olmuştur. Parlamento ve siyasi partiler güdük kalmış, seçimler formalite olmanın ötesine geçememiştir. Meclis kontrgerilla meclisine dönüşmüştür. Açık faşizm bir kez daha tescil edilmiştir.

Sorunun bir kez daha PKK ile genelkurmaylık arasında olduğu ortaya çıkmıştır. Genelkurmaylığın alternatifleri ve ardındaki siyasi destek zayıflamıştır. Askeri açıdan ordu zayıflamış, ekonomi dumura uğratılmıştır. Mevcut şiddet politikalarında ısrar ederse çözülüş hızlı bir biçimde gelişecektir. TC'nin yöneliminin de bu doğrultuda olacağı, seçimin ortaya çıkardığı tablodan rahatlıkla anlaşılabilir.

Şayet TC mevcut ateşkese doğru anlam vermemekte ısrar ederse, 1996 savaşın ciddi bir yoğunlukta gelişeceği ve devrimin daha da yakınlaşacağı yıl olacaktır. Partimiz 1996'ya iyi giriş yaptı, hazırlıklarımızın kapsamı bütün savaş yıllarına göre hem nicelik, hem de nitelik olarak kat be kat büyüktür. Gerilla hazırlıklıdır, halk hazırlıklıdır. Düşman ise kararsız ve hazırlıksızdır.

Bu temelde halkımızın özgür yaşam umudunu taşıyan 1996 yılını selamlıyoruz.

Ulusal Kongre'nin ilanı an meselesidir. Güney'deki barış ortamı da bu gelişmeyi hızlandıracaktır. Ulusal Kongre ile birlikte Kürdistan sorunu uluslararası alanda yankısını daha fazla duyuracağı gibi, içte de ulusal birlik ve parçalanmışlığın yarattığı olumsuz sonuçları da bertaraf edecektir. Şu anda Kuzey ve Güney birleşmiş durumdadır. Kürdistan'ın ortasına zorla sınır koymaya çalışan anlayışlar, Ulusal Kongre içinde teşhir olacaklardır.

Kürt insanı tutuklu bulunmaktadır.

Sivas'ta ve Gazi mahallesinde geliştirilen katliamlar, Türkiye metropollerinde geliştirilen toplu katliamların örnekleridir. Kürdistan'ı kaybeden TC, metropollerde geliştirdiği bu katliamlarla kitleleri sindirmeyi ve egemenliğini sürdürmeyi hesaplamıştır.

İşçiler, memurlar açlık sınırına getirildi. Polis joplarıyla başlar yarıldı. Toplum tamamen terörize edildi. Enflasyon alabildiğine tırmandı. İnsanların temel değerleri ayaklar altına alınıp çiğnendi. Bu süreçte, bütün kurumlar olduğu gibi medya da savaş çığırkanlığıyla bu suçlara ortak oldu. Geline aşamada, bir dönem "ya bitireceğiz, ya bitireceğiz" sloganını kullanan özel savaş rejimi, yukarıda saydığımız çılgınlıklarıyla tam bir insanlık suçu işlemiştir. Hiç kimse de bu suçların hesabını vermeyi düşünmüyor. Mevcut parlamento ve siyasi partiler artık siyaset üretemiyor ve rejim çözümsüzlükle karşı karşıyadır. Bu haliyle mevcut şiddet ve imha politikalarını daha fazla ileri götüremiyorlar. Bu krizi aşmak için seçimler gündeme sokuldu.

Baykal'ın koalisyondan çekilmesiyle başlayan bu süreç, bir seçimle

teremez ve bu tutumundan dolayı ortaya çıkacak büyük yıkımların hesabını veremez.

Kürt halkı bu baskın seçimde HADEP öncülüğünde Emek, Barış ve Özgürlük Bloku'nda güçlü bir sınav vermiştir. Uzun süredir tartışılan faşizme karşı cephe projesi yaşam imkanı bulmuş ve üstünde yükselme birikimini kazanmıştır. Bu durum önümüzdeki süreç için olumlu bir gelişmedir. Bu türden bir cepheleşmenin önümüzdeki süreçte daha da gelişeceğini bu bir aylık seçim süreci göstermiştir.

Aynı zamanda bu seçim taktiği halkımızı yeni bir serhildan sürecinin içine sokmuştur. Binlerce faili meçhul cinayet ve sindirme amaçlı saldırılardan sonra, bu süreçte binlerce halk önderi çıkmış ve Kürt halkı mücadele kararlılığını göstermiştir. Bu sonuçlar bir referandumdur. Kürt halkı düzeni kesin reddetmiş, kendi adaylarına oy vermiştir. Bu da gösteriyor ki, kontrgerilla cumhuriyetinin bütün uygulamaları sonuçsuz kalmış, Kürt ulusu özgürlüğe daha da yakınlaşmıştır. Bunun göstergesi de seçim sonuçları ve Kürdistan'da geliştirilen mitinglerdir. Seçimlerin en büyük mitinglerini Kürdistan'da, militanlaşmış Kürt ulu-

pacağımız güçlü girişin düzeyini göstermektedir.

Seçim sistemindeki eşitsizliklerden ve baskılardan dolayı Kürt halkının seçtiği temsilciler, Türk parlamentosuna girememiş olabilir. Ancak bu o kadar önemli bir durum değildir. Zaten halkımızın amacı ya da beklentisi meclise milletvekili göndermek değildi. Kürt halkının oylarıyla seçtiği temsilciler halkın meşru temsilcileridir ve politika yapma düzeyleri oldukça gelişmiştir. Önlerinde ciddi bir engel yoktur. Ulusal Kongre ve Ulusal Meclis çalışmaları zaten yürüyor. Seçilenler de bulundukları sahalarda TBMM'ye alternatif meclis ve benzeri oluşumlar altında çalışmalarını sürdürerek, bu süreci daha da hızlandıracaklardır. Bir kez daha kanıtlanmıştır ki, Kürt ulusu kendi iradesini Türk parlamentosuna yansıtmaya çabaları reddediliyor ve Kürt kimliği Türkiye'de ciddi baskılarla karşı karşıya kalıyor. Bu gerekçe bile kendi kurumlarımızı güçlü bir tarzda geliştirmemiz için yeterlidir.

Kürtlerin kendisini yansıtamadığı parlamentoda Kürt halkının düşmanları temsil ediliyor. Doğan Güreş, Ünal Erkan, Hayri Kozakçıoğlu, Meh-

SAVAŞ VE BARİŞ

Bugün ülkemizde yoğun bir savaş yaşanıyor. Savaşın gelişmesine bağlı olarak barış sorunu da güncellik kazanıyor. Hem burjuvazi, hem de çeşitli sol ve demokratik çevreler, dahası halk her geçen gün daha çok demokrasiden ve kirli savaşın durdurulmasından bahsediyor. Barış sonuçta gelip savaşa endeksleniyor. Savaşın bir tarafını PKK teşkil ettiği için, barışın da bir tarafını oluşturuyor.

İlki 1993'te ve son olarak 1995 Aralık ayında PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş tarafından

Savaş barışın anasıdır

Barış ve savaş sorununun anlaşılması için önce "savaş nedir" sorusunu yanıtlamak ve savaşın kaynaklandığı nedenleri ortaya koymak gerekiyor. Bugün dünyanın dört bir tarafında sürdürülen savaşlar neden barışla sonuçlanmıyor? Filistin, Kürdistan, Bosna-Hersek, Çeçenistan vb. birçok ülkede savaşlar yaşanıyor. Savaşların en çok kızıştığı ve yaşandığı alanların başında da Ortadoğu gelmektedir. Emperyalizmin "sıcak savaş alanlarını soğutma"

lar. Bu yönüyle emperyalist-kapitalist sistem çok sinsi, planlı-programlı bir tarzda kirli savaşları geliştirmekte ve körüklemektedir.

Bu sömürü sistemi, halkların köleleştirilmesini zorunlu kılıyor. Buna karşın savaşın ortadan kalkması, halkların özgürleşmesi ve sömürünün ortadan kalkması demektir. Bu da ancak ezilen halkların ve emekçilerin haklı savaşlarıyla gerçekleşebilir. Yaptığı bir değerlendirmede; **"Savaşlar esas itibariyle kitleleştiğinde önemli sosyal-sınıfsal kesimleri hedefler ve bir bütün olarak ulus, halk ve hatta azınlık topluluklarını kapsamlarına alırlar. Kapsamlarına alıştır da, salt bir genel boyun eğdirmeden tutalım, neredeyse birbirlerine yakın güçlerden birisinin çok sınırlı bir egemenliğini kabul etmeye, hatta fiziki ve kültürel kimlik gerçekliğini tamamen imha etmeye kadar bir amacı kapsarlar. Tarihten günümüze kadar bu, hep böyle olmuştur"** demektedir Başkan APO. Tarih boyunca gerçekleşen birçok geniş çaplı halk katliamları bu temel anlayışla gerçekleştirilmiştir. Hatta birçok halk böyle soykırımlar sonucunda tarihten silinip yok olmuşlardır. Örneğin bir Kızılderili halkların ve Er-

ekonominin yoğunlaşmış ifadesi olan etkinliklerin şiddet araçlarıyla sürdürülmesi anlamına geliyor. Bugün burjuva sınıfı, dünyada sömürgecilik sistemini kendi çıkarlarına göre biçimlendirmiştir. Emperyalist-sömürgeci güçlerin ekonomik çıkarları bir bütün olarak yıkılmadıkça, alt edilmedikçe her zaman savaşlar olacaktır. Çünkü bu güçler ekonomik çıkarları tehlikeye düştüğünde daha çok çıkar elde etmek için silaha başvurmakta ve politikayı şiddet araçlarıyla devam ettirmektedirler.

Tarih boyunca yapılan hemen hemen bütün savaşların iki temel karakteri vardır: Haklı ve haksız savaşlar. Ezilen, sömürülen halkların sömürücü, işgalci güçlere karşı verdikleri savaşlar, haklı savaşlardır. Sömürüyü derinleştirmek, yaygınlaştırmak, halkları köleleştirmek için geliştirilen savaşlar ise haksız savaşlardır. Tarih boyunca böyle birçok savaş yapılmıştır. Kürt halkının geçmişten beri sömürgeci egemen güçlere karşı geliştirdiği savaşlar, meşru ve haklı savaşlardır. Çünkü bu savaşlar köleliğe karşı, özgürlüğü amaçlayan bir halkın haklı tepkisinin dile gelişidir. Yine Vietnam halkının Fransa'ya, Rus emekçilerinin ve ezilen halklarının Rus çarlığına, Filistin halkı-

pazar paylaşım savaşları da haksız ve gericidirler. Birinci ve İkinci Dünya Savaşları bu türdendir. Yine Amerikalı emperyalistler çağımızın en kanlı, en gerici savaşını Vietnam'da geliştirdi. Bir milyon Vietnamlı kendi topraklarında katledildi. Amaç Vietnam'ın yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarını talan etmek, halkı köleleştirmek ve bunun üzerine kölelik sömürü biçimini kurumlaştırmaktır. Ya Fransa'nın Cezayir'de, Portekizlilerin Gine, Angola ve Mozambik'te işi neydi? Yine Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'da işi nedir? Bu örnekler incelendiğinde tümünün ortak amaçlar taşıdığı ortaya çıkacaktır. Sonuç halkları köleleştirmek, sömürü, talan ve yağmayı gerçekleştirmektir.

Bugün Kürdistan dört sömürgeci güç tarafından işgal edilmiştir. Ne var ki emperyalist güçleri bütün bu ülkelerde geliştirilen savaşlardan daha kapsamlı, geniş çaplı ve kirli bir özel savaş Kürdistan'da geliştiriyorlar. Bir yönüyle Türk özel savaş rejimi bu ülkelerde uygulanan bütün karşı-devrim yöntemlerini; kirli savaş biçimlerini sentezleyerek çok boyutlu olarak halkımıza karşı uygulamaktadır. Bu noktada diğer sömürgeci ülkelerden farklı olarak daha kapsamlı yöntemler kullanmaktadır. Bugün Kürdistan'da sadece fiziki bir soykırım yürütülmüyor, insanların düşüncelerine, beyinlerine karşı bir savaş yürütülüyor. En önemlisi de düşünce, duygular ve yürekler yok edilme-ye çalışılıyor. Hitler ve Franko faşizmlerinden daha karanlık bir faşizm Kürdistan'da uygulanmaktadır. Ayrıca ülkemizin sömürgeleştirilmesinin tarihsel-toplumsal açıdan kendine özgü ayrıcalıkları da vardır. Örneğin hiçbir emperyalist ülke sömürgeleştirdiği ülkeyi ulusal yayılma alanı olarak görmezken, ülkemiz ulusal yayılma alanı olarak görülmektedir. Bu da yoğun bir asimilasyon politikasının geliştirilmesine yol açıyor. Sonuçta ülkemizdeki özel savaş tahmin edilemeyecek düzeyde daha derin ve kapsamlı olmaktadır.

Kürdistan'da Türk faşizmi emperyalist güçlerin desteğiyle tarihin en kirli, en kanlı ve en çağdışı savaşını yürütüyor. Adeta emperyalist ve sömürgecilerin tarihten gelen bütün intikamları Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinden çıkarılmak isteniyor. Bu yönüyle de Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi kendisine, tarihten gelen bütün doğruları, kötülöklere karşı savaşımı, ezilenler ve insanlık adına yapılanları temel

"Geçmişten beri halklar kendilerine mitolojik açıdan savaş tanrıları kadar, barış tanrıları da yaratmışlardı. Mezopotamya halklarının ortak yaratımı olan Gılgamış mitolojisinde, Gılgamış önce Enkidu'ya karşı savaşı. Sonra da barışarak ölümsüz bir dostluk kurarlar."

tek

tarafı ateşkes ilan edildi. Yine bu tarihler arasında sayısız kez partimiz tarafından ateşkes ve barış çağrıları geliştirildi. Kürdistan'da savaşın yoğun bir şekilde hem Türkiye'yi hem de uluslararası çevreleri etkilemesi kendisiyle birlikte barış sorununu da gündeme sokmaktadır.

PKK'yi muhatap almayan her yol, sonuna gelmiş durumda. Bugün PKK'nin dayattığı demokratik barış anlayışı, savaş ve barış sorununa yaklaşımı, başta egemen güçler ve emperyalizm olmak üzere çeşitli çevreler tarafından ele alınıp değerlendirilmektedir. Türk sömürgeciliği ateşkes ve barış çağrılarını; "PKK'nin zayıflaması", "sıkışması", "taktik yapması" biçiminde lanse ederken, kimi sol çevreler ise "uzlaşma", "reformistleşme", "silah bırakma" olarak değerlendiriyor. Hemen burada şunu söylemek gerekiyor. PKK, devletin temel politikasından tutalım, iktidarı etkileyen siyasi ve askeri bir güç haline gelmiştir. Siyaset yapan, siyasi gündeme müdahale eden büyük bir siyasi organizasyondur. PKK'nin yürüttüğü politika en gerçekçi ve çözümü içeren bir politikadır. Baştan sona halkların çıkarlarını ele alıp değerlendiren bir harekettir.

PKK bugün Kürt ve Türk sorununun çözümü konusunda bir muhatap arayışı içindedir. Onbinlerce, hatta yüzbinlerce insan ölmekten bir an önce savaşın sona ermesi ve barış sürecine girilmesini istiyor. Kendini halkın öncüsü olarak görenler, ne halka doğru-dürüst bir öncülük yapabiliyorlar, ne de Kürdistan'daki savaştan güç alabiliyorlar. **"Eğer kendilerini halkın öncüleri olarak ilan edenler bu sorunun çözümüne yanaşmazlarsa, gerekirse sorunu genelkurmayla çözeriz"** diyor PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaş. En büyük yargıç tarihin kendisidir. Pratik ve sıcak savaş gerçekliği bütün sahte yaklaşımları yalanlıyor. Kürdistan ulusal kurtuluş savaşı kendisiyle birlikte bir barış sorununu da gündemleştiriyor. Savaş barışın anasıdır, mantığından hareket edilirse savaş anlaşılmadan da barış gerçekliği anlaşılabilir, denilebilir.

politikası, bir yandan halkların bağımsızlık ve özgürlük direncine çarparken, diğer yandan emperyalizm boş

durmayarak "yeni dünya düzeni" politikası çerçevesinde kendi çıkarlarını kurumlaştırmak için halkları birbirine kırdırmaktadır. Bir yandan "demokrasi", "insan hakları" adı altında çok sahte bir biçimde barış demagojisi yaparken, diğer yandan da durmadan savaş kışkırtıcılığı yapmaktadır.

Günümüzde bütün savaşların temel kaynağı emperyalist-kapitalist sistemdir. Çünkü, bu sistemi yaratanlar savaşlardan büyük vurgunlar vurmaktadır. Silah tekelleri savaşlarla beslenmektedir. Emperyalizmin körüklediği hemen her savaşta, "savaş lobileri" oluşmuştur. Bugün Kürdistan'daki kirli savaşın sürdürülmesinde en katı ve ısrarlı olan kesim de bu savaş lobisidir. Savaşın ısrarla sürdürülmesinden yanadur. Çünkü bütün yaşam umutlarını savaşa bağlamışlar, savaş biterse kendilerinin de biteceklerini çok iyi biliyor-

menilerin durumu böyledir. Bunun dışında birçok halk savaşla denetim altına alındıktan sonra, süreç içinde asimilasyon yoluyla başkalaşıma uğratılmışlardır. Anadolu'da bugün Laz, Çerkez vb. birçok halk böyle bir aşamayı yaşamaktadır.

Clausewitz; **"Savaş, hasmımıza irademizi şiddet araçlarıyla kabul ettirmektir. Yine savaş, politikanın başka araçlarla devamıdır. Bütün savaşlara politika gözüyle bakılabilir"** biçiminde savaşı tanımlamaktadır. Aynı şekilde politika da, ekonominin yoğunlaşmış ifadesidir. Her ekonomik sistem, bir sınıfın çıkarlarının temsili, ifadesidir. Politika da toplumsal-sınıfsal parti, grupların sınıfsal çıkar ve amaçlarının belirlendiği etkinliklerle, devlet organlarının ya da tümdevletin toplumsal ve ekonomik yapısının yansıması olan etkinliklerdir. Savaş da

nın siyonistlere, Kürt halkının Türk sömürgeciliğine karşı geliştirdikleri sa-

"Ebedi Barış ebedi kölelik anlamına geliyor. Ne zaman ki, köleler köleliğe ve sömürgeciliğe karşı başkaldırmışlar; o zaman o ünlü 'Ebedi Barış' da tuzla-buz olmuştur. Spartaküslerin gücü barış yerine savaş yaratmıştır. Haksız bir barışa karşı bir savaş geliştirilmiştir."

vaşlar haklı savaşlardır. Bu savaşlar aynı zamanda ezilen bütün halklar ve sömürülen emekçi kesimler arasında dayanışmayı, kardeşliği ve enternasyonalizmi öngörür.

Emperyalistlerin kendi aralarındaki

almaktadır. Özel savaş rejimi sınırsız kuvvet kullanarak gerilla güçlerini ve halkımızın ulusal iradesini teslim almak ve kırmak istiyor. En önemlisi de bugün geline aşamada yürüttükleri bu kirli savaşta güçlerini son kertesine kadar

kullanıyorlar. Vahşete sınır tanımıyorlar. Üçbin köy yakılıp-yıkılmış, milyonlarca insan zorla topraklarından göç ettirilmiştir. Binlerce yurtsever faili meçhul cinayetlerle katledilmiş. İnsanlar evleriyle birlikte diri diri yakılıyor, kentler ablukaya alınıyor, ekonomik ambargo uygulanıyor. Hiçbir demokratik gelişmeye izin verilmiyor. Yapılan barış çağrılarına “kökünüzü kazıyacağız” şeklinde cevap veriliyor. Tarihsel-toplumsal değerlerimiz talan ediliyor. Kürt emekçileri ucuz işgücü deposu olarak; Türkiye'deki en tortu, en ağır işlerde çalıştırılıyor. En önemlisi de insanlarımızın psikolojik dünyalarına, duygularına, düşüncelerine bir saldırı söz konusudur.

Metropol kentlerdeki sanayi çarkları, ülkemizdeki elektrik ve hammaddeler tarafından dönderilir. Petrol, kömür, elektrikten tutalım da bütün tarımsal maddelere kadar ülkemizden götürülüyor. O halde özel savaş güçleri işbirlikçi-burjuvazinin hizmetindedir. Bunlar için savaşıyorlar. Bu kirli-haksız savaşta çıkarı olan bir avuç işbirlikçi-tekelci burjuvazi, emperyalist güçlerdir. Bu savaş özel güçlerle yürütülmektedir. Gericici, faşist, ırkçı ideoloji yapılanması üzerinde özel eğitilen bu birlikler, egemen güçlerin ülkemizde varlığını sürdürbilmelerinin temel aracı oluyor. Her türlü kirli-özel psikolojik işler bunlara yaptırılıyor. Dolayısıyla bunlar, her yönüyle insani özelliklerini yitirmiş, kapitalizmin yarattığı düşürülmüş, hayvanlaştırılmış ucube insanın en tipik biçimi oluyor. Bundan dolayı Kürdistan devrimci savaş tarihsele ve toplumsal olarak bir zorunluluktur.

Her savaş bir barışla mı sonuçlanır?

Savaşın şiddetlenmesiyle birlikte Kürt-Türk ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi kendisiyle birlikte bir barış sorununu da dayatmaktadır. Farklı çevreler bunu farklı biçimlerde dile getirmektedirler. Bir “barış sağlanmalı” yönündeki görüşlere bağlı olarak “siyasi çözüm”den söz ediliyor. Savaşın olduğu yerde kaçınılmaz olarak barış düşüncesi ve çabaları da olacaktır. Barışın varlığı savaşın varlığının ortadan kaldırılmasından geçiyor. Ülkemizde yaklaşık olarak 12 yıldır sıcak bir savaş devam ediyor. Bundan 4-5 yıl öncesine kadar “barış sorunu” diye bir şey gündemde yoktu. Savaş gelişip boyutlandıkça, ülkemizde bir barış sorunu da pratikte öncelik kazanmaktadır. Bunun nedeni, savaşın geçen süreçte yarattığı sonuçlardır. Kürdistan ulusal kurtuluş savaşı artık denge aşamasına gelmiş, askeri, siyasi ve ekonomik olarak düzeni sıkıştırmıştır. Düzen ekonomik, askeri ve siyasi olarak kirli savaş daha fazla yürütmeye güç yetiremiyor. Halk kitleleri savaşın yükünü kaldıramaz duruma gelmiş, sosyal yaşam koşulları iyice kötüleşmiştir.

Savaşın kaçınılmaz olarak tarafları eşitlediği, belli bir dengeye getirdiği, savaşın tıkanma yaşadığı bir politik süreçte barış sorunu gündeme gelir. Yine

kanalize ederlerse, dengede kefeyleyihlerine etkileyecekleri süreçlerde ağırlık, güç, önem ve içerik kazanarak barış gündemleşir. Bugün Kürdistan'da yaşanan savaşın bir sonucu olarak barış böylece gündemleşmiştir. Yaptığı bir değerlendirmede Başkan APO; **“Önümüzdeki süreçte özel savaş kundakçıları kadar, barış yanlılarının da atılım yapacağını söyleyebiliriz. Çünkü adına 'askeri çözüm' dedikleri yol tutmamış, içinden çıkılamayan bir batağa girilmiştir. Türkiye ağır bir borç yükü ile, ekonomik, sosyal, siyasal bir bunalımla karşı karşıya bırakılmıştır. İşte böyle bir ortamda barış, artık tüm toplumsal katmanlara, derinliğine sirayet edecek bir özelem, bir umut haline gelecektir”** demektedir.

Barış sorunu tarihte savaşların gündemleşmesiyle birlikte var olan bir olgudur. Egemenler, geçmişten beri kirli, çirkin yüzlerini gizlemek, kendilerini haklı çıkarmak için, sahte bir tarzda hep “barışsever” kesilmişlerdir. Diğer yandan ise ırkçılığı, gericiliği temel alarak savaşı körüklemişlerdir. Geçmişten beri halklar kendilerine mitolojik açıdan savaş tanrıları kadar, barış tanrıları da yaratmışlardı. Mezopotamya halklarının ortak yarattığı olan Gılgamış mitolojisinde, Gılgamış önce Enkidu'ya karşı savaşır. Sonra da barışarak ölümsüz bir dostluk kurarlar. Bilinir kökleri halkların, insanlığın toplumsal gerçekliğin derinliklerinde olmayan hiçbir düş ve mit yoktur. Bu anlamda Gılgamış destanında işlenen tema özünde halkların ve insanlığın bir istemidir. Tarihin eski dönemlerinden beri ezilen halklar ve insanlık barışı tercih ediyor. Gılgamış ve Enkidu'nun dostluğu, ölümsüz kalıcı barışın ve dostlukların kurulması gerektiğini ortaya koyar. Halklar yaşamaya böyle yaklaşmışlardır. **“Yunanlılar da barışı, ayakta duran kucağında çocuğu Plautus'u (zenginlik) taşıyan Eirene temsil eder”** Savaş tanrısı Ares'in yanında barış tanrısı da vardır. Büyük savaşçı güçlerden olan Romalılar barış için tapınaklar yapmışlardır. Barış, hep zeytin ve defne dalı ile temsil edilmiştir. Romalılar paraların üzerinde bile barışı simgeleyen zeytin veya defne dalı yapmışlardır. Yine “Ebedi Barış” olarak kastedilen “Roma Barışı”, Roma İmparatorluğu'nun ilk iki yüzyılında Akdeniz Havzası'nda Roma ordularıyla gerçekleştirilmiştir. O halde barış istemeyen kim? Neden barış sağlanmıyor?

Barış için savaş

Roma'nın “Ebedi Barış” örneği incelendiğinde bu soruların dayanağı ortaya çıkar. Roma ordularıyla sağlanan “Ebedi Barış” her şeyden önce kölelere kan kusturan köle sahiplerinin çıkarlarının ifadesidir. Burada eşit, demokratik, özgür, ezilen halkların ve kölelerin yararına bir barıştan söz edilemez. Var olan “Ebedi Barış” halkların, kölelerin örgütlenmesinin, direnmelerinin ordunun gücüyle etkisizleştirilmesi ve iradelerinin teslim alınmasıdır. Bu anlamda barış köle sahiplerin ebedi egemenliği

burada “Ebedi Barış” değil, sürekli savaşa açık bir zemin var. Neden? Çünkü tek taraflı olarak böyle bir “barış” gerçekleştirilmiştir. Karşı güç haksızlığa uğratılmış, iradesi teslim alınmıştır. Böyle bir sömürü ve baskıya tabii tutulmuşlardır. Bütün hakları gaspedilmiştir. Dolayısıyla denetim altına alınıp iradesi teslim alınanlar fırsat buldukları andan itibaren kölelik düzeninden kurtulmak için savaşacaklardır. O halde “barış” yeni ve daha üst boyutlu bir savaş anlamına geliyor. Tarih boyunca hep böyle olmuştur. Çünkü sağlanan “barış” anti-demokratik olup, köleliği getirmiştir, bu sınıflı toplumun bir yasasıdır. Çünkü sınıf mücadelesi olduğu süreçte savaş ve barış sorunu da varlığını devam ettirecektir. Burada egemen sınıf olan Roma efendilerinin örgütlü, birleşik iradesi galip gelmiş, halkların ve kölelerin iradesi teslim alınmıştır. Barış bir tarafın iradesinin kırılması üzerinde biçimlendirilmiştir. “Ebedi Barış” ebedi kölelik anlamına geliyor. Ne zaman ki, köleler, köleliğe ve sömürgeciliğe karşı başkaldırmışlar; o zaman o ünlü “Ebedi Barış” da tuzla-buz olmuştur. Spartaküslerin gücü barış yerine savaş yaratmıştır. Haksız bir barışa karşı bir savaş geliştirilmiştir. O halde haksız, tek taraflı bir barışa karşı savaş haklı ve meşrudur. İradesi teslim alınan ve köleleştirilen, sömürgeleştirilen halkların bu anlamda geliştirdikleri savaş haklıdır. Yeni savaş, yeni koşullarda güçlerin durumuna göre yeni barışları gündeme getirir.

IV. Henri XV. yüzyılda Avrupa'da barışı sağlamak için 15 devletle, bir federasyonun kurulmasını öngörmüş, bunun için çalışmalar yapmıştır. Yine **J.J. Rouss, Kant, Saint Simon** vb. burjuva aydınları tarafından da bu yönlü barış düşünceleri gündemleştirilmiştir.

XIX. yüzyıldan itibaren barış sorununu çözümlemek için uluslararası birçok kurum ve kuruluş örgütlendirildi. Bugün de bu durum devam etmektedir. Denilebilir ki, bugün dünyanın en temel sorunlarından biri de barış sorunudur. Halklar, ezilenler bir barışı yaratmaya çalışırlarken, emperyalist-sömürgeci güçler de kendi çıkarları doğrultusunda sahte barışı dayatmaktadırlar. Roma İmparatorluğu gibi kendi çıkarlarını ifade eden, halkları sömürgeleştiren “Ebedi Barış” yaratmaya çalışıyorlar. Açık ki bu, son derece aldatıcı ve yanıltıcıdır. Clausewitz; **“Savaş dönemleri, bize barışın, tarihe, sık sık bir dinlenme, yani savaşlar için güçlerin derlenip toparlanması amacına hizmet ettiğini öğretiyor”** demektedir.

Demek ki, tarihte savaş ile barış sorunu sürekli birlikte gündemleşmişlerdir. Sınıflı bir toplumda sömürge ile sömürgecilerin, ezen ile ezilenlerin varlığı, savaşları da kaçınılmaz kılmaktadır. Ama güçlerin yeniden toparlanmasında, örgütlenmelerinde, nefes almaları arasında barış zorunlu olarak gündeme gelir. Ve genellikle bir tarafın iradesine, karşı tarafa kabul ettirilmesiyle barış sağlanıyor. Burada da şu ortaya çıkıyor; savaşın karakterine bağlı olarak haksız barış, bir halkın iradesinin zorla kırılarak tek taraflı

sağlanan barış, gayri-meşru bir barıştır. Bir halkın bağımsızlığı ve özgürlüğü uğru-

na savaşarak iradesini egemen güçlere kabul ettirerek sağladığı barış ise demokratik, meşru ve haklıdır. Egemen güçler kendi çıkarlarını korumak ve güçlendirmek için hep savaşı bir araç olarak kullanagelmışlerdir. Oysa

halklar, savaşta zarar gören emekçiler gerçek bir barış istemişlerdir. Savaşa karşı barışın sağlanması insanın bir özlemi olarak hep canlı kalmıştır. Egemenler tarih boyunca sahte, düzmece barış da geliştirmişlerdir. Sıkıştıkları noktada halkların iradesini kırmak için binbir hileye başvurmuşlardır.

O halde barış nedir? Hukuksal açıdan şöyle yanıtlanabilir: “Barış bir anlaşmanın yapılmasıyla gerçekleşir, ateş kesme ve müzakereden kesin ola-

lenmeyi, radikal hareketi sahte barış yöntemleri ile ehilleştirmiştir. Ancak, bu barış yine de savaşı ortadan kaldırmaz. Çünkü iradesi bastırılmak istenen halklar bir başka biçimde örgütlenerek yeniden bu sahte barış ve köleleştirmeye karşı savaş açıyorlar. Ezilen, sömürülen halkların ve sınıfların çıkarlarını esas alan adaletli, demokratik bir barış gerçekleştirilmediği sürece savaş da olacaktır.

Lenin; **“Avrupa barış içindeydi**

“Günümüzde bütün savaşların temel kaynağı emperyalist-kapitalist sistemdir. Çünkü bu sistemi yaratanlar savaşlardan büyük vurgunlar vurmaktadır. Silah tekelleri savaşlarla beslenmektedir. Emperyalizmin körüklediği hemen her savaşta, 'savaş lobileri' oluşmuştur. Bugün Kürdistan'daki kirli savaşın sürdürülmesinde en katı ve ısrarlı olan kesim de bu savaş lobisidir.”

rak ayrılır. Barışa karar vermeye yetkili organ, genellikle savaş ilanında yetkili olan organdır. Barışın temel esaslarını ortaya koyan bir hazırlıkla başlayan barış anlaşmaları çoğu zaman mali şartları, toprak düzeni ile ilgili hükümleri de içine alır. Öte yandan kendinden önceki savaş sırasında uygulamasına ara verilen milletlerarası anlaşmaları da yeniden yürürlüğe koyar.” Siyasal açıdan da şöyle bir tanımlama yapmak mümkündür: Barış; savaştan iki güçten birinin hasmının şiddet araçlarıyla dayattığı iradesi karşısında boyun eğmesi veya bir noktadan sonra güçler dengesine bağlı olarak karşılıklı iradelerini benimsemelerine bağlı olarak öngörülen koşullar çerçevesinde uzlaşmanın sağlanmasıdır. Diğer bir tanımı de, politikanın şiddet araçları olmaksızın uzlaşma temelinde yürütülmesidir. Barışın üzerinde gerçekleştiği uzlaşma ve uzlaşmanın sınırları dolayısıyla barışın koşulları, hasımların iradelerini şiddet araçlarıyla birbirlerine kabul ettirmelerine bağlı olarak gerçekleşir. Bu genel olarak böyle olmasına ve birçok güç savaşı kazanmasına rağmen mada- sarda kaybetmiştir.

Her barışın kendine özgü koşulları, bir gerçekliği vardır ve barış kendi özgül koşulları üzerinde gerçekleşir. Bunun esas olarak belirleyen güçler siyasal-ekonomik ve askeri güçlerdir. Barış, toprak sorunlarından bütün siyasal-askeri sorunlarına kadar hepsini kendi kapsamına alabilir. Günümüzde çeşitli çevreler barış sorununa emperyalizmin gözlüğü ile yaklaşıyorlar. Barış denildiğinde emperyalizmin halklara dayattığı teslimiyet anlaşılıyor ve kimi çevreler barış diye emperyalizmin bu politikasını halklara dayatıyorlar.

Reel sosyalizmin yıkılmasıyla emperyalizm tek taraflı olarak dünya üzerinde bir denetim sağladı. Halklara sahte çözüm yöntemlerini dayatarak, anti-emperyalist, devrimci-ilerici radikal hareketler ve mücadeleleri tasfiye etme politikasını geliştirdi. Kimi alanlara fiili müdahalelerde bulundu. Kimi alanlara da farklı baskı yöntemleri dayatarak kendisiyle uzlaşmaya zorladı. Böylece sıcak savaş alanını soğutarak “Ebedi Barış” yaratmayı hayal ediyor. Açık ki, bu “Ebedi Barış” köleci Roma İmparatorluğu'nun halklara, emekçilere ebedi köleliği, sömürüyü dayatması gibidir. Tam da bu noktada yeni dünya düzeni politikası halkların gerçek demokratik barış istemlerinin direncine çarparak geri tepiyor. Bu da yeniden savaş anlamına geliyor. Bu noktada emperyalizm radikal-devrimci gelişmeleri pasifize etmek için her türlü yol ve yöntemle başvurmaktadır. Emperyalizm, dünyadaki birçok devrimci örgüt-

ama, bu sömürgelerde yaşayan milyonlarca insan üzerindeki Avrupa uluslarının egemenliklerini sürdürmeleri, ardı arkası kesilmeyen, bitip-tükenmez savaşlar sayesindeydi. Ve biz Avrupalılar bunlara savaş bile diyemiyorduk. Çünkü, hepsi de hemen her zaman savaştan çok katliamlar, silahsız halkın toptan kırılmasına benziyordu” demektedir. Gerçek anlamda bir barışın sağlanabilmesi için her şeyden önce sömürge ulusların kendi özgürlüklerine kavuşması gerekiyor. Sömürgelerden elde edilen talan ve sus payı emperyalist ülkelerdeki emek sınıfına veriliyor. Bununla egemen sınıf ile emek sınıfı arasında geçici bir uzlaşma sağlanıyor. Bu uzlaşma aldatıcı bir barışı getiriyor. Aynı şekilde sömürge paylaşımları da günümüzde emperyalistler arasında belli bir uzlaşma sağlamıştır. En azından çelişkiler siyasal-ekonomik düzeyle sınırlandırılmıştır. Bu göreceli sahte barış, sömürge halkların talan ve yağma edilmesi üzerinde biçimlenmekte ve gerçekleştirilmektedir. Emperyalizmin barıştan sözmetmesi halkları aldatmaya yönelik demagogik bir propagandaadır. Barışın sağlanması her şeyden önce sömürge halkların kendi kaderlerini ellerine almaları için savaşmalarından geçer. Lenin barış için **“Savaşın sonuçlanması için, savaşın kuşku yok ki gerekliliğidir. Ama barış isteği ancak devrimci bir savaşın çağırısı ile proleterce bir öz kazanır. Devrimler birbirlerini izlemeyse sözde demokratik bir barış, bir küçük burjuva ütopyasıdır”** demektedir. Demokratik bir barışın yolu, halkların kendi bağımsızlıklarını ve özgürlüklerini koruyabilecek bir güç olmasından geçiyor. Halklar örgütlenmeden, kendi özgüçlerini açığa çıkarmadan barışı da sağlayamazlar. Ama sonuçta her savaş bir barışla sonuçlanır. Bu barış demokratik de olabilir. Ebedi kölelik biçiminde de olabilir.

Kürt ulusu savaşarak demokratik barışın kapısını aralıyor

Kürdistan'da barış nasıl sağlanacak? Partimiz gerçek demokratik barışı gerçekleştirmek için savaşı her alanda hızlandırıyor, yoğunlaştırıyor. Hızlanan ulusal kurtuluş savaşımız aynı zamanda gerçek demokratik bir barışın da güçlü temellerini yaratıyor. Bugünkü koşullarda Kürt halkı ulusal iradesini açığa çıkardıkça, ulusal kurumlarını yaratıp ulusal bir güç olarak ulusal varlığını, kimliğini savunabilir duruma geldikçe demokratik bir barışın da temel

“Bütün dost ve düşman güçler Kürdistan ulusal kurtuluş savaşımına endeksli barışı konuşmaktadırlar. Barışın bu kadar konuşulması veya gündemleşmesi bile yürütülen savaş sayesinde. PKK zorunlu bir savaş yürütmektedir. Savaşa en son bir çare olarak başvurulmuştur. Savaş ulusumuzun vazgeçilmez kurtuluş aracıdır. Daha çok savaş demokratik bir barışın sağlanması için zorunludur.”

güç-israf kaynağının arttığı, halkların savaş yüküne, artan baskı ve kayıplara artık dayanmadığı ve şiddetli bir arzuyla barışa ihtiyaç duyduğu, barış özleminin içinde mayalandığı bir süreç gelişir. Güçleri bunu kendi leihlerine

anlamına geliyor. Köle sahiplerinin iktidarlarını güçlendirmesi ve rakipsiz olarak yönetmesidir. Çünkü Roma İmparatorluğu köleci bir rejimdir. Ve her şeyi çıplak zor temelinde sağlamaktadır. Barışı da böyle sağlamıştır. Demek ki

leri yaratılıyor. Neden? Çünkü, barışın sağlanması, öncelikle savaştan geçiyor. Türk özel savaşı halkımızın ulusal iradesini tanıyacak ki, savaş barışa dönüşebilsin.

Yüzyıllardan beri halkımız köleleştirilmiş, üzerinde herkesin politika yaptığı, çıkar savaşları yürüttüğü bir halk olmuştur. Bu köleleştirme üzerinde sömürgeci güçlerin çıkarları doğrultusunda “barış” sağlanmıştır. Açık ki, bu barış değil, Kürt halkının ulusal varlığını yok sayan ve giderek halk olarak tarihten silmeyi ve ortadan kaldırmayı hedefleyen bir savaşın sonucudur. Ulusumuzun iradesi teslim alındığından dolayı kendi öz iradesini yitirmiş ve savaşma gücünü kaybetmiştir. Sömürgeci güçler iradeyi kırma üzerinde köleleştirici “Ebedi Barış” sağlamışlardır. Bu barış değil, bir ulusun her şeyiyle tarihten silinmesi ve köleştirilmesidir.

PKK'nin ortaya çıkışıyla halkımız yeniden kendi öz iradesine kavuştu. Özgürlüğü için, göreceli ve köleştirilmeyi yaratan sahte “Ebedi Barış”a karşı savaş açtı. Bu haklı savaş hızlandıkça demokratik bir barışın da koşulları gelişmektedir. PKK bugün Kürdistan'da demokratik bir barışı yaratmak için savaşıyor. Savaş kazanıldıkça ve yeni mevziler yaratıldıkça barış da gerçekleşmektedir. Geline aşamada 12 yıldan beri Kürdistan'da partimiz PKK

öncülüğünde yürütülen savaş, barışı yaratacak bir sürece girmiştir. Yaptığı bir değerlendirmede; **“PKK'nin yeni dönemde Kürdistan'daki ve dolayısıyla Türkiye'deki savaşımı 'Ya iktidarlasmaya ya kaybetme' keskinliğinde bir savaş olacağı bugün daha iyi açığa çıkmış bulunmaktadır. Düzen son sürecini yaşamaktadır. PKK'nin ise, barışarma imkanlarının kat be kat arttığı savaşın düzeyinden görülmektedir. Siyasi ve askeri sonuçlar değerlendirildiğinde, dönemin PKK'nin lehine olacağı rahatlıkla görülmektedir. Bugün devrimde bir zafer şansı yakalanmıştır. Belki de Kürt tarihinin en derli-toplu şansı olduğunu söyleyebiliriz”** demektedir Başkan APO. Zafer sürecine doğru gittikçe demokratik bir barışın da temelleri doğuyor. Bugüne kadar Kürt halkının adını bile anmayan, hiçbir şekilde varlığını kabul etmeyen, tamamen imha ve köleliği dayatan egemen güçler, bugün ulusumuzun mücadelesini her yönüyle hesaba katmak zorunda kalıyorlar.

Bütün dost ve düşman güçler Kürdistan ulusal kurtuluş savaşı endekli barışı konuşmaktadırlar. Barışın bu kadar konuşulması veya gündemleşmesi bile yürütülen savaş sayesinde. PKK zorunlu bir savaş yürütmektedir. Savaşa en son bir çare olarak başvurulmuştur. Savaş ulusumuzun vazgeçilmez kurtuluş aracıdır. Daha çok savaş demokratik bir barışın sağlanması için zorunludur. Savaş köleşmenin önüne geçiyor. Bu sayede ulusal imha süreci durdurulmuş, diriliş başarılmış ve kurtuluş sürecine girilmiştir. Ülkemizde demokratik bir barışın yaratılmasının temel bir koşulu halk güçlerinin ulusal kimliğine kavuşabilecek-savunabilecek bir örgütlülüğe kavuşmasından geçiyor. Bu anlamda savaş, barışın anasıdır. Halkların, emekçilerin yararına olan demokratik bir barışı, halk savaşı yaratmaktadır. Diğer bir ifadeyle bugün Kürt ulusu savaşarak demokratik bir barışın kapısını aralıyor. Ancak halkımız savaşı kendi lehine geliştirip, demokratik bir barışın koşullarını yarattıkça, egemenler siyasi-askeri bunalımın

bir sonucu olarak daha çok saldırganlaşmaktadırlar. Başkan APO; **“Gelişme olanaklarına karşı devlet sürekli bir saldırı pozisyonundadır ve çok şiddetli bir savaş geliştiriyor. Özgürlük ve barış temelinde bir barışçıl formülün ancak bu kıyasıya savaşın sonucuyla belirleneceği şimdi daha iyi anlaşılmaktadır. Savaşı iyi anlamak gerekiyor. Çünkü savaşı iyi anlamadan, nasıl yapılması gerektiğini bilmeden her türlü hayal ve yaşam alışkanlığı hiçlikten başka bir anlama gelmez”** demektedir.

Savaş boyutlandıkça, Kürt ulusu

kendi kaderini eline alıp, kendi yazgısını belirledikçe ve kendi tarihini kendisi yazmaya başladıkça gerçek ve demokratik barışın da yolları açılmaktadır. Kürt ulusunun iradesinin teslim alınması, köleştirilmesi ve ulusal olarak yok edilmesi artık mümkün değildir. Teşhis edilen sahte “Ebedi Barış” kökünden dinamitlenmekte ve bunun yerine barışçıl, demokratik, halkların çıkarlarını esas alan bir barış süreci doğmaktadır. Bu noktada Kürdistan'daki savaşın doğası iyi anlaşılacak zorundadır. Savaş olmadan barış yaratılamaz. Daha düne kadar lanetli bir kölelik konumunu yaşayan Kürt halkı, bugün bütün dünya ezilen halklarının kurtuluş umudu ve esin kaynağı haline gelmişse, yürüttüğü savaş sayesinde. Çünkü, savaş olmadan sömürgeci güçler hiçbir şekilde barışa yanaşamazlar. Yaptığı bir değerlendirmede; **“Ordu içinde ve Kürdistan'da savaşan kesimlerde ciddi rahatsızlıklar yaşandığı bilinmektedir. 'Bu işin artık böyle yürüyemeyeceği' düşün-**

endişeler duymaktadır. Çünkü PKK'nin bilimsel sosyalizmi temsil ettiğini, ulusal kurtuluş savaşının halkların bağımsızlık ve kurtuluş yolunu aydınlatıldığını görüyorlar. Bu açıdan kendileri çok sahte bir tarzda barıştan sözederken, diğer yandan halkımızın barış çağrılarını “terörizm” olarak lanse edip kirli savaşı dayatıyorlar.

Rejim yıllardan beri “belini kırdık”, “bitirdik”, “üç-beş eşkiya”, “sonları geldi” diyerek demagojik bir propaganda geliştiriyor. Ne var ki her geçen yıl PKK rejimin demagojik yanlarını ortaya çıkardı, kendisini her yıl bir önceki yıla

göre daha da büyüterek sürece müdahale etti. Geline aşamada özel savaş rejiminin kendisi artık en üst düzeyde savaşın denge aşamasına geldiğini itiraf etmektedir.

Sosyal-şovenler ve Kürdistan'daki savaş

Kürdistan ulusal kurtuluş savaşı tur-nusol gibi bütün güçlerin renklerini açığa çıkarmakta, ayrışmayı sağlamaktadır. Özel savaş boyutlandıkça, sol adına hareket eden güçlerin de ayrışması ve gerçek yüzlerinin açığa çıkma süreci hızlanmaktadır. Bu güçlerin en çok söz ettikleri “proletarya enternasyonalizmi”, “anti-emperyalist” ve suçlamaları da “reformistlik”, “miliyetçilik”tir. Her fırsatta enternasyonalistliklerini, anti-emperyalistliklerini, marksist-leninistliklerini dile getiriyorlar. PKK'nin milliyetçi olduğunu, kendileri gibi “enternasyonalist” olmadığını ispatlamaya çalışıyorlar. Dü-

Her şeyden önce bir gerçeğin altını ısrarla çizmek gerekir: Türkiye solu Kürdistan'ı hiçbir zaman tanımadı; Kürdistan'ı her bakımdan tanımak için hiçbir çaba harcamadı. Sadece Ortadoğu'nun en eski halklarından biri olarak, kökleri binlerce yıl öncesine uzanan bir ülke ve halk gerçekliği anlamında değil, sömürgeci Türk devletinin egemenliği altındaki konumu, yapısı ve özellikleriyle de Kürdistan ve Kürtlük gerçeğini tanımaya yanaşmadı. Hiç abartmadan denilebilir ki, sözcüğün gerçek anlamında Türk solcusunun Kürdistan hakkındaki bilgisi, uzak bir ül-

keden gelip Kürdistan'ı dolaşmış olan meraklı bir turistin bu ülke ve üzerinde yaşayan halkın durumu konusunda edindiği bilginin düzeyini bile yakalayamadı. Çeşitli sol grupların kendi yayın organlarında Kürdistan hakkında bolca yazılar yazmaları ve ideolojik değerlendirmeler yapmaları, onların Kürdistan'ı tanıdıkları anlamına gelemmez. Kürdistan'ın resmi literatürdeki adı olan “Doğu ve Güneydoğu Anadolu”dan söz edildiğinde, bu solculuk oldukça geri kalmış, ağalığın hükmünü icra ettiği ve son derece ilkel koşullarda yaşayan bir toplum tablosunu gözünde canlandırdı. Özellikle “Güneydoğu Anadolu” bölgesinin tablosunu iç karartıcı buldu. Resmi ideolojinin de etkisiyle bu tablodan ürküntü duydu. Ürküntüsü ile tepeden bakıp horlaması iç içe geçti.

Sosyal-şoven güçler bugün Türkiye'de kemalizm sol cephe-den besliyorlar. Sonuçta ve objektif olarak egemen güçlerin geliştirdikleri ırkçı propagandayla sosyal-şoven güçlerin

karşı olmuştur.

Türkiye solu bir türlü Türkiye gündemine müdahale edememiştir, hep gündemin dışında basit şeylerle uğraşmıştır. Teoride sosyalist, pratikte ise iş yapmayan bir konumda çakılıp kalmıştır. Başkan APO Türkiye devrimci-demokrat güçlerine, her zaman için sonuna kadar maddi-manevi her türlü desteği sunacakları, yardım edebilecekleri çağrısı yapmaktadır. Hiçbir koşul ileri sürülmeden bu çağrılar yapılmaktadır. Bu çağrılar hâlâ geçerliliğini korumaktadır. PKK'nin bütün iyi niyet yaklaşımları karşısında “PKK halkları bölüyor”, “sınıf mücadelesini red ediyor”, “sosyalizmden uzaklaşıyor”, “bayrağından orak-çekiç amblemini çıkarıyor” gibi mezhepsel yaklaşımlar içinde çakılıp kalıyorlar. Her şeyden önce PKK emperyalizmle bir uzlaşma çabası içinde değildir. PKK bugün büyüyen ve politika yapan, uluslararası alanda herkesin dikkate aldığı bir güç konumuna gelmiştir.

Uluslararası kamuoyu Kürdistan sorunuyla oldukça yakından ilgilenmektedir. PKK'nin çeşitli temas ve görüşmelerini uzlaşma olarak değerlendirmek politikayı anlamamak ve bilmemektir. Yine PKK'nin halkları bölme diye bir sorunu da yoktur. Tam tersine PKK bugün Kürt ve Türk halkı arasında kardeşlik köprüsünü en iyi atan bir güçtür. PKK'nin barış çağrıları ve tek taraflı ateşkes girişimleri haksız, kirli savaşın sona erdirilmesi içindir. İki halk arasındaki kardeşliği ve birliği güçlendirmekten başka bir şey değildir. Geline aşamada uzun süreli anti-faşist bir cephenin temellerini sağlam bir şekilde atmak oldukça önemlidir. Bütün devrimci-demokratik ve ilerici güçler, özel savaşa karşı gelişen halkın ve emekçilerin haklı öfkelereğini örgütleyip harekete geçirebildikleri oranda savaş karşısındaki görevlerini yerine getirecek ve gerçek barışa hizmet edeceklerdir.

Geline aşamada kirli özel savaş, Türk egemen siyasal rejiminde derin bir askeri-siyasi bunalım yaratmıştır. Sosyal sınıflar arasındaki çelişkiler derinleşip, keskinleşiyor. Siyasi alanda da derin bir bunalım yaşanıyor. Artık rejim özel savaş yöntemleriyle iktidarını sürdürüyor. Her yönüyle bir tıkanma yaşanıyor. Rejim çözümünü çıplak zorda aradığı sürece bunalım katlanarak artacaktır. Yine geline noktada halk, rejimi daha iyi tanımaya başlıyor. Giderek bu haksız kirli özel savaşta esas zararı gören Türk ve Kürt halkı ile emekçiler olduğunu görüyor. Rejim eskisi gibi iktidarını devam ettirememektedir. Kaçınılmaz olarak değişikliklere ihtiyaç duymaktadır.

Başkan APO; **“Barışa doğru adımlar gerekiyorsa, biz atarız ama, kendimizi aldatmayacağız! Bu durum bir zayıflık nedeni olarak görülmemelidir. Tam tersine halk iradelerinin daha yüksek gelişmesi, ortam hazırlamak için bunu yapacağız. Ayrıca daha geniş mücadele biçimlerine işlerlik kazandırmak için bu adımları atacağız. Her şey karşı tarafın durumuna bağlıdır. Bizim yaklaşımımızda halkların iradesine saygı vardır. Halkları ezmek, halklara umutsuz bir yaşamı dayatmak yoktur. Sonuna kadar eşitlik ve özgürlük temelinde çözüme var olduğumuz, barışı bunun için istediğimiz ortadadır”** demektedir. Gerçek bir demokrasinin ve barışın Kürt sorunu temelinde hız kazanması imkanına ulaşmıştır. Kürdistan'daki devrimci savaşım ilk defa Türk halkına da demokrasinin gereğini, savaşımını, kurtuluşu için vazgeçilmezliğini açıkça göstermiştir.

“Kürdistan'daki savaşın doğası iyi anlaşılacak zorundadır. Savaş olmadan barış yaratılamaz. Daha düne kadar lanetli bir kölelik konumunu yaşayan Kürt halkı, bugün bütün dünya ezilen halklarının kurtuluş umudu ve esin kaynağı haline gelmişse, yürüttüğü savaş sayesinde. Çünkü, savaş olmadan sömürgeci güçler hiçbir şekilde barışa yanaşamazlar.”

cesi gün geçtikçe gelişmektedir. CHP kongresinde bir albay eşinin en çok oyu alarak parti meclisine seçilmesi, varılan düzeyi göstermektedir. Fakat sisteme hakim klik, savaşın çıkınca sürdürülmesinden yana tavır koymaktadır. Barış yanlılarının sesi henüz zayıf ve cılızdır. Bazı çabalar olsa da bu, henüz güçlü bir alternatif olacak düzeye varmakta uzaktır” demektedir Başkan APO. Bu yönüyle savaş sadece belli kesimleri zorlamıyor, sermayeden tutalım bütün halkı derinden etkiliyor.

Emperyalizm Kürdistan'da PKK öncülüğünde yürütülen savaştan derin

zen sahiplerinin bile cesaret edemeyeceği saldırılara girişebiliyorlar.

Neden bu kadar saldırganlık yapıyorlar? Bunların ideolojik-sınıfsal yapıları incelendiğinde, kemalizmin ayak izlerinde yürüyen sosyal-şovenler oldukları anlaşılmaktadır. Bunlar her şeyden önce “anayurt savunması”nı meşrulaştırarak bir politika izliyorlar. Kendilerini yenilemiyorlar, hatta yenileme gereği bile duymuyorlar. Yaptıkları politikalarla mezhepsel yaklaşımlardan öteye gidemiyorlar. Kürdistan gibi bir ülkede büyük bir savaş sürerken bunlardan ses çıkmıyor. İşin politikayla alakası olmayan yönlerine kafa takıyorlar.

devrimcilik adına yaptıkları anti-PKK'ci propaganda aynı kulvarda buluşuyor. Şu ortaya çıkıyor: Kimi ilerici, demokratik gruplar ile sınırlı sayıdaki dürüst aydın dışında sol geçinen bazı çevreler sosyal-şovenizm bataklığına saplanmışlardır. Kürt ulusunun haklı mücadelesi karşısında kendi egemen güçlerinin yanında yer alıyorlar. Demek ki sosyal-şovenizm sonuçta egemen güçlerin çıkarlarını ifade etmektedir. Tarihsel konumu itibarıyla de böyledir. Sosyal-şovenizmin babası Karl Kautsky de “anavatan savunması” adı altında Alman egemen güçlerinin yanında yer almış ve onların safhında işçi sınıfına

HAREKETLİ SAVAŞ

“Hareketli savaşta öne çıkan ve düzenli ordu savaşlarından farklı olarak beliren yan, saldırının da, savunmanın da imha amaçlı olmasıdır. Dolayısıyla hareketli savaşta saldırı ve savunma iç içe gelişir; hatta öyle bir duruma gelir ki, aralarındaki farkı görmek bile zorlaşır.”

İdeolojik-politik araştırma süreci, parti ilanı ve silahlı mücadeleyi başlatma hazırlıkları ile on yılı aşkın süredir devam eden ulusal kurtuluş mücadelesi bugün önemli mevhilere kavuşmuştur. Mevcut gelişmeler ve kazanımlar, bir üst aşamaya, yani stratejik açıdan denge, askeri açıdan da hareketli savaş aşamasına geçişi doğurmuştur. Zafere yakın olan böyle bir aşamada, ortaya çıkan koşulları doğru değerlendirip, taktik hamlelerle savaşı süreklileştirip, tamamlamak devrimimiz için yaşamsaldır.

Her bir yeni aşamaya geçişte, onu başarılı kılmak çok yönlü zorlukları ve sorunları da birlikte getirir. Fakat bu zorluk ve sorunların; ortaya çıkan olanaklar ve ulaşılan gelişme düzeyi karşısında fazla anlam ifade etmeyeceği de açıktır. Önemli olan ortaya çıkan hassas koşulları ve kazanımları doğru değerlendirmektir. Bu sağlandığı oranda zorluklar göğüslenir, yakalanan kazanımlar korunur, yürütülen çaba ve emeklere, dökülen kanlara bağlı kalınır.

Gelinen aşamada Kürdistan devriminde hareketli savaş ne kadar yeni bir taktik evre olsa da, yoğun tecrübeler ve partimizin ulaştığı gelişim düzeyi doğru değerlendirildiğinde bu taktik aşamaya, başarı temelinde cevap olmak hiç de zor olmayacaktır. Bu açıdan hareketli savaşı bütün özgünlük ve incelikleriyle ortaya koyup bilince çıkarmak oldukça önemlidir. Bu konuda birçok araştırma yapılmaktadır. Hatta yapılan ve yapılacak olan hareketli savaş denemeleriyle, hareketli savaşın ülkemiz ve devrimimiz açısından somut biçimi ortaya çıkacaktır. Kuşkusuz tartışma gelişecek, ardından pratik gelişecek ve ülkemize özgü doğru biçim bu temelde ortaya çıkacaktır. Her şeyde olduğu gibi, bu konuda da pratikte savaşa savaşa, doğru ve kazandıran tarzı, biçime ulaşılmaktadır.

Konuya hareketli savaş nedir sorusuyla başlamak yerinde olacaktır.

Hareketli savaş nedir?

Hareketli savaş tanımına doğru bir yaklaşım göstermek; sorunun kavranılması ve doğru uygulanması açısından oldukça önemlidir. Çünkü hareketli savaş kavramını doğru bir biçimde ele almakta yetersizlikler görülmektedir. Doğru bir hareketli savaş konusunda birçok çözümleme ve değerlendirme yapılmasına rağmen, pratikte hareketli savaşı tüm yönleriyle anlama ve biçime kavuşturmada yetersizliklerin ve bir karmaşanın yaşandığı açık bir şekilde ortadadır. Bazen birkaç günlük kapsamlı bir çatışma, bazen kapsamlı bir baskın ya da mevzi değiştirerek, oynak bir çatışma hareketli savaş olarak değerlendirilmektedir. Kuşkusuz, bunlar önemli deneyim ve tecrübelerdir. Ve oldukça da anlamlıdır. Ancak ulusal kurtuluş savaşımızın geldiği düzey ve ortaya çıkan hassas durum, soruna çok ciddi eğilmeyi dayatmaktadır.

Öncelikle, ulusal kurtuluş savaşı veren halkların tecrübe ve deneyimlerini, yine evrensel savaş teorisini inceleyip yararlanmak oldukça önemlidir. Ama ülkemiz ve devrimimizin özgünlüğü göz önüne alındığında soruna yaratıcı yaklaşmak kaçınılmaz bir gerçekliktir. Her şeyden önce Çin, Vietnam vb. halkların yaşadığı tecrübeler öğretici-

dir. Fakat bu, halkların yaşadığı tecrübeler olduğu gibi alınıp, ülkemiz koşullarına uygulanamaz. On yılı aşkın oldukça kapsamlı ve derslerle dolu bir savaş tecrübemiz var. Ve Parti Önderliği'nin bu konuda ortaya koyduğu temel hususlar oldukça açıktır. Tüm bu hususları yaratıcılıkla birleştirdiğimizde, güçlü bir hareketli savaş biçimini Kürdistan'da ortaya çıkarmak o kadar zor değildir.

Hareketli savaş; geniş bir arazi üzerinde yürütülen, hücum ve savunma

ket ediyoruz.

Üstüne çekme-imha etme taktiğinde, aslında üzerimize gelen düşmandır, yani o da saldırıdadır. Buna göre inisiyatifin düşmanın elinde olması gerekir. Ama “savaş” bizim kurduğumuz plana göre ve taktiklerimiz doğrultusunda yürüdüğünden, yine muharebe bizim tayin ettiğimiz sahada gerçekleştiğinden, düşman istediği kadar saldırıda da olsa, yine inisiyatif bizdedir. Açık ki, bunun için doğru bir taktik içinde olmak ve taktikten amaca doğru ilerle-

tarzını içeren, inisiyatif, dinamizm, hareketlilik bakımından gerillanın temel karakterini taşıyan, düzenli ve yarı-düzenli ordu savaşıdır. Kapsadığı arazi, güçlerin büyüklüğü, koordine ve zaman açısından düzenli ordu savaşına yakınen, sabit bir cephenin olmaması, oynak savaş biçimi, hücum yeteneğindeki keskinlik ve ani konum değiştirmekle, kaygan bir cepheyi oluşturması bakımından da gerilla savaşının karakterini taşır.

Hareketli savaşın saldırı ve savunma ilkelerinde esas olarak inisiyatif egemendir. İnisiyatif olayı bu anlamda değişik bir boyut kazanır. Saldırıda ve savunmada düşmanı imha etmek esastır. Bu savaş tarzında bilinen “saldırısı inisiyatifdir” belirlemesine “savunma inisiyatifsizlik değildir” eklenir. Bu, hareketli savaşta iki ana taktik üzerinde

mek şarttır.

Bu gerçeklerden hareketle geçmiş deneyimlerimize baktığımızda; bir gerillığı yaşadığımız açıktır. Girişimler, çabalar ve harcanan emeklerin sonuca ulaşmamasının tarihsel, toplumsal ve güncel nedenleri vardır. Fakat bunları artık ortadan kaldırmamızın, doğru bir çözüme ulaşmanın kaçınılmazlığı da ortadadır. Soruna eğilmeye doğru bir yaklaşım içinde bulunmak, başarımızın temel ilkesi olacaktır.

Ulusal kurtuluş mücadelemizde hareketli savaşı doğuran koşullar

Halk savaşında savunma döneminden denge dönemine doğru geldiğinde, gerilla, nicelik ve nitelik olarak büyür. Bölük ve tabur düzeyine

ri operasyonlarında daha bir sistemlilik ve büyük çaplılık vardır. Savaşın her yerde şiddetini hissettirmesi, gerillanın görünmeyen cephesi giderek görünmeye başlar. Düşmanın denetiminden koparılmış veya ağırlıklı olarak halk ordusu güçlerinin denetiminde olan alanlar oluşur.

İşte bu gerçeklik 1990'lı yıllardan sonra bizde de yaşanmaya başladı. Bu açıdan 1993 dönemi ulusal kurtuluş savaşımız açısından oldukça önemlidir. 1993 yılı baharı ile başlayan ve yaz or-

parça parça başlayan kapsamlı saldırılarını gerçekleştirdi. 1994 yılında ciddi kayıplar yaşamadıysak da, düşmandan yana bir inisiyatif durumu vardı. Veya savaş ortada kaldı. Genel olarak savaşımızın ulaştığı düzey, bugün bir dönüm noktasına gelip ulaşmıştır.

Düşman kendisinin önemli bir durumla karşı karşıya olduğunu görmekte, dolayısıyla ordusunu genel savaş düzenine göre teyakkuza geçirmekte ve geçmişten çok farklı olarak, Kürdistan'da bir ordu savaşımı vermeye gitmektedir. Mücadelenin uluslararası boyutu, toplumsal-siyasal boyutu bir yana, askeri anlamda bunlar yaşanırken, bizim açımızdan durumun ciddiyeti daha üst boyuttadır.

Şimdiye kadar yaşanan yetersizlikler, taktik dışlıklar, değişik biçimlerde özellikle Parti Önderliği tarafından telafi edildi ve bugüne, deyim yerindeyse düşe-kalka gelindi. Ama bundan sonrasının çok hassas olacağı, en basit hatanın ve yanılmanın bile çok şeyi götüreceği açıkça ortadadır. Stratejik savunma dönemini kapatıp, dengeye geçiyoruz. Denge döneminin başarıyla aşılması zafere; başarısızlıkla karşılaşması (yenilgi olmazsa bile) uzun süre devrimi uğraştıracak ve geriletecek bir konuma girmeye neden olacaktır. Bunun önlenmenin ve zaferin şartı ise geliştirilecek askeri başarılarla bağlıdır.

Bu hususlardan hareketle; geçmiş pratik deneyimler usta bir tarzda günümüzde büyüyen savaşla bütünleştirilir ve değerlendirilirse, mevcut durumdan en iyi biçimde yararlanılacak koşullar hazır. Düşmanın bu dönemde içine girdiği askeri durum aslında birçok şeyi izah etmektedir. Düşman stratejik bir yenilgiye uğratılmasa bile, dönemsel yenilgiler yaşatma, bunu süreklileştirme ve onu stratejik yenilgiye doğru götürmenin koşulları vardır. Bunu sağlamak için de savaşı, hem kapsam, hem boyut olarak üst bir seviyeye tırmandırmak gerekiyor.

Düşmanın içine girdiği mevzilenme ve taktik biçim, artık salt gerilla ile sonuç almayı sınırlıyor. Böyle devam etmesi durumunda yerinde sayan bir savaş gerçekliği ortaya çıkacaktır. Gerek arazide ve gerekse düşman merkezlerine yönelik savaş biçiminde özellikle üst boyutun geliştirilmesi ve hareketli savaşla sonuca gidilmesi kaçınılmazdır. Özellikle Botan-Behdinan alanlarında bunun olanak ve fırsatları açık olarak ortaya çıkmıştır. Tabii bunları belirtirken şunu gözden kaçırmamak gerekir: Yaygın gerilla ve gerilla savaşı devam edecektir. Fakat dönemin temel taktiği hareketli savaş olacaktır. Dolayısıyla yaygın gerilla ve hareketli gerilla, savaşın destekleyicisi olacaktır.

Taktikte bunlar kendisini dayatırken, savaşın merkezileştirilmesi, gerillanın koordineli ve bütünsellik gösteren bir savaşım biçimi içine girmesi, diğer bir yanı oluşturmaktadır. Sistemli ordu savaşına karşı dağınık, birbirinden kopuk, taktikte yetersiz bir gerilla savaşıyla düşmana cevap verilemeyeceği gibi uzun vadede yenilgiden kurtulamayacağı açıktır. Bu anlamda başarının sağlanması, düşünülen taktiğin uygulanması için, savaşta merkezileşme, ordulaşma, savaşın altyapısının uzun vadeye dayalı olarak hazırlanması hususlarının pratikte hayat bulması gerekmektedir.

“Bazen bir ilerleme saldırı gibi gözükür, ancak esasta saldırı değildir, bir manevra gösterisi olarak düşmanı konum değiştirmeye zorlamak içindir. Geri çekilme için de aynı şey geçerlidir. Bazen bir geri çekilme, düşmanı yanıltmak amacıyla, onu savunma sisteminden çıkarmamız ve bizim yön değiştirerek başka bir kanattan saldırmamız için yapılır. Tabii bazen de gerçekte ilerleme bir saldırıdır. Ve geri çekilme de gerçek bir geri çekilmedir.”

kurulmuştur: Kuşatma-ezme ve üstüne çekme-imha etme. Doğru bir kuşatma-ezme saldırıdır. O zaman inisiyatif kazanılmış ve hakimiyet bizde demektir. Çünkü düşmanı imha amacı ortadadır ve biz amacımız doğrultusunda hare-

çıkan güç örgütlenmeleri ve yaşanan yaygın gerilla eylemliliği ile düşman önemli oranda zorlanır ve arazi üzerindeki denetimi kırılır. Küçük hedefler toplatılıp tabur, alay ve garnizonlar kurulmaya başlanır. Yine düşmanın saldı-

me açısından önemli bir yere sahiptir.

Düşman ise 1993 yılının bütününü ve 1993-1994 kışını esas olarak karşı saldırıya hazırlık biçiminde değerlendirdi. 1994 baharı ile birlikte, düşman ülke bütününe kapsayan, ama

HAREKETLİ SAVAŞIN NİTELİĞİ

Saldırı ve savunma

Hareketli savaşta, saldırı ve savunma özgün bir konum arzeder. Genel savaş ilkesinde saldırı ve savunma arasındaki bağ şöyledir: Her savunma, saldırıya hazırlıktır ve saldırı ise koparmaktır. Bu ilkeler hareketli savaş için de geçerlidir. Ancak hareketli savaşta öne çıkan ve düzenli ordu savaşlarından farklı olarak beliren yan, saldırının da, savunmanın da imha

“Arazi savaşlarında, düşman saldırıdayken onu yıpratmak, belli bir süre uğraştırıp yorgun düşürmek için yaygın gerilla tarzında bir yıpratma savaşı vermek zorunludur. Bu, aynı zamanda üstüne çekme ve imha etmede birinci aşamadır.”

amaçlı olmasıdır. Dolayısıyla hareketli savaşta saldırı ve savunma iç içe gelişir; hatta öyle bir duruma gelir ki, aralarındaki farkı görmek bile zorlaşır. Yine buna bağlı olarak kuşatma-ezme taktiğine başvurmak saldırıda olmak demektir. Dolayısıyla inisiyatif bizdedir. Ancak ilk bakışta üstüne çekme ve imha etme taktiğinde düşmanın saldırıda olduğu, dolayısıyla inisiyatifin düşman da olduğu zannedilir. Aslında hiç de öyle değildir. Amaçlı ve planlı olarak geliştirilen üstüne çekme ve imha etme taktiğinde savaşın inisiyatifi doğal olarak gerillanın elinde olacaktır. Ama beklemediğimiz veya amaçlı olarak düşmanı üzerimize çekme taktiğinden farklı olarak ortaya çıkan düşman yönelimi sırasında gelişecek durumda, olay başka bir boyut kazanır. Eğer güçlerin örgütlenmesi ve mevzilendirilmesi her an doğabilecek bir saldırıyı hareketli savaşın bu taktik yaklaşımı tarzında karşılayacaksa durum değişmez. İstenildiği kadar düşman saldırıyı başlatsın, inisiyatifin her an lehimize çevrilmesi mümkün olur. Bunun sağlanabilmesinde hareketli savaş verecek birliklerin olası doğabilecek böylesi beklenmeyen saldırılara her an hazır durumda olması ve doğal bir tarzın oluşması belirleyicidir. Zaten hareketli savaşı vermekte yaşadığımız zorlukların önemli bir kısmı da bu husustan kaynaklanmaktadır. Görülen diğer bir gerçek de şudur: Düşman gelip dayandığında harekete geçiyoruz. Önceden durum değerlendirmesi yapmakta ve kendimizi birçok olasılığa hazır hale getirmekte önemli bir yetersizliği yaşıyoruz. Bundan dolayı da istenilen sonuçlara ulaşamıyoruz.

Kısacası hareketli savaşta saldırı ve savunma iç içedir. Yani döneme, zamana yayılması yoktur. Zaten hareketli savaşın en temel özelliklerinden birisi de, saldırı ve savunmadaki bu sıkı bağ ve iç içeliktir. Örneğin bir üstüne çekme-imha etmenin kendisinde kuşatma-ezme vardır.

İnisiyatif

Hareketli savaşın saldırı ve savunma esaslarında da inisiyatifin olduğunu, hareketli savaşın, gerilla savaş tarzının özünü taşıdığını, dolayısıyla gerillanın inisiyatif ilkesinin hareketli savaşta daha kapsamlı ve boyutlu olarak ortaya çıktığını ve vazgeçilmez bir ilke olduğunu biliyoruz.

Düzenli orduya karşı, hareketli savaş önemli oranda etkin kılan da bu inisiyatif ilkesidir. Belli bir tarza saplanmaktan çok, sürekli değişkenlikle, gelişmeye hep hükmeden, kendini zor durumda bırakmadan savaşı yürüten tarzın kaynağı inisiyatifliliktir. İnisiyatif olayına hareketli savaş

bağlamında böyle bir tanımlama getirmek yerinde olacaktır. Eğer plan işleniyorsa, amaçlanan doğrultuda yürüyorsa, ister gerilla savunmada olsun, ister düşman saldırıda olsun inisiyatifi olan gerilladır. Çünkü hareketli savaşta değişkenlik; zaman zaman ilerleme, zaman zaman geri çekilme, yer değiştirme, manevra yapma sıkça gelişen olaylar olduğundan birçok şeye anında anlam vermek mümkün değildir. Her şey planın başarıya ulaşması doğrultusunda, geri çekilme ile hemen ardından gelişen şiddetli bir hücumla iç içe dir ve her ikisi birbirini tamamlar. Dolayısıyla geri çekilme de inisiyatifsizlik olmaz. Bunların yanında bir de, eğer planlananlar hatalıysa, yanlışlar varsa ve hakimiyette yetersizlikler mevcut-sa, o zaman inisiyatif olayı el değiştirir. Çünkü böyle durumlarda büyük zorluklar yaşanır, hatta

tehlikeli süreçler bile oluşabilir. Böyle durumlarda gösterilecek inisiyatif, güçleri ve durumu kurtarmak olur. Fakat savaşın bizim yönümüzde gelişmesi zordur. Bunlardan hareketle ortaya çıkan sonuç şudur: Plan ve taktik oluşumuna gidilirken; tüm olasılıkları hesaplayan, savaşın bilinmeyen, görülmeyen yönünün tedbirlerini alan bir yaklaşım inisiyatifliliği geliştirir. Ancak bu yeterli değildir. Çünkü düşman cephesinde doğabilecek değişkenlikler direkt olarak bizi etkileyeceğinden, inisiyatife çok fazla pay tanımak, bu konuda komutayı yetkin kılmak çok önemlidir.

Hareketli savaştan gerillaya dönüş, gerilladan hareketli savaşa geçiş

Hareketli savaşta değişkenlik, belli bir tarza saplanmama, hücumda ve savunmada içine girilecek konum, toplanma-dağılma taktiğinde odaklaşır. Hareketli savaş düzenine yeni yeni girerken, bu hususun doğru ele alınması başarılı bir savaş tarzının ortaya çıkmasında belirleyicidir. Çünkü hareketli savaşa geçişin ilk dönemlerinde gerek gerilla yönelimlerinde, gerekse de düşman yönelimlerinde tam üstünlük sağlanamayacağından, belli bir süre inisiyatif el değiştirebilir. Yani çoğu zaman düşmanın kapsamlı saldırılarına karşı hareketli savaş biçiminden yaygın gerillaya geçiş yaşanabilir. Çünkü sürekli aynı savaş biçimiyle savaşmak, (hele stratejik denge dönemindeyse) tehlikelidir, halk savaşının doğasına ters düşer.

Düşmanın düzenli güçleri ilerlerken, gerek sistem ve gerekse hücum gücünü artıran, motorize (tank, kariyer) ve topçu ile hava desteği dikkate alındığında, arazi üzerinde bir süpürme hareketi tarzında yürüyüş gerçekliği vardır. Yine düşman yedeklerinin konumu ve imkanlarını göz önüne getirdiğimizde söz konusu gerçeklik daha da net anlaşılır.

Bir düşman tugayının arazi üzerindeki hareketini incelediğimizde nerede, nasıl ve hangi tarzda bir dağılma-toplanmayı izleyeceğimiz ortaya çıkar. Çünkü düşmanın arazi üzerindeki ilerleme tarzında, toplandığımızda mevziye çakılmamızı; dağıldığımızda koordineli bozukluğu ve dağınıklığı yaşamamızı doğuran etkenler vardır. Bizim yetersizliklerimiz, örgütlenme ve koordinedeki zayıflıklarımız bir yana, düşmanın hareket tarzından kaynaklanan yönünü de görmek yerindedir.

Düşman tugayının arazi üzerindeki ilerleyişi, esas olarak düzenli örgütlenmesinin gerektirdiği bir ilerleyiştir. Her manga takımın, takım bölüğün, bölük taburun, tabur alayın ve alay tugay ko-

muta merkezinin talimatlarına göre hareket eder. Eğer arazi genişliği bir tugayın tümünün ilerleyişine müsait ise, o zaman bu birlikler, birbirini savunan, stratejik tepe, vadi ve düzlük alanda birbirini koruyan ve tamamlayan bir sistemle yürürler. Herhangi bir kanada yönelik karşı hücumu hesaplayan ve ona göre arazi yapısını değerlendiren bu ilerleme tarzı, alanı işgal etme biçiminde gelişir. Birlikler, kollar arasında sıkı bir bağ ve savunma koordinesi olduğundan, bir manganın ilerlemesi bütün taburun hareketini etkiler. Bunu operasyon tarzında görmek mümkündür. Zaman zaman yanıltma ve uğraştırma amacıyla havadan indirme veya bir koldaki bir timi öne sürme olabilir, ancak esas ilerleme düzeni devam eder. Tıpkı bir makinanın birbirini tamamlayan bütün parçaları gibi. Alanın herhangi bir yerindeki stratejik bir tepenin denetleyebileceği tüm alanda güçlerini rahat sürer fakat, hakimiyet kaybolduğu anda durdurur, ta ki ikinci bir stratejik noktayı ele geçirene kadar.

İlerleme sistemi bu olmasına rağmen, tabii ki bundan düşmanın hiç zayıf noktası yoktur anlamı çıkarılamaz. Aksine arazi yapısının birçok yerinde bu sistemi mükemmel geliştirmekten alıkoyan hususlar vardır.

Bu sistemli ve planlı yürüyüş-ilerleme karşısında doğru bir toplanma-dağılma uyguladığımızda, özellikle bazı kanatlarda hata ve yetersizlikleri iyi değerlendirerek karşı-hücumla geçmek ve sonuç almak fazla zor değildir. Bunu yapabilmek için, güç örgütlenmesinde özellikle alt komutayı sağlamlaştırma yoluyla mükemmel olmasa bile başarılı bir toplanma-dağılmayı uygulayabilmemiz gerektiği açıktır. Eğer güçlerimiz alay-tabur örgütlenmesine göreyse, düşman ilerlemesi karşısında dağılmayacak, bozulmayacak bir sistemli-koordineli dağılmayı gerçekleştirmek için takım ve bölük komuta düzeyinin sağlam olması gerekiyor. Çünkü, dağılma sırasında kendi başlarına kalma gerçeği vardır. Hareketli savaştan, yaygın gerillaya dönüş, gerilladan hareketli savaşa geçişte güç örgütlenmesi ve komutanın doğru dağılımı bu kadar önemliyken, koordinasyonun ve hareketin içinde yer alan güçlerin sıkı denetimi, hareketlerinin izlenmesi ise diğer önemli bir yan olmaktadır. Düşmanın sistemli ilerlemesi karşısında ya mevziye çakılmamız, ya da darmadağın olmamız önenebilir.

Arazi savaşlarında, düşman saldırıdayken onu yıpratmak, belli bir süre uğraştırıp yorgun düşürmek için yaygın gerilla tarzında bir yıpratma savaşı vermek zorunludur. Bu, aynı zamanda üstüne çekme ve imha etmede birinci aşamadır. Birinci aşamayı, yani yıpratma evresini bitirdikten sonra, hızla toplanıp, düşmanın uygun olan koluna veya kanadına saldırmak ve tasfiye etmeye çalışmak için süratli bir değişkenliği sağlayabilecek örgütlenme, alt yapı ve komuta düzeyinin olması gerekir.

İlerleme ve geri çekilme

Hareketli savaşta güçlerin arazi üzerindeki ilerleme ve geri çekilme tarzı, düşman konumlanması, mevzilenmesi hareket tarzına göre ayarlanır. Düşmanı yanıltmak, savunma konumunda tutmak, konum değiştirmeye zorlamak gibi hedefler içererek geliştirilir. Bazen bir ilerleme saldırı gibi gözükür, ancak esasta saldırı değildir, bir manevra gösterisi olarak düşmanı konum değiştirmeye zorlamak içindir. Geri çekilme için de aynı şey geçerlidir. Bazen bir geri çekilme, düşmanı yanıltmak amacıyla, onu savunma sisteminden çıkarmamız ve bizim yön değiştirerek başka bir kanattan saldırmamız için yapılır. Tabii bazen de gerçekte ilerleme bir saldırdır. Ve geri çekilme de gerçek bir geri çekilmedir.

İlerleme ve geri çekilme amaçlı-planlı yapıldığı oranda (ki bu örgütlülük, sağlam bir kordine ve arazi üzerinde güçlenip, doğru hareket etmekle olur) anlamlıdır. Zaten hareketli savaşın temel özelliği budur. Her şeyin, en basit bir hareketin bile planlı ve amaçlı olarak yapılmasıdır.

İlerleme ve geri çekilme; inisiyatif, değişkenlik yeteneği ve savunmalı olarak geliştirilme bağlamında da hassasiyet taşımaktadır. Örneğin savunmalı ve değişkenliğe açık olmayan bir ilerleme felaketle sonuçlanabilir. Aynı şey geri çekilmek için de geçerlidir.

İlerleme ve geri çekilmeyi diğer bir anlamda şöyle de tanımlayabiliriz: Çetin çatışma ve hareket ortamında konum değiştirmek ve düşmanı da konum değiştirmeye zorlamak. O halde, her iki durumda da saldırı veya inisiyatif ele geçirme amacı vardır.

Ani durumlara karşı konum değiştirmek, tavır belirlemek ve dinamizm

Hareketli savaşta beklenmeyen ani durumlara karşı konum değiştirmek, tavır belirlemek ve dinamizm kabiliyeti, hareketli savaş güçlerinin her zaman ve doğallaşmış bir tarzda savaşın gelişimine adapte olması, olası gelişmeleri her an hesaba katan bir mevzilenme, örgütlenme ve hareket düzeyine sahip olmasından gelir. En basitinden günlük bir konumlanma, istihbarat amaçlı bir mevzilenme dahi kendisini saldırıya ve savunmaya hazır tutan bir hareket gerçekliğine sahiptir. Bu, olası düşman yönelimlerine karşı gelişen bir durumu izah eder.

Çatışma anında olsun, kapsamlı bir saldırı-imha hareketinde olsun, doğabilecek olumlu ve olumsuz durumlara karşı tavır göstermek, güçlerin komuta düzeyinin söz konusu yönde hazırlanması ve harekete geçirilmesine bağlıdır. Böyle süreklilik kazanan bir tavırda olmak teyakkuz, dinamizmdir. Tabii bunun sağlanması için, lojistikten cephaneye, muharebeden sağlığa, silahların etkin kullanımından güçlü bir komuta beynine ve cesaretine kadar gerekli faktörlere sahip olmak vazgeçilmez bir husustur.

Manevra yeteneği

Gerillanın manevra yeteneği, hareketli savaşta devam etmektedir. Daha önce hareketli savaşta kaygan bir cephe tarzının olduğu söylenmişti. İşte bu, aktif manevra yeteneğiyle oluşan bir durumdur. Gerillada gerçekleşen manevra; kaybolmak, hedef olmamak biçiminde olurken; hareketli savaşta manevra, oynak mevzi savaşı veya ani konum değiştirme yeteneğinden somutlaşan bir hal alır. Gerek toplanma-dağılma, gerek hücum, geri çekilme ve gerekse ani yer değiştirme de manevra yeteneğine ulaşmayan bir gücün hareketli savaşı vermesi düşünülemez. Ya mevziye çakılma olur, ya da taktik örgütlenme gereğinin dışına çıkmış bir geri çekilme, dağılma olur ki, ikisi de hareketli savaşta bitişin ifadesidir. Manevra yeteneğini güçlü kılan komutanın inisiyatif ve kararlılık gücü, güçlerin alttan üste doğru sistemli örgütlenmesi ve alt yapısının sağlamlaştırılmasına bağlıdır.

Hareketli savaşta manevranın salt yer değiştirmek veya savaşı başka bir alanda sürdürmek için yapıldığı sonucuna gitmemek gerekiyor. Savaş biçiminin değişmesi, artık görünen bir cephe kavramı, manevranın gerilladaki amacını da değiştirir. Saldırı yanıltma,

kuşatma, yarma, yürüyüş kollarında çokça uygulanacak, dolayısıyla manevra değişik bir biçim ve amaç kazanacaktır. Yani düşmanın bir kanadının zayıflığından faydalanılarak oluşan cephe durumunun yerine, hemen bir manevra uygulayarak, bir kanada saldırma biçiminde gelişecektir.

Hareketli savaşın biçim ve karakteri üzerine sonuç

Hareketli savaşın niteliğinde görüldüğü gibi, biçim ve karakterde özgün bir yan ortaya çıkmaktadır. Gerilla savaşının temel özüne bir bağlılık varken, biçimde düzenli ordu savaşına benzemektedir. Buna benzer birçok faktör vardır.

Hareketli savaşta nicelik ve teknik donanım bakımından düzenli orduya (cephe savaşı anlamında) kafa tutabilecek bir düzey olmadığından, yine nicelik ve teknik anlamda önemli bir mesafe olduğundan, bu mesafe, etkin savaş yeteneği ve araziden faydalanılarak taktik üstünlük sağlamakla kapatılır. Düzenli ordunun örgütlenme ve hareket tarzından kaynaklanan sistemleşmenin yarattığı ağır hareket, inisiyatif ve değişkenlik ilkelerinin yetersizliğinden faydalanarak, var olan zayıflıkları tamamlama, dolayısıyla bir dengelemeye gitme durumu yaşanır.

Hareketli savaşta inisiyatifin sağlanması; değişkenlik, yanıltma, ani konum değiştirme, hücumda koparma ve manevra yeteneği ile olur. Bu durum sürekli olarak düşmanın üstünlük gücünü sınırlar, gerçek inisiyatifin düşman eline geçmesini önler. Oynak mevzi savaşı biçimi coğrafya ve iklimden yararlanmak, düşmanın teknik üstünlüğünün etkisini kırmak ve boşa çıkarmakla ortadan kaldırılabılır. Savunma içinde saldırı karakterinin bir yönü de buradan gelir.

Hemen belirtelim ki, stratejik savunma ile hareketli savaştaki savunma karıştırılmamalıdır. Buradaki savunma; hareketli savaşın hareket yeteneğinin yarattığı düşmana hedef olmama, pasif ve cephe tarzındaki savunmadan kurtulma, dolayısıyla savunmada da üstünlük sağlama konumundan kaynaklanır. Çünkü, bilinen savaş kuramına dayalı cephe tarzındaki bir savunma, hareketli savaşın konumuna, halk savaşı stratejisine ters düşer.

Savaşın merkezileştirilmesi

Gerilladan hareketli savaşa geçişte, üzerinde en fazla durulması gereken hususlardan biri de savaşın merkezileştirilmesi, genelkurmaylık düzeyinde, ülke geneli savaşını bir koordine bütünsellik içeren bir tarzın oturtulmasıdır. Savaşın gelişiminin dayandığı boyut bunu kaçınılmaz

“Gerillada gerçekleşen manevra; kaybolmak, hedef olmamak biçiminde olurken, hareketli savaşta manevra; oynak mevzi savaşı veya ani konum değiştirme yeteneğinde somutlaşan bir hal alır.”

hale getirmiştir. Savaşın stratejik aşama kaydetmesinin, yani savunmadan dengeye geçişin sağlanması ve savaşta zafere doğru sağlam adımlarla yürünmesinin vazgeçilmez ilkesi savaşın merkezileştirilmesi olmaktadır. Eğer savaşta merkezileşme sağlanmazsa, istenildiği kadar hareketli savaş verilsin, istenildiği kadar gerilla yaygınlaştırılsın sonuç alınmayacak, hatta olumsuz sonuçların doğması iştan bile olmayacaktır.

Gerek hareketli savaşı yürüten ordu güçleri, gerekse ülke genelinde sava-

şın birbirini desteklemesi büyük önem arz etmektedir. Dikkat edilirse, savaşın mevcut düzeyi karşısında düşman bir ordu savaşı vermekte, bunu ülke genelinde koordineli ve sistemli yürütmektedir. Düşman kendi içinde yaşadığı dağınıklığı aşmakta, çok daha sistemli bir ordu savaşı düzenine geçmektedir. Saldırı biçimi iyi incelendiğinde görülecektir ki, ülke genelindeki eyaletleri parça parça ele almakta; ama sıralama, zayıf halkadan yakalama, dolayısıyla düşürdüğü ilk halkadan aldığı cesaretle diğer halkalara yönelme biçiminde olmaktadır. Düşman böyle bir sistem oluşturmaktadır. 1994 yılı başlarında düşmanın başta Serhat Eyaleti olmak üzere daha sonra Amed, Garzan, Behdınan ve Botan gibi bir sıralamaya gittiği açık bir gerçektir.

Düşman cephesinde durum böyleyken, bizde yaşanan hâlâ eyaletlerin ülke bütününde bir sistem oluşturmamıştır. Hâlâ her eyaletin kendine has bir tarzı, bir yaklaşımı vardır. Bazı eyaletler çıkış yaparken, bazıları çıkış yapmamaktadır. Düşmanın stratejik saldırılarına en fazla olanak tanıyan veya düşmanın en fazla medet umduğu hususlardan biri de budur.

Hareketli savaş sürecine geçerken, aslında halk savaşının stratejik bir aşamasını geride bırakmıştır. Yani her anlamda yeni bir sürece girmek durumundayız. Dolayısıyla yeni mevzilenmek, yeni koordinasyon temelinde konumlanmak, yani düşmanın sistemli savaşına cevap verebilecek bir savaşı ortaya koymakla karşı karşıya bulunuyoruz. Savaşın bu aşamasında, üstünlüğü getirecek üst boyuttaki sistem; örgütlülük ve taktik oluşumdur. İşte bu da savaşın merkezileştirilmesiyle olacaktır.

Merkezileştirmede en ciddi yetersizliklerden biri de; saflarda hâlâ güçler arasındaki takımçılık, bölükçülük, bölgecilik, eyaletçilik mantığının kırılmasıdır. Komutanın, savaşın genel taktiğini esas alarak ve savaşın ulaştığı düzeyin ciddiyetinin farkına vararak, tüm ülkedeki savaşı dikkate alan bir yaklaşımın içinde bulunması gerekmektedir.

Bunun yanı sıra, temel savaş alanımız olan Botan-Behdınan'da yürütülecek olan hareketli savaşı gözeten ve buna destek olan bir savaşın diğer eyaletler bazında verilmesidir. Savaşın temel taktiği olan ve stratejik bir önem taşıyan hareketli savaşın Botan-Behdınan'da boğulmaması için, özellikle Garzan, Amed, Mardin eyaletlerinin Botan-Behdınan'da çok daha sıkı bir koordine ile savaşı yürütmesi kaçınılmazdır. Serhat, Dersim, Erzurum eyaletleri ise bunu daha farklı biçimde sürdürme durumundadırlar. Bu alanlarda düşman güçlerinin etkin bir savaşla uğraştırılmasının yanında, kendi içinde de giderek hareketli savaşa hazırlık yapmak, içine girilmesi gereken bir tutum olmaktadır.

Özellikle askeri hedeflere yönelirken Botan-Behdınan'a düşman takviyelerini önleyecek tarzda bir eylem biçimi içinde olunması önemli bir husustur. Özellikle burada hedeflerin özenle seçimi

leşmede ve savaş koordinasyonunda temel ilke budur. Tabii bu durum söz konusu eyaletlerin Botan-Behdınan'ın yedeği durumuna gelmesi anlamına gelmez. Eyaletlerin kendi özgünlükleri çerçevesinde savaş tarzını izlemeleri devam edecektir. Ancak belirtilen şekilde bir koordine de vazgeçilmezdir.

Tüm bunlar, genelkurmaylığın ortaya çıkaracağı dönemsel planlar, hareketler çerçevesinde olacaktır. Ve sevk-idaresi genelkurmaylık bünyesinde olacaktır.

Koordinasyon

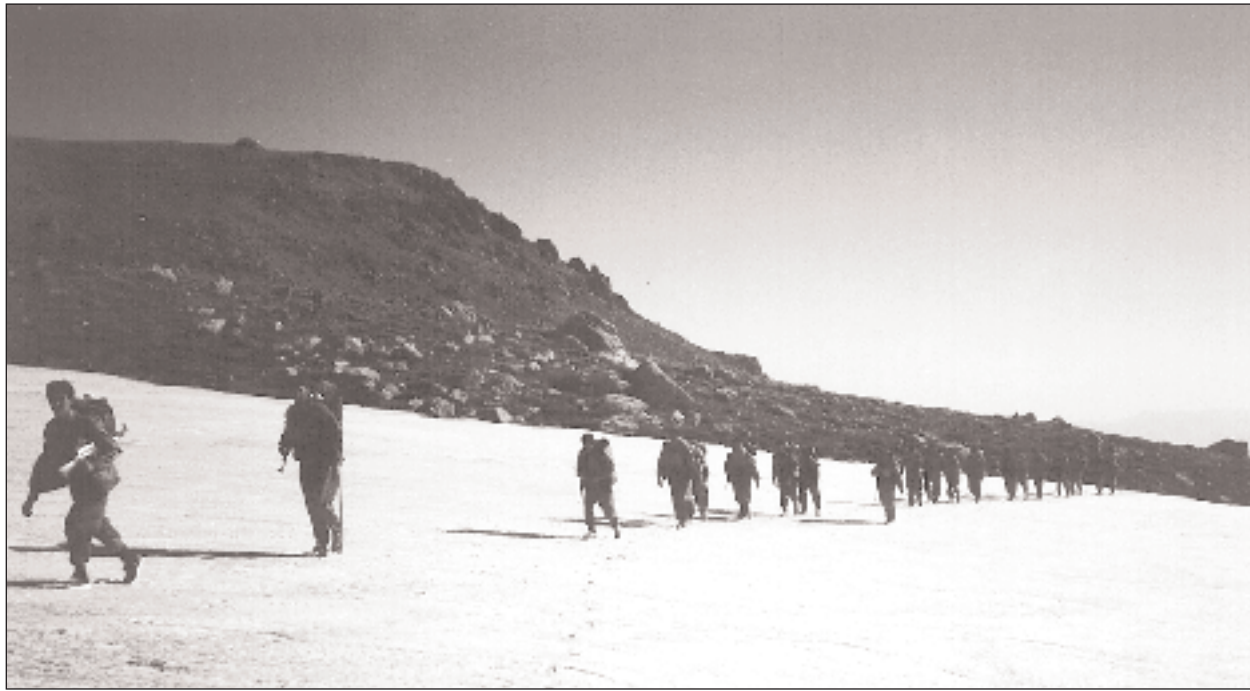
Hareketli savaş koordinasyonu, denilebilir ki, en önemli hususlardan biridir. Güçlerin savaş içindeki koordinasyonu iki esasta gelişir. Birincisi, muhabere sistemiyle gelişen koordinasyon; ikincisi ise (doğal koordinasyon da denilen) örgütlenme ve komutanın inisiyatif ve planıyla taktikte derin bir kavrama düzeyini yakalama sonucu ulaşılan koordinasyondur.

Muhabere sistemiyle yapılan koordinasyon; zamanında ani müdahale ile savaşa bir bütün olarak hükmetmeyi getirirken, güçlerin hareket birlikteliğini ve önemli bir atılım gücünü sağlar.

destekleyecek komşu bölgelerin, buna, yaygın gerilla ile işgüdüm sağlama olayıdır. Bu koordine biçimi de; hareketin genel amacının bilinmesi, gereken tutumun doğal olarak gösterilmesi ve bu esasta harekete geçirilmesidir.

Hareketli savaş birliklerinin örgütlenmesine ilişkin bazı özel hususlar

Hareketli savaşta güçlerin alttan üste doğru sağlam bir örgütlülüğe kavuşturulması, taban komutanının çok iyi oluşturulması önemlidir. Özellikle hareketli savaşta sık sık oluşacak değişkenlik, toplanma-dağılma, oynak mevzi savaşı, güçlerin alt komutasını (özellikle takım ve bölük) çok önemle ele almamızı gerektirir. Bu komutanlar açısından, gerektiğinde yalnız başına kaldığında iş yapabilecek, gücün sevk-idaresini ve savaştırmasını sağlayacak olan bir düzey

Çok önemli bir koordinasyon ilkesi de, ani durumlarda kendisini gösteren ve muhabere sistemiyle yaşanabilecek koordine kopukluğunu giderecek taktik ve plan konusunda komutanın belli düzeyde netliğe kavuşturulması ve inisiyatif gücünün artırılmasıdır. Bunun sağlanması durumunda doğal bir biçimi zamanlamada yetersizlikler taşıyabilir; ancak toplanma-dağılmada, hücum ve geri çekilme durumlarında, konum ve yer değiştirme durumlarında komutaya doğru bir inisiyatif tanır. Hareketli savaşta bu durum çok önemlidir.

Fiili koordinasyon güçlülüğü hareketli savaşta belirleyicidir. Bir manganın hareketi, kapsamlı hareketlardan, olumlu ve olumsuzluk anlamında çok şeyi değiştirir. Bir manganın veya takımın birkaç dakika geç hareket etmesi, bir alayın hareketini altüst edebilecek

oluşturmak kaçınılmazdır. Takım komutanlıklarının sağlamlaştırılması, kendi başlarına kaldıklarında gerillayı uygulayabilecek duruma getirilmeleri önemlidir. Dolayısıyla gerek bu komutanlıkların hazırlanması, gerekse de görevlendirmelerde dağılımın iyi yapılması gerekmektedir. "Hareketli savaşa geçiyoruz, dolayısıyla manga-takım komutanlıkları işlevini yitirmekte; bölük, tabur, alay komutanlıkları önem kazanmaktadır" yaklaşımı yanlıştır. Elbette bu komutanlık düzeyleri çok iyi hazırlanmalıdır. Ama hareketli savaşın özel karakteri gereğince alt düzeydeki komuta düzeyinin de çok sağlam olması gerekmektedir.

Hareketli güç örgütlenmesinde ortaya çıkacak diğer bir yön de özgün hücum birliklerinin (tabur-bölük) oluşturulmasıdır. Özellikle bunların daha hafif olması, çeviklik, ataklık gösterebilecek

ma tarzında etkin bir işlevi görürler. Böyle bir birliğin oluşturulmasında, donanım ve silah-teçhizat durumu, birliğin hareket kabiliyetini artıracak düzeyde olmalıdır. Dolayısıyla ağır silahlarla donanması pek gerçekçi olmaz.

Hareketli savaşta bir manganın, bir takımın işlevini çok önemli düzeyde devam edeceğini söylemiştik. Burada manga nerede, ne zaman, nasıl savaşılabılır? Takım nasıl bir işlev görebilir? Bu sorulara cevap vermek gerekir. Örneğin bir takım çok önemli bir geçidi tutarak bir taburun işlevini görebilir. Ya da bir takım çok etkili bir gerilla ile büyük ölçüde düşman yedeklerini uğraştır-

“Yeni mevzilenmek, yeni koordinasyon temelinde konumlanmak, yani düşmanın sistemli savaşına cevap verebilecek bir savaşı ortaya koymakla karşı karşıya bulunuyoruz. Savaşın bu aşamasında, üstünlüğü getirecek üst boyuttaki sistem; örgütlülük ve taktik oluşumdur. İşte bu da savaşın merkezileştirilmesiyle olacaktır.”

arak, büyük eylemlerde, çok önemli bir işlev görerek, hareketli savaşı bir tabur düzeyinde destekleyecek rolü oynayabilir. Bir manganın kuşatmada da sızma uygulayarak bir gedik açma-

yor. Eskiden bir-iki düşman merkezi bizi ilgilendiriyorsa, şimdi birçok düşman merkezi bizi ilgilendirecektir. İşte bu durumda bir su, bir çeşme, küçük bir kayalık, bir düzlük, hatta birkaç ağacın bizi ilgilendireceğini söylemeliyiz. Harita veya plan üzerinde çok önemsiz görünen bunlar aslında hiç ummadığımız bir biçimde öylesine bizi etkiler ki, bazen gözden kaçırdığımız veya önemsemediğimiz bir yokuşun hesaplanmaması bize bir saatlik zaman kaybettirir. Bir saatlik bir zaman savaşın boyutlandığı, kapsamının büyüdüğü bir ortamda o savaşı kaybettirebilir. Dolayısıyla hem arazinin daha geniş, derinlikli ve ayrıntılı ele alın-

ması, hem de o arazinin geniş ve derinlikli bir şekilde hareketi etkilemesi önemlidir. Örneğin 5 taburun arazi üzerinde bir plan çerçevesinde uyumlu, sistemli hareket ettirilmesi, ilerletilmesi ve geri çekilme yaptırılması nasıl olmalı? Şimdiye kadar bizde yaşanan duruma baktığımızda; aslında kapsamlı bir güç hareket ettirilmiş ama bu çok bozuk olmuştur. Ya çok dağınık ve koordinesiz ya da bu tehlikeden dolayı mevziye çakılma olmuştur. Bu, şundan ileri gelmektedir: Gücümüzü kapsamlı plan dahilinde mevzilendirip, hareket ettirme durumu-muz yok. Belki genel anlamda kafamızda bir plan vardır, ama bunu pratiğe uyguladığımızda aslında çok beklemediğimiz yanların ortaya çıktığını görüyoruz. Bunu gidermek için en başta ister askeri harita olsun, ister maket olsun, ister yazı üzerinde olsun ama mutlaka sisteme kavuşmuş ve bizi düşünsel anlamda hakim kılan bir planın olması gerekir. İşte 5 taburun hareketi eğer plan üzerinde tüm ayrıntılarıyla netliğe kavuşturulursa, komutanın 5 taburun hareket ettirilmesinde taktik ve düşünsel hakimiyeti artar, böylece o komutan gerçek rolüne ulaşır. Bir taburun izleyeceği hat iç içe geçmiş çok sarp, ama diğer bir taburunki daha az engeli bir arazi ise, iki tabur arasında doğal olarak zaman açısından bir farklılık doğar. Bu durum hareketi çok önemli oranda olumsuz etkiler. Birakalım bir taburu, bir takımın ilerleyeceği hattın göz önünde bulundurulmaması bile, tüm hareketi etkiler. Bu anlamda, bir suyun geçişinin zamanlaması, sık ormanlıkları bir arazide yürüyüşün ya da ilerlemenin engellemeleri dahi hesaba katılmalıdır.

Arazi kullanımında diğer bir husus, araziden faydalanılarak, düşmanın teknik üstünlüğünü kırmak ve dengesizliği böylece gidermek olayıdır. Örneğin bir nehir iyi kullanıldığında daha küçük bir güç de bir cephe hakkında önemli rol oynayabilir. Yani bir taburla savunacağımız bir hattı, nehirden faydalanarak bir bölükle savunabiliriz. Bu bize düşman karşısında nicel olarak güç dengelemesini ve teknikteki boşluğun kapatılmasını getirecektir. Yine iyi kullanıldığında küçük bir arazi parçası bizi obüs toplarından, tank atışlarından korumayı getirir.

Başka bir biçimde, üç dağın çok iyi kullanılması, kuşatmada önemli bir rol oynar. Bu durumda geçitlerden yararlanılarak, kuşatmada doğal bir savunma hattının oluşturulması sağlanabilir.

Araziyi kullanmakla birlikte, iklimden faydalanmak, diğer bir husus olmaktadır. Yağmurlu zamanlarda arazinin yağmur veya kardan çamurlaşması, düşman tekniğini, motorize birliklerini önemli oranda zor durumda bırakır. Aşırı bir yağmurla gevşeyen toprak, top mermilerinin patlamasını yarı yarıya sınırlar. Sis top atışlarının olmasını

Devamı 27. sayfada

“Hareketli savaşa geçişin ilk dönemlerinde gerek gerilla yönelimlerinde, gerekse de düşman yönelimlerinde tam üstünlük sağlanamayacağından, belli bir süre inisiyatif el değiştirebilir.

Yani çoğu zaman düşmanın kapsamlı saldırılarına karşı hareketli savaş biçiminden yaygın gerillaya geçiş yaşanabilir. Çünkü sürekli aynı savaş biçimiyle savaşmak, tehlikelidir, halk savaşının doğasına ters düşer.”

önemlidir. Örneğin Botan-Behdınan'da geliştirilecek kapsamlı bir harekate karşı, düşmanın kapsamlı yönelmesi durumunda, Amed Eyaleti'nin bir tabur baskını yapması yerine, askeri havaalanına yönelik bir sabotaj eylemi yapması ya da önemli bir köprüyü uçurması daha etkilidir. İşte gerçekleştirilecek merkezi-

kadar etkilidir. Özellikle hücum ve kuşatma hareketlerinde bu çok daha fazla öne çıkar. Dolayısıyla çok sıkı ve sağlam bir koordine, hareketli savaşın vazgeçilmez bir ilkesidir.

Bunların yanında önemli olan diğer bir husus da; bir alanda geliştirilecek olan kapsamlı bir harekatta, harekati

bir düzeyde oluşturulmaları önemlidir. Düzenli ordudaki komando birliklerinin çağırışını yapan bu birliklerin, savaşın dengeye ulaştığı veya üstünlüğün sağlanamadığı durumlarda, özellikle kanatlarda ve ara bölgelerde zayıf noktaları yakalayarak saldırımları önemli bir rol oynar. Bu durumda yarma veya kuşat-

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor

Yürekleri bizimle büyük savaşa katılmayanların, YÜREKLERİMİZE ORTAK OLMAYA HAKLARI YOKTUR

■ Bize bağılsınız, öl desek ölürsünüz, ama bizim için hiçbir şey ifade etmez. Biz savaşmasını bilenler topluluğuyuz. Hem anlayan, hem hızlı yapanlar topluluğu, engel tanımayanlar topluluğu.

Baştarafı 1. sayfada

Şimdi nereden bakılırsa bakılsın, biz önümüzdeki savaşı ya vereceğiz ya vereceğiz. Ucuz ölümü artık kim kabul edebilir? Siz görünüşte genç, delikanlı insanlarsınız. Sizi nasıl ucuz kaybedebiliriz? Buna inanıyor musunuz? Bu halinizle gücünüz neye yeter? Aslında çok konuşmak da istemiyorum. Ancak şu anda dünyanın en çok konuşan önderi durumuna gelmişim. Neden? Çünkü anlama kabiliyetiniz çok sınırlı. Pratik yapmak isterdim, ama buna imkan yok. Çünkü pratik yapabilmek için öğrenmek gerekiyor. Benim pratik yapma imkanım adeta durdurulmuş durumda. Her zaman söylediğim gibi, içinde komutanlıkta iddialı olan herhangi biri var mı? Çoğu zavallı. Aslında sorun mevzilerin, imkanların kıtlığı da değil. Çok ihtiraslı, davasının gereklerine göre büyük ihtirasları olan biri olsaydı, durum farklı olurdu. Çok imkan var ama siz bunu göremiyorsunuz.

Bize gerekli olan düşmanın ödünü kopartan yürüyüşler ve yürüyüşün komutanlarıdır

Ordulaşma ve düşmanı yenilgiye götürebilecek işleri planlama üzerinde çok durdum. Şimdi bütün bunların imkanları var. Ama en değme arkadaşlarımız bunları yaz-boz tahtasına çeviriyorlar. O kabiliyetleri yok. Eğer bizim müdahalelerimiz olmazsa, sonlarını çok çabuk getirecekler. Öyle sanıyorum ki düşüncelerinde fethetme tutkuları yok. Devrime inanıp inanmadığınız da aslında belli değil. Belki de devrim başınıza bela olmuş. Kişiliklerinize bakıyorum; içinde yırtıcı bir devrimci yok. Bize gerekli olan sayının çokluğu, hamalvari çabalar değil. Bize gerekli olan; işini bilen, işlerinin üzerine amansızca yürüyen, işleri yürütebilen, hem de çok iyi yürüten, hem sonuç alan ve hem de düşmanın ödünü kopartan yürüyüşçüler ve yürüyüşün komutanları olmalıdır. Bu yok. Ben sorunu artık objektif ve subjektif şartlar bağlamında görmüyorum. Devrim şu anda çok hazır olsa da, kişilikleriniz onu sonuca götürmeye yetmiyor. Çünkü çok aşırı hata yapıyor. Aşırı yetersizlikler gösteriliyor. Sanki başkaları için çalışılıyor. Yani böyle başa bela olmuş bir devrimcilik tarzı. Halbuki **devrimcilik yaşamımızın biçimidir, kabul edeceğimiz tek yaşam tarzıdır.**

■ Düşman bir çırpıda nasıl kahredilir? Bir: Günlük olarak düşmana müthiş vurmakla. İki: Düşmana daha fazla vurabilmek için, halk savaşı esprisine göre uzun vadeli savaşçı kişilikler edinmekle. Bu ikisi de sizde yok. Kendinizi ne uzun vadeli olmaya ayarlayabiliyorsunuz, ne de günlük olarak vurabiliyorsunuz. Boşa çıkıyor kişiliğiniz.

Bu yok. Hatta serbest bıraksak, çoğunun çok az şeyle yetinerek, "bu beladan kurtulalım" diyecekleri açık. Kafalarında sonuna kadar gitme fikri yok. Neden sonuna kadar gidilmiyor? Çünkü inancı keskinleştirmemişsiniz. Devrimcilik yap-

tiğinizi veya devrimcilikten öyle fazla anladığınızı da sanmıyorum. Çoğu kendi yanlışlıklarının, adeta düşmanın deyişiyle oyuna gelmişliğin kurbanı. Bu kişilikler büyüyemez, çok büyük ve kararlı bir yürüyüşün sahibi olamaz.

Yine de yaşamak istiyorsunuz. Şimdi benim de her zaman verdiğim bir söz

tiyor. Düşman tutkulu, akıllı ve vurucu. Sıra yaşamı kurtarması gerekenlere gelince ölgün, iddiasız, vurgusuz ve zavallı. Ağzında bir lokma varsa, düşman bir yumruk indirir, ağzından alır. Ağzınızdan lokmanızı da çıkaracak kadar gevşemişsiniz. Biz bu insana ne yapalım? Bunlar sizlersiniz, ben değ-

masıdır. Biri kendiliğindenci, çoktan ölüp bitmiş, teslim olmuş veya sürüklenen bir yaşam tarzı. Diğeri bunun tam tersini bir yaşam olarak değerlendiren, en yeni düşünen, en yeni kopartan, en yeni kararlaştıran tarz. Aramızdaki ilişki budur. Ben bunca silahı ve imkanı ortaya çıkardıktan sonra, bu savaşın

kazanılmıyor. Neden bunu anlamadınız? Neden anlamaya yanaşmıyorsunuz? Anlamaya ihtiyacınız yoksa söyleyin. Çok iyi biliyor ve anlıyorsanız, o zaman bu pratik neyin nesi? Neden kusurlarınızı bu kadar ortaya döküyorsunuz? Anlamışsanız neden yapamıyorsunuz? O zaman kendinizi eğitin. Yalnız burada değil, gece gündüz kendinizi eğitin. Kazanmak için bu gerekiyor.

Ben şunu hiçbir zaman kabul edemem: "Sen öyle yaşa, biz böyle yaşayalım." Bu, düşmanın istediği **önderlik-siz yaşamdır.** Keyfi yaşamın bu biçimi kölelere özgüdür. Düşman iradeli, düşman merkezidir, düşman tek otorite ve karardır. Ona karşı ancak **tek irade ve tek kararla yaşayabilirsiniz.** Keyfilik dediğiniz şey kararsızlıktır. Herkesin kendine göre üslubu dediğiniz şey dağınıklığıdır, disiplinsizliktir, iradesizliktir ve sonuçta bir güce ulaşamaz. Bunlar temel askeri yaklaşımlardır. Belki bunlar neyin nesi diyorsunuz, ama bunlar asker olmanın abc'sidir. Siz asker olmak istiyorsunuz. Kendinizi bana asker diye dayattınız. Silahtan hoşlanıyorsunuz. Ben daha askerliğin kenarından geçemiyorum. Ancak uzakta, cephe gerisinden askerliğin bazı işleriyle uğraşıyorum. Bende ki pozisyon size göre bin kat daha güçlü. Yine askeri tarza göre kendimi yaşama hazırlamışım. Hassas mı hassas, uyanık mı uyanık, ölçülü mü ölçülü. Çok az hata yapar. Taktikte çok az düşmanın oyununa gelir. Ama savaşın içinden gelen sizlere bakıyorum. Her davranışınız kusurlu. Her adımda kaybetme var. O zaman neden kendinizi beğeniyorsunuz?

Asker olmak düşmanı kahretmektir

Düşman beni bir kişi olarak görüyor. Bunu ben abartmıyorum. Her gün reklam yapıyor; "O bela olmasa bu gençlerimiz iyi çocuklardır" diyor. Hatta benim için "O şeytan olmasa, o şeytandan bin defa daha utanmaz adam olmasa, bu gençler bizim çocuklarımızdır" diyor. Bunları ben değil, faşist partinin başı size söylüyor. Demek ki burada düşünmesi gerekenler sizler oluyorsunuz. Ben düşmana karşı güçlülüğümü kanıtlamışım. Madem düşman benden bu kadar rahatsız veya düşmana zarar veriyorum, o zaman iyi savaşçıyım. Neden düşman sizden bu kadar razı? Hatta neden ucuz imhalarınızı kendi zaferi yapıyor? Ucuz ölmek, düşmana zafer imkanı hazırlamaktır. Can sizin de olsa ucuz ölmeyeceksiniz. Dikkat edin, içinde ucuz ölmeyecek olan kaç kişi var? Yaşamını düşmana pahalıya ödettiler kaç kişi var? Benim bütün marifetim; ucuz ölmektir. Aslında sizin gibi pek yaşamıyordum da. Ama ucuz ölmemenin yollarını buluyorum. Ömrümü her uzatışım düşmanı kahrediyor. Siz de biraz böyle olmalısınız. Bazı şeyleri neden anlamıyorsunuz? Hani asker olacaktınız? As-

var: Dünyanın neresine gidersem giderim, hangi ortama gidersem giderim, kendi işlerim için, devrim için yaşarım. Ama siz aynı sözü bize veremiyorsunuz. En elverişli devrimci alanlara gidiyorsunuz, orada bile işlerin suyunu çıkarıyorsunuz, yapılan işlerin sonunu getiriyorsunuz, kendinizi de bitiriyorsunuz. Baha ne de çok; "engel çıktı, şu benimle oynadı" diyorsunuz. Bunlar yanlış şeyler. Bir grubun bile devrim işleri için yeterli olması gerektiğini söylüyorum. Zaten böyle olmasa sizinle ilgilenmem. Yani bu grubun bir **fetih grubu** olmaması için hiçbir neden yok diye düşünüyorum. Böyle düşünmek zorundayım. Sizin buna karşılığınız ne oluyor? Aldığımız raporlar, büyük bir kesiminin yarı yolda bırakacağı biçimindedir. Öyle kudretli militanların çıkacağına dair işaretler az.

Asker olmak için gece-gündüz kendinizi eğitin!

Yazık, böyle olmamalıydı. Biz yaşamı fethediyoruz. Düşmanı günlük olarak izliyorum. Ama sizin düş-

lim. Şimdiye kadar kimse benim elimden değer kopartamadı. Dünya alem tanıklı ki, **ben değer yaratıcısıyım.** Benim elimden silah çıkmamıştır, ben silah biriktirmişimdir. Benim elimden para boşa çıkmamıştır. Ben müthiş ilişkiler topladım. Bu ilişkileri parçalayıp dağıtan kim? Tabii bu soruları kendinize hiç sormuyorsunuz. Çoğu arkadaşımıza göre bu sorunlarla uğraşmamak gerekiyor. Önemli olan onların beylik keyfidir, ağalığıdır. Ağalık olur da böyle olmaz. Yanlış. Ben buna bir ideoloji bulmaya çalışıyorum. Bu neyin ideolojisi, neyin kişiliğidir? Ben kendimi çok akıllı sanmıyorum, ama bende kaybedilmeyen bir kişilik tarzı hakimdir. Kolay kaybetmediğimi herkes biliyor. İmkanlarımız sınırlı diyemem. Hayır, şu anda geniş imkanlar verelim, yetkiler tanıyalım. Yine kaybedecek, belki daha da kötü olacaksınız.

Bu kişilik devrim yapamaz. Yani içindeki düşmanı mı desem, yoksa lümpen kişiliği mi desem, aşamamışsınız. Şimdi kendimize "biz işe yaramayız, biz öyle fazla başarılı olmaya

kaybedilmesini, bu savaşı ucuzca çıkaracak ve tacizden öteye gitmeyen bir tarzla sınırlandırılmasını kabul edemem. İsteddiğiniz kadar gerekçe uydurun. Benim hassasiyetlerim var, benim hassasiyetlerim bunlara inanamaz, bunları kaldırmaz. İsteddiğiniz kadar kılıf uydurun, beni inandıramazsınız.

Artık şunu da anlamak gerekiyor: Ya bu deveyi güdersin, ya bu diyardan gidersin. Ya bu savaşı doğru kavrar ve bu kişiliğe doğru gelirsiniz ya da yok olup gidersiniz. Bu diyardan mı gidersiniz bu halkın içinden mi, bu sizin bileceğiniz iş. Ama bizimle yürümeye geliyorsanız, bu işin söylendiği ve yapıldığı gibi olması kaçınılmazdır. Ben imkansız da görmüyorum.

Sizi zora sokan ve bu keyfiliğe götüren nedir? Bunu anlamak istiyorum. Neden iyi bir asker haline gelemiyorsunuz? Neden hep zavallıları oynuyorsunuz? İnsanlık hakkında şu yargıyı oluşturabilmek doğru olabilir mi: İnsanların büyük bir kısmı kölelik için yaratılmıştır, sömürülmek için vardır ve yücelemez! Hayır, bu egemen sınıfların görüşüdür. Yüzyıllardır sömürücü egemen sınıflar yalan dolanla bunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Biz bunu aşmak için ilk adımları attık. İdeoloji bunun içindir, bütün eylemlerimiz bunun boşa çıkarılması içindir. Siz

ise davranışlarınızla bunu doğrulamak istiyorsunuz. Ben dürüstlüğünüzden, hamalvari çalışmanızdan dem vurmuyorum. Bu yönlerinizle yamansınız. Dedim ya, benden daha iyisiniz, ama bununla zafere ulaşılmıyor, bununla

ker olmak, düşmanı kahretmektir. Düşman bir çırpıda nasıl kahredilir? Bir: Günlük olarak düşmana müthiş vurmakla. İki: Düşmana daha fazla vurabilmek için, halk savaşı esprisine göre

de, pratik yaşamanız, kişilik olarak kendinizi disipline etmeniz zayıftır. Karar ve irade olarak askeri çizgiyi tutturmada inanılmaz çelişkileriniz var. Kendinizi müthiş aldatıyorsunuz. Hemen ar-

nuz. Askerlik eşitlik ve özgürlüktür. Ama siz bununla çelişiyorsunuz. Belki bazı güzel şeyler istiyorsunuz, ama hangi kişilikle, hangi düşünce ve karar gücüyle? Saflarımızı ardına kadar kadın ordu-
laşması-na açtık. Halbuki siz kadın köleliği-nin etki-lerini öyle yaşı-yorsunuz ki, hazır

yor, özgürlük iradesi gerekiyor. Bu olmadan hangi özgür yaşam ve kişilikten söz edilebilir? Bu savaşı ne kadar verdiniz? Bu savaşı kime karşı ve nasıl verdiniz? Bunu ne kadar başardınız? Kendinizi neden kandırıyorsunuz? Aşiret usulü Kürt namus anlayışına göre sizlerle yaşamalıyız, sizlere sahip çıkmalıyız. Bu her türlü geriliği, bağımlılığı ve kaybetmeyi içinde barındırır. Yüreklere bizimle büyük savaşa katılmayanların, yüreklerimize ortak olmaya da hakları yoktur. Kendinizi aldatıyorsunuz. Yazık oluyor, neden kendinizi bu kadar kandırıyorsunuz? Neden kendinizi ayağa kaldıramadınız? Dikkat ederseniz, çok zavallısınız, birçok basit şeyle yetiniyorsunuz. Gerçekleriniz belki militanlık ölçülerinin yüzde beşini bile karşılayamaz. Bunun için eğitim gerekli, bunun için savaşıklık gerekli. Size karşı eşitliği ve özgürlüğü uyguluyoruz, ama bu gücü gösterecek misiniz? Cinsiyetler arasına fark koymuyorum, ama onun muazzam özgürlük sorunları var. Çözüm yolları bilince çıkarılmak ve yapılmak durumunda. Ona göre kendinizi mutlaka bir yerlere taşımak zorundası-

le manevi değerlerle görmeyin. Biz sizleri günlük çabalarımızla idare ediyoruz. Başka özgür yaşam yolu yok. Ağlamakla da bu iş halledilmez, geleneksel kadınlık olgularına başvurmakla da hiç halledilmez. Sizin de bayağı insan gibi özgürlük savaşıcısı olmanız gerekir. İnsan halinize bakıyor, yarınizi neredeyse evine göndermek istiyor. Bu da yakışmaz. Örneğin şikayet edenler, hal ve hareketlerine baktığımızda son derece durumu böyle zavallılık arzedenler nereye gönderilebilir? Göndersek bile ağırlınıza gitmez mi?

Bize bağlısınız, öl desek ölürsünüz, ama bizim için hiçbir şey ifade etmez. Biz savaşımasını bilenler topluluğuyuz. Hem anlayan, hem hızlı yapanlar topluluğu, engel tanımayanlar topluluğu. Böyleyseniz birbirimizi götürebiliriz, yaşatabiliriz. Gerçi erkeğin durumu da kadınlardan pek farklı değil. Aynı ayrı hitap etmeye de gerek yok. Onlar sizden, siz onlardan betersiniz. Ben bunları söylemek zorunda değilim, ama pratiğiniz bunları söyletiyor. Bir asker önderini böyle bir değerlendirmeye götürmez. Ben kendi önderliğimden bile esef ediyorum. Neden? Ciddi bir önderliğin böyle askerleri olur mu? Demek ki yetersizlik. Onun için her gün kendimle dövüşüyorum. Halbuki beni de neredeyse son derece kutsal bir varlık gibi görüyorsunuz. Ama ben kendimi öyle görmüyorum. Bana kalırsa, bu tutumunuz anlamadığı ve bilmediği tanrıya yalvaran, onu kutsallaştıran köylünün tutumuna benziyor. Tutumunuz bu ideolojinin yansımasıdır.

Tüm bunları neden söylüyorum? Şimdi ordulaşma, kurumlaşma sorunlarıyla uğraşıyoruz. Kurumlaşma nedir diye düşünmeye çalışıyorum. Savaşı anlamışlar da sıra kurumlaşmaya gelmiş! Ordulaşma, yani örgüt düzeni; uygun adımlarla, örgütlü savaşıklık, keyfiyetin durduğu, iradelerin resmi askerileştiği, bu gücün gösterildiği noktaya gelmek demektir. Kurumlaşmayı acaba ne kadar kaldırabilirsiniz? Ben kurumlaşmaktan zevk alırım. Görkemli bir ordu gibi yürümek bizim için altın değerindedir. En değme kurumlaşmalarımız, karargahlarımız var. Hepsine gidip bakın, disiplin, düzen, biçim yoktur. Neden bunları anlamaya yanaşmıyorsunuz, neden iyi bir asker olmayı kendinize yakıştırmıyorsunuz? İyi bir kurumlaşmayı oturtmak için doğru görüş, doğru görüşte inat, doğru görüşün uygulama ustalığı, onun sabrı, onun denetimi, gereklerini sonuna kadar ayakta tutmak gereklidir. Bunu kim gösteriyor? Hepsini kaytarmacı, o ona veriyor, o ona veriyor. En değme karargahların, yani kurumlarımızın olması gereken yerde kurum başlarının yaptığı, en temel işleri nefere yaptırmak oluyor. İşte "Yetkiyi al, o köyü hallet, git o eylemi yap." Bir aşiret başkanı bile kendi aşiret üyelerini böyle kurumlaştırp savaştırmıştır. Ama bizde var. Karargahların hepsi sorumsuzluk merkezleridir.

Askerini kurumlaştıran, askerini kendi çizdiği plana göre yürüten tek bir

■ Savaşın kaybedilmesini, bu savaşı ucuzca çarçur edecek ve tacizden öteye gitmeyen bir tarzla sınırlandırılmasını kabul edemem. İstedığınız kadar gerekçe uydurun. Benim hassasiyetlerim var, benim hassasiyetlerim bunlara inanamaz, bunları kaldıramaz. İstedığınız kadar kılıf uydurun, beni inandıramazsınız.

uzun vadeli savaşı kişilikler edinmekle. Bu ikisi de sizde yok. Kendinizi ne uzun vadeli olmaya ayarlayabiliyorsunuz, ne de günlük olarak vurabiliyorsunuz. Boşa çıkıyor kişiliğiniz.

Fakat meşhurdur, bizde bir halk deyimidir: Adam olmak için 40 yıl geçse de hayfını alacaksın derler. Yani birisi sana küfretilmişse sen de edeceksin, biri sana tokat vurmuşsa sen de vuracaksın. Hayıf budur. Düşman insanlığımıza, varlığımıza yönelmiş. Siz bu büyük darbeyi böyle sineye çektikten sonra, hayıf almak için gereken gücü ortaya çıkarmadıktan sonra, tersyüz edilmiş namus kavramını düzelterek söyleyeyim, sen bir namussuzsun. O zaman kaç para edersin? Böyle düşmana vurmasını bilmeyen namussuzdur. Kocakarı gibi dırdır edeceğinize, vurmasını öğreneceksiniz. Vurmayı öğrenmek askerliğin özüdür. Askerliğin en temel tanımı şudur: Temel amaçlarda, bir halkın, bir sınıfın, hatta cemaatin hayati tehlike-

dından kendinizi partiye taşıtıyor-sunuz. Buna fırsat vermemek gerekir. Ordulaşmanın ilk dersi budur.

İçinizde iyi niyetli arkadaşlar çok. Bunlar gerçekten bir şeyler yapmak istiyorlar. Bunlar anlasınlar. Düzeltmeniz gereken öyle çok kişi ve ilişki var ki, büyük mücadele vermeniz gereken öyle çok konu var ki, bilmezseniz size yazık olur. Açık söyleyeyim, ben size acıyorum. Çünkü askerlik yapmayı bilmiyorsunuz. Aylar, yıllar geçti, yüzde doksanı bile bu çözümlemeleri tam anlamadı. Sizin için başka ne yapalım? Büyümeyi amaçlamış bir insan ya fırtına gibi bir militan ya da başa bela olur. Orta yol yok. Çoğunuz hayat sınavında başarısız kalmış ve iflas etmiş kişiliklerin çaresizliği içindediniz. Militan bunu kesinlikle kendisine yakıştıramaz. Militana yazık olur. Eğer askerleşmez ve bunca çözümlemelere rağmen anlamazsanız, sizlere çok yazık olur. Bu ayaktaki durumunuz mezardaki halinizden daha kötüdür. Neden iyi bir asker

orduyu bile boşa çıkarabiliyorsunuz. Bundan kim sorumlu? Kendini eğitmeyen, geleneksel kadın köleliğinin bütün özelliklerini yansıtan sizler sorumlusunuz. Sorumluluğu kendinizde göreceksiniz. İyi bir asker olmanın, işini bilen bir komutan olmanın gücünü, parti sayesinde, biraz da bizim sayemizde göstereceksiniz. Ama siz bir aile kızı gibi veya geleneksel bir kadın gibi yürüyüp gidelim istiyorsunuz. Bu devrimciliğe yakışmaz. Açıktır, sizlerle el sı-

■ O kadar küçük şeylerle uğraşıyorsunuz ki, kendinizi o kadar basit yaşam alışkanlıklarıyla meşgul ediyorsunuz ki, size altın değerinde kahramanca bir yaşam sunsak bile, bu size sıkıntı veriyor."

ye düşmesi karşısında ve hayati değerleri elinden alınmak istendiği zaman, kendisine uzanan, tehlike arzeden elin sahibinin elini kırmak. İşte askerlik, işte asker! Çoğunuzun gerçeğine bakalım: Askerlik, en hayati amaçların ucuzca elinden alınması, dağıtılması ve parçalanması için bir bahanedir. Askerlik düzeyiniz adeta düşmana fırsat sunuyor. Komutanlık çizginiz, vuruş ve yaşam tarzınız düşmanı yüreklendiriyor. Yani düşman "bunları, ülkesine sahip çıkan bir hareketi, bu militanları ve zayıflıklarını iyi vuracağım ve mutlaka sahip çıkacağım. Bu halkın ülkesine ve hayati çıkarlarına sahip çıkacağım, onları hayvanlar gibi kendim için kullanacağım" diyor. Bundan kim sorumludur? Bundan askeri durumunuz, askeri kişiliğinizin gelişmemesi sorumludur.

"Ben sarhoşum fazla anlamaya gelmem" diyorsunuz

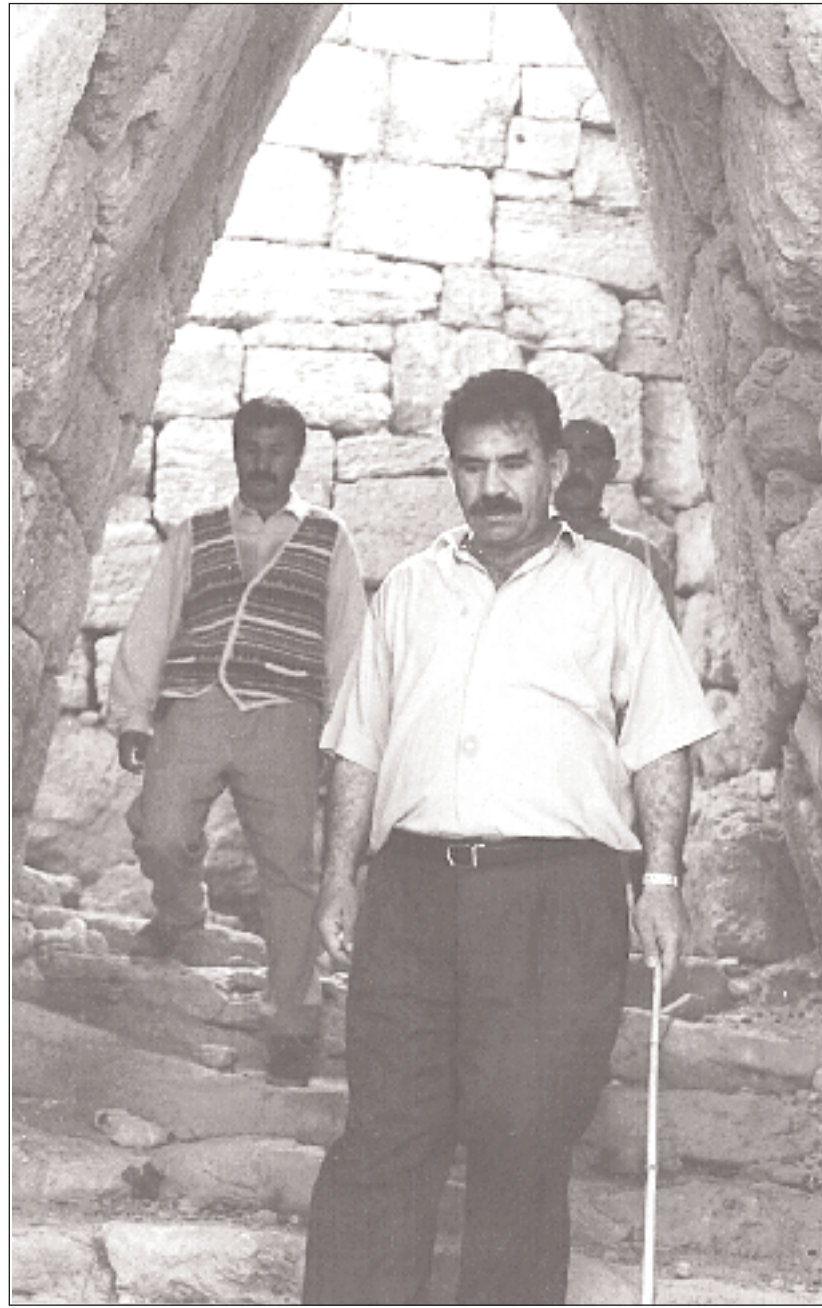
Sizler bazı şeyleri derinliğine anlamamak için sarhoşları oynuyorsunuz. Yani "Ben sarhoşum, fazla anlamaya gelmem" diyorsunuz. Anlamaya gelmezseniz asker olamazsınız. Nedir bu size her gün ucuz kaybetti-renler? Kaybetmek sarhoşluk tarzından dolayıdır. Her gün gelen haberlere, askeri faaliyeti yürütenlere bakın: Ciddi bir görev belirlemesi, ciddi bir üslup ve tarzları yoktur. Gruplar kaybediliyor. Bu kararı siz de verebilirsiniz, yürüyenler siz de olabilirsiniz. Bizim gibi hem karar konusu, hem de kararı veren kişilersiniz. İkisi de birbirinden ağır sonuçlara yol açıyor. Öyle sanıyorum ki, sizler askerliğin hangi anlama geldiğini hâlâ anlamış değilsiniz. Temel askeri kişilik sorunu kavranmış değil. Kendinizi aldatıyorsunuz. Lafla bilerseniz

olamadınız, neden iyi bir ordu kurmayı olamadınız, buna üzülp durmamak elde değil. Halk sizden kurtuluş bekliyor. Halk gerçekten "ordumuz" demek istiyor. Komutanlığınıza gerçekten prim vermek istiyor. Bu kutsal beklentiye boşa çıkarmamalısınız.

Askerlik en şerefli, en onurlu çalışmadır

Önderlik bazında olsun, militanlıkta olsun, benden ne istiyorsanız, her an her şeyimi sizlere sunmaya hazırım. Ben bunun için yaşıyorum. Acaba sizler ne istediğinizi biliyor musunuz? Bana düşmanın üzerine yürümesini bilen militan gerekiyor. Lütfen bunu böyle bilin ve anlayın. Gece gündüz sizinle tartışabilirim. Ama ikide bir ülkede yürüttüğünüz pratiği bana dayatmayın. Bu pratiklerden nefret ediyorum, büyük öfke duyuyorum. Ben sizi zorla pratiğe yürütmek istemiyorum. Ben devrimcilerin büyük tutkusuna, iradelerine, görkemine inanan biriyim. Benim için askerlik çok şerefli bir çalışmadır. Benim için önderlik yaşamın en sonuç alan kısmıdır. Bunlara bir yük gibi bir anlam veremezsiniz. Bunlara bu tarzda daraltıcı ve boşa çıkartıcı yaklaşamazsınız. Sizler bu tanınmaz tarzınızı, bu kişiliklerinizi bana dayatmaya nasıl cesaret edebiliyorsunuz? Yıllardır saflardasınız. Kendinizi nasıl bu kadar ucuz bıraktınız? Üslubunuzdan şikayet akıyor, zavallılık akıyor. Bunlar ayıptır. Benim dünya kadar işim var. Ben hiçbir gün hayıflanmadım. Şikayet etmedim. Sizin ise şikayet akmayan tek bir sözcüğünüz, tek bir cümleğiniz yok. Rahatlıkla da bunlar düşmana hizmettir diyorsunuz. Askerlikte buna yer yoktur.

Genç kızlar olarak askerlik istiyorsu-

kışmanın temel koşulu katı özgürlük kararlısı, katı özgürlük eylemcisi olmaktır. Bunun dışında sizlerle konuşmak bile haramdır. Benim şartım bu-

nuz. "Parti beni böyle taşısın" veya "harmalca çalışırım, bir kadın da zaten bunu yapar, böyle yaşar." Alışkanlıklarınız hep böyledir. Bu özgürlük değildir.

■ Askerliğin en temel tanımı şudur: Temel amaçlarda, bir halkın, bir sınıfın, hatta cemaatin hayati tehlikeye düşmesi karşısında ve hayati değerleri elinden alınmak istendiği zaman, kendisine uzanan, tehlike arzeden elin sahibinin elini kırmak. İşte askerlik, işte asker!

dur. Kim özgürlük kararcısı ve eylemcisi değilse, kesinlikle bize yaklaşmamalıdır. Ayıptır, başkalarının malı mülkü olan bir genç kızı veya kadını biz ne yapalım? Onun sahibi vardır. O başkalarının malıdır, mülkiyetidir.

Biz savaşmasını bilenler topluluğuyuz

Acaba bunu aşmış mısınız? Çok kısa süre içinde kendinizi ele veriyorsunuz. Bunun için savaş gereki-

Bununla yaşam özgürleştirilemez, güzelleştirilemez. Zavallısınız ve zavallı da gidersiniz. Ben size doğruları söylemek zorundayım. Artık bazı doğruları anlamalısınız. Birbirimize başka ne yapalım?

Biz "deli" insanlarız, sizin gibi kim-seler bize hiç yaklaşmamalı. Yırtıcı bir savaşı olmayan, hele bu bir genç kızs-a, bizim saflarımıza hiç yaklaşmamalı. Biz belki denetimi sürdürüyoruz, ama sizi yiyip yutarlar. Bana bakıp aldanmayın. Bizi böyle fetişleştirmeyin, böy-

komutan doğru dürüst yok. Hepsini kaytarmacı, baştan savmacı. Ben burada sizi ciddi olarak kurumlaştırmaya gereği duymuyorum. Çünkü burada köklü bir kurumlaştırmaya imkanı yoktur. Kurumlaşmanın zemini burası değildir. Ama yine de dikkat edin, buradaki kurumlaşma düzeyi ülkenin sıcak savaşım alanlarındakinden daha disiplinli ve daha güçlüdür. Karargahlarımızın veya onların komutanlarının keyfiliği dillere destan olmuştur. Kaç tane karargah

Devami 27. sayfada

Üniversite çevresi oldukça farklı ve hareketlidir. Hemen hemen her siyasal hareketin zemini vardır bu alanlarda. Giderek kitleselleşen Kürdistan devriminin isyan ruhu bu alanları da sarmaktadır. Eylemler, forumlar, yürüyüşler birbirini izlemektedir. Gençlik yoğun bir eylemlilik ve tartışma içerisinde. M. Ali heval bu süreçten oldukça etkilenir. Bazı sosyal-şoven güçlerle geliştirdiği ilişkilerini tümünden koparmasa da, örgütsel ilişki düzeyine çıkarmaz. Araştırmacı ve inceleyici kişiliği O'na bu süreci derinlemesine kavraması gerektiğini hissettirir. Derslerinde oldukça başarılı ve ataktır. Üniversite ve arkadaş çevresi içerisinde en çok sevilen, sayılan bir konuma sahiptir. Her ne kadar siyasal-örgütsel bir yapılanma içerisinde yer almasa da, gelişmeler karşısında oldukça duyarlıdır.

Zindan ortamında kaldığı bir yılı kendini netleştirme ve kararlaştırmada çok güçlü bir mevzi haline getirir. Önünde duran zorlukların farkındadır. Partiyi cezaevinde daha iyi tanır. Kemalist Tunceli kişiliğine en güçlü darbeyi bu ortamda vurarak, bütün gücüyle halklaşmaya, partilileşmeye çalışır. Saygın ve mütevazı kişiliğiyle hızla gelişim sağlayarak yoldaşları arasında saygın bir konum kazanır. Girdiği her tartışmayı, okuduğu her kitabı inatçı ve özgün kişiliğiyle mutlaka derinlemesine kavramaya çalışarak, kişiliğini güçlendirir. Ailesinin tüm engellemelerine rağmen mücadeledeki kararlılığını daha da güçlendirir. Ailesinin kendisini mücadeleden uzaklaştırmak için ülkeden göç edip metropollere gelişini bir türlü hazmedemez. Halkçı özellikleri daha da gelişmiştir. “Güzelim Pülümür, cennet vatan toprakları nasıl terk edil-

daha da gelişir.

1993-94 kış kamp sürecine kadar muhabere biriminde sorumluluk düzeyinde görev alan Mehmet Ali heval kış kamp süreci eğitimine katılarak kendini daha da yetkinleştirir. Gösterdiği özlü yaklaşımla arkadaşlarına da güç verir. Kurallara ve ilkelere olan bağlılığını emekçiliğiyle bütünleştirerek sağladığı başarıdan dolayı takım komutanlığına getirilir.

Baharda yeni oluşturulan kurum temsilcilerinin bulunduğu takımın sorumluluğunu yapar M. Ali heval. Daha sonra pratik süreçte yönelir. Büyük bir istek ve savaş arzusu olmasına rağmen pratik olarak yeterince deneyim kazanmamış olduğunu görerek, hızla yönetme ve savaşırma sanatının inceliklerini kavramaya çalışır. Şehit Zeynel (**Celal BARAK**) hevalin eyalete gelmesiyle birlikte görevini ana karargah bünyesinde sürdürür.

“SEN KÜRDİSTAN'IN İLK PİLOTU OLACAKSIN”

Adı, soyadı: **M. Ali GEYİK**

Kod adı: ...

Doğum yeri ve tarihi: **Pülümür-Dersim, 1970**

Mücadeleye katılım tarihi: **Nisan 1993**

Şahadet tarihi ve yeri: **1995 baharı, Dersim**

Her büyük devrim, ona özsuyla olan şehitlerinin kutsal kanlarıyla taçlanarak, milyonların yaşam umudu, zafer ve direniş gerekçesi olur. İnsanlık, kutsal davalar uğruna verdiği yüce şehitlerinin emeği üzerinde varlığını günümüze taşımış ve yaşayan gelecek olmuştur. Burada ölüm değil yaşam vardır. Hem de milyonların yüreğinde, beyinde, eyleminde kare-kare, santim santim gelişen sonsuz bir yaşam. Özgürlüğün abidesi olan şehitler, tarihin ve insanlığın devrim yoluna döşenip miheng taşı olur, yüreklere ışık tutar, beyinleri aydınlatırlar.

Evet Kürdistan devrimi bir yiğit savaşçısını daha tarihe, insanlığa mal ederek, beyinlere ve yüreklere büyük bir ışık daha yaydı. Direniş diyarı Dersim'in yiğidi, Ali Şer'in kılıcı, Nuri Dersimi'nin intikam yemini **M. Ali** hevali de taçlandırıp, tarihin tahtına, özgürlüğe uğurladık.

Yoksul ve emekçi bir ailenin çocuğu olarak yaşama gözlerini açan M. Ali hevalin çocukluğu da yoksulluk içerisinde geçer. Bu yıllar ulusal kurtuluşçu filizlerin Dersim toprağında yeni yeni yeşerdiği yıllardır. Kemalizmin öz suyundan gidasını alan sosyal-şoven dalga hâlâ en güçlü etkisini yaşamakta ve önüne kattığı yurtseverliği eritmektedir Dersim'de. Dersim onların dilinde “Tunceli” olmuştur artık. Düşmanın dahi giremediği en sıcak yuvalara girip, en kutsal sofralara Türklüğü, asimilasyonu taşırmaktadırlar devrim adına. Ruhlarındaki isyan ve intikam ateşiyle Dersim gençliği bu güçlerin elinde gün be gün eritilmektedir. Bu süreçten etkilenmeyen neredeyse bir tek aile dahi kalmamıştır. Düşman kendini en çok güvenceye aldığını sandığı bir dönemi yaşamaktadır. Böylesi bir çevre içerisinde büyüyen M. Ali heval, kışla kültürünün Dersim'deki en iyi temsili olan Çarkılı Yatılı Bölge Okulu'nda başlar ilk eğitimine. Sömürgecilerin inkarcı ve asimilasyoncu eğitim sisteminden kimliğine yabancılaşmadan M. Ali heval de nasibini alır. Dersimdeki başarısı ve dürüstlüğüyle çevresinde sevilen sayılan bir kişidir. Gençlik yılları bu ortamda geçer. Daha sonra girdiği üniversite sınavlarında İTÜ Uçak Mühendisliği Bölümü'nü kazanarak İstanbul'da okumaya başlar.

Son sınıfta YCK ile tanışması yaşamında bir dönüm noktası olur. Okulunu ve bireysel yaşamını bir kenara bırakarak, büyük bir kararlılıkla bu yaşam tarzından vazgeçer ve ulusal kurtuluş mücadelesi saflarındaki yerini alır. Artık yaşamı her gün değişmektedir. Devrimle geç kalmış bu kucaklaşmanın hırsıyla hızla kendini yetkinleştirmeye, mücadeleden uzak kaldığı yılların yarattığı boşluğunu doldurmaya çalışır. Arkadaşlarıyla yaptığı sohbetlerde “boşa geçti” dediği yıllarına hayıflanarak, bunun intikamını düşmandan mutlaka alacağını söyler. Büyük bir hevesle ve azimle okumaya-araştırmaya ve parti ideolojisini kavramaya çalışır. Parti ideolojisini tanıdıkça duygu, düşünce dünyasının değiştiğini, ufku-

di” diyerek ailesinin göç etmesine olan tepkisini dile getirir.

Küçük-burjuva kökenden gelmesine rağmen, en belirgin özelliklerinden biri de emekçi yanının olmasıdır. Gelişmeler karşısında oldukça duyarlı ve hassastır, elinden radyoyu düşürmez. Dostluklara büyük önem verir ve “gerekirse bir insanı kazanmak için sayfalarca mektup yazmak gerekir” der. Güçlü kavrayış düzeyi ile elinde hemen hemen hiç olanak olmamasına rağmen, “savaş ekonomisi” konusunu araştırır ve seminer verir. Artık devrimin tüm sorunlarını çözmek için kendini hazırlamanın güçlü çabası içerisindedir. Değerlere oldukça bağlıdır. Yoldaşlarıyla ilişkilerinde özlü, samimi ve içtendir.

“Uçak Mühendisliği Bölümü'nü okuduğunu bilen arkadaşları 'sen Kürdistan'ın ilk pilotu olacaksın' diyerek espri yaptıklarında hemen boşa geçen yıllarına üzüldü ve 'keşke partiyle daha erken tanışsaydım. Staj yaptığım Eskişehir uçak fabrikası şimdi yerinde olmazdı' der.”

nun genişlediğini görür. Ancak bu kolay da olmaz. Onun en büyük özgünlüğü her şeyi mutlaka derinlemesine kavramaya çalışan, bunun için tartışan, kolay kabullenmeyen ve mutlaka her çelişkiyi çözen bir kişiliğe sahip olmasıdır. Ezberciliğe düşmandır. Zaman zaman yanlış anlaşılmalara da neden olsa araştırmaktan vazgeçmez. Çelişkileri kişiliğinde, çevresinde çatıştırarak, özgürleşmeyi esas alan bir kişilik yapısına ulaşmaya çalışır. Bu yapısıyla geleceğin özgür kişiliğinin temellerini kendinde en güçlü başlatan bir kişiliği sergiler. Bazen zorlanır; duygusalığa, tepkiselliğe düştüğü anlar da olur. Ancak tüm bunlar gelişme azmini kırmak bir yana daha da körikler.

Artık tüm yeteneği ve benliğiyle yepyeni bir Mehmet Ali vardır tarih karşısında. İçinde kopan fırtınaları ancak eylemle dindirebileceğinin farkındadır. Bunun için yapılacak her eyleme katılmak ister. Teori-pratik bütünlüğünü pratik bir olgu olarak görür ve mücadeleyle yeni tanışmış olmasına rağmen bunda önemli mesafeler kateder. Bu yıllar Kürdistan'da katliamların doruğa çıkarıldığı yıllardır. Gün geçmez ki, bir yeni vahşet örneği sergilenmesin. Halkın ve gençliğin öfkesi patlamak üzeredir. Herkes bu barbarlığa tarihi bir cevap vermenin arayışı içerisinde. Bu öfke ve intikam ruhuyla YCK'nin düzenlediği bir eylemde Mehmet Ali heval, ilk ulusal kurtuluşçu eylemini gerçekleştirir. Ancak eylem anında yakalanır. Sorguda en vahşi işkencelere maruz kalmasına rağmen düşmana boyun eğmez ve devrimdeki kararlılığını işkence tezgahlarında da gösterir.

Yaptığı esprilerle ortama moral ve neşe katar. Uçak Mühendisliği Bölümü'nü okuduğunu bilen arkadaşları “sen Kürdistan'ın ilk pilotu olacaksın” diyerek espri yaptıklarında hemen boşa geçen yıllarına üzüldü ve “keşke partiyle daha erken tanışsaydım. Staj yaptığım Eskişehir uçak fabrikası şimdi yerinde olmazdı” der.

Zindan yaşamının sonlarına gelindiğinde daha da olgunlaşmış, bilinçli ve yepyeni bir kişilik kazanmış bir Mehmet Ali vardır. İdeolojik ve politik olarak bilincini yükseltmiş, birçok konuda yaptığı araştırma ve incelemelerle kendini devrimin sorunlarına hazırlamıştır. Artık savaşa hazırdır. Bazılarının düştüğü gibi zindandan çıktıktan sonra eski yaşama dönmeyi aklının ucundan geçirm-

ez ve hemen savaş içerisindeki yerini almak için ülkeye yönelir. Savaşın yüklediği tarihsel misyonun bilinciyle ve gösterdiği özlü dönüşümle 1993 yılında Amed Eyaleti'nde gerilla saflarına katılır.

Katılışından kısa bir süre sonra pratik faaliyet içerisindeki yerini alarak muhabere biriminde görevlendirilir. Daha sonra edindiği tecrübeleri aktarmak ve kurumlaşma faaliyetlerini oturtmak için gönderilen bir grup yoldaşıyla birlikte Eylül 1993'te Dersim Eyaleti'ne ulaşır. Doğup büyüdüğü topraklara bir ARGK gerillası olarak dönmenin verdiği coşku ve azimle üzerine düşen görevleri yapmaya çalışır. Kemalist Tunceli kişiliğine olan öfkesini burada da gösterir ve her konuşmasında mutlaka bu konuya değinerek arkadaşlarını da eğitmeye çalışır. Dersim direniş ruhuyla bütünleşmenin verdiği güçle

Büyük küçük demez, devrimin tüm görevlerine koşar.

Lojistik mangasıyla gittiği bir görev dönüşünde düşman pususuna düşer ve bir yoldaş burada şehit düşer. Dağılan mangayı hızla toparlayarak pusudan kurtaran Mehmet Ali heval, düşman pusuda olmasına rağmen ertesi gün çatışma bölgesine giderek şehit arkadaşının naaşını alıp gömer ve düşmanın eline geçmesini önler. PKK'nin yoldaşlık ruhuyla görevlerine daha sıkı sarılır. Kurallı devrimciliğin zafer, kuralsızlığın yenilgi getirdiğini çok iyi kavrayarak bunu yoldaşlarına da kavratmaya çalışır. Militanın yalnız kendisinin değil, bütün yapının kurallı devrimciliği esas alıp uygulaması gerektiğini derinlemesine kavramıştır.

Her pratik deneyimi güçlü bir eğitim aracı haline getiren M. Ali heval, örnek yaşamı ve engin fedakarlığıyla başarılı bir pratik sergileyerek, yeni açılan eğitim okulu yönetiminde görevlendirilir. Bu süreçte tüm çabasıyla katılarak yeni savaş-

çıların eğitimini sağlamaya çalışır. Okulun birçok sorununa pratik çözüm üreterek, adeta kilit bir rol oynar. 1994 sonbaharında düşmanın binlerce ordu gücüyle başlattığı operasyonlar nedeniyle fiilen işlevi tamamlanan eğitim okulu dağıtılır. Mehmet Ali heval bu süreçte gösterdiği başarılı pratikten dolayı bölük komutanlığına getirilerek, Dersim merkez sahada görevlendirilir. Kış süreci faaliyetlerine bu alanda katılır ve hazırlıkların yapılmasında rol oynar. Şehit Cihat (**Erdal GEDİK**) hevalle birlikte bu alandaki kış hazırlık faaliyetini yürütürken, güçlerin hareket tarzını doğru bulmaz ve bu konudaki eleştirilerini Cihat hevale iletir. Cihat heval bu durumu gidermek için güçlerin düzenlenmesini yaptığı bir süreçte düşmanla çıkan bir çatışmada ağır yaralanır. Mehmet Ali heval Cihat hevali bırakmayarak bir grup arkadaşıyla birlikte akşama kadar düşman güçleriyle çatışır ve alanı terk etmez. Ancak daha sonra komutan Cihat'la birlikte 16 yoldaşın şehit düştüğü bu alandan uzaklaşarak, diğer üstlenme alanına ulaşır.

Yoldaşların şehit düşmesinden kendini sorumlu tutar. Bunun verdiği intikam hırsıyla kendini yeniden yeniden gözden geçirerek eksiklerini gidermeye çalışır. 1995 baharında onbinlerce sömürgeci düşman gücüyle başlatılan bahar operasyonlarında çıkan bir çatışmada kahramanca çarpışarak şehitler kervanına katılır. M. Ali heval Kürdistanlaşmanın örnek militanı olarak, mücadelesiyle bunu temsil etmesini bildi.

Anısını mücadelemizde yaşatacağız!

Mücadele arkadaşları

Demokrasi ve özgürlüğün savaşçısıydı

Bilimadamı İsmail Beşikçi; “Devletlerarası Sömürge Kürdistan” eserinde; “Kürtler artık eski Kürtler değildir” demektedir. Bu bir bilimsel tespit olarak doğrudur.

Kürtler değişmiştir; artık “duymadım, görmedim, yapmadım” diyen Kürt yerine “duydum, gördüm ve yapacağım” diyen Kürt vardır. Kendi tarihini yeniden yazan, köylüsüyle, işçisiyle, aydınıyla savaşan bir halk gerçekliği var. Dirilişi tamamlayarak kurtuluşa giden, Amed'den, Botan'dan, esen özgürlük rüzgarıyla bütünleşen, kurumlaşan ve uluslaşmaya emin adımlarla yürüyen Kürdistan halk gerçekliği tarihi yeniden yazmaktadır.

Başka doğrular da vardır. “Kürdistan sömürgeci” tespitinden sonra köprülerin altından çok sular akmıştır. Büyük direnişler, büyük kahramanlıklar, büyük bedeller ödenmiştir. Her sahadan, hatıta her köy ve mezradan şehitler verilmiş, her mın-tıkadan tarihe iz bırakan kahramanlar çıkmıştır.

Bingöl'deki onlarca özgürlük şehitleri kervanına **İbrahim İncedursun** heval de katılmıştır. İbrahim heval, doğup büyüdüğü bu alanda sömürge okullarında okurken hiçbir zaman kendi halk gerçeğinden uzak kalmamıştır. Aile çevresi Şeyh Sa-ıt isyanında devletin karşısında yer almış, bedelini ödemiş olan ve dinine, geleneklerine bağlı bir aile ortamında doğup büyüdü. İbrahim heval halkının geleneklerine bağlı, yurtseverlik duygularıyla dolup taştan bir dönemde İstanbul Teknik Üniversitesi Makina Bölümü'nde eğitim görür. Öğrencilik yıllarında spora olan ilgisinden dolayı boks dalında Türkiye ve Avrupa'da katıldığı turnuvalarda başarılı olarak birçok defa şampiyon olmuş ve madalyalar almıştır. Daha sonra ailesiyle birlikte Avrupa'ya yerleşir. Avrupa'ya gider gitmez ulusal kurtuluş mücadelesi saflarında yerini alır. Gece gündüz demeden bütün çalışmalara katılır. Durmadan çalışır, yorulmak İbrahim hevalin felsefinde yoktur.

İskandinavya ülkelerinde örgüt çalışmalarının oturmasında İbrahim hevalin büyük emekleri ol-

muştur. Çalışmalarında başarılıdır. Her zaman “ilkin kişilikte devrimi gerçekleştirmeliyiz” diyerek kendisine yüklenir, mücadeleye layık olmaya çalışır. Olgun kişiliğiyle çevresinde oldukça sevilen, sayılan özelliklere sahiptir. İskandinavya ülkeleri aynı zamanda hainlerin ve devrim kaçkınlarının bol olduğu bir alan olma özelliğine de sahiptir. Bundan dolayı bu ülkelerde faaliyet yürütmek biraz daha yaratıcılık ve itina istemektedir. İbrahim heval bu ülkelerde, hainler ve devrim kaçkınlarıyla da büyük bir mücadele yürütür. Zaten devrim kaçkınları İbrahim hevalin ismini duyar duymaz hemen panik içerisine girerler ve şaşkına dönerler. Bir de İbrahim hevalin boksör olması devrim kaçkınlarının korkularını bir o kadar daha arttırmaktaydı. İskandinavya ülkelerinde uzun bir süre çalışma yürüten İbrahim heval, daha sonra İngiltere çalışmalarında birincil dereceden görevlendirilir. İngiltere, Kürdistanlı kitlenin yoğun olduğu ama, parti çalışmalarının yeni olduğu bir alandır. Bundan dolayı

İbrahim hevalin bu alanda daha yaratıcı, daha örgütleyici ve bu alanı parti çalışmalarına açması gerekiyordu. Kendisine güveniyordu, “İngiltere'yi Botan yapacağız” diyerek, kararlılığını dile getiriyordu. Bir yandan örgüt çalışmaları kurumlaşırken, diğer yandan da bu alanda sosyal-şoven güçlerle olan mücadelesini de sürekli anlatır. İngiltere çalışmalarında başarılı bir pratik sergiledikten sonra, Mahsum Korkmaz Akademisi'ne siyasi ve askeri eğitim almak için gider. Bir-iki devre burada kaldıktan sonra legal ve ulusal meclis çalışmalarları için görevlendirilir.

İbrahim heval 1989 sonlarında ülkesine, doğup büyüdüğü yerler olan Bingöl'e giderek HEP'in il ve ilçe teşkilatlarını

oluşturur. İbrahim heval Bingöl'e gittikten sonra, Bingöl tarihinde ilk defa Newroz halkla beraber açık bir şekilde kutlanır. Bu büyük eylemin örgütleyicisi İbrahim hevaldir. Bu arada düşmanın da dikkatini çekmiştir. Pratiği ile gün geçtikçe halkının gönlüne girerken düşmanın da nefretini kazanır. Artık dönüşü olmayan bir yola girmiştir.

1991 başlarında, Saddam'ın zulmünden kaçan Güney Kürdistanlı kardeşlerine yardım kampanyasının açılmasında öncülük ederek onlarca kamyon malzemenin toplanması ve gönderilmesini, sömürgeci il valisinin tüm engelleme çabalarına rağmen sağlamıştır. Sömürgeci vali “göndertmem” diyor. İbrahim heval ise tarihi restini çekiyordu; “Ben bu yardımı Ankara, Konya'dan toplamadım, Yozgat'tan almayı hiç düşünmedim. Ben bu yardımı halkımdan topladım, beni hiçbir güç engelleyemez” diyerek kamyon şoförlerine hareket emrini vermiştir.

TC müthiş korkuyordu. Faili meçhul cinayetlerle halkın kalbinde yer edinmiş yurtsever insanlara saldırıyor, vahşice katlediyordu. İlk şehit Vedat Aydın'dı. Amaç belliydi, halkı korkutmak ve teslim almak istiyorlardı. Fakat ne o zaman teslim alındılar, ne de bugün. 10 Temmuz 1991'de Amed, tarihi bir gün yaşadı; yüz bin Kürdistanlı şaha kalktı. İbrahim heval de oradaydı ve en önde halkına önderlik ederek onları korumak için kendine olan güveniyle çelik yumruklarıyla Türk faşizminin üzerine yürüdü ve gazi oldu. Evet halk önderi Vedat Aydın Temmuz sıcaklığında şehit oldu, sen ise yine başka bir Temmuz sıcaklığında dağların doruklarında şehit oldun.

1994 Temmuz sıcaklığında Amed Eyaleti'nde düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada onlarca düşman askeri öldürülürken, takım komutanı olarak İbrahim heval de 20 yoldaşıyla birlikte şehitler kervanına katıldı.

Anın mücadelemize önderdir!

Mücadele arkadaşları

Büyük sanat ve devrim militanı

Zindan direnişlerini yaşamış ve bu direnişleri ezgilerle, şiirlerle dile getiren **Ali Temel** heval; anlatmak benim için hem çok güzel, hem de zor bir olay. Hep gülen, sevecen, sıcak kişiliği ile ve yaşamını bir bütün olarak özgürlük mücadelesine aktarmış bir yoldaş olarak tanıdım ve de öyle anıyorum. Bedensel olarak sıska, zayıf ve uzun boyluydu, ne var ki, o bedene sığmayacak kadar büyük, direngen, güçlü bir kişiliğe sahipti. PKK onun için her şeydi ve bir PKK militanı olabilmenin çabası ve savaşımını veriyordu sürekli.

Ali Temel, Mardin'in Derik ilçesinde varlıklı bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Çok küçük yaşta kendi deyimiyle Apocularla tanışır ve çocuk denilecek yaşta Amed zindanına esir olarak düşer. Zindan yaşamı onun duyarlı sanatçı kişiliğinin daha da ön plana çıkmasına neden olur. Hitler'i aratan Amed zindanındaki zulüm, baskı ve işkenceler karşısında direniş saflarında yer alır. Ali heval Mazlum, Dörtler, Hayri, Kemal hevalerin çağdaş Kürdistan'ın temellerini atan direnişlerini o kadar yalın ve güzel dile getiren besteler ve de şiirler yapar ki, biz bu şiir ve ezgilerden o günkü Amed zindanının akıllara durgunluk veren işkenceleri ve de ona karşı inanılmaz PKK direnişini görebiliyoruz.

Çok sabırlı ve doğru bildiğini kavratmak, kanıtlamak için karşısındaki insanı kırmadan özenle seçtiği güzel kelimelerle ikna etmeye çalışırdı. Bu özelliği ile çevresinde sevilen ve aranan biriydi.

Onunla 1991 İstanbul Mezopotamya Kültür Merkezi'nde tanıştım, kısa sürede onu tanıma fırsatım oldu. Ali Temel Amed zindanında bir arkadaşla beraber bir grup oluşturuyor, skeçler, şarkılarla zindandaki yoldaşlarına her koşulda moral vermek için güzel çalışmalar yapıyor. TC'nin vahşi işkence ve zulmüne karşı esprileri, skeçleriyle düşmanı çileden çıkarırcasına yoldaşlara hep moral kaynağı olmuştur. Her esprisinde direnen Kürdistan'ı görmek ve de mücadelenin sıcaklığını duyumsamak mümkündü. Onun en güçlü yanı kanımca en zor koşullar altında dahi gülerken, olaylara esprisel yaklaşabilmesiydi. Amed zindanında birlikte olduğu

yoldaşların anlatımlarından da bu anlaşılıyor. 1980'den sonra faşist askeri cuntanın dünyada benzeri olmayan işkence ve baskılar döneminde, Ali Temel heval, işkence sonucu kırılan kolu, ağzı ve burnu kan içinde olduğu halde yoldaşlara moral vermek için espriler yaptığını ve bu esprileri ile cellatları çileden çıkardığını öğrenince ona olan sevgi ve saygım daha da artmıştı.

Bir şiirinde Amed zindan direnişini ve yoldaşlarını nihai zafer için devrim ve de direnen Kürdistan halkına verdiği sözü çok güzel dile getirmiş. Kısa bir alıntı yazmak istiyorum.

Amed
Em tû carî ji te naqerî
em te jî kesîre nakin yar
xort tev ketine dorê
sed bî sed, hezar bî hezar
qefle bî qefle
ewê îlatu bigîhên te
wê te bîkîn bûka welatê xwe

O bu şiirde verdiği sözü tuttu ve müzikle verdiği mücadeleyi yetersiz görerek “Dağlarda savaşan yoldaşlarla beraber yüzyılların kinini düşmana kusmalıyım” deyip ilk kez sevdalanan delikanlı heyecanı ile ülkenin dağlarına gitti. Gitmeden önce Koma Çiya ile beraber çoğunluğu onun bestesi olan “Rozerin” müzik kasetini çıkardı ve o kasette “Şitla Azadî” adlı parçayı solo olarak seslendirdi. Metropolde kaldığı süre içinde onlarca gece ve mitinglere müzisyen olarak katıldı. Kısa süre o dönem çıkan “Özgür Ülke” gazetesinde kültür sanat sayfasında çalıştı. Geril-

la saflarına katıldıktan sonra kısa sürede oradaki birliğinde de sevilen bir yoldaş olarak savaş cephesinde başarılı olmuştur. Gerilla saflarında birlikte olduğu yoldaşların anlatımlarından da anlaşıldığı gibi, orada da espri ve skeçleriyle moral kaynağı olmaya devam ediyormuş. 1994'te hain bir pusuda ölümsüz yaşama yolculuktan önce, Mardin Eyaleti'nde iki yıl boyunca onurluca savaştı.

Ali Temel ve Ali Temel'ler özgür ve insanca yaşanıldığı bir dünyayı, ezgileri, şiirleri de kin, nefret, öfke, zulüm, işkencelerin olmadığı bir atmosferi yaratmak için savaştılar. Ali heval Amed'in, Ankara'nın, Atina'nın, Hawai'nin, Kahire'lerin kardeş olduğu ve de Amed zindanının gelecek nesillere insanlığın yüzkarası TC faşizmini anlatması için müzeleştirildiği Kürdistan'da gülen yüzü ile bizimle olacaktır.

Kürdistan devrimi zaferin eşliğinde ama sanat cephesi henüz bu görkemli yükselişe yanıt verecek ses tonunu yakalayamamış. Bu yüzden Ali Temel, Sefkan, Mizgin, Melek hevaleri ölümsüzlüğe uğurlamak zor geliyor. Onların savaşımına sahip çıkmanın tek yolu, sanat cephesini hızla PKK'nin inanılması zor zaferine yetiştirmek olacaktır. Ali Temel ve diğer yoldaşlara şu sözü veriyoruz, partinin istediği kişiliği yakalamak ve kökleri çok derin ve de zengin Kürdistan kültür sanatını evrensel sanat potasına taşımak için Kürt halkının onurlu mücadelesine layık sanatın savaşçısı olmanın çabasında olacağız.

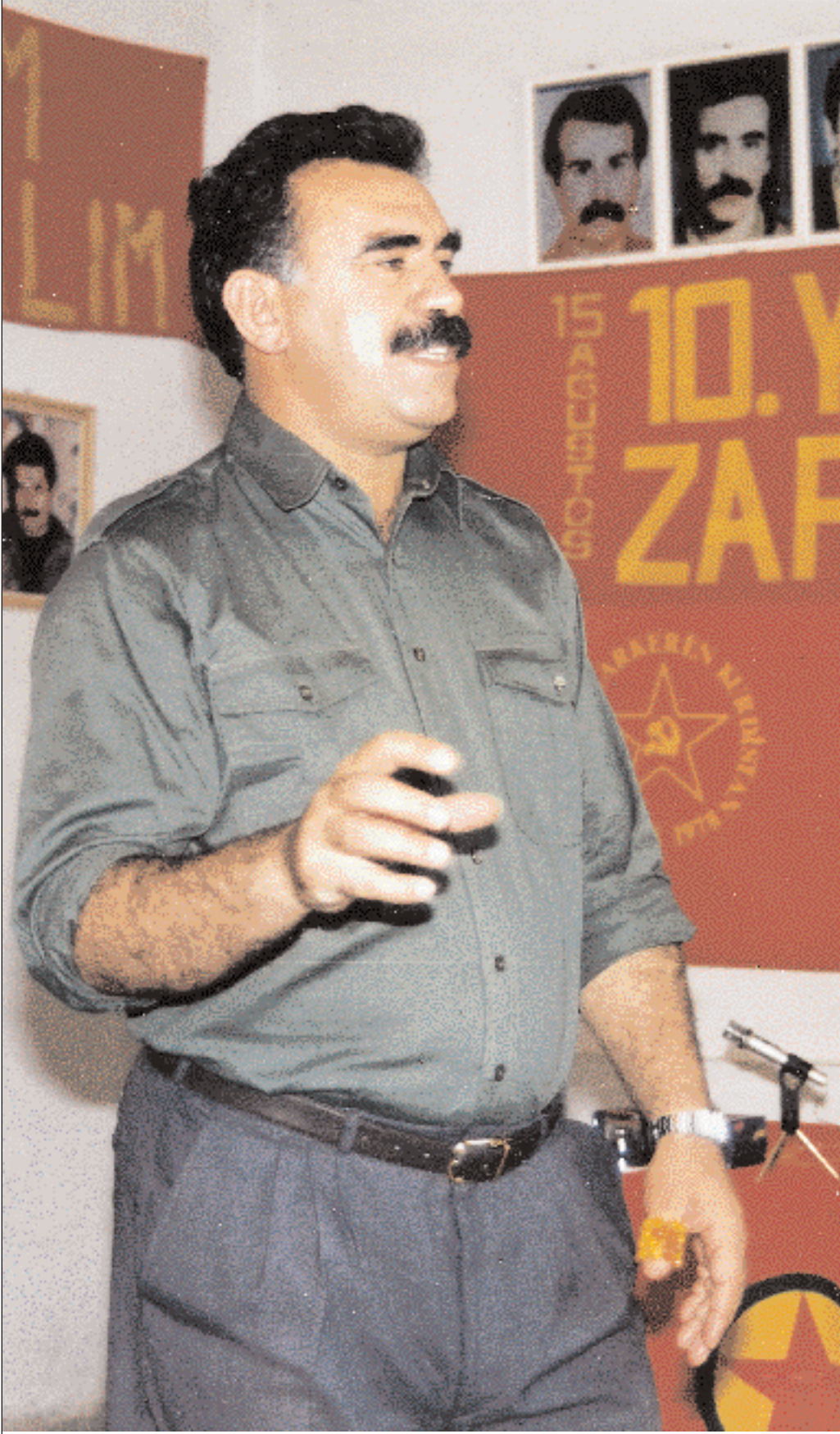
Anısı mücadelemize önderdir!

Bir mücadele arkadaşı

“Çok çeşitli düzeylerde modeller de üretilebilir. İspanya, Belçika, İsviçre modelleri, hatta ABD de bir federal sistemdir. Almanlar bile tek bir ulus olduğu halde bir federal sistemdir. Dikkat edelim burada bir Alman federalizmi kadar federalizm uygulayalım diyorum. Ama Türkiye Cumhuriyeti bunu hiç anlamak istemiyor.”

PKK’SİZ POLİTİK ÇÖZÜM KÜRT ULUSUNUN BİTİRİLMESİDİR

PARİS MATCH dergisinin PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşla yaptığı röportaj

P. MATCH: Şimdi geçmişten bugüne kadar önemli stratejik noktalar nelerdir?

Abdullah ÖCALAN: Çağdaş Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinde PKK dönemi, başlı başına belki de en önemli bir stratejik aşama olarak değerlendirilebilir. Çok kısa bir kodlama yaparsak; Kürdistan tarihinde 1800'lere kadar klasik anlamda bir dönem yaşanır. Osmanlı sultanlığı ile anlaşılan Kürt beyliklerinin geniş bir otonomi ve özerk hükümetler halinde yaşadıkları bir dönemdir. Herhangi bir Kürt sorunu çağdaş anlamda söz konusu değildir. Ne zaman ki, sultanlık Batı karşısında gerilemeye başladı, o zaman Kürt sorunu da giderek diğer ulusal sorunlar gibi ortaya çıkmaya başladı. Genellikle daha çok vergi ve asker almaktan kaynaklanıyordu. Kürt beyliklerinin hareket sahası giderek daralıyordu. Bu, isyanlara yol açtı. 19. yüzyıl boydan boya bir isyanlar yüzünlü olarak değerlendirilebilir. Sultan Abdülhamit dönemine doğru geldiğimizde Abdülhamit, Kürt

beyleriyle yeniden anlaştı. Özellikle Ermenilere karşı Kürt aşiret reisleri ve şeyhleriyle anlaşarak yeni bir statü oluşturdu. Hamidiye Alayları biçiminde Kürtlerden kırk bine yakın milis kuvvetleri oluşturdu. Bunlar günümüzdeki köy korucuları gibidir. Hem Kürt ulusal hareketine, hem de Ermeni ulusal hareketine karşı kullanıldılar.

TC'nin kuruluşuna kadar bu statü devam etti. Mustafa Kemal döneminde Kürt sorunu, Ermeni ve Rum soykırımının tamamlanması gibi tasfiye etmek istendi. Yeniden Kürt isyanları başladı. Bu isyanlar her ne kadar aşiret önderliği ve dini ideoloji altında gelişmeler de, aslında kemalistlerin ulusal imha siyasetlerine karşıydı. Kemalistler, başlangıçta cumhuriyeti Kürtlerin ve Türklerin cumhuriyeti olarak kuracaklarına söz vermişlerdi. Fakat ayaklarını yere sağlam basar basmaz veya tam cumhuriyete hakim olduktan sonra, Kürtleri tümüyle inkar etme yoluna girdiler.

Kemalizm gizli kalmış bir soykırım rejimidir

– 1923'te Lozan Anlaşması'yla oluyor herhalde...

– Lozan Anlaşması'na kadar Kürtlerle ortak mücadele yürütüyoruz diyorlar. Lozan'la birlikte Kürtler artık tamamen yok sayılıyor.

– Lozan'dan bir yıl sonra tamamen okulların yasaklanması...

– Tabii, bütünüyle 1924'te Kürtlük adına hemen her şey yasaklanır. Bu, Şeyh Said önderlikli bir isyana yol açar. Bu bir yerde hayal kırıklığı olurken, bir yerde de kemalizmin Kürt halkına ihanetinin sonucudur. Fazla açmaya gerek yok. Kemalistlerin diktatörlük aşaması, diktatör olarak gelişmesinde Kürt halkına yönelmesi büyük bir rol oynar. Tıpkı Franko, Mussolini ve Hitler diktatörlüğünün gelişimi gibi, Mustafa Kemal de benzer özelliklerde bir diktatördü. Ve bu diktatörlüğünü, Kürtleri acımasız bir soykırıma tabi tutarak gösterir. Kürtlerin bastırılması onun diktatörlüğünde büyük rol oynar. Bu fazla anlaşılmamıştır. Biz cumhuriyet tarihini yeniden yazıyoruz. Bugün Türkiye Cumhuriyeti'ni Batı anlamak istiyor. Fakat anlamakta büyük bir hata işliyor. 70 yıllık diktatörlük doğru anlaşılmadan, Türkiye hakkında herhangi bir şey anlaşılmaz. Bir yerde bu cumhuriyet gizli kalmış bir soykırım rejimi olarak da değerlendirilebilir. Örneğin Ermeniler bunu kanıtlamaya çalışıyor, hâlâ başaramadılar. Ama tasfiye olan bir halktır. Burada belirtmek istediğim 1920'lerden sonra yükselen faşist dalgada Mustafa Kemal'in payı belirgindir. Gerçekten de benzer faşist diktatörlüklerden daha tehlikelidir. Ve bu diktatörlük günümüze kadar devam ediyor. Demokrasinin geliştiğini sanmak büyük yanılgıdır. Ayrıca bütün milliyetler tasfiye sürecine girdiler, hatta çeşitli kültürler de bu arada yok oldu. Monotip bir yapı ortaya çıktı diyebiliriz.

– PKK'nin çıkışındaki etkenler nelerdi?

– Hareket böyle diktatör bir rejime karşı gelişti. 1970'ler döneminde dünyada yükselen gençlik hareketlerinin Türkiye'ye yansması vardır. Biz bir yerde bu öğrenci hareketlerinin Türkiye'ye yansmasının ürünüyüz. Ayrıca Güney'de KDP hareketi de vardı, ondan da etkilendik. Fakat olduğu gibi benimsemek bizim için mümkün değildi. Ne Türkiye solu, ne de KDP milliyetçiliği, ikisine de eleştirel yaklaşıyorduk. Ayrıca klasik komünist partiye de karşıydık, bunlar da kemalistlerin kuyrukçuluğunu yapıyorlardı. Biz bu anlamda 1970 ile 1980 arası ideolojik yanı ağır basan bir mücadele grubu halinde ortaya çıktık. Grubumuzun ilk adımları 1973'te atıldı. 1978'de parti adını taktik kendimize. 1970'lerin sonlarına doğru geldiğimizde politikleşme yoluna girildi, bazı devlet işbirlikçilerine karşı şiddet eylemleri de ortaya çıkıyordu, fakat sınırlıydı. Bu dönem kendimizi ideolojik-politik olarak kanıtlama dönemi idi. 1979'un 2 Temmuz'unda ben yurt dışına çıktım. İkinci bir dönem böylece başladı. İkinci stratejik dönem, yurt dışı dönemidir. Tabii bu 1970-1980 arası çok önemli bir süreçtir, çağdaş ulusal hareketin başlatıldığı bir dönem olarak da değerlendirebiliriz. Buna cevap 12 Eylül rejimi oldu...

12 Eylül faşizmi aslında bizim ulusal harekete karşı bizzat geliştirilen bir askeri darbedir. Bizim buna da cevabımız, yurt dışında ikinci büyük bir aşamayı başlatmak oldu. Bu sahada aşağı-yukarı 1982'ye kadar bir hazırlıktan sonra tekrar ülkeye yöneldik. 15 Ağustos 1984'te bilindiği üzere yeni bir silahlı mücadele dönemi başlattık. Eğer bu adımı atmasaydık, Kürtlük, gerçekten tasfiye olmakla karşı karşıyaydı. Bu sadece bir PKK direnişi, varlığı meselesi değil, Kürtlerin tarihten silinip silinmemesini ortaya çıkaracak bir gelişmeydi, bir adımdı. Dolayısıyla bu sadece PKK'yi ilgilendiren bir dönem de-

ğildir. Kürtlerin son var olma şansdır ve o günden bugüne kadarki gelişmeler de bunu oldukça doğruladı.

– Bu yok olan Kürt halkı sadece Türkiye'deki mi, yoksa bütün parçalardaki Kürtler midir?

– Hayır, bütün Kürdistan için. Kanıtı şudur: Şu an Güney Kürdistan bize dayanarak yaşıyor. Bütün Kürtlerin umudu haline gelmişiz. Aslında bu Kürtler için salt bir ulusal kurtuluş olarak da değerlendirilemez. Ulusal bir diriliş olarak değerlendirmek daha doğru olur. Önce diriliş, sonra kurtuluş süreci oluyor. Bu önemli bir ayırımdır, iyi farketmek gerekiyor. Aksi halde bizim durumumuz iyi anlaşılamaz. PKK sonuncu planda gelir. Yani bu dönemi parti hareketi dönemi olarak düşünmemek gerekir. Önce bir ulusal diriliş, günümüzde bir ulusal kurtuluş, daha sonra parti öncülüğü ve demokratik bir gelişme.

Çok erken yaşlarda direniş sürecine girdim

– PKK'nin bugünkü esas ideolojisi nedir? Marksizm üzerine midir, yoksa yalnızca bir ulusalcılık mı? Esas olan burada nedir?

– Her şeyden önce PKK'yi bir ideolojik kalıba sığdırmamın çok yetersiz bir yaklaşım olduğunu belirtiyim. Ben bu harekete başlarken güçlü bir marksist değildim. Örneğin “Kapital”, birçok klasik marksist kitabı okumuş değildim. Daha önce Batılı düşünürlerin kitaplarını okumuştum. Örneğin Fransız düşünürleri ile oldukça ilgilendiğimi söyleyebilirim. Çok iyi anlamamakla birlikte, Descartes'i, Hayli Bergson'u okuyordum.

– Büyük bir filozof, ayrıca büyük bir önderlik rolünü oynayan biridir.

– Bunlardan biraz etkilendim. Yani marksizmden önce ben okudum. Daha sonra da, Engels'in “Ailenin Kökeni”, “Anti-Dühring” vb. birkaç kitabını okudum. Klasik komünist partilerine üye olmadım, hep eleştirel kaldım. Bu arada İslamiyetle de fazla ilgim yoktu ama, başlangıçta biraz dindar geçinmeye çalışıyordum. 1969'lara kadar dine biraz ilgim vardı, din üzerinde yoğunlaşıyordum. Kürt tarihini, yine Kürt miliyetçiliğini fazla bilmiyordum, fakat gittikçe ulusal sorunun etkisine girdim. 1970'lerde böyle bir ideolojik ortamda şekillendiğimi belirtebilirim.

– Sayın Öcalan, burada önemli olan şu, 1970'lere geldiğinde neden bir Kürt sorununa el attınız? Acaba tarihten dolayı mıdır, yoksa birdenbire midir?

– Barzani'nin biraz Kürtler adına hareket ettiği anlaşıyordu. Ayrıca ben de kimlik problemimi yoğun bir şekilde araştırmaya çalışıyordum. Kişilik olarak oluşum tarzım, beni giderek Kürt sorununa yöneltiyordu. 1970'ler bir de, ulusal kurtuluş hareketlerinin en sıcak bir dönemi idi.

– Hareketinizin ortaya çıkmasında Cezayir ulusal kurtuluş mücadelesinin etkisi var mı?

– Vietnam'dan etkilendik biraz. Vietnam ulusal kurtuluş hareketi daha canlıydı. Cezayir'in de sesi geliyordu.

– Sayın Başkan ilk dönemlerde ideolojiye adım atarken, İslamiyet'ten komünistliğe, komünistlikten Kürtlüğe geçiliyor. Acaba bu bir kimlik arama olayı mıdır, yoksa genel olarak Kürt ulusal kimliği arayışı mıdır?

– Bir Kürt kimliği temel rol oynuyor. Bütün bunlara bir Kürt arayışı da diyebiliriz. İslamiyet'te aradık, fazla bulamadık. Klasik komünistlikte aradık, fazla bulamadık. Daha sonra tümüyle Kürt gerçeğini özgün

aramaya koyulduk. Yani 1970'den sonra benim en büyük rolüm, Kürt gerçeğini araştırıp ortaya çıkarmak oldu. Neredeyse tek başıma yaptım. Kesin bir yanım var ki, dogmatik değilim.

– **Burada siz kendi geçmişinize mi dayanarak bu adımı attınız?**

– Benim bir değerlendirmem vardı ve bir romana da konu oluyor. “**İlk İsyandan Halk Savaşına**” adı altında bir çözümleme de geliştirdim. Aslında ben çok erken yaşlarda bir direniş süreci içine girdim. Benim bütün kişilik özelliklerim ilk isyanda var.

İlk devrimimi ailede babaya karşı gerçekleştirdim

– **Burada en çok ilgi çeken, nasıl bir PKK önderliği olduğunuz veya önderlik özelliğine götüren esaslar neydi?**

- İlk isyanda bunun bütün ipuçları vardır. Benim ilk isyanım şöyleydi: Aileye, aile içinde bir isyandı. İlk devrimimi ailede babaya karşı gerçekleştirdim.

– **Babanız nasıl bir insandı?**

– Üzerime geliyorlardı, ben ise özgür kalmak istiyordum. Kendime göre biraz özgür kalmak, özgür çalışmak istiyordum. Bunu kabul etmiyorlardı. Özgürlük sınırlarımı çok erkenden çizmeye çalıştılar, ben de çok erkenden buna karşı koydum. Bu büyük bir taşlı kavgaydı, bütün köy ayağa kalktı, o gün sonuna kadar direndim ve köyden ayrıldım. Bu bir yerde köye karşı devrimim oluyor. Hâlâ hatırlıyorum, iki- de bir dönüp arkama bakıyordum. Bir daha asla sana dönmeyeceğim, diyordum. Şehre yöneldim. O zaman böyle bir anımı biraz daha iyi anlatabilmek...

– **Çok ilginç bir nokta...**

– Bir küçük hatıramı daha belirteyim. Bütün köylerde kavgalı taraflar vardı. Aileler sürekli birbirlerine karşıydı, bizim de baş düşmanımız olan bir aile vardı. Beni de bir an önce büyütüp bu aileye karşı savaştırmaya çalışıyorlardı. Çocuk halimle ben bunu sezdim. Bu savaşın benim için iyi olmayacağını o zaman düşündüm. Karşı ailenin benim yaşımda bir çocuğu vardı. Ben onunla gizli ilişki kurdum, açık ilişki kurmam mümkün değildi. Geleneklere göre ailem bu ilişkiyi gördüğü zaman beni namussuz ilan etti. Ciddi bir kuralı ihlal ettiğimi gördü. Yani adımı artık namussuz biri gibi anmaya başladılar. “Bu ailenin iyi bir çocuğu olmaz” dediler.

– **Yani ailenin namusunu korumuyor...**

– Evet evet, namus ilkesini ihlal ettiğimi çok iyi gördüler. Aslında şimdi daha iyi anlıyorum, o zaman feodal ilkeye karşı çıkmışım. Ve çok kararlıydım. Benim o çocukluk arkadaşımın kurduğum ilişki hem beni aile çatışmasından koruyor, hem de birlik fikrine götürüyor ve bugüne kadar da hâlâ devam ediyor. Kürt çelişkisini çözmek bir yerde aile çelişkisini çözmemle başladı. Diğer bütün Kürt örgütleri ise aileyi korumaya çalışırlar. Aileyi büyütürler. Benim farkım burada. Onlarla çok ters bir durumum var, bana göre aileyi çözmeden, aile çelişkisini doğru ele almadan, Kürt sorununu doğru anlamak mümkün değildir.

Büyük taktikler yaparak bugünlere geldik

– **O zaman kaç yaşındaydınız?**

– Yaklaşık 10-12 yaşlarındaydım.

– **O ilişki kurduğunuz dost, PKK’de sizi izledi mi sonradan?**

– Tabii, benim en değerli arkadaşımdı. Onunla kurduğum ilişki tarzı, beni köy çelişkilerinden başarıyla sıyırdı. Köy tehlikelerinden kurtuldum. Aksi halde çatışmalarda boğulabilirdim. Anam-babam beni intikamcı olmaya zorluyorlardı. Çelişkinin özü budur. İşin daha da ilginç yanı, bu arkadaşımın adı **Hasan Bindal**’dı. Beni terk etmedi, ben bu sahadayken yanıma geldi. Hareketin içinde 1990’da bir komploya, bir kurşuna kurban gitti. O zaman yaptığım değerlendirme şuydu: Hareketin içindeki feodalizm bu kurşunun sebebidir. Yani parti içindeki feodalizm bu arkadaşın ölümüne yol açtı. Yine benim bu arkadaşın anısına yürüttüğüm

mücadele, PKK’nin feodal yaşam tarzına karşı 1990’lardan itibaren büyük bir gelişme kaydetmesine yol açtı. Benim yaşamımda böyle tipik kişilikler, ilişkiler vardır. Benim bu arkadaşla ilişkilerim 7 yaşında, çocukken başladı, yaklaşık 40 yıl kadar sürdü ve bu bir ulusal devrim ilişkisine kadar ilerledi.

Daha başka bazı ilişkiler var, örnek verebilirim. Bir kadın ilişkisi vardı 1975 yılında. Üniversite döneminde tanıştığım bir kadındır. Bu kadın Kürt isyanlarına karşı Mustafa Kemal’le birleşmiş aristokrat bir Kürt ailesinden geliyordu. Oldukça riskli olmasına rağmen, ben bu kadınla ilişki kurdum. Zeki, çekici, Kürtlüğe ilgi duyuyor, solcu geçiniyordu. İlk grubumuza aldık. Büyük ihtimalle bu kadın direkt veya dolaylı olarak devlet bağlantısıydı. Şimdi bu da bir romana konu olabilecek kadar önemlidir. Çünkü Ankara’dan çıkışım bu önemli ilişkiye bağlı, daha sonra belgelendi. Bu ilişkiye dayanarak devlet diyor ki, “*APO 24 saatte bizim kucağımızdadır,*” yani bu kadın yoluyla...

– **Tam olarak hangi yıllardan bahsediyorsunuz?**

– 1976-77-78, üç yıldır ve grubun doğduğu yıllardır. PKK’nin ilan edilmesine kadarki süreçtir. Bu kadınla bir de resmi evlilik yaptım. Devlet bu ilişkiden son derece umutlu. Bu yolla, daha doğrusu bu aileyle beni kesin denetim altına aldığına inanıyor. Kızın babası; “*biz kızımızı bu adama verdik ki, devlete bağlayalım*” diyor. Üç yılım böyle geçti. Bu Türkiye devleti tarihindeki en büyük gaffettir. Aslında kadın güçlüydü, kesin beni çözeceğini düşünüyordu, buna emindi. Devlet de inanmıştı. Ben, çok direkt olmasa da, biraz sezerek, bu ilişkiye ihtiyacım olduğunu, fakat teslim olmamam gerektiğini bu yıllarda düşünüyordum. Taktığım şuydu: Eğer kız dürüst olursa, iyi bir yoldaş olabilir, iyi bir eş olabilir. Eğer öyle olmazsa, dürüst çıkmazsa bunu bir devleti yanıltma aracı olarak kullanabilirim. Bu taktik tarihiydi. Böyle yapmasaydım, Ankara’dan çıkmam imkansızdı ve Türk devleti de böyle bir yanılgıya düşürülmeseydi, bizim grubun sağlam çıkması mümkün değildi.

– **Hangi yıl evlendiniz?**

– 1977. Bu gerçekten Türkiye devletinin tarihinde en büyük olaylardan birisidir. Çünkü bu yolla bütün adımlarda devlet başarılı olmuş. Aslında burada aile devrimini tamamlıyorum.

– **Burada Fransız kralları akla geliyor. Çünkü onlar da birçok devletlerin birleşmesi için bu tarzda bayan alırlardı.**

– Evet. O kralların bir benzeridir. Yani bu ilişki yoluyla bizim devlete bağlanacağımıza, Türk devleti kesin inanıyor. Hem duygusal yönü, hem sosyal yönü, siyasi durumu, benim bu kadın tarafından egemenlik altına alınabileceğimi açık gösteriyor. Çünkü ben çok zayıfım, çok sıradan, yoksul bir Kürt ailesinden geliyorum ve tekim. Bu ise Kürdistan’ın en yüksek statüsünden gelen bir aile. Burada benim bir özelliğim daha ortaya çıkıyor. Tıpkı çocukluk arkadaşım gibi, bu kadın yoluyla başarırısam, işbirlikçiliği aşabilirim, diyorum. Onların sosyal dayanağını ellerinden çekebilirim. Yani bir taşla iki kuş vururum. İyi kadındır, iyi bir solcudur, iyi bir Kürttür, bunlar tabii yeterli. Bir ihtimal eğer kötü çıkarsa, ona karşı da hesabım var. Onun gölgesi altında partiyi güvence altına alırım diyorum. Bir örnek vereyim: Bunun bana yönelimlerini 1978’de bir arkadaşım görüyor, yanındaki arkadaşına “gel bunu öldürelim. (Meşhur ölüm orucunda şehit düşen Kemal Pir’dir) Bu arkadaşına hakaret ediyor” diyor.

Ben bu kadınla yaklaşık 10 yıl birlikte olmaya çalıştım. Her günü korkunç bir tahriktir. Kadın gerçekten güçlü ve beni çözmeye çalışıyor. Evli olduğumuz halde, evliliğin gereklerini en ufakık yerine getirmedeği gibi, bir çay bile ikram etmiyordu. Yılan soğukluğundaydı. Ve bunu ben her zaman örnek gösteririm. 10 yıl birlikte kalıyorum, bir karayılan gibiydi. Ama çok ilginç, hiçbir Kürt (ki benim arkadaşım da bunu ispatlıyor) 24 saat bu ilişkiye tahammül edemez. Ben çok Kürde, “Sen olsan kaç gün tahammül edersin?” diye sordum. “Ya iki gün, ya üç gün” dedi. Bir hafta bile değil. Ama ben gerçekten 10 yıl sabrettim. 1987’de, evlendikten tam 10 yıl sonra ilişki tasfiye oldu. Ben onu bir kişi olarak değerlendirmiyorum. Bana göre o içimizdeki devlettir.

Böyle yeni bir Kürtlüğü kendimde gerçekleştiremezsem, PKK’yi biz 24 saat idare edemeyiz, geliştiremeyiz.

Hayatım, bir kadın özgürlük gerçeğini aramakla geçiyor

– **Bu dağdaki aşiret ve kabileler, sizin ve partinizin yaklaşımını nasıl kabul ettiler?**

– Zaten bu en önemli bir iç devrim oluyor. Bu devrim şu anda en kapsamlı süreci yaşıyor. Bu devrimi yapmazsam, iki Kürdü birleştiremem. Ancak ailecilik temelinde birleşirler. Bu, Barzani’nin, Talabani’ninki gibi bir önderlik olur, gelişme şansı yoktur. Örnek ortada, hâlâ çatışıyorlar, ülkeyi bitiriyorlar. Eğer aileyle birleşsem, ulusal önderlik düzeyine çıkmam imkansızdır. Mutlaka aileyi aşmam gerekiyor. Köydeki birinci tuzağı aştıktan sonra, bu benim feodal toplumdan kurtulmamı getiriyor. Ankara’daki ilişkiden de kurtulmam, beni Türk egemenliğinden kurtardı. İlişkilerin ayrı boyutları da var. Bu durum beni özgür kadın ilişkisine de götürüyor tabii. Şu anda PKK’de gerçekten büyük bir kadın devrimi geliyor. Kesinlikle bu ilişkinin çözümüne bu şekilde karşılık veriyoruz.

– **Devrimlerin hepsinde kadın hareketi oldu. Fakat devrimden sonra hemen hemen bütün kadınlar mutfağa gönderildi. Acaba gerçekten Kürt devriminin başarıya ulaşmasından sonra, kadın özgürlüğü devam edecek mi? Yoksa yine aynı duruma mı düşecek?**

– Bu benim hâlâ uğraştığım en önemli konulardan biridir. Ben 45 yaşımı aşmış bir insanım. Son yürüttüğüm arkadaşlara (bayan ya da erkek) şunu söylerim: Ben hâlâ bir kadın arayışı içindeyim. Kendi kişiliğime saygım vardır. Çünkü 10 yıl birlikte olduğum kadının bana müthiş öğrettikleri var. Ama ben özgür ilişkiye ortam açmadan, kadın ilişkisi bin defa öldürebilir. Herhangi bir ilişki içine girmek, ilişki sürdürmek bin defa öldürür. Sadece bir gün değil, her gün öldürür. Benim en büyük direnişim bu 10 yıllık süre içinde bu kadına karşı direnmem oldu. Aslında PKK’yi bu kadar büyük kılan, sadece yürüttüğü gerilla savaşı değildir. Kimse bunu pek bilmez. Ama ben, iliklerime kadar hissediyorum. Hatta hayatım, bir kadın özgürlük gerçeğini aramakla geçiyor. Benim yine kitaplara konu olmuş bir çocukluk anım daha var. Ben köydeyken, yine çocuk yaşlarda kız çocuklarıyla oynuyordum. Daha sonra erken evlendirildiler. Ve ben hâlâ çok uzun süre sonra anısını anlatıyorum. Kız evlendiğinden yedi gün sonra yanıma geldi. “Haydi seninle oynamaya devam edelim” dedim. Yani demek istediğim, kadınla birlikte olmak çok erken yaşlardaydı. Büyük bir özlem vardı. Fakat erken evlilik bu arkadaşlığı önledi. Evlendiğim kadın 10 yıl bana aynı odada bir yılan soğukluğunu yaşattı. Bundan çıkardığım sonuç, nasıl bir kadın, nasıl bir ilişki, oluyor.

Şimdi ise kadın özgürlüğü hızla saflarımızda geliyor. Ben hayatımın en büyük çabalarını bu çalışmaya verdim. Bencil değilim ama, aynı zamanda bir kadın kişiliği yaratmak içindir.

İlkin vatan ve ulus gerçeği

– **Müslüman bir toplumda gerçekten büyük bir yenilik. Fakat Kürdistan devriminde siz büyük bir kültür yeniliği, büyük bir insan yeniliği ve özgür bir kadın tipi yaratmakla beraber, bir Kürdistan’ı mı yaratmak istiyorsunuz?**

– Birbiriyle çok bağlantılı. Yani bir yaşam süresince ilişkiler de Kürt gerçekliğini, Kürt ailesini, Kürt kadını, Kürt erkeğini bütünüyle bir hekim gibi, bir psikolog gibi incelememiz zorunludur. Şunu çok rahatlıkla söyleyebilirim: Freud yöntemini benden daha çok politikaya güçlü yansıtan yoktur. Örneğin, yine açıklık olsun diye söylüyorum: Çokları bizim kadın-erkek ilişkilerinde, bu arada cinsel boyutu da anlamak isterler. Aslında hâlâ bilmiyorlar. Şimdi Kürtlerde cinsel ilişki kabadır ve bir kör kuyuya düşmek gibidir. Cinsel güdü çok güçlü bir güdüdür. Kürt gerçeğinde ise cinsel ilişki toplumu, politikayı boğma, düşürme aracıdır. Kaba cinsellik her şeyi bitirmektedir. Kadın da beni bu silahla öldürmek, bitirmek istiyordu. Benim bundan çıkardığım sonuç, cinselliği nasıl politikleştirebiliriz sorusudur. Freud’da öyle bir şey var. Yani cinsel güdünün yüceltilmesidir.

Ben bunu başardım, bu çok ciddi bir Kürt çözümüdür. Parti içi bir formülüm şudur: Kadın veya erkek isteyen, bazı temel ilkelere, bazı temel değerlere bağ-

lanmak zorundadır. Öncelikle vatan ve ulus gerçeğine ulaşmak şarttır. Yine parti, mücadele, savaş ilişkisine ulaşacaksın, kolektif örgütlenmeyi yaşayacaksın, hem erkek, hem kadın kendini bu konuda kanıtlamak durumundadır. Eğer bunu başarırsa ilişkiler, duygular, aşklar anlamlı olabilir. Aksi halde bu tümüyle düşürmeye götürür ve kabul edilemez. Şimdi bu çok önemli bir denklem ve kızlarla erkeklerin büyük bir yarışa girmelerini sağlamıştır. Bu bir gerçektir. Binlerce kız, binlerce erkek bu ilkeye göre vatani, özgürlüğü kazanmaya çalışıyor. Kendini örnek gösterebilirsin. Sen Fransa’da yetişmişsin. “Evli bir kızım” da diyebilirsin. Fakat bu ilkenin etkisi altına nasıl girdin, Paris’te feodalizm uygulanıyor.

– **Hiçbir zaman sizi olumsuzlayamam.**

– Tabii, bir örnek. Şimdi bu konuda böyle bir çözüm geliştirdim diyebilirim. Kendimi de ortama, erkeklere ve kadınlara karşı böyle sunuyorum. Ben 45 yaşını aşmış bir erkeğim. Ne bir kadın bulabildim, ne de bir kadınla ilişkiye girebilecek cesaretim var. Yani kendimi ciddi bir özgür erkek yerine bile koyamıyorum. Şimdi bu erkekler ve kızlar üzerinde dehşetli bir etki yaratıyor. Nasıl oluyor da bizim önderimiz bu durumda, diye. Bu nasıl bir erkektir ki, bir kadın karşısında hâlâ güçlü bir ilişkiye sahip olamıyor. Kızlar da şunu söylüyor: Bu nasıl bir erkektir ki, bu kadar anına-şanına rağmen, kendini hâlâ sağlam bir erkek yerine koyamıyor. Dolayısıyla kadro yapımız, giderek halkımız, doğru bir erkek ve kadın anlayışına yönelme mecburiyetini hissediyor. Şu anda gerçekten büyük bir aile devrimi, büyük bir kadın devrimi yaşıyor. İnanılmaz özgür kadınlar ortaya çıkıyor. Gerçek bir rönesans var. Ben bunu daha da derinleştirmek istiyorum. Kürt efsanesi “Mem û Zin” vardır. Üç yüz yıl önce yazılmış bir klasiiktir. Bu sene 300. yıldönümü oluyor. Kürt uluslaşmasında bir denemedir, fakat başarısız kalıyor bu. Tıpkı Leyla ve Mecnun efsanesi gibi, belki duymuşsunuzdur.

– **Üzgünüz, bunu duymadık.**

– Batı’da bunun gibi birçok ulusal destanlar var. Ama başarısızdır, nedeni de feodal bölünmedir. İkisi de ölü, o ilişki gelişemez, başarılamaz. Mem erkektir, Zin kadındır. Sonradan farkettim. Benim bu çözümlmem, aslında 300 yıl sonra Ehemêd Xane’nin Mem û Zin öyküsünün canlandırılması, bu sefer başarılmasıdır.

– **Size bağlı olan, çok güvendiğiniz komutanlar veya yanınızda olan bayanlar var mıdır?**

– Tabii, tabii. Yüzlerce. Dün akşam televizyonda seyrettim. Arkadaşlar bir Türk subayını esir almışlar. Buna diyorlar ki, senin sevdiğin kadın yok muydu, onu arzuluyor musun, ona mektup yazmak istemiyor musun? Aniden ağzından bir cümle çıktı: “*Parti Önderliği demiş ki, neden yalnız bir kadını sevelim ki, binlerce kadını sevmeliyiz*” diyor. Şimdi böyle binlerce sevillebilecek kızlar ortaya çıkıyor. Şimdi benim sevgi anlayışında bir kişiye çok aşırı bağlanmak tehlikelidir. Tabii bu Ortadoğu’da meşhurdur. Haremlik de kurmaktan nefret ederim. Şimdi insan iktidar olunca, ardından para ve kadın gelir. Para ve iktidar çok çekicidir. Dolayısıyla dikkat etmezse insanı yozlaştırır. Kadın, para ve güç yozlaştırır. Yükselen bir kişilik için bunlar ciddi tehlikelerdir. Ben güçle yozlaşmamak için çok dikkat ediyorum. Yine parayla hakeza. Ve en büyük zorluğum da kadın konusudur. Şu anda ciddi bir çelişkimdir. Büyük özgürlüğe yol açmadan, kadın ilişkilerini kapatmam, mülkleştirmem çok önemli. Ama ilişkiler de önemli oranda mülkleşiyor. Mevcut ilişkiler mülkleştiriyor. Mülkleştirme de özgürlüğe düşmandır. Bu konuda şöyle bir formül de geliştirdim: Mücadele ilerledikçe özgürleşilir, özgürleştikçe güzelleşilir, güzelleştikçe de sevilir.

PKK Kürt ulusunun son şansıdır

– **Bundan sonraki durum nasıl olacak? Görüşünüz nedir? Bir savaş mı isteniyor, barış mı? Türk devletine karşı istem ne olacak?**

– Bu konuda durum oldukça değişik. Türk devletinin Kürt gerçeğinde bir konumu var, bunu iyi anlamak gerekir. Ayrıca Türk politika geleneğini de iyi hatırlamak gerekiyor. Türkler de yaklaşık bin yıldır Anadolu’ya gelip yerleştiler ve geldiklerinde tek bir Türk Anadolu’da yoktu. Dolayısıyla kendilerine alan

“Her Avrupa hükümeti, Türk hükümeti ile ilişkileri söz konusu olduğunda, hiçbir sınır tanımadan, söze başlarken hemen, 'PKK teröristtir ve onun her türlü terörist eylemi vardır' demektedir. Bu kolay politikacılıktır. Fakat çok tehlikelidir. Maalesef Avrupa'da egemen olan anlayış budur. Şimdi mümkün olsaydı da, bir terörizm konferansı yapsaydık, ben yakında önereceğim, Avrupa'da, Türkiye'de ve Kürdistan'da terörizm adı altında bir konferans yapılmasını isteyeceğim.”

açmak için her halkı tasfiye etmek zorunda kaldılar. Bu bin yıllık süreç içinde başka halk grupları ya fiziki katliamla, ya da kültürel katliamla tasfiye oldular. Bunların en belli başlıları Grekler ve Ermenilerdir. Geriye tasfiye edilmeyen halk Kürtler kaldı. Şu anda temel amaç, her yolla Kürt jenosidini tamamlamaktır. PKK'nin çıkışı Kürdün tam bitirildiği veya son demlerini yaşadığı bir dönem olarak da değerlendirilebilir. Son şans diyebiliriz. Tutarsa büyük imha önenebilir. Tutmazsa Kürt biter. Dolayısıyla, önce başarmamız gereken, bu jenosid yaklaşımını durdurmaktır. Bunu kısmen başardık. Dirilişi tamamlandı, başarılıydı. Şimdi ulusal kurtuluş sürecine girilmiştir. TC çok katı, inkarcı yaklaşım politikasını sürekli gündemde tutuyor. Adeta Kürt varlığını ve bazı haklarını kabul etmeyi kendisi için ölüm biliyor. “Kürt yoktur” politikasında oldukça ısrarlı. Bu anlamda çok özel bir özel savaş yürütüyor. Bu özel savaş her şeyi kullanıyor. Gerçekten gözümleyen tek faşist devlet modelidir. Gizli bir jenosidi baştan sona yürütüyor. Dolayısıyla bizim talepler daha çok Türk-Kürt ilişkilerini mevcut sınırlar dahilinde yeniden düzenlemektir.

– Federasyona karşı mısınız?

– Hayır değilim. Otonomiye de, bağımsız devlete de karşı değilim. Burada sorun ne otonomidir, ne federasyondur, ne de bağımsız devlettir. Problem Türk devletinin Kürtleri muhatap kabul etmemesidir. “Kürt yoktur” diyor. Bu nokta çok önemli. Örneğin ben otonomiye de rahatlıkla varım diyebilirim. Türkiye sınırları dahilinde herhangi bir çözümden de yanayım. Çok çeşitli düzeylerde modeller de üretilebilir. İspanya, Belçika, İsviçre modelleri, hatta ABD de bir federal sistemdir. Almanlar bile tek bir ulus olduğu halde bir federal sistemdir. Dikkat edelim burada bir Alman federalizmi kadar federalizm uygulayalım diyorum. Ama Türkiye Cumhuriyeti bunu hiç anlamak istemiyor.

– Bu görüşü Türkiye'ye açtınız mı?

– Tabii, defalarca açıyorum. Hatta bir kişi gelsin, meseleyi sadece tartışalım diyorum.

– Bu görüşme hiç oldu mu?

– Olmuyor, gelmiyorlar.

– Kendileriyle hiçbir zaman diyalog olmadıysa, söyledikleriniz hangi derecede ve nasıl ulaşabiliyor?

– Mektup yolladım. Örneğin Tansu Çiller ve Hikmet Çetin'e, bütün devlet başkanlarına geçen yıl mektuplar yolladım. Ayrıca birçok basın toplantısı yaptım.

– Bütün devletlere mektup yolladığınızı söylüyorsunuz. Hangileri acaba?

– Belli başlı olanların hepsine. Sorun bizden kaynaklanmıyor. Şimdi burada komplo ve çok ilginç diyebileceğim durumlar var. O da bu terörizm meselesi. Tarihin tanıdığı ve büyük terörizm, aslında Türk devletinin uyguladığı terörizmdir. Terörizm sınır tanımadan insana şiddet yönelmektir. Politika amaçlı olduğunda buna terörizm denilmeyebilir. Askeri veya siyasi şiddet denilir. Yani kısacası savaştır. Türk sisteminde ise insanın insan olma hakkına, her şeye yöneliyor, bu en büyük terörizmdir. Konuşma özgürlüğünden tatalım siyasi parti kurmaya kadar, hepsine acımasız bir terörle yönelmektedir. Biz ise var olmak için kendimizi savunuyoruz. Bizim şiddet anlayışımız, tamitamına insan olma hakkımızı, ulus olma hakkımızı, özgür olma hakkımızı kullanmak içindir. Burası doğru anlaşılmalıdır. Çünkü Avrupa'da hakkımızda çok büyük bir yalan dolaşıyor. Her Avrupa hükümeti, Türk hükümet ile ilişkileri söz konusu olduğunda, hiçbir sınır tanımadan, söze başlarken hemen, “PKK teröristtir ve onun her türlü terörist eylemi vardır” demektedir. Bu kolay politikacılıktır. Fakat çok tehlikelidir. Maalesef Avrupa'da egemen olan anlayış budur. Şimdi mümkün olsaydı da, bir terörizm konferansı yapsaydık, ben yakında önereceğim, Avrupa'da, Türkiye'de ve Kürdistan'da terörizm adı altında bir konferans yapılmasını isteyeceğim.

Papa, Kürtler için kurtuluş ve barış duası ediyor

– Giderek basında terörizm sözcüğü yerine Kürt kimliği deniliyor.

– Bu var. Fakat bu, demokratik kamuoyu ve aydınlar arasında güçlü. Yürürlükte olan ise resmi hükümet anlayışdır.

– Basınıımızda yalnızca Türk devletinin Kürtler üzerindeki zulmü yazılmıyor, aynı zamanda Kürtler de savunuluyor.

– Ben buna bir şey demiyorum. Fakat hükümetler düzeyinde sürdürülen politika, yani PKK'yi terörist ilan etmek en tehlikelisidir. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti bu hükümetlere dayanarak soykırımı yürütüyor.

– Terörizm kavramı, Almanya'da, Hollanda'da geçmişte yapılan bazı bombalı vb. şiddet eylemleri için kullanılmıştı. Bu kavram nereden geliyor?

– Bu görünüşte olabilir. Daha 1985'lerde Palme cinayeti, hatta bir Papa suikasti vardı. Bunların hepsini ben iyi biliyorum. İçinde Türk MİT'inin olduğu bazı komplolardır. Bununla Avrupa'da bir kamu-

“Avrupa'nın pratikte bir iş yapabilmesi, biraz da PKK ile veya onun politikasıyla sağlıklı ilişkiler kurmasına bağlıdır. Eğer bu gelişirse, politik çözüm biraz güç kazanabilir. PKK'siz politik çözüm, çözümsüzlüktür.”

oyu oluşturulmak istenildi, örneğin Palme için “PKK işi” diye bir teori icat edildi. Şimdi 10 yıl sonra bunun yalan olduğu netleşti ama, bu iftira tuttu. 10 yıldır kuşku halinde değerlendiriliyoruz ve bu bizim için çok uzun bir süre. Çok tehlikeli politikaların uygulandığı bir süreç. Buna benzer birçok örnek gösterebilirim, fazla uzatmak istemiyorum. Kürt hareketi Avrupa'da yükselecekti biraz ve Palme gibi bazıları destekleyebilirdi. Hatta Papa, örneğin şu anda dua ediyor bizler için. Palme biraz Kürt dostuydu, bunlar tesadüfen seçilmedi. Buna benzer daha birçok provokatif eylemler Avrupa'da var. Yine Solingen davası da, onlardan bir tanesidir. Her birisinin değişik amaçları vardır. Tüm bu olanların altında gerçekten NATO'da Gladio denilen bir örgüt biçimi vardır.

– Bu provokasyonları daha çok Türklerin yaparak, PKK'nin üstüne attığını mı belirtiyorsunuz?

– Türk provokatörleriyle birlikte onların Avrupa ve Amerika'daki işbirlikçileridir. İspanya'da da öyle bir şey çıktı, sanıyorum ordu içinde bu birim, Türkiye'de çok daha kapsamlıdır.

– İspanya'daki ne tür bir örnekti?

– Son zamanlarda, bir patlamada bu ortaya çıkmıştı. Örneğin İtalya'da da tren sabotajları oldu. Sağıcların yapıp solculara malettiği eylemleri vardı. Türkiye'de bu, yalnız, çok geneldir ve tamamen hükümete hakimdir. Bana göre Palme olayı da NATO'daki ortak özel ordu bölümünün işidir. Onunla birçok sonuç alınmak istenildi. Palme blok-suzdu, çekilmek istenildi. Ayrıca ulusal kurtuluş hareketlerine biraz yakındı. Kısaca NATO'daki gerici kliğin bir hedefi konumundaydı. Olof Palme, Kürtlere Avrupa'da en iyi ve yakın olabilecek bir konumda, bir pozisyondaydı. Bu temelde Palme cinayeti bence araştırılmalıdır. Şimdi burada benim çıkardığım sonuç şu: Çok erkenden, daha bu eylemler olmadan, hatta halkın giriştiği bazı şiddet eylemleri bile olmadan önce bir “terörizm izi” çıkarılıyor, bir terörizm iddiası var. Bizi o temelde işlemez duruma getirme istemleri vardır. Bunu anlatmaya çalışıyorum.

Papa 1982'de vuruldu, M. Ali Ağca Bulgaristan ve KGB işbirlikçisi olarak değerlendirildi. Halbuki M. Ali Ağca, Türk özel ordusunun elemanıdır. Büyük gazeteci Abdi İpekçi'yi öldürdü ve ordu tarafından cezaevinden çıkarıldı. Çeşitli gizli yollarla ta Bulgaristan'a kadar dağıtırıldı, daha sonra “Bulgarlar adına Papa'yı vurdum” dedi. Bununla anti-komünizm propagandası güçlü kılınmak istendi. Şimdi Palme suikasti biraz Kürtlerle ilgili. Yine “PKK işi” dediler. Bu olay 1986'da oldu. Şiddet olayları daha o kadar yoktu. Demek istediğim, bize yönelik planlı yaklaşım vardı. Kürt hareketi biraz Avrupa'da yükselecek, önemli destekler bulacaktı. Bunu önlemek için bu terörizm teorisi ortaya çıkarıldı ve oldukça da başarılı oldu.

Karşımızda bir cellat var, son soruyu sorup cevaplandırma hakkımızı bile kabul etmiyor

– İstanbul'da iki İspanyol'un da öldüğü bir bombalama eylemi var. Telefonda üstlenenler PKK'li olduklarını söylemişler. Doğru mudur?

– Bu tip olaylar İstanbul'da oluyor. Geçen gün de böyle bir şey yaptılar. Sanıyorum aynı amaçlıdır. PKK'nin terörist olduğunu Avrupa'ya yansıtmak için geliştiriyorlar. Yani terörizm iddiasını geliştirmek için epey böyle eylem geliştirildi.

– Türkiye'nin bu tür eylemler geliştirerek PKK'nin terörist olduğunu Avrupa'ya kabul ettirmek istediğini mi düşünüyorsunuz?

– Bu politik bir hedefidir ve önemli oranda da başardı. Diplomasinin özellikle Avrupa'da en temel hedefi çok sayıda ilişkiyi, hükümeti ve gazeteciyi satın almaktır ve bunun dökümü de yapılabilir. Örneğin bazı gazeteciler var hâbire yalan yazıyorlar. Onların satın alındıkları belli. Amaç bu iddiayı güçlendirmektir ve bu çok açıktır. Türk diplomasisinin bu konuda çok olağanüstü çalıştığını ve yine MİT'in birçok kuruluşunun olağanüstü çalıştığını herkes iyi bilir.

– PKK'nin terörist bir hareket olmadığı konusunda kendinize gerçekten güveniyor musunuz, bunu açıkça belirtilebilir misiniz?

– Dünyada bana göre en terörist olmayan siyasi organizasyon PKK'dir.

– Avrupa'daki eylemlilikler sizin kontrolünüz altında mıdır, değil midir?

– PKK en insani harekettir. Soykırma karşı kendi halkını koruyor. Amaç çok somut.

– Bu son bombalı eylemlere karşı mısınız?

– Tabii karşıyım. Ben bu eylemlerden ne yarar görebilirim ki?

– Partinizin bu eylemler karşısındaki tutumu nedir? Yani üstleniyor mu, red mi ediyor?

– Tam tersine şunu söylüyorum, en büyük terörizmle karşı karşıyayız. Karşımızdaki güç “ben Kürdü içten kabul ediyorum, gelsin bazı sorunlarını tartışalım” desin, biz de ülkedeki savaşı bir günde sonuçlandırırız. Tüm Avrupa'dan istediğimiz, Türk hükümetine, “bu adamlarla gelin bir görüşün veya gelin Kürt sorununu sizinle konuşmak isteyen, tartışmak isteyen birisiyle oturun ve ordunuzun operasyonlarını durdurun” desinler. PKK'nin şiddeti o gün biter.

– Avrupa'nın muhtemel bir daveti durumunda, Türk Hükümeti ile barış masasına oturur musunuz? Burada koşullarınız var mı?

– Hayır, şartlarım yok. Şartsız şunu söylüyorum, gelin masada Avrupa'dan da gözlemci bir çevrenin ya da gözlemci bir komitenin önünde Kürt sorununu tartışalım. Eğer Türkiye'ye yanlış, kabul edilemez

“Türk polisinin bir teorisi var: Kürtleri ne kadar afyona bulaştırırsam, o kadar uluslararası alanda karalama imkanı elde ederim. Burası çok önemli. Bir taşla birkaç kuş vuruluyor. Yani belgelere geçmiştir. Kontrgerilla mali gelirlerinin büyük bir kısmını bu uyuşturucudan elde ediyor. Belgelidir.”

şeyler ileri sürerek istediğini yapabilir. Yine bize ordusunu yollasın. Fakat biz bir tarafsız gözlemci güç bunu dinlesin istiyoruz. Şunu söylemeye çalışıyorum; hani cellat bile idam ipini geçirmeden önce son sözün nedir diye sorar. Şimdi Türkiye imha ederken, son sözün nedir diye sormuyor. Bizim isteğimiz son sözümüzü dinlesinler. Biz bunu Avrupa'dan istiyoruz, yani gerçeği biraz iyi anlayabilmek için özellikle vurguluyorum. Karşımızda bir cellat var ve son soruyu sorup, cevaplandırma hakkımızı bile kabul etmiyor.

Avrupa tarafsız arabulucu rolü oynayabilir

– Devlet olarak kendinize dost, yakın gördüğünüz kim var?

– Şimdi genel bir yakınlıktan ziyade kim kendini böyle ehil görüyorsa, yakın görüyorsa o bizim dostu-

muzdur. Fransız ilişkileri için de böyle. Geçen günlerde sanırım sayın Chirac'la da yakınlığı olan bir danışman geldi, daha başkan olmadan önce. Aynı şeyi ona da söylemiştim. En azından bir tarafsız arabulucu rolü oynayabilirsiniz. Şimdi başkan ve hükümet iktidar başkanı Çiller'le görüştüler. İki tarafı da dinlesinler.

İstemleri dinlenmeye değer mi, değil mi, bunu anlamaya çalışınlar. Aslında İspanya'dan da bunu istedim. Buna benzer birçokları Avusturya'dan, Danimarka'dan, Almanya'dan geldiler, aynı istemlerde bulundum. Mektup da yazmışım. Kürt meselesine ilişkin, siz de bir mektup ya da yazı deklare edin dedim. Aynı önerimi kendilerine tekrarlıyorum.

– İspanya'dan?

– Evet, İspanya'dan dışişleri adına gelindi. Şimdi sorun için çözüm neyse, herhangi üst bir hükümetin değil, herhangi bir insancıl örgütün, herhangi bir demokratik örgütün önereceği hangi yol olursa benimserim. Burada ben bir teslimiyetçi değilim, bir gerçekçiyim. Çünkü düşünüyorum ki, Avrupa'nın demokratik düşüncesi ve vicdanı, aslında bende, evet, sanırım önemi çok açık.

– Sayın Başkan, İran veya Suriye bu çabalar doğrultusunda, bu dönemde Batı ülkelerine göre daha ileri bir adım atılabilirler mi?

– Yani bu devlet başkanları demek istiyorsunuz? Durumları çok farklı onların. Kendilerinin o kadar ağır sorunları var ki, bizi ancak kendi stratejileri içinde bir taktik ilişki olarak düşünebilirler. Taktik açıdan olumlu bulunduğu için, bize karşı herhangi bir olumsuzlukta bulunamazlar. Fakat Kürt sorunu için herhangi özel bir düşünce ve çözüm yolları yoktur, varsa da biz bilmiyoruz. Ortaya çıkmasını istiyoruz, ama henüz göremedik.

– Ortadoğu'da Kürt halkına dostça bir yaklaşım var mı?

– Şimdi buradaki varlığım zaten belli bir dostluğun geliştiğini gösterir. Ben onaltı yıldır bu sahadayım. Arap kamuoyunun Kürtlere biraz daha sıcak bakmasını sağlayabildik. Eskiden Barzani önderliği dolayısıyla olumsuz bakıyorlardı. Ama bizim yürüttüğümüz ulusal kurtuluş hareketine giderek fazla endişe duymadan, biraz daha sıcak bakabiliyorlar. Bu anlamda, sınırlı, olumlu bir yaklaşım vardır. Ama bu çok güçlü bir desteğe dönüşmüş değildir.

– Burada bir İslami konferans olmuştur. Kürt halkı adına kimse davet edildi mi?

– Maalesef. Hristiyan konferansında belki Kürtlere yer olabilir, ama İslam konferansında yer olmaz. Yine Papa, Kürtler için kurtuluş ve barış duası etmiştir ama, İslam şeyhleri veya İslam adına iddialı olan hiçbir çevre Kürtlerin adını ağzına almamıştır. Bu da ilginç bir durum.

Meşru direnme ve savunma hakkımızı sonuna kadar kullanacağız

– Avrupa parlamentolarında değil, ama Avrupa Konseyi içinde Kürt sorunu dile gelebiliyor. Bunda etkili olan Kürtler midir?

– Bazı faaliyetler var. Türkiye bastırmak istiyor. Fakat bizim de, dostların da girişimleri var. Sesleri oldukça çıkıyor. Parlamentoda daha iyi çıkarken, konsey daha çok Türk yanlısı oluyor. Hükümetler düzeyinde her zaman Türk devletini koruyorlar. Parlamentonun kararları yürütülüyor.

– İki sene önce masaya oturmak, Kürt sorununu çözmek için çağrınız vardı. Fakat Türkiye bunu tüm dünyanın gözleri önünde reddetti. Bu nereye varacak? Açık savaş mı, yoksa böyle özel bir biçimde devam mı edecek?

– Mevcut durumda Türkiye Cumhuriyeti Kürt meselesini askeri yolla bitirmekte kararlıdır. Tansu Çiller'in bir sözü vardır, meşhurdur: “Ya bitecekler, ya bitecekler.” Her gün bunu tekrarlatmakta. Bizim yapacağımız gerçekten çok zorunlu olarak direnmektir. Meşru direnme, meşru savunma hakkımızı kullanmaktır.

– Nasıl bir direnme? Her yolu deneyerek mi?

– Tabii. Ruhsal alandan tutun askeri alana kadar, sivil toplumsal alandan tutun gerillaya kadar her yolu deneyerek direnmeye çalışmaktır, başka hiçbir seçeneğimiz yok.

– Türkiye masaya oturmaya yanaşmazsa, sonuç nereye varabilir?

– Aslında, Avrupa ciddi bir taktik hata içindedir. PKK'nin terörist olduğu iddiası kabul edildikten sonra, Kürt çözümü imkansızlaşır. Sanki PKK'siz Kürt

çözümü mümkünmüş gibi, aslında bu Amerika'nın görüşüdür. Almanya yoluyla Avrupa'ya kabul ettirildi. Şimdi diğer devletler de bunu az çok kabul ettiler veya karşı çıkmadılar. Amerika'nın yaklaşımı şudur: PKK'siz Kürt çözümü, bitirilmiş Kürtlük demektir. İşte bu büyük hata işlendi ve Türkler bu yaklaşımdan müthiş istifade ettiler. Bir örnek veririm, daha iyi anlaşılır. Bayan Mitterand Kürt meselesiyle çok uğraştı. O da aslında PKK'siz bir Kürt çözümü istiyordu. Uzun süre de bunun mücadelesini verdi ve ciddi olarak da Kürtler için bir şeyler yapmak istedi. Hatta Leyla Zana'yı kendi manevi kızı olarak da ilan etti. Fakat zindana girmekten kurtaramadı. Aslında kendi özeleştirisini de yapmalı diyorum. Neden? Çünkü başarısız kalmıştır. Çünkü kızı hâlâ zindanda. Bu da biraz önce söylediğim hatadan kaynaklanıyor. Şimdi PKK'siz Kürt mümkün değildir. Kürt uyanışı PKK'dir. Diğer örgütler, diğer yaklaşımlar son derece talidir. Bunu görmek önemlidir. Ben ille PKK güçlendirilsin demiyorum. Zaten PKK güçlüdür.

– **16 yıldır dışarıdasınız. PKK orada siz buradasınız. Halkın içine gidiliyor mu? Halkı hiç görmüyor musunuz?**

– Hayır. Şimdi bizi bir parti başkanından çok peygamber gibi değerlendiriyorlar.

– **Halka kasetlerle mi ulaşıyorsunuz?**

– Evet. Fakat halkın bağlılığı biraz böyledir, siyasi bağlılıktan çok son derece duygusaldır, inançsaldır. Ama giderek de politikleşiyor. Hemen burada birinci soruyu da tamamlayayım: Avrupa'nın pratikte bir iş yapabilmesi, biraz da PKK ile veya onun politikasıyla sağlıklı ilişkiler kurmasına bağlıdır. Eğer bu gelişirse, politik çözüm biraz güç kazanabilir. PKK'siz politik çözüm, çözümsüzlüktür. Bunun anlaşılması çok önemli. Yalnız son zamanlarda çözümün PKK'siz olmayacağını sayın Mitterand dahil, hepsi iyi anlamıştır. Onu bizzat söylediler.

– **Bayan Mitterand neden PKK'ye karşı?**

– İşte söyledim ya, öyle bir teori geliştirildi. PKK terörist ilan edildi, bitirilecek, ondan sonra sıra Kürt çözümüne gelecek. Bu meşhur Kissinger çözümü-

Amerika en az Türkiye kadar Kürt meselesinde bir çıkmaz içindedir

– **Biraz bunu açabilir misiniz? Şimdi Kürtlerin bulunduğu komşu ülkeler, İran, Irak, Suriye ve Türkiye sorunu iyice karmaşıklştırıyorlar. Her biri kendi ülkesindeki Kürtleri ezerken, diğer ülkenin Kürtlerini el altından destekliyor. Burada Türkiye'nin NATO üyeliği var ve araya Amerika giriyor. Amerika, Türkiye Kürtlerini değil, Irak Kürtlerini destekliyor. Bu konuda görüşleriniz nelerdir?**

– Şimdi burada çok karmaşık olduğu kadar oldukça iyi anlaşılması gereken bir husus var. Kürtlerin gerçek kurtuluşu, Türkiye Kürdistan'ına bağlıdır. Büyük Kürdistan kurtulmadan, diğer küçük parçaların kurtulması mümkün değildir. Diğer parçalar son derece tali bir role sahiptirler. Buna rağmen Amerika sözümona Irak Kürtlerini seviyor, destekliyor ve PKK'ye karşı da her gün demeç yayınlayarak “sonuna kadar TC'nin yürüttüğü savaşı destekliyoruz” diyor. Bu çok ikiyezli bir politikadır. Çünkü Irak Kürtlerini desteklemekle Kürt sorunu çözülmez. 40 yıldır çözülmediği de ortadadır. Amerika 30 yıldır Güney'in arkasında sözümona ama, durumları şimdi daha da kötüdür. Türkiye Kürdistan'ına gelince, yok sayıyor. “Ez, sonra çöz” politikasıyla hareket ediyor. Bu büyük bir çıkmazdır. Özünde Kürt meselesini imhaya terk etmektedir. Barzani de, Talabani de, her zaman bize “Siz olmasanız biz 24 saat dayanamayız, eğer bize bir değer veriyorlarsa bu da sizin direnişiniz nede niyledir” diyorlar. Biz direngen Kürt ortaya çıkarıyoruz. Bunların sorunları yok. ABD aslında PKK'den Kürdistan'ı korumak veya PKK'nin mücadelesinden Türkiye'yi kurtarmak istiyor. Çekiç Güç, aslında Saddam'dan ziyade biraz bizi etkisizleştirmenin rolünü oynamak istiyor. Tehlikeli bir politika. Kısacası, çözümsüzlüğü derinleştiriyor. En az Türkiye kadar Amerika da Kürt meselesinde büyük bir çıkmaz içindedir.

– **Körfez Savaşı döneminde oynadığınız rol nedir?**

– Biz bu çelişkiden yararlanarak biraz gelişme

lamanın bir taktiği olduğunu düşünüyorum. Bunda Amerikan ve Türk yaklaşımının büyük etkisi var. Avrupa, Amerikan kamuoyunda, bizi yalnız bırakmak için geliştirilmiştir. Bu da tıpkı terörizm iddiasına benzer bir iddia. İşte PKK Hizbullah'a, İran'a dayanıyor gibi bir hava yaratılmak isteniyor. Terörizm yalanı gibi bu da en büyük yalanlardan biridir. İran ilişki kurarsa ben hazırım. Ama İran Türkiye ile ilişkilerini geliştiriyor, gerçek budur.

Kontrgerilla gelirlerinin büyük bir kısmını uyuşturucudan elde ediyor

– **PKK'nin ekonomisi veya para kaynakları nelerdir?**

– Tamamen halkın bağışlarına dayanıyor. Büyük bir bağış imkanı var ve fazlasıyla bizi idare ediyor.

– **Burada, örneğin İstanbul'da diğer bazı Kürt grupları vardır. Bunların desteği var mı?**

– Eskiden bazı işadamları yardımcı oluyorlardı, onları da öldürdüler.

– **Böyle değişik güç gruplarından destek var mı? Eğer finansman olmazsa...**

– Biz yardımcı oluyoruz.

– **Partiler bir yana, İstanbul'daki, Ankara'daki Kürt halkı destekliyor mu?**

– Gayet tabii, Adana'da da, İstanbul'da da.

– **Hem siyasi, hem de diğer bakımdan...**

– Yüzbinlerce sayıları, grup değil halk. Hatta milyonlarcadır, milyonları aşar.

– **Ayrıca Türkiye metropollerinde bulunan halk, yürekte bağlı mıdır?**

– Gayet tabii. Hatta Kürdistan'dakinden daha fazla bize bağlıdır. Göçmen ya da sürgün Kürt, şu anda yerleşik Kürt'ten daha fazla destekliyor.

– **Bir Amerikan ajansı, bir değerlendirmesinde eroin ticaretini partinize yük-lüyor.**

– Şimdi bu da büyük bir yalan. Demin söylediğim gibi bu

kötü bir imaja büründürölmek isteniyor. Bugün Hollanda ve Hamburg'da binlerce Kürt genci hapistedir. Bu gerçekten büyük bir oyun. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki, PKK'liler bir gram esrar bile ne kullanırlar, ne de satarlar. Bu bizde bir örgüt suçudur, büyük bir ahlaksızlıktır.

– **Yasaktır parti içinde...**

– Tabii, mümkün değil, suçtur. Satışı olsun, içmesi olsun, buluştu mı bitmiştir o.

– **Yani PKK'den atılır mı?**

– Kesinlikle. Yani Avrupa şöyle der, böyle der, ondan değil. Bizim için bu bir ahlaki ilkedir. Varsa böyle tek bir PKK'liyi yakaladıklarını açıklasınlar.

Bizim için kritik günler geride kaldı

– **Gelişmeler konusunda her yönüyle bilgi ver-diniz. Fakat dünyasal öneme haiz bir nokta var. Askeri güç üzerine konuşmak istiyoruz. Dünya-nın önemli güçlerinden birisine karşı savaşta, as-keri malzeme, finansman vb, bunlar nasıl halledi-lecek?**

– Çok önemli bir aşamada olduğumuz kesin. Mali sorun yok, bunu rahatlıkla söyleyebilirim. Asker alma, bu da bizim için fazla sorun değil. Hemen söyleyeyim, bütün Kürdistan'da bulabiliriz. Avrupa'dan yüzlerce genç geliyor. Suriye Kürtleri'nden geliyor. Irak'tan geliyor. İran'dan bile geliyor. Hatta Rusya Kürtleri'nden bile geliyor.

– **Gelen askerleriniz yalnızca Kürtler mi?**

– Kürtler ağırlıklı olmak üzere hemen her ulustan insanlar geliyor. Tabii, bu konuda da fazla sorun yok. Eğitim kampları açısından da fazla sorun yok. Artık ülke içinde yüzlerce eğitim kampı var.

– **Sadece askeri kampları mı belirtiyorsunuz yoksa?**

– Askeri, siyasi farketmez. Hem cephe karargahı, hem de askeri karargah.

– **Bu askerler ülkeye savaşa geçmeden önce nereye geliyorlar, Bekaa'ya mı, Suriye'ye mi?**

– Hayır hayır. Ağırlıklı bölümünü bizzat ülke içine alıyoruz. İstanbul'dan, İzmir'den, Adana'dan her gün alabiliyoruz. Bizzat her gün köylerden, Kürdistan şe-

dür. Önce ez, sonra çöz. Mc Namara şimdi özeleştirisini yaptı, 30 yıl sonra hatası anlaşıldı. Mc Namara büyük bir eleştiri yaptı, ama zalim politika maalesef en son Kürtlere uygulandı. Bundan dönmek gerekiyor. Avrupa bu temelde gücünü doğru koyarsa, gerçekten siyasi çözüm büyük mesafe alır.

– **Barzani ve Talabani Türkiye ile birlikte sand- viç operasyonu düzenlediler. Fakat PKK onlardan üstün bir durumda çıktı. Bu konuda ne düşün- yorsunuz?**

– Aslında demin bahsettiğim politikanın bir sonucudur. Bu kirli PKK'siz politikanın içine Talabani ve Barzani'yi de çektiler. Türk dışişleri bakanı bunları Ankara'ya çağırıldı. Yine birlikte “Avrupa'da PKK'yi terörist ilan edelim” biçiminde bir yaklaşım içine girdiler. 1990'larda bu birlikte olmuştu. “PKK'yi biz birlikte ezdikten sonra sizin önderliğinizde Kürt sorununu çözümleriz”, amaçları buydu. 1992'deki Güney operasyonunda da Talabani ve Barzani birlikte üzerimize geldiler. O zaman da aynı amaçlar söz konusuydu: “PKK'yi ezelim, Kürt sorununu çözelim.” Tabii bu tutmadı. Şu anda Talabani bu politikadan uzaklaşmak zorunda, hatta Barzani de bu politikadan uzaklaşıyor.

kaydettik. İran-Irak Savaşı'nda, Kürdistan üzerindeki baskıyı hafifletmek için biraz gelişme imkanı yarattık.

– **Onlar savaşırken Kürt halkı konusunda gev-şek davranmışlardır.**

– Evet, baskılar zayıflamıştı, bundan yararlanıldı.

– **Şimdi İran'la güçlü bir ilişkiniz var mı?**

– İran'la o kadar güçlü ilişkilerimiz yok. Böyle değerlendirilmişse yanlıştır.

– **Dünya basınında, sizinle İran Cumhurbaşka- nı arasında bir dostluk ilişkisi olduğu yolunda...**

– Ve Tahrân'da görüştüğüm söylendi.

– **Görüşmelerden ziyade ilişkiler...**

– Kesinlikle bu, Amerikan görüşünün Batı'yı yanıltmak için bir abartmasıdır. Çok açık söyleyeyim, İran'la ilişki geliştirmek isterim, fakat İran bundan kaçınıyor. Öncelikle Haşimi Rafsancani, Demirel ile olan ilişkisine önem veriyor ve ayrıca dışişleri bakanları ayrı bir komite kurmuşlardır, hududu ortaklaşa kontrol ediyorlar. İran sadece bizi Türkiye'ye karşı bir taktik koz olarak kullanmak istiyor. Ben bu ilişkiyi aslında taktik bir ilişki olarak bile değerlendirmiyorum. Bununla neden böyle yalan üretildiğini gerçekten merak ediyorum. Fakat bunun, Kürt hareketini kara-

“Daha 1985'lerde Palme cinayeti, hatta bir Papa suikasti vardı. Bunların hepsini ben iyi biliyorum. İçinde Türk MiT'inin olduğu komplolardır. Bununla Avrupa'da bir kamuoyu oluşturulmak istenildi, örneğin Palme için 'PKK işi' diye bir teori icat edildi. Şimdi 10 yıl sonra bunun yalan olduğu netleşti ama, bu iftira tuttu. 10 yıldır kuşkulu halde değerlendiriliyoruz ve bu bizim için çok uzun bir süre.”

da PKK aleyhine geliştirilen en önemli teorilerden birisidir. Çok somut bilgilerimiz vardır. Türk polisi Kürt gençlerinin büyük bir bölümünü afyon şebekesi içinde örgütlüyor. Öncelikle haritada çizdiği hat üzerinde ve İran'dan Türkiye'ye, oradan Romanya'ya, Romanya'dan Hollanda'ya kadar, büyük bir uyuşturucu trafiği var. Binlerce Kürt genci de örgütlendirilmiştir burada.

– **Acaba eroin hammaddesi ekimi de var mı?**

– Ekimi de var.

– **Nerede olabilir?**

– Afganistan'dan İran'a kadar. Türk polisinin bir teorisi var: Kürtleri ne kadar afyona bulaştırırsam, o kadar uluslararası alanda karalama imkanı elde ederim. Burası çok önemli. Bir taşla birkaç kuş vuruluyor. Yani belgelere geçmiştir. Kontrgerilla mali gelirlerinin büyük bir kısmını bu uyuşturucudan elde ediyor. Belgelidir. Bunu ben söylemiyorum. Böylelikle Kürt gençleri çok kötü bir hastalığa bulaştırılıyor. Hem esrar içiyorlar, hem satıyorlar. Böylece ulusal kurtuluş hareketinden uzaklaşıyorlar. Bu esrarla uğraşan, kesinlikle normal insani faaliyetlere, hele ulusal faaliyet gibi zorlu bir faaliyete katılamaz. Esrara dayalı yaşam tümüyle düşürür. Ayrıca polis bunların sırtından büyük paralar kazanıyor. Ne oluyor böylece: Hem Kürt gençlerinin ulusal kurtuluş saflarına katılımı engelleniyor, hem kontrgerilla ve polis büyük para kazanıyor hem de Avrupa'da Kürt hareketi çok

hirlerinden de alıyoruz.

– **Nerede eğitim alıyorlar, Irak'ta mı, Türkiye'de mi, Suriye'de mi?**

– Uzun süre ben şekil verdim. Fakat şimdi ülke içinde ve bir de Güney Kürdistan'da epey şekillenme var.

– **En genç askerleriniz kaç yaşındadır?**

– Çoğunluk gençtir. Hatta 15 yaşındaki gençler bile katılıyorlar. 40 yaşında olup da katılanlar var. Fakat ağırlıklı bölümü 20 yaş civarındadır. Bizim yönetim kadrosu 40 yaş civarındadır. Orta boy kadro 30 yaş, savaşçılar da 20 yaş civarındadır. Şimdi bütün bunlar bizim gerillayı geliştirebileceğimizi gösteriyor. Fakat karşımızda bir dünya gücü var. Ama Kürdistan'ın da coğrafyası son derece önemli ve insan yapısı da direngendir. Ben başlarken tektim. Şimdi milyonlarca Kürt bu savaşın içinde, bu kadar geliştirebildim. Tecrübelerime dayanarak söylüyorum. Eğer yaşarsam kısa bir süre, Türk solunu da çözebilirim. Türk devleti mevcut durumda siyasi, sosyal ve moral yönünden aslında bir çöküntü içinde. Siyasi çıkmaz her gün derinleşiyor. Askeri yönden de çok ciddi bir yıpranma içinde. Bu savaş yalnız maddi yönden, Türk devletinin beşyüz trilyonuna mal oluyor. Kürdistan'daki operasyonların maliyeti beşyüz trilyondan aşağı değildir. Asker aileleri büyük bir tepki içinde. Devletin Kürt sorunu yüzünden iç ve dış politikası durmuş gibi. Ayrıca en güçlü döneminde bütün ordusunu yolladı, sonuç alamadı. Onbir yıl-

da başaramadığını bundan sonra başarması çok zor. Bizim için en kritik dönemler geride kaldı. Mali, siyasi, askeri ve örgütsel yönden en güçlü döneme girdik. Kürdistan'ın bütün dağlık alanlarında üslenmiş durumdayız. Yine İran, Irak, Suriye Kürtleri'nin desteğini alma sürecine girdik. Ayrıca İran, Irak ve Suriye devletleri direkt bize karşı savaşıyorlar. Bu anlamda 40 milyon Kürdün stratejisini doğru yola koyduk. Yine diplomasiden tutalim gerillanın üslenmesine kadar hepsi sağlam bir yola girdi. Politik cephe hakeza geliyor. Bütün bunlar bizim bundan sonra daha iyi gelişebileceğimizi gösteriyor. Eğer kendi içimizde ciddi bir olumsuzluk olmazsa, bu işleri bundan sonra daha iyi götürebiliriz. Türk devleti gittikçe dağılma sürecinde, Kürt ulusu büyük bir yükseliş sürecinde. Kendi tecrübem de var. Neyi nereden alıp nereye götürdüğümü biliyorum. Eğer anormal herhangi bir durum olmazsa, bu işin finalini göğüsleyebiliriz.

– **Savaşa ilişkin bir final mi, yoksa her yönden mi?**

– Gayet tabii. Tüm yönleriyle çözüm. Askeri-siyasi farketmiyor. Zaten kendi şahsımda komple götürüyorum.

– **Bu beşyüz trilyon lira yıllık bir gider mi?**

– Gayet tabii, yıllıktır.

– **Kadrolarınız, askeri gücünüz yalnızca erkeklerden mi oluşuyor, yoksa kadınlar da var mı?**

– Şu anda silahlı yapı içinde yaklaşık onbeş bin gerilla var. Bunların içinde üçbine yakın kadın gerillalardır. Daha çok katılmak istiyorlar. Kadın katılımı neredeyse erkeklerle yarı yarıya olmak istiyor. Fakat olanaklarımız fazla elvermiyor. Kadınlar daha fazla dayanıyor, hiç kaçış yok. Yok denilecek kadar az.

– **Üç bin bayan mı?**

– Ondan az değil. Gittikçe yükseliyor. Eğer önünü tutmazsak, yarıyı aşar. Yani erkekten daha fazla olurlarsa bu acayip bir ordu olur. Onun için göze alamıyoruz.

Bine yakın telsiz noktasıyla bağlantılarımız günlüktür

– **Şimdi bu alanda bulunuyorsunuz. Fakat üst düzeyde kadrolar, komutanlar savaş alanında bulunuyor. Savaş alanında büyük stratejik kararlar alınmak istenirse, oradaki komutanlar mı karar veriyor, yoksa ortaklaşa mı alınıyor? Yoksa siz mi alıyorsunuz?**

– Koordinasyonda gelişmeler vardır. Uzun hat telefon, telsiz ve uydu telefonları var. Bu konuda ciddi sıkıntı yok. Dolayısıyla, benimle başlar, en alt düzeydeki kadroya kadar gider.

– **Diyelim bir katliam oldu bir köyde. Bunu aynı anda mı haber alıyorsunuz, yoksa birkaç gün sonra mı?**

– Hemen hemen aynı günde haber alınıyor. Benim bizzat eyaletler, bölgeler düzeyinde irtibatla olduğum yirmiye yakın telsiz noktası var. Onlara da bağlı daha onlarca küçük telsiz noktaları var. Şu anda bine yakın telsiz noktasıyla bağlantı günlüktür.

– **Yani savaş komutanlığını buradan yürütüyorsunuz...**

– Sonuna kadar rolümü oynayabiliyorum. Ayrıca çok sayıda kadroyu günlük eğitiyorum. İki ayda bir bunları müdahale gücü olarak gönderiyorum.

– **Bunlar burada mı eğitiliyor?**

– Evet. Burada yirmibine yakın insan eğittim.

– **Zamanınızı daha çok askeriyeye mi, yoksa siyasete mi ayırıyorsunuz?**

– Son derece iç içe geçmiş durumdadır. Zaten başka türlü de olamaz. Moral, siyasi, askeri, örgütsel hepsi iç içe. Tabii organizasyon çok önemli. Ve kitle ilişkileri, halkla ilişkiler, bunun yanında ideolojik önderlik, yine işte bir sürü görüşme, röportaj yapıyor. Bütün bu faaliyetleri şimdiye kadar götürebildik.

– **Silah, yiyecek gibi lojistiği nasıl sağlıyorsunuz?**

– Bütün bunları pazardan, biraz da Türk ordusundan karşılıyoruz.

– **Nasil bunları Türk devletinden alıyorsunuz?**

– Savaşarak...

– **Türk ordusundan mı alıyorsunuz?**

– Hayır, hayır. Karakolu ele geçiriyoruz, silahlarını ellerin-

den alıyoruz. Örneğin Haziran ayında 100'ü aşkın silah ele geçirdik. Ayrıca Güney Kürdistan silah doludur. İstenildiği kadar alınabilir.

– **Milis gücünüz ne kadardır?**

– Gerilla kadar milis de vardır.

Türkiye Avrupa'ya şantaj yapıyor

– **Türkiye AT'ye girmek istiyor. Ancak insan hakları ve Kürt sorunu konusunda problemleri var. Büyük bir çıkmaza girdiği görülüyor. PKK'de ise belirli bir güçlenme var. Şimdi Türkiye bir açılım yapamaz mı?**

– Sorun şudur: Türkiye bu kirli savaşı ve Avrupa'nın kabul etmemesi gereken politikasını onaylatırmak istiyor. Avrupa da, bunu kendisinin inkarı olarak değerlendiriyor.

– **Sizin için olumlu bir durumdur Türkiye'nin bu çıkmazı...**

– Gayet tabii. Şimdi Türkiye şantaj yapıyor. “Bizi almazsanız, İslami radikalizm gelişir” diyor. Yalan. Aslında gelişen İslam da devletle bağlantılıdır. Fakat Avrupa'yı biraz kendisine mecbur etmek ve kirli politikasını onaylatmak için bunları söylüyor. Avrupa buna karşı herhalde direnecek. Dolayısıyla Kürt meselesi bir nevi turnusol kağıdı gibi oluyor. Eğer çözümü kabul ederse, Türkiye, demokrasi yoluna ve dolayısıyla Avrupa yoluna girebilir. Girmezse, demokrasi sınavında kesinlikle sınıfta kalır. Tabii konumunu bizim değerlendirmemiz gerekir. Avrupa'yla bizim yapmamız gereken, demokratik çözümü geliştirmektir. Yalnız Türkiye için değil, bütün Ortadoğu için Kürt sorununun çözümünü demokratik büyük bir gelişmeye dönüştürmektir. Bir örnek verirsek, Fransız devriminden sonra demokrasiler geliştirildi. Kürt devrimi de Ortadoğu'da buna benzer bir rol oynayacak. İslamcılar Kürt sorununu çözmeye pek yanaşmıyorlar. Çünkü demokratik olamıyorlar. Dar milliyetçilik de çözemiyor. Türk milliyetçiliği, kemalizm de çözemiyor vb. Dolayısıyla Kürt devriminin çok büyük bir demokratikleştirme gücü vardır. Türkiye'de bu şimdiden böyledir. Irak'ta şimdi böyledir. İran'da yarın böyle olacak. Dolayısıyla Kürdistan devrimi büyük bir devrimci-demokratik kalıdıraktır. Biz de bunun öncü gücü olmak istiyoruz aslında. Bu anlamda, Avrupa ile demokrasi geliştirme temelinde ilişkiler geliştirilebilir.

– **Bir İsrail-Filistin örneği, bir Bask olayı var. Ortadoğu'da buna paralel bir barış olasılığından söz edebilir miyiz?**

– Bu er veya geç kendisini dayatacaktır. İster Bask tipi olsun, ister Filistin tipi olsun, eğer biz biraz daha direnişi geliştirirsek, sanıyorum Türk devleti çözüme yanaşacaktır. Türkiye'nin bu çağdışı politikayı böyle uzun süre sürdürmesi imkansızdır. Sadece ABD'nin stratejik hesaplarına göre destek görüyor. O da gün geçtikçe düşüyor, etkisini her geçen gün yitiriyor. Dünya gerçekliğiyle de çelişiyor bu strateji. Örneğin ABD her gün de çözüm istiyor. İstemek zorundadır. Çünkü gelişmeler Türkiye'nin aleyhine, bizim ise lehimize dir. Yine askeri yolun aleyhine, siyasi yolun lehinedir.

– **Sadece bunu ABD'ye bağlamakla, Avrupa'nın sorumluluğunu yok saymıyor musunuz?**

– Şimdi Avrupa'nın ABD'den tam bağımsız olduğu söylenebilir mi? ABD'ye bağlı olduğu oranda, Avrupa da bu çıkmazdan sorumlu. Veya bu askeri yolu fazla destekleyerek sürdüremez. Ben bu konuda Fransa'nın durumunu biraz ilginç bir tarzda bekliyorum. Sanıyorum sayın Chirac biraz golistti. Acaba De Geulle gibi bağımsız bir politika güdebilir mi? De Geulle, Cezayir sorununda son derece çözümleyiciydi.

– **Şu söylenebilir: Tek başına bir ülke yoktur, hepsi birbirine bağlıdır.**

– Ama yine de belli inisiyatifler vardır. Fransa'nın inisiyatifi artabilir. Sayın Mitterand döneminde daha çok ABD'nin görüşü hakimdi.

– **Bir sosyalist için garip...**

– Gayet tabii, ilginç buluyorum, bizim aleyhimize bir konum ifade ettiler. Dolayısıyla bu yeni hükümet Chirac dönemi biraz daha farklı olabilir diye düşünüyorum. ABD denetimi belki eskisi kadar olmayabilir.

Avrupa'ya gitmeden önce, acaba ülkeye nasıl gidebilirim, bu benim için daha önemli

– **Gelecekte ne zaman Avrupa'ya geleceksiniz?**

– Avrupa'ya gitmeden önce, acaba ülkeye nasıl gidebilirim, bu benim için daha önemli.

– **Eğer gerçekten Avrupa'ya gelmek gibi bir durumunuz olursa, bizim haberimiz olsa...**

– Şimdi bu siyasal bir sorundur benim Avrupa'ya gelişim. Tartışılmadan zordur. Yunanistan çok dosttur. Oraya bile gidemem, çünkü NATO ilişkisi içinde. Zaten Palme döneminde benim İsveç'e gitme durumu olacaktı, ancak Palme komplosu geliştirildi. Bunun için her hükümet bunu kolay kolay göze alamaz. Çünkü üstte ABD'nin denetimi var.

– **Gerçekten büyük bir istemimiz var. Gelirseniz konuşumuz olursunuz...**

– Aslında isterdim ama, ciddi politik sorunlar var. Bunun garantisi yok. Örneğin Kani Yılmaz Avrupa'da temsilcimizdir, misafir olarak İngiltere'ye çağrıldı. Hâlâ bir yıldır tutukludur. Mevcut durumda benim için ise hiçbir güvence yoktur. Eğer bir hükümet sağlam güvence verirse, düşünülebilir.

– **PKK'nin Bask ile ilişkisi var mı?**

– Bizim arkadaşlar oraya gidiyorlar. Bayağı da iyi karşılanıyorlar. İster Katalonya'da olsun, ister Bask'ta olsun, hayli dostane ilişkilerden bahsediyorlar. Hatta Portekiz de buna dahil. Fakat bana göre tüm İspanyol halkı...

– **Bask yönetiminin PKK ile ilişkisi var mı?**

– Parlamentonun var, yine partilerin de var. Ama çok özel olarak ETA ile ilişkilerinin olup olmadığını bilmiyorum. Üstünde durmadım. Şimdi bütün İspanyol halkı ile ilişkiler gelişiyor. Öyle net bir ayırım yapın diye, herhangi bir değerlendirmem yok. Ama Bask-İspanya ilişkisi ile Kürt-Türkiye ilişkisi hayli birbirine benziyor. İlişkiler bu temelde hem İspanya'nın bütünlüğü ile, hem de Bask ve Katalonya gibi yerlere daha fazla gelişebilir. Çünkü biri NATO'nun batı kanadı, biri de doğu kanadında. Aynı faşist geçmişleri var, aynı demokratik sorunları var. Bu açıdan ilişkiler gelişecektir.

– **Bask ve Katalonya halkının durumu şu andaki Kürt halkının durumuna mı benziyor, yoksa geçmişte mi bir benzerlik var?**

– Geçmişler daha çok. Şimdi çok ileride önemli oranda çözüm gelişmiştir. İspanyol demokrasisi Türkiye'ye oranla çok ileride, kıyaslanamaz bile.

– **Hangi açıdan benzerlik var?**

– Sanırım Basklar da dağlı bir halktır. Bazı özelliklerinin hayli benzediğini düşünüyorum. Ortak bazı şekillenmelerden de bahsedilebilir.

– **Bask üzerine biraz devam etmek istiyorum. Şu anda var olan otonomi sistemini gelecekte Kürdistan halkı için düşünebilir misiniz?**

– Olduğu gibi uygulanamaz. Fakat bir aşama olarak hayli örnek alınabilir. Tümüyle değil de kısmen, yabana atılamaz, bir örnektir. Zaten Bask sorunu da henüz gelişme halinde. Tümüyle çözümlenmiş olmaktan uzaktır. Siyasi yanı ağır basan bir çözüme doğru gidiyor.

Kürt halkını geliştirmek benim için en büyük tutkudur

– **Halkınız için bugün en büyük isteminiz nedir?**

– Bizzat içine girip, çok ihtiyaç duyulan ekonomik, siyasal, sosyal hamleleri yerinde yürütmektir. Kürdistan tarihinde eskiden insanlığın beşiği sayılırdı. Fakat şimdi cehennem gibi. Orada yeni bir insanlık beşiği rolünü oynatmak çok çekici. Kutsal kitaplardaki cennet tarifi daha çok Kürdistan'a ilişkindir. Kürt insanı çok geri, çok unutulmuş bir halk olduğu halde, çok gelişkin bir halk haline getirmek benim için büyük bir tutkudur. Dar milliyetçi bir devletten hoşlanmıyorum.

Sınırlara yeni sınırlar eklemek istemiyorum. Giderek bu sınırları anlamsızlaştırmak gibi bir hedefim de var. Sınırlar bana göre çok abartılmış bir şovenizmi ifade eder. Kürdistan'ı bu temelde sınırların gevşetildiği bir ülke haline getirmek hedeflerimden biridir. Çok gerici, ister dini yönden, ister milli yönden, bir halk haline getir-

mek istemiyorum. Yine kadını da yeniden yaratmak istiyorum. İdeal ölçülerde bir komite düzeyi tasarlıyorum. Bunlar her gün benim sürekli peşinde koştuğum amaçlar oluyor. Dar siyasi, askeri başarılarla kendimi kesinlikle avutmam. Bu zaferler benim için pek ilgi çekici değil. İnsan çözümü, insanı zenginleştirmek bana daha çok çekici geliyor. Ben kadının diğer türlüünden nefret ederim. Düşünsel zenginliği olmadıkça, bana göre kadın ilişkisi tehlikelidir. Bir o kadar da hayranım. Diğer bir konu ise, doğa ne kirletilmeli, ne de betonlaştırılmalı. Emperyalistler kirletecekler diye korkuyorum. Zaten kirlettikleri kadar kirletmişler. Oluşturmak istediğimiz toplum, mevcut faktörlerden uzak bir toplum olacak. Anlayış olarak bir modernist değilim. Sanırım bir Fransız'ın ünlü bir deyimiydi. Mitterand'ın düşüncesi miydi, bilemiyorum. Japonlar için “karıncalaşmış insanlar” diyordu. Bu gö-rüş katılıyorrum, doğru bir tanımlama.

– **İngilizleri de cinsel serseriler olarak niteliyor.**

– Türkiye'de de olduğunu belirtiyor. Şimdi bu görüşlerde bir doğruluk var. Bu modernizasyonun sonucudur. Almanlar için ne diyor?

– **Çok iyi hatırlamıyorum.**

– Her neyse, robotek, tüketici makina, yani bu modernizmin bir tehlike olduğu bence anlaşılıyor. İnsanları karıncalaştırıyorlar. Benim bu tip şeylerim yok. Ben bu tip modernleşmelere karşıyım.

– **Baskların tam bir çözüme ulaşmamış olduğunu söylemişsiniz. Nasıl bir çözüm önerebilirsiniz? Silahlı mücadele yoluyla mı, yoksa halkların kaynaşması yoluyla mı?**

– Franko döneminde silahlı şiddet olumlu bir rol oynamıştır. Muhtemelen Bask'ın kazanımlarını tasfiye etmek isteyecek sağ hükümetler gelişebilir. Yine Bask'ın bu tip kazanımlarına bile karşı olan çevreler çıkabilir. Dolayısıyla kendilerini savunma anlamında bir askeri güç olarak da ayakta tutmalarını ben yanlış bulmuyorum. Ama bu aşamada askeri yolla mücadeleyi fazla anlamlı bulamıyorum. Çünkü demokratik yolla imkanları daha fazla. Yine siyasi yolla epey gelişme sağlanıyor veya sağlayabilirler.

– **Başkan APO ile konuştuğumuz için gerçekten sevinçliyiz.**

– Bu görüşmeyi ben de önemli buluyorum.

– **Avrupa'da ya da dışında inşallah kısa zamanda görüşürüz...**

– Özellikle İspanya ve Fransa kamuoyuna büyük saygı duyuyorum. Kültür olarak da Fransız entellenjensiyasının, aydın gerçeğinin etkisi üzerimde vardır. Bu görüşmeler vesilesiyle biraz kendimizi tanıttığımız için memnunum. Birçok yanlış anlayışlar vardı, sanırım biraz açıklık getirildi. Bundan sonra da istenilen aydınlatmayı sağlamaya hazırım. Kürt sorunu günümüzün en humaniter sorundur. Ben bile bir Kürt olduğumdan değil, bir insan olduğumdan bu sorunla ilgilendim. Bu sorun demokrasi ve faşizmin kendisini denediği bir sorundur. Demokrasinin kazanmasını istiyorum. Unutmayalım ki, İspanya'da böyle bir şey 1936'larda yaşandı. Demokrasi kazan-sın diyoruz. Bu enternasyonal bir görevdir. Ayrıca benim hakkımda da birçok yanlış düşünceler üretildi. Bizzat Amerika her gün körüklüyor. Benim dünyada bir numaralı terörist olduğumu söylüyorlar, bunların hiç birisi doğru değildir.

– **Terörist listesinin başına alıyor...**

– Evet, CIA'nın değerlendirmesidir bu.

– **Halbuki çok insani ve demokratik bir yaklaşımınız var.**

– Bir Asuri metropoliti yanıma gelmişti. Beni gördüğünde “Kişiliğiniz Hz. İsa'nın hizmet anlayışına benziyor” dedi. Bunu ben söylemiyorum, o metropolit bunu söyledi. Bizim köylülere gidip soruyorlar, “Bu adam gerçekten bu kadar insan öldürür müydü? Çocukluğunda da böyle miydi” diye sormuşlar. Onlar da, “O haksız yere bir karıncayı bile ezmez” demişler. Bu anlamda benim terörizmle bir alakam yok. Hatta bana göre insanların ilişkileri en güzel sözlerle geliştirilmelidir. Ama ne yazık ki, karşıımızdaki güç, bir halkı yok etmekten başka hiçbir şeyi kabul etmiyor. Eğer tek başıma bu kadar direnebildiysem, bu benim bir halka, dolayısıyla insanlığa ne kadar büyük ilgi, saygı ve sevgi duyduğumu gösterir. Başka türlü benim çıkışım hiçbir şeyle izah edilemez. Kesinlikle ne marksizmle, ne İslamiyetle, ne milliyetçilikle izah edilebilir. Tamamen en derin bir insansever. Fakat büyük yalanların büyük çarpıtmaların da olduğu bir gerçek.

– **Bu kapsamlı çözümleme için biz de teşekkür ederiz.**

– Ben teşekkür ediyorum.

DEVİRİMCİ YAŞAM DİSİPLİNLİ YAŞAMDIR

Sabri Ok- Muzaffer Ayata

Baştarafı 1. sayfada

hepsi birbirini tamamlayan bir zincirin karşı-devrim halkalarını oluşturuyor. Buna karşı, devrimin yasalarını, disiplin ve ilkelerini işletmek, azimli ve kararlıca döneme cevap vermek, düşma-

her yerinde en sıkı disiplin, en katı hiyerarşi, alt-üst ilişkileri ordularda vardır. Katı bir disipline sahip olamayan ordu, savaşıamaz, düşmanı yenemez ve yaşayamaz. Bu açıdan partimizin gündeme getirdiği **“askerleşelim”** şia-

nın dayattığı rehabet ve rehabilitasyon politikalarını boşa çıkarmak önem kazanmaktadır.

Gelinen noktada rehabet ve rehabilitasyonu boşa çıkarmanın yolu askerileşmekten geçmektedir. Askerileşmek:

rı, daha sıkı bir disiplin anlayışıyla, birlik, dayanışma, partileşme ve yüksek bir devrimci sorumluluk bilinciyle sürece katılımda ifadesini buluyor.

Halkımızın siyasal ordulaşması, askerileşmesi; bizi bitirmeye yeminli özel

dayattığı bu dönemde, saflarda yaşayan kimi “kaçış” biçimlerini süreçle kıyaslamak ve eğitici sonuçlara ulaşmak bir zorunluluk halini alıyor.

Elbette kaçış tek bir biçimde, tek bir tarzda gerçekleşmiyor. Düşüncede, duyguda, taktikte ve anlayışta değişik tarz ve biçimde gerçekleşebiliyor. Ama tümü itiraf, teslimiyet ve ihanet şeklinde düşmanla açık işbirliği halini almasa bile, her türlü kaçışın düşmana hizmet ettiği tartışma götürmüyor.

Konumuz elbette herhangi bir yerde veya dünyanın herhangi bir ülkesinde yaşanan kaçış olayı değildir. İncelediğimiz kaçış türü parti ve cephe ortamında, belli bir süre aynı şartları paylaşan, zamanla ortamdaki yaşamı noktayıp bir başka yaşam tarzı, ahlak, üslup ve anlayışta karar kılma olayıdır. Hatta zaman zaman da halkına karşı savaşma, karşı-devrimin hizmetinde kullandığı kontralaşmaya kadar varan kaçışlardır.

Mücadele gelişip, büyüdükçe önemli atılım dönemlerinde dökülmeler, arınmalar yaşanacaktır. Bu gelişme hızı ve temposuna ayak uyduramayanlar, sü-

ülkeye giren küçük gruplarda bu tür kaçışlar zora gelmediği, inançsızlık vs. ile açıklanabilirdi.

Günümüzde koca bir cephe-ordu gerçekliğimiz var. Mücadele geliştikçe kazanımlar boyutlanıyor, yeni yeni faaliyet alanları doğuyor. Her alanda düşman otoritesi sınırlandırılıyor. Yerine devrimci otorite geliyor. Yine zindanlarda kendini üretme koşulları az çok vardır. Yoğun vahşet süreçleri gelişen ulusal kurtuluş savaşıyla geride kalmıştır.

Buna rağmen saflardan neden kaçılıyor? Kime kaçılıyor? Düşmana vurularak mı kaçılıyor, yoksa devrime vurarak mı? Hangi anlayış bunu teşvik ediyor ve kaçışların aldığı biçimler, büründüğü kılıflar nelerdir? Bu sorulara açıklık getirmek gerekiyor.

NASIL BİR SÜRECİ YAŞIYORUZ?

Halkımızın yüksek bir özveri ve fedakarlıkla omuzladığı ulusal kurtuluş mücadelesi, sürekli yükselen bir tem-

“Özgür yaşamış, özgürlük ve kahramanlık kültürü almış, bu temelde içinden geldiği aile ve toplum tarafından biçimlendirilmiş insanlar ile kölelik ve boyun eğme kültürüyle eğitilip biçimlendirilen insanlar arasında köklü farklılıklar vardır. Özgür insana kolay boyun eğdirilemez. Nitekim Kızılderili kabilelerin tüm erkek fertleri savaşçıdır ve hepsi de boyun eğmektense, taştan, sopadan silahlarıyla; mitralyözlerin üzerine atılarak imha olmayı tercih etmişlerdir.”

recin önünü tıkayanlar, gelişmenin gerisine savrulanlar, ideolojik ve ruhsal olarak kendini sürece katmayanlar dökülecektir. Böylesi olaylar mücadelenin doğası gereğidir. Ama sorun bununla bitmiyor. Olayı detaylı inceleyip özüne inmek gerekiyor. Genelde bir anlayış vardır: Örgütlü yaşamı ve devrimci safları terk edip kaçanların ardından “alçak, onursuz biridir, durumunu biliyorduk” türünden alışıldık laflar söyler, soruna kaynaklık eden düşünsel, psikolojik, kültürel ve ideolojik nedenler incelenmeden, yeni bir soruna kadar hiçbir tedbir almadan normal yaşantımızı sürdürürüz.

Gerçekten de sorun bu kadar basit midir? Üzerinde etraflıca durup incelemeye alındığında hiç de öyle olmadığı

poyla on yılını geride bıraktı. Bu süreçte içinde birçok tabu yıkıldı, hem siyasi cephede, hem de savaş cephesinde büyük kazanımlar elde edildi. Kürdistan halkının ulusal-toplumsal özünü dönmesi, özgür ve eşit bir gelecek kurması için gerekli bütün araçlar yaratıldı. Partiden cepheye, ordudan parlamentoya kadar kurumlaşmaya gidildi. Her alanda geçmişin köhneyip yozlaşmış ilişki, anlayış ve düşünce kalıpları yerine yenileri açığa çıkarılarak militan ölçüler netleştirildi.

Böylece bırakalım halkın siyasal ve askeri öncüsü olan gerillayı, sıradan bir insanımızı bile göreve davet eden, sorumluluklarını hatırlatan; sömürgeciliğin ideolojik, kültürel, ekonomik ve sosyal tortularıyla çatıştırarak, yerine özgürleştirici ölçüleri koyan anlayışlar açığa çıkarılmıştır. Bu durum cephe ve ordu saflarına muazzam bir akımı getirmiş, özgürlük inancı gelişen halk, partinin gösterdiği doğrultuda bir yandan sömürgecilikle savaşırken, diğer yandan da onun beyinlerde kurduğu karakolları yıkmaya başlamıştır.

Kontra rejim, bütün tarihi tecrübesine ve barbar ordusuna rağmen, büyüyen gerilla karşısında başarısızlığa uğradıkça, özel savaşa sarılmakta, en çirkin ve vahşi yöntemleri kullanarak eski otoritesini tesis etmeye çalışmaktadır. Önceleri baskı ve tehditle göçe zorladığı insanlara silahlı şiddeti dayatmaya başlamış; savunmasız halka karşı topyekün savaş açmıştır. Bu amaçla köyleri yakıp-yıkarak insanları kaçırtmayı,

ülkemizi insansızlaştırmayı önüne koymuş, katliamlar, yakıp-yıkımlar, işkenceler, toplama kamplarının kurulması birbirini izlemiştir.

Buna rağmen az da olsa yurtseverlik özü taşıyan, ihanet ve işbirlikçiliğe gelmeyen her birey; mülteci konumuna düşmeyi, toplama kamplarında yaşamayı, kontra cinayetlerine hedef olmayı ve işkenceyi göze alarak ülkesini terk etmemekte, direnmekte, serhildanlarla karşı çıkmakta; gerillaya en aktif katılımı sağlamakta ve şehitlerin kanlarıyla kazanılan değerleri büyük bir özveriyle korumaktadır. Büyümesini, yücelmesini, özgürlüğü gerçek anlamda parti saflarında bulmaktadır. Bu temelde sömürgecilikten ruhsal, düşünsel, ideolojik ve politik planda uzaklaşırken devrime yaklaşmaktadır. Son on yıllık halk savaşı sürecinde diğer alanlarda olduğu kadar bu alanda da oldukça net ve ikircikliğe yer bırakmayan bir arınma ve ayrışma süreci oldu. Bu ayrışma; sömürgeciliğin ideolojik-politik, örgütsel, siyasal, idari ve askeri kurumlaşmasından bir kaçışı ifade ediyor. İlk kez halkı geliştiren, yenileyen ve eskiyle savaşım

içerisinde gerçekleşen bir durumdur bu. Sömürgeciler, bunu frenlemek, düzenden kaçışı tersine çevirmek için; satın alma, ajanlaştırma, koruculaştırma, itirafçılaştırma gibi taktikleri sonuna kadar kullanmaktadır. Özel savaşın derinleştirilip yaygınlaştırılmasında da rejimden kopuşları tersine çevirme formülü yatmaktadır. “Halkı kucaklama”, “halkla teröristi birbirinden ayırma”, “gerillayı halktan tecrit etme” gibi planlar, halkta yaşanan kopuşun gerillaya kaçışta somutlaşması ve rejimin de bunun önüne set çekme çabasından ibarettir.

NEDEN KAÇIŞ?

Her kaçış kendi içinde bir neden-sonuç ilişkisi barındırır. Kaçışların hangi zeminden hangi zemine gerçekleştiği, amacı, kişilik bağlantıları, sömürgecilikle ilişkileri, yaşandığı dönem ve varacağı noktalar, taşıdığı kaygılar ve bunda rol oynayan diğer faktörleri ayrıntılı şekilde incelemeye çalışacağız.

Düşmanın tüm imha dayatmalarına rağmen bir halk ordusu kurmaya doğru devrilen ulusal kurtuluş sürecinde kaçkınlığı sıradan bir kişilik yetmezliği olarak görmek ya da kimi nedenler göstererek geçiştirmek kabul edilemez.

İster kırsalda, ister kentlerde, ister zindanlarda gerçekleşsin; devrimci ortamdaki kaçan birinin tavrını anlık ortaya çıkan davranış olarak değerlendirmek, hem yüzeysel yaklaşmak, hem de olayın özünü inmemek olur.

Siyasallaşmak, bilinçli ve kararlı bir devrimci çalışmayı esas almak olduğu kadar, disipline gelmek, ilkeli ilişkiler geliştirmek; alt-üst ilişkilerine, emir-komutaya gelmek, yerel anlayış, ahlak, kişilik özelliklerini bir tarafa bırakarak, ordu kültürünü ve yaşam tarzını benimsemektir.

Ordu, disiplin demektir. Dünyanın

savaş güruhu karşısında tutunmak ve zaferi garantilemenin yegane yolu olarak duruyor. Yurtsever halkımızın her ferdine disiplinli, ilkeli yaşamı benimsettiğimiz oranda devrimi geliştirmek de kolaylaşıyor. Düşmanla amansız bir savaşın yaşandığı, birçok sorumluluk ve görevin kendini daha yakıcı tarzda

görülecektir. Bu da detaylı bir incelemeyi gerektirmektedir.

Geçmişin belirsiz koşullarında, tek tek kişilerin safları terk ederek, kendini Avrupa'ya ya da metropollere atması belki normal görülebilirdi. Vahşet döneminde zulme dayanamayıp teslim olanlar gerekçelendirilebilirdi. İlk dönemler

Nedir olayın özü ve hangi kültürden kaynaklanıyor bu anlayışlar?

Olayın özü, bireyin içinde şekillendiği ortamda var olan kültür, ahlak, değer yargıları ve etki alanında bulunduğu otoriteden ne kapıldığı; ruhen özgür yaşamaya mı, yoksa bencil duygularını tatmin etmeye mi yatkın olduğu; kararlı bir kişilik yapısına mı, yoksa yaranmaya, kaçkınılığa, yordakçılığa açık mı olduğu önem taşımaktadır. Bireyin bu özellikleri aile terbiyesi de dahil, içinde yaşadığı toplumun kendisine verdiği kültürden alır. Kültür, içinde yaşadığı kültür olursa kişilik oturmaz, bulunduğu safların değerini ve şerefini anlamaz.

“Dönüşümden kaçış, kurallı yaşamdan kaçış, disiplinden ve örgütlü yaşamdan kaçış, eğitimden kaçış, iknadan kaçış; giderek düşmana kaçışa dönüşüyor. Çünkü üçüncü bir dünya ve yaşam yoktur.”

Gerillada gerillanın özelliklerini, meziyetlerini, rolünü kişiliğine yedirmez. Metropollerde devrimci ahlaka gelmez, zindanda da direnişe...

Özgürlük kültürüyle yetişmiş, tutsaklığı ve köleliği onuruna yedirmeyen kişilikler, davalarında kararlı ve tutarlı olurlar. Buna karşılık köleliğe, kulluğa alıştırmış, bu kültürle semirilmiş insanlarda ise tersi kişilikler ortaya çıkmaktadır. Özgür yaşamış, özgürlük ve kahramanlık kültürü almış, bu temelde içinden geldiği aile ve toplum tarafından biçimlendirilmiş insanlar ile kölelik ve boyun eğme kültürüyle eğitilip biçimlendirilen insanlar arasında köklü farklılıklar vardır. Özgür insana kolay boyun eğdirilemez. Nitekim Kızılderili kabilelerin tüm erkek fertleri savaşçıdır ve hepsi de boyun eğmekten, taştan, sopadan silahlarıyla; mitralyözlerin üzerine atılarak imha olmayı tercih etmişlerdir. Bu da başka bir kültür düzeyi ve biçimlendirdiği anlayıştır.

Gerilla çağın kahramanıdır. Bir gerilla silahını eline aldığı anda onu bir haksızlığı gidermek için kullanması gerektiğini bilmek durumundadır.

Tarihte bütün haksızlıkların kaynağı sömürücü sınıfların varlığı ve çıkarları doğrultusunda biçimlenen sömürgecilik ilişkileridir. Gerilla bu haksızlığı yok etmek ve mazlumu iktidarına ulaşmak için savaşır. Bu nedenle salt bireysel onurunu kurtarmayı veya sadece bir halkın kurtuluşunu gerçekleştirip, o halkın onur ve gururunu kurtarmayı değil, aynı zamanda çağımızda mazlum, ezilen halkların en etkin silahı olan “gerilla”nın genel prestijini, onur ve şerefini de kurtarması gerektiğini; attığı her adımda, yaptığı her eylemde, geliştirdiği her ilişkide, hatta zenginleştirdiği her taktikte gözetmek durumundadır.

Bunun için imkanlar ölçüsünde verilen siyasi ve askeri eğitimden böyle bir kişiliğe ulaşmak amaçlanmaktadır, eski kişilikle yeni kişiliğin çatışması ve özlü olanın açığa çıkarılması bu temelde olmaktadır.

Yine de özel savaşa malzeme teşkil edecek bazı olaylarla karşılaşıyoruz. “saflardan kaçtı”, “teslim oldu”, “kaçtı, yakalandı”, “düşmana sığındı”, “silahını bırakıp kaçtı”, “zindanda itiraf etti” vb...

Bu davranışların nedeni sömürgeciliğin bozduğu ulusal gelişim sürecinin insanlar üzerinde yarattığı tahribattır. Öz-kişilik yapısıyla gelişmeyen, başka ulusların egemenleri tarafından biçimlendirilen uluslarda bireylerin kendine yabancılaşmasıdır. Bunun için egemen olanın ideolojik, politik, kültürel, örgütsel planda yüceltilmesi; ezilenin ise aşağılanması, egemen olana özenmesi, onsuz yaşayamayacağına inandırılması ve ulusal kimliğinden nefret eder duruma gelmesiyle başlar.

Yabancılaşmakla kaçışlar arasında dolaysız bir bağ vardır. Yabancılaşmanın zemini kaçışlarla olgunlaşır. Bir topluluk ister zor temelinde, ister ekonomik ve kültürel eritme temelinde ol-

sun, kendi kendisi olmaktan kaçmaya başlamışsa orada yabancılaşmanın alabildiğine geliştiği söylenebilir. Kimliğinden, ulusal dilinden, kültüründen, değer yargılarından ve onurundan arındırılmış birey; kişilik olarak çarpıklaşır, kendi halkına düşmanlaşır, egemenin elinde her an kullanabileceği bir araca dönüşür. Egemenler çelişkileri olmakla birlikte, bu çelişkileri direnerek, mücadeleye çözmek yerine daha çok yararlanarak, hizmetine girerek, ayaklarını kapatarak, kapısına yüz sürüp, önünde diz çökerek gidermeye çalışır.

Egemenler bunu salt fiziki anlamda değil; ruhsal, düşünsel, örgütsel alanda

kurumlaştırdıkları oranda onursuz bir efendilik uygulayabilir. Dolayısıyla okullarında, basın-yayında, kültür kurumlarında böyle bir tip yaratmak için her araç kullanılır. Mümkün oldukça toplumun bir tek ferdi dahi dışında kalmayacak şekilde değiştirilmeye çalışılır. Egemenlerin çekim merkezine giren her fert bundan büyük oranda etkilendir. Toplum bütün hücrelerine kadar bölünür ve kendi kendine ihanet ettirilir. Kendi kendisine ihanet eden ilkesizleşir; ilkeli yaşam felsefesi yok edilen birey gurursuzlaşır, gurursuzlaşan birey onursuzlaşır, onursuzlaşan birey ise her türlü kaçışa, kötülüğe, kaypaklığa, ihanete, işbirliğine ve döneklige açık hale gelir. Böyle biri için ne korunacak değer, ne savunulacak ilke, ne kurtarılması gereken onur, ne de her türlü ihanete saplanmasını engelleyecek bir gurur vardır.

Dersim isyanında Türk ordusu direnen bir avuç savaşçıyı imha ederek, İksor yaylasında onlarca genç kız ve kadını çembere alır, tutsak etmek ister. Ama düşmanı tanıyan ve onun, gururuyla oynamasına tahammülü olmayan onlarca genç kız ve kadın, teslim olup onurlarıyla oynanmasına, gururlarının kırılmasına göz yummaktansa, ölümü tercih ederek kendilerini yüzlerce metre yükseklikteki uçurum ve kayalıklardan atar.

Yenilgiden sonraki yıllarda sömürgecilik kurumlaşınca, geride ne korunacak onur, ne de direnilerek savunulacak gurur kaldığı görülür. Neden? Çünkü, direniş yıllarında güçlü bir özgürlük kültürü vardır. Kulluk, kölelik, boyun eğmecilik, itaat yoktur, direniş vardır. Sömürgeci ordunun eline sağ geçmek onursuzluktur. Bunu hiçbir Kürt kadını ve kızı kabul edemez. İntiharda bile büyük bir özgürlük aşkı, kültürü ve felsefesi vardır. Ama yenilgi ve takip eden soysuzlaştırma yıllarında bu yaşam felsefesi ve ilkeleri yok edilir. Durum öyle bir dereceye indirilir ki; insanlar aşağılanır, kirletilir, düşürülür, gururlarıyla oynanır, namusları kirletilir, kimlikleri, dilleri, kültürleri yasaklanır, buna rağmen karşısında bir tek direniş geliştirilemez. Onca onurlu direniş değeri ve özgürlük kültüründen geriye hiçbir şey bırakılmaz. Her türlü ihanet, işbirliği, yabancılaşma, soysuzlaşma, kendinden kaçma, ajanlık bu dönemde boy verir. Kişilikler tamamen bozulur, halk gerçekliğine düşman hale getirilir. Evinden, ülkesinden, yaşam gerçekliğinden, atalarından, dilinden, düşünmekten bile kaçma başlar. Böylece egemenle birlikte hareket eden, ona hizmet etmeyi görev bilen, çıkarlarını onunla ifade eden tipler oluşur.

Sömürgeci otorite ve disiplin içselleştirilir. Bunda yerli işbirlikçi tabaka aktif rol oynar. Düşünce sistematiği felç edilir. Kurumlaşmış egemenlik kişiliklerde özgürlük olgusunu yok eder. Birbiriyle didişir, çatışır, başkası için öldürür, onun elinde tam bir oyuncağa dönen, ama kendi halkından birinin (eğer rejime karşı ve rejimin otoritesini temsil

etmiyorsa), dayattığı otoriteyi kolay kabul etmez. Sömürgeci askerlik kurumlarında her türlü onursuzca dayatmalar, hakaret ve küfürler karşısında “hazırola” geçerken, gerillada emir-komuta dayatılınca bırakıp kaçmaya kadar varan tutumlara girer.

PKK, tamamıyla bozulmuş ve her yönüyle kaçkınılaşmış böyle bir toplum-sal-ulusal ortamda öncülük gibi ağır görevler üstlenerek, tarih sahnesine çıktı. Böylece kaçkınılaşmış, kendine ihanet etmiş, halkı için bir şeyler yapma umudu kalmamış insanları saflara çekip eğiterek; belleğine işlenmiş sömürgeci kültür ve alışkanlıkların yerine ulusal onur, halkçı düşünce ve soylu bir direnişçilik ruhu aşılamayı amaçladı. Bugün gelişmelere yön veren, gerillaya rolünü oynatan; Başkan APO'nun öğretilerine sıkı sıkıya sarılmış, onu özümsemiş, çağdaş devrimci ruhlu gerillalar ve komutanlardır. Yine bu kültür almış yeni Kürt kadını silahındaki son mermisine kadar savaşmış düşmana teslim olmamak için kendini kayalıklardan atacak tarzı yeniden biçimlendirmiştir. Zindanlarda faşizmin, ulusal kurtuluş mücadelesini bir daha diriltemek üzere tarihin karanlığına gömmek istediği, 12 Eylül faşizminin en şatafatlı döneminde düzenle bağlarını koparmayanlar üçer-beşer teslimiyet ve ihanete kaçarken, PKK önderleri ihanete karşı direnişe sarılarak onursuz yaşam karşı tavrı aldılar. Zindan cephesinde onlarca şehit verildi. Böylece yaşamın her alanında dayatılan kurumlaşmış, kanıksanmış ihanet karşısında devrimci direniş kültürü geliştirildi. Her basamağı şehitlerin kanlarıyla inşa edilen bu kültürü özümseyenler, ona layık olmayı, sonuna kadar sahiplenmeyi görev bildiler. Bu yüceliğe ulaşamayan ikirciklik, kaypak ve düzenin ruhunu körelttiği kişilikler ise hâlâ zaman zaman saflardan kaçarak düşmana sığınmaktadır. Uşaklık ve işbirliğini sonuna kadar götürmekte, kontralaşmakta, yer göstermekte, malzeme yakalatmakta, yoldaşlarını katletmekte, halkının bütün değerlerini peşkeş çekmektedir.

İKİ TÜRLÜ KAÇIŞ VARDIR

Kendini kayalıklardan atan genç kızların, kadınların tavrı bir kaçıştır. Düzendenden koparak dağlara giden gerilla adaylarının tavrı bir kaçıştır. Zindanlarda ölümüne direnişi seçerek teslim olmayanların tavrı bir kaçıştır. Ama sömürgecilikten, kölelikten, zulümden, ihanetten, onursuzluktan, örgütsüzlükten ölümüne bir kaçıştır. Ama asıl üzerinde duracağımız sorunun bu yönü değil. Savunulması, desteklenmesi gereken doğru bir tavidir bu. Amaçlarımızdan biri de toplumu düzen karşısında bu konuma getirmektir.

Gerilla saflarında, zindanlarda yoldaşlarının bedenlerini katik ederek, yattığı değerlerden kaçanların tavrı ise; direnişten ihanete, özgürlükten köleliğe, örgütlülüğten örgütsüzlüğe ve halkımızın varlığına bile tahammül etmeyen düşmana kaçış; ondan aman dileme, onun otoritesine sığınma ve işbirliğine yatmaktır. Ruhlarına, bedenlerine işleyen kölelik ziftine daha çok bulanmak, kendisini en basitinden düşmana açık hale getirmektir. Asıl konumuz budur.

Sık sık olmasa da, gerek zindanlarda, gerekse kırsalda, yine mücadelenin değişik sahalalarında gündeme gelen kaçışların tümü bu türdendir. Bazıları kaçışlarına değişik gerekçeler uydurmaya çalışsa da bu sonucu değiştirmiyor. Kimileri nasıl tüketiyor, devrimcilik yapacak güç ve yeteneği kendisinde bulamıyor, sudan bahaneler ileri sürüyor ve kaçışını buna bağlıyorsa, aynı şekilde “yoruldum”, “eğitim ağır geldi”, “örgüt bana haksızlık yaptı” diyenler de ruhlarına sinmiş sömürgeci kişiliği açık

ve dürüstçe dışı vurmak yerine bazı gerekçelerle kendini kandırıyor. Olayın özüne, sorunun asıl kaynağına inmek-tense, devrimci kişilik karşısında sömürgeci kişiliği yaşam biçimi haline getirmeyi yeğliyor.

Neden?

Çünkü; eski kişilik bedeninde kemikleşmiş, değişime kendini kapatmış, kalıplaşmış ve kireçlenmiştir. Yeni kişiliğin her dayatmasında kemikleşmiş yapı zorlanıyor, kalıplar yerinden oynuyor ve kireç tortuları ruhundan sökülüyor. Bu da canını yakıyor. Yeni ile eskinin çatışmasında, eski yeniye direniyor. Yani bir sınıf mücadelesi yaşanıyor ve sınıf intiharı gereken noktada can çekişen eski sınıf kişiliğini atarak ulusal yenilenme yerine, kendini yeniye kapatıyor. Devrimci sınıf kişiliğine kapandığı oranda düşmana kapılarını aralıyor. Devrime kapanırken karşı-devrime açılıyor. Dönüşümden kaçış, kurallı yaşamdan kaçış, disiplinden ve örgütlü yaşamdan kaçış, eğitimden kaçış, iknadan kaçış; giderek düşmana kaçışa dönüşüyor. Çünkü üçüncü bir dünya ve yaşam yoktur.

DEVRİMCİ DİSİPLİN İNSANI YÜCELTİR

Uyum içinde ve sağlıklı işlemesi için her kurumun kendisine has disiplin kuralları vardır. Disiplin, bir faaliyetin doğru ve sağlıklı yürütülmesi için uyulması zorunlu kurallar bütünüdür. Bu kurallar en sıradan bir bakkal dükkanından tutalım, dernek, sendika, ordu, (bürokrasinin tümü), okullar ve siyasi partilere kadar her yerde vardır. Kiminde çok doğal görünse bile bu kurallar geçerlidir. Kimi yerlerde ise hiç hissedilmez. Toplum tarafından içselleştirildiğinden doğal bir şekilde yürütülür. Kimilerinde ise daha sert, açık ve hissedilir durumdadır.

Bu kurumlarda yer alacak kişi, her şeyden önce o kurumun sahip olduğu yaşam ve çalışma tarzını, yani disiplin kurallarını öğrenmek zorundadır.

Devlet gibi düzenlerde disiplinin boyutu, kurumlara göre değişir. Ordu, gizli teşkilatlar, bürokrasi, mahkemelerde ki disiplin diğer kurumlara göre çok daha sıkı ve mutlak itaati gerektiren türdendir. Disipline uymayanların üyelikleri sona erer, ya da cezalandırılırlar.

MOSSAD (İsrail Gizli Servisi) beş yılda bir on kişilik eleman ihtiyacını karşılamak için ülkenin en seçkin insanlarından beş bin kişiyi seçer ve birkaç yıl değişik sınavlardan geçirir. En ufak bir hata yapanı eler. Yıllar süren bir sınav-eleme sonunda en iyi, en sağlam, en disiplinli, verilen görevleri eksiksiz yerine getiren beş veya on kişiyi görev alır. Bazı yıllarda da istenen ölçüye uygun aday bulunamadığından hiç seçilen olmaz. Bu disiplin MOSSAD'ı

“Disiplinsiz ve başıbozuk topluluklar birbirine tutunarak maddi güç oluşturmamışlarından yönetilmesi kolaydır. Bunlar kum gibidirler, avuçta ne kadar sıkılırsa sıkılsın el açıldığında dağılırlar. Kürdistan'da da yaşanan budur.”

dünyanın bir numaralı istihbarat örgütü haline getirmiştir. Toplam 30-35 profesyonel ajanla istediğini yaptırabilmektedir. MOSSAD'ı MOSSAD yapan onun disiplinli ve titiz seçimidir.

TC ordusu yine disiplin üzerine kurulmuştur. Devlet olmasına rağmen her alanda sıkı bir disiplin söz konusudur. Rejimi ayakta tutan bütün işler bu çerçevede yapılmaktadır. Bütün sivil kurumlar kontrol altındadır. Özel savaş, merkezi bir yalan uydurduğunda bütün basın aynı haberi papağan gibi tekrarlamaktadır. İster ismini “zorla disiplin”, ister başka şey koyalım, bu onu ayakta tutmaktadır.

PKK ise, savaşarak gelişme dışında

seçeneği olmayan bir harekettir. Cephe ve ordu kurumları savaş içinde oluşturuluyor. Rejimin özel savaş güçleri ve emperyalizm karşısında direnebilmek ve kazanmak için sıkı bir disiplinle kendimizi terbiye etmemiz gerekirken; çok sıradan bir disiplinden bile kaçışlar yaşanabiliyor. Hatta komutan veya yöneticinin direktifini gerekçe yaparak “bana emirvarı davrandı”, “bana emir veremez” gibi anlayışlara girebiliyor.

Sömürge halklarda oluşan tahribatlardan biri de disiplinsiz, başıbozuk kişilik şekillenmesidir. Disiplinsiz ve başıbozuk topluluklar birbirine tutunarak maddi güç oluşturmamışlarından yönetilmesi kolaydır. Bunlar kum gibidirler, avuçta ne kadar sıkılırsa sıkılsın el açıldığında dağılırlar. Kürdistan'da da yaşanan budur.

İşte PKK bu dağınıklığı ortadan kaldırmak, maddi bir güç yaratmak için savaşım verirken, uyulması zorunlu kuralları da pratikte çıkardığı derslerle belirlenmiştir. On yıllık savaş sürecinde halkın arzularını ayaklandırmayı, gelişebilmesi bu disiplinli çalışmaya bağlıdır.

Kurumlaşmış özel savaş rejimi karşısında çelikten bir disiplinin içselleştirilmesi gerekir. Mantık muhakemesi yapan herkes bunun bir zorunluluk olduğunu görür. Hatta disiplinli, zorunluluktan da öteye kişilik olgunluğu gibi algılamak gerekir. Buna gelmeyen tipler, halk ve devrim kaygısı olmayan, sorumluluk duymayan, kendilerini eğitip geliştirmeyen; düzenle yürüdüğü kadar devrimle yürümeyenlerdir. Bunlar, düzenin bozduğu bir mekanizmadan gelmektedir. Parti saflarında düzenle partiyi çatırtırmakta, partiyi düzene çekmeye çalışmakta, başaramayınca da geldiği yere geri dönmektedir.

Egemenler denetim altına aldığı halklarda kendi kişiliklerini inşa ederler. Bir egemen güç bunu ne kadar başarır ömrü de o kadar uzun olur. TC, bunu Kürdistan'da büyük oranda başarmıştır. Dolayısıyla bu kadar uzun süre yaşamıştır. Hâlâ da koruculuk, itirafçılık, ajanlık, aşiretçilik, dincilik, Türkçülük gibi olgularla kendisini yaşatabilmektedir. Dikkat edilirse Kürdistan'da savaşın ana odaklarından birini de bunlar teşkil etmektedir. Denilebilir ki, bunlarla savaş, rejimin ordu gücüyle savaştan daha çetin geçmektedir.

Mücadele saflarında da bu sürmektedir. Cephe ve ordu içinde boyveren yanlış eğilimler bundan gıdasını almaktadır. Tavrı ve davranışlarıyla disipline gelmeme, dedikoduculuk, komploculuk, kararları boşa çıkarma, rehavete kapılma, devletmiş gibi legal hareket etme, ortamı laçkalaştırma, talimatlara lakayt kalma, kariyerizm, mücadeleyi sağa yatırma vb. bunun ürünüdür.

İçselleştirilmiş, disiplinli kişilik olgunluğuna ulaşmak; nerede nasıl hareket edeceğini eylem ve sözünde neyi gözeteceğini bilmek, buna göre kendisine biçim vermektedir. Bunda gözetilmesi

gereken parti ve halkın çıkarlarıdır.

Kimileri biçimde parti disiplinine uyuyormuş gibi davranmakla birlikte, özünde kendisini yaşatarak uzun süre saflarda kalmaktadır. Bunlar daha çok feodal ilişkilerden, küçük-burjuva ve orta kesimden gelenlerdir. Bunlar ortamda partinin iktidar ve halk çıkarlarını temel alan disiplin ve kurallarına bağlı kalmak yerine, buna uyuyor görünerek kendi iktidarına ulaşmayı amaçlar. Bu işte partiyi basamak gibi kullanmak ister. Geri ilişkilerin ve yetersiz devrimciliğin hakim olduğu ortamlar ile rehavet ve netsizliğin olduğu alanlar bunlar için bulunmaz nimettir. Her biri kısa zamanda kişisel yeteneklerini de kullana-

rak kendilerini iktidar yapar. En büyük devrimci, en büyük eylem adamı, en “önder” olur çıkar. Otoritesini güçlendirdi-ğek sınıf karakterine denk düşen pra-tiğe yönelmeye başlar. Feodalsa feo-dal, küçük-burjuvaysa küçük-burjuva, başka sınıftansa o sınıfın değişik ren-lerinden birine bürünür. Ya birine daya-nır, ya da birileri onu özel olarak korur. Halkın çıkarları yerine kendi kişisel çı-karları, devrimci anlayış yerine orta sınıf anlayışı iktidara getirir.

Rehavet ve rahat dönemin iktidarı olan bu anlayış, ortalık bulanmaya; devrimci şiddet karşı-devrimle birbirini yoklamaya başlayınca ilk işi alanı terk etmek olur. Her biri kendileri için “yeni” iktidar sahaları aramaya başlar. Kaçış-lar, sığınmalar, ilticalar bu dönemlerin belirgin özelliğidir. Onlar devrimin ve halkın değil, boşlukların iktidar gücüdür. Emek sarf ederek değer yaratma-dıkları için, koruyacak fazla bir şeyleri de yoktur.

Yine kimileri uygun ortam buldukla-rında kendilerini yaşatırken, parti disipli-nini hissettikleri, toplumsal çıkarların kişisel çıkarların üstüne tutulduğu ve de-ğer yaratmadan parti içinde “ucuz ikti-dar” olunamayacağını anladıkları anda kaçarlar. Bu tipler başından beri devrimci disipline karşı ortamda potansiyel bir karşıtlığı taşır. Özlü ve ciddi katkıları yoktur. Disiplin ve kurallara uyuyormuş gibi gözükmesi de tamamen kişisel he-sapçılığa dayanır. Bunlar fırsat bulduk-ça disiplin ve otoriteyi boşa çıkaran, il-kesiz yaşamaya göz yuman, ortamı düşmana açık hale getiren, kaçma ve kaçırtmaya açık kişiliklerdir.

Örneğin ortamdan kaçan bir unsur, uzun zaman parti saflarında kalmış, gerilladan kaçmış, metropolde yeniden ilişkiye alınmış. Burada da birçok ahlak dışı işe bulaşmış. Buna rağmen şans tanınmış ve eğitime alınmış. Disipline edilmeye, namuslu bir kişilik kazandırıl-maya çalışılmış. Ama o, fırsat bulduk-ça kendini konuşturmaya, kendini da-yatmaya devam etmiş. Kazanımcılık adına oldukça esnek yaklaşılmasına rağmen bu durum değişmemiş. Fırsatı-nı buldukça kendisini göstermekten hoşlandığı gözlemlenmiş. Sabah sporu yapılıyor, spor yaptıran arkadaş yoksa en başa geçip koşuyor, kültür-fizik ha-reketlerini yaptırarak, ortaya çıkıp bazı maskaralıklar yapmak vb. tavırlarla kendisini gösteriyor. Eğer spor yaptıran arkadaş varsa, spora geç katılma, en arkadan ve adeta sürüklenircesine koşma; eğitimde özlü ve yenileyici ol-mama, kendini sorunlarda ve çözüm yöntemlerinde bulmama, yoldaşlık iliş-kilerinde sık sık sorun olma ve ciddi-yetsizlik belirgin özelliği oluyor. Didiş-meye, çatışmaya, bozmaya, bastırma-ya açık, eleştiriye kapalı. Kendini ko-nuşturmak için buna ihtiyacı var. Kendi-ni disipline etmeyen bu tip, geldiği yere dönmeyi, insanlaşmaya yeğ tutu-yor. Lümpen kişiliğinden taviz vermi-yor. Yenilenmek için çaba göstermiyor. Onu lümpen-sokak yaşantısından çıka-rıp insanca ilişkiler içine alan ve değer veren, bu değerlere layık olması için beklentileri olan yoldaşlarına ihanet ederek, düşmanın “şefkatli” kollarına kaçıyor.

Belki de ortamı istediği şekle soksa, bulandırsa, kişiliğini konuşturabileceği bir zemin bulsa bu kişi, zora gelmedik-çe kaçmayacak; ortamı bulandırmaya, kendisiyle uğraştırmaya devam ede-cek. Ama hem örgüt hem de yapı devrimci disiplini dayatıyor. Eski kişiliğini zorluyor ve bünyesinde bu tipi eritmeye çalışıyor. Dönüşüm, disiplin ve yenilen-me kapalı bireyin en çok korktuğu şey-dir. Bu da korkuyor ve dönüşmek yeri-ne kaçmayı tercih ediyor.

Disiplini sadece uyulması gereken zorunlu kurallar bütünü olarak görme-mek gerekir. Disiplin “kurallı yaşam” ol-duğu kadar, insan yaşamının sürdürül-mesi ve yeniden yapılandırılması için gerekli maddi ve manevi değerlere

yaklaşımı da kapsıyor. Temelinde ide-oloji vardır. Devrimci disiplin bu anlam-da burjuva disiplinininden farklıdır. Burjuva disiplin, insanı aşağılamak, kullan-mak ve dar bir sınıfın emrine amade hale getirmek için vardır. İdeolojisi ve politikası buna hizmet eder.

Oysa devrimci disiplinde insanı yü-celtme, ona değer verme, doğa ve top-lum dengelerini iyi koruma, değerleri büyüme ve emeğe saygı vardır. İde-olojiye gelmeyen insan haliyle egemen-

büyük bir kısmı kontralaştırılır.

Zindanlarda, yine gerilla saflarında düşmana sığınıp kaçanlar daha sonra-da en çirkin işlerde kullanılan ve hal-kına acımasızca silah çeken birer ucu-beye dönüştürülebiliyorlar. Kuşkuculuk en uç ürününü kontra kişilikler şahsın-da verir.

Partiye karşı samimi olmayan birey başkalarının da aynı süreci yaşadıkla-rını ve kendisi gibi düşünüp kendisi gibi davrandıklarını sanır. Toplumdan aldı-

“Kendi kendisine ihanet eden birey ilkesizleşir; ilkelî yaşam felsefesi yok edilen birey gurursuzlaşır, gurursuzlaşan birey onursuzlaşır, onursuzlaşan birey ise her türlü kaçışa, kötülüğe, kaypaklığa, ihanete, işbirliğine ve döneklığe açık hale gelir. Böyle biri için ne korunacak değer, ne savunulacak ilke, ne kurtarılması gereken onur, ne de her türlü ihanete saplanmasını engelleyecek bir gurur vardır.”

lerin ideolojik taşıyıcısı olur. Başkan APO buna “hayvanlaşma” diyor. Bu tipler, beyindeki sömürge insanı sö-küp atmaz. Fethedilmiş düşünceleri özgürlüğe kapalı olduğundan eskiye dönmeye daha yatkındır. Yoldaşlık iliş-kilerine değer vermez. Örgütlü yaşam-la çatışır. Kararlarda, eylemde, ilişkiler-de ortamı bulandıran yaklaşımlarıyla yaşam sahası oluşturmaya çalışır.

Her ideoloji; üretimin, üretim süreci-ne katılımın, paylaşımın; insanların bir-birine karşı konumları ve bakış açıları-nın düzenlenmesi ve yeniden biçimlen-dirilmesi olayıdır. Kendi içinde yasalar, yasaklar vardır. Ve geniş bir toplumsal disiplini ihtiva eder. Dolayısıyla devrim-ci disiplin ve otoriteye gelmemek; özünde sosyalist ideolojiye ve politika-ya gelmemek, toplumsal özgürlüklerin kazanılması sürecinde taktiğe gelme-mektedir.

Bu türden kişilikler kendilerini gün-demde tutmak, örgütü kendileriyle uğ-raştırmak, zaman zaman provokatif tutum ve tavırlar içine girmekten de çekinmezler. Nihayetinde ne korumaları gereken ciddi bir emekleri vardır, ne de kaygısını duyacakları örgütlü yaşam...

Bu nedenle örgüt ve yapıyı tikama, kişi, örgüt ve komitelere kafayı takma, adeta intikamcı bir tutum sergileme, fırsat bulduğunda subjektif niyetlerini ko-nuşturma, partiyi dar bölgeci, yerel iliş-kilerde görme tutumları gelişebiliyor.

Ortamdan kaçışlara neden olan so-runlardan biri de kuşkuculuk ve içten hesapçılıktır. Kuşkuculuk ve hesapçılık bu tür tiplerin en belirgin özelliğidir. Toplumda edindikleri sahte kişilikleri sırtlarında bir kambur gibi ortama taşı-dıklarından, bulundukları ortamda, partiye açık davranma; duygu, düşünce, niyet, hedef ve amaçlarını ortaya koy-ma, böylece gerekli desteği alarak doğrultuya çekilmeye karşı adeta ken-

ğı kötü kişilik özelliklerine sıkı sıkıya sarılır.

Devrimci yaşamın dayattığı toplum-sal düzene karşı direnir. Düşman kar-şısında gösteremediği direnci, ortamın-da bulunduğu ve birlikte yürüdüğü par-tiye karşı gösterir. Hastalık erken açığa çıkarılıp tedaviye alınmadığından kronikleşir. Yarattığı atmosferle, psikolojik etkilenmeyle, itiraf ve ihanet yasalarıyla buna çanak tutan Özel Harp, bu tipleri en adi işlerde kullanacağı birer kuklaya dönüştürür.

YANLIŞ KATILIMLAR

Hiçbir birey başından itibaren parti-nin politik kültürü ve ideolojisiyle yetkin-leşip saflara gelmemiştir. Birtakım ön bilgiler olsa dahi asıl öğrenme süreci mücadele saflarıdır. En büyük öğre-tmen pratiktir. En tutarlı politikleşme pra-tik içerisinde yaşanır. Ancak katılımda çoğu kez duygusal, tepkisel, bazen ma-ceracı nedenler öne çıkabiliyor. Bunlar, parti ortamında gerekli eğitimi aldıktan sonra dönüştükleri oranda ya samimi ve kararlıca saflarda yerini tutar ya da dö-nüşmedikleri oranda saf değiştirirler. Baştan itibaren amaç ve hedefleri net olmadığından, kimi kendini toplum kar-şısında kanıtlama amacı taşıdığından zaafllara da fazlasıyla açık olmaktadır.

Nedir kendini kanıtlama? Tatmin ve sonra da kaçma?

Sömürge halkların bireyleri ezik ve bitiktir. Bu ezikliği gidermek ve toplum içinde saygınlık kazanmak için kendisini psikolojik olarak tatmin edeceği bir ka-nıtlama aracına ihtiyaç duyar. Açlığını bastırmak ister. Dağlarında gerilla var-sa, kişinin kendini kanıtlaması için bu-lunmaz fırsattır. (Zira diğer bir seçenek düşmanla bütünleşme ve kendini ona

ra geldiğinde, “haklılığını” ispatlamak için birçok gerekçe ileri sürse de, özün-de çarpık ve devrimci doğrultuda sis-temleşmeyen düşünceler vardır.

Ortamı laçkalaştırma diğer bir kaçış özelliğidir.

Disiplinli ortam ve ilişkileri direkt he-def alarak ortadan kaldırmaya cüret edemeyen tipler, bir yandan ortamda sorumsuz gibi bir görüntü oluşturmaya çalışırken, diğer yandan sohbetleriyle, ilişkileriyle örgütü, yapıyı, disiplini hafife

alan alaycı üslup ve davranışlarıyla, iç-ten içe disiplin ve kararlar olgusunun alt-ını boşaltıp laçkalaştırır. Ulu-orta tartış-tırır, fırsat buldukça dedikodusunu ya-par. Yakınır ya da değişik gerekçelerle kararın dışına çekmeye çalışır. Bunu yaparken yanına birilerini yedeklemeyi kendisine göre “kafa dengi” birini bula-rak, ondan destek almayı da ihmal et-mez. Böylece örgütlü yaşamı, disiplin ve kararları boşa çıkarır.

Eleştirildiğinde de içten protestolar geliştirir. Hata ve yanlış tavırlar üzerine gitmek, eğitmek yerine, olumsuzlukları teşvik edici açıklamalarda bulunur. Olumsuz tavır ve hareketler karşısında işleyişi dayatmaz; olumsuzluğu netleştir-mez, isimlendirmez ve mahkum etmez. Her an olumsuzluğa açık kapı bırakır. O açık kapı görünürde “kazanımcılık” kay-gısını taşıyor gibi yansısı da, aslında bu tipler zaafllı olduklarından, zaafllarını bas-tırır ama onları başka bir arkadaşın zaaf yetmezliklerinde yaşatırlar. Zaafların açık, net ve üzerine devrimci eleştiri silahıyla gidilerek mahkum edilmesi yerine deva-mını sağlamaya çalışırlar. Böylece kendi zaafllarına da açık kapı bırakırlar.

Örneğin biri disipline gelmiyor. Üs-lupsuzluğu alışkanlık haline getiriyor, kurallara uymuyor. Dedikoduculuk ya-pıyor, kaçıcı ve kaçırıtcı tutumlar gelişt-iriyor. Yoldaşlarına hakaret ediyor ve-ya en ufak bir eleştiri karşısında “ilişki-mi kesiyorum” diyebiliyor. Bu açık suç unsurlarına rağmen, parti kültürünü as-gari düzeyde almış biri lakayt kalıyor: Tavrı devrimci eleştiri silahıyla mah-kum etmiyor, yaklaşım ve anlayışı muğlaklaştırıyorsa; o kişi ruhunda ben-zer zaaflları derin bir şekilde yaşadığı ve gerçekleşen tavır onun da duygula-rını okşadığı içindir. Devrimci sorumlu-luk ve kaygı taşıyan hiçbir birey değere-ler böyle basit kaçkınlıkla yaklaşa-maz. Bunun gerekçelerini oluşturamaz. Bu, ancak başkasının zaafllarında ken-di zaafllarını gören ve kendisini devrim-cileşmeye kapatan kişidir. Çünkü an-layış olarak devrimcilik devrimciliği, yurt-severlik yurtseverliği, direniş direnişçili-ği, kararlılık kararlılığı, zaafllar da zaaf-ları teşvik eder. Bu durum sınıf müca-delesinin bir biçiminin, parti ortamında-ki yansısıdır. Aslında burada karşı karşıya gelip çatışan anlayışlar, sınıf-sal özellikler ve kişiliklerdir.

Üzerinde durulması gereken diğer bir özellik ise, özerkliliktir.

Ortamda kendisini ayrıcalıklı gören, giyiminden yemesine, yatmasından kalkmasına, eğitimden sosyal ilişkilere ve örgütsel sorumlulukların paylaşılma-sına kadar kendini soyutlayan, özerk-leştiren bu anlayış: Ciddi bir disiplinli kolektif yaşamı karşıtlığı olarak kendi-sini göstermektedir.

Daha çok orta sınıftan gelen, belli bir mesleği olan aydın ve yarı aydın tiplerde görülen bu eğilim, disiplin ve otoriteye karşı zorlanmakta; her şeyin en iyisine sahip olmayı amaçlamakta, ortamda ayrıcalıklı davranmakta, keyfi-ne gelen işi yaparken keyfine gelmeye-ni red edebilmekte, ufak tefek sorumlu-

luklardan bile kaçmakta; sosyal ilişkileri birkaç kişiyle (o da kafa kol, ahbap ça-vuş temelinde), sınırlı kalmaktadır. Toplumsallıktan kaçışı yaşarken, bu-lunduğu yerde kendini tüm özellikleriyle yaratmış biri olarak gördüğünden, ki-mi yerde “küçük ağa”, kimi yerde “ka-badayı” üslup ve tavırları sergilemekte, ayrıca emek vermeden, değer yarat-madan hak arayıcılığına gitmekte, ken-dini diğer yoldaşlarıyla kıyasladığında ucuz bazı yaklaşımlarla “üstün” özellik-lerini ileri sürerek, haksızlığa uğradığı-nı söyleyebilmektedir.

Saksıda yetişmiş, toplumsal doğa-nın sıcaklığı, soğuğu, rüzgarı ve fırtınala-ryla karşılaşmamış tipler, kendine duy-duğu hayranlık ve biçtiği değer ne olur-sa olsun, devrim gibi yüce bir davayla yürümleri sanıldığı kadar kolay de-ğildir. Her şeyden önce kendilerini halka açmaları, bencil-bireyci yaşamdan kur-tulmaları, siyasallaşmaktan kaçışa son vermeleri, maddi mallarının en iyisine sahip olmakla toplumsal güzelliklerin de en iyisine sahip olamayacaklarını anlamaları gerekmektedir.

Bunlar kendileri hakkında ne düşü-nürse düşünsün, değerlendirmeleri ne olursa olsun, sıradan bir zor ya da eleşt-iri karşısında ezilip büzülmekte, şekil-siz kişilik özelliklerine dört elle sarıldık-larından yenilenme karşısında adeta buruşmuş kağıda dönmektedir. Çarpı-tilmiş özelliklerinden sıyrılıp devrimci ki-şiliğe sarılacaklarına, devrimden öcü-den kaçır gibi kaçmakta; sık sık alan değiştirilerek, kendini dayatarak, zor-landı mı safları terk edip kaçarak, günü birlik yaşamı tercih etmektedir.

Bu anlayış sahipleri, bir tek yoldaşa yardımcı olmamakta, eğitmekte, se-viye kazandırmamakta, onun ufak so-runlarının çözümünde etkin olmamak-tadır. Varsa-yoksa kendisi, dokunulmaz kişiliği ve onunla uzlaşan, duygularını okşayan, pohpohlayan anlayış ortakla-rıdır. Kişiliğinde değil, devrimci kişilikten kaçan bu tiplerle de ortamın bulandırıl-masında rol oynamakta, ideoloji, politi-ka ve taktiğe gelemeyişinden, disiplin-sizliğin en büyüğünü yaşamaktadır. Dö-nüşmediği oranda, halkçı kişilik dayatıl-dıkça düşmana gidebilmektedir. Çünkü düşman o kişiliğin asıl yaratıcısıdır ve dönüşmeyen ruh haliyle onunla yaşa-maktadır. Düşmana gidışı de bu hazır altyapısıyla kolay olmaktadır.

Örgütlü yaşam ilkelî yaşamdır. Bu ortama adım atan her birey öncelikle bu yaşamın anlam ve önemini, ilke ve hedeflerini kavramayı temel görev ola-rak anlamalıdır. Yoksa içinden geldiği toplumsal koşulların şekillendirdiği her birey, “kendi” örgüt kaygısını, disiplinini, ilişki biçimlerini ve ilkesizliğini yaymaya çalışır ki, o ortam, bir iktidar aracı orta-mı, bir öncü ve önderlik ortamı olmak-tan çıkarak, düşmana açık bir alan; burjuva ve orta sınıf özelliklerinin kendi-ni konuşturduğu, birbiriyle yarıştığı ze-mine döner. Böyle bir zemin üzerinde parti, halk ve devrim perspektifi dışında her türlü anlayış ve eğilim boy verir. Ba-şımızdan bir efendiyi atalım derken ye-ni yeni efendiler ortaya çıkar ve toplum-sal değerleri kendi bireysel çıkarlarına koşarak, her türlü sınıf dışı ilişkinin gelişmesine yol açar. Partinin demokratik merkezietçi ya da ademi merkezietçi anlayışı yerine federatif anlayışlar geli-şir. Her birey kendini örgüt, her örgüt kendini “merkez” gibi görmeye başlar. Böylece özerk, otonom örgütçülük mantar gibi türer. Çizgi, işleyiş ve ilkeler dayatıldığında da kendisini faaliyetler-den men eder. “Yorulдум”, “tıkandım”, “haksızlığa uğradım” der ve kendini ye-re atar. Faaliyetlerden, ilişkilerden, so-rumluluklardan kaçmaya başlar. Zira örgüt ve ilkelî yaşam dayatılınca kendi-sini yaşatamayacağını bilir. Ayağının altındaki toprak kaymaya başlar. Kendi-sini haklı çıkaracak gerekçeler bularak, bununla kaçkınlığını perdelemek için çalışmaya başlar.

Sürecek

Başkan APO değerlendiriyor

BEN KAZANDIKÇA HALK KAZANIYOR

“Özgürlük ölçülerine son derece dikkat ederim. Yine güzellik ölçülerine dikkat ederim.

Varsa böyle özelliklerin, canımsın, ruhumsun, her şeyimsin. Yoksa bir hiçsin ve bana yaklaşmayacaksın..”

Baştarafı 28. sayfada

mayı becerebilen olarak anlaşılmalıyım. Mesele benim anlayıp anlamamam da değil, kendimi değerlendirip değerlendirmem de değil. Bunu zaten her gün yapıyorum. Mesele kişilerin, yapının bunu nasıl anladığıdır. Acaba kimliğe sahip olabilecekler mi? Kendilerine bu dünyada yer edinebilecekler mi? Gerçekten bu halk içinde yerleri olacak mı? Kabul edilebilir bir üslup, temsil düzeyinde varlık gösterecekler mi? Bu konuda duyarlılıkları yeterli midir?

Ben, kendimi halkın bağırına iyi oturttuğuma inanıyorum. İnsanlara çok yerinde kabul ettirdiğimi düşünüyorum. Düşmanlarım da dahil, çok az kişi dışında, benim hakkımda olmadık asılsız iddialarda bulunulamaz. Kendi işlerimde ne kadar başarılı olduğumu, ne kadar özgün ve yerinde davrandığımı gösterir.

Adaletli, emeği esas alan ve başarı için yaşayan kişilikler olun

Bunlar bir anlam ifade etmelidir. Öyle abartılı değerlendirmelerle, “şöyle büyüttür” deyip kendilerini şemsiye altına sokmaya çalışanlar var. Bu durumdan nefret ediyorum. Ben öyle bir büyüklük değilim. Tamamen yol arkadaşlığı biçiminde bir yürüyüşün sahibiyim. Öyle çok göklerde seyreden bir buyruk sahibi olmayacağım. Ama öyle kişilerin kendilerine yakıştırdıkları “hakkımdır, hukukumdur” dedikleri gerilikleri ve yaşam biçimini de kesinlikle kabul etmeyeceğim.

Eğer bir ulusla otorite olunmak isteniyorsa, şu çok iyi bilinmeli ki, öyle gökten inip birisi bizi ayağa kaldırıp yürütemez. Yine birçoğunun düşündüğü gibi bu iş keyiflerine göre de yürümez.

“TC bizi sömürmüş, kullanmış, aşiret çocuğuyuz, ağılıktan nasibimizi almışız, sen fazla bize bulaşma, bizi kendi halimizle baş başa bırak” diye söyleyenler var. Bunu söyleyenler şunu açıkça bilmelidirler ki, bunu söyledikleri andan itibaren belalarını bulacaklardır. Bunlara şunu söylüyorum: “Ne mucizelerle, ne de keyfinizle kurtulacaksınız! Bir tarz, bir tempo ve geliştirilen yol ve yöntem var, ona tabi tutulacaksınız.” Apo demek, biraz bu demektir.

Herkes akıllı olmasını bilmelidir. Yol arkadaşlığı öyle sıradan bir arkadaşlık olamaz. Maddi ve manevi olarak güç biriktirdiğim biliniyor. Ben bu gücü biraz yoldaşlık için kullanacağım. Kimsenin beni kullanamayacağını, ne sağa ne sola çekilemeyeceğini, maceraya itemeyeceğini belirtmek isterim. Yine beni hastalık numaralarıyla, köylü kurnazlığıyla, yalvarışlarla, şu veya bu düşkünlük ve duygusalılıklarla engelleyemeyeceklerini vurgulamak istiyorum. Tarzım, tempom, hislerim, yürüyüşüm ve özgür iradem var.

Ve ben her şeyden önce bir özgürlük savaşıyım. Kanunları anında bulup ortaya çıkarırım. Anında dayatırım. Ölüm de olsa bu yapılacaktır. Çünkü özgürlük en yüce değerdir. Özgürlük, bizim halkımız için ekme ve sudan daha önce gelir. Kanun bu olduğuna göre, kanunun gerekleri yerine getirilecektir. Apo, bir yerde bunu uygulayan adamdır. İşine gelen bu

göreve gelir, işine gelmeyen kaçır gider. Nitekim bazıları kaçabilecekleri kadar kaçıyorlar. Biz bu düzeyde bir gerçekliksek, varlığımız şekillenmişse artık bunu anlamak gerekir. Emekle, çok planlı, çok duyarlı bir sorumlulukla yürütüyoruz.

Biz açıkça şunu belirtiyoruz: Daha fazla yük almak sizin göreviniz, kendinizi yürütmesini bileceksiniz. Kendinize kesin bir yer yapmaya ihtiyacınız var. Bir mezardan tutalım, bir saraya kadar ihtiyacınız var. Bunlar bizim yapı için sürekli dile getirdiğimiz gerçekliklerdir. “Parti bize yer verir, kurtuluruz. Bazıları çalışır, biz de yeriz” diyenler bile var. Ben bu hareketin başında olduğum sürece ve bu hareket yürümeye devam ettiği müddetçe, aldatarak, bastırarak, köylü kurnazlığı veya aydın kurnazlığıyla yer yapmaya, maddiyat, maneviyat elde etmeye çalışanlara bu imkanı kesinlikle tanımayacağım. Bu konuda bizim yarattığımız kişilik adaletli, emeği esas alan, başarı

için yürüyen bir kişiliktir. Başarırsa güzel yer var. Katkı sağlarsa, onu hissettirirsen

mına gelir. Benim kendime verdiğim söz: “Sen olursan, halk olur; sen varsan, özgürlük de olur.” Bütün bunlar da, bir halkın özgürlüğü ile kanıtlanabilir.

Bunlar önemli durumlardır. Bir kişi kendini böyle ortaya çıkarabilir. Halktan olduğun kadar, sen de varsın. Ama halka nasıl mal olacaksın? Halktan olabilmek, halkla birlikte var olabilmek için, örgüt düzeyi gerekir. Bunları kullanmadan, zaten sen halktan olamazsın. Ölçüler uyguladığım oranda halktanım, savaştanım, partidenim; saygım, onurum, yerim olacaktır. Bunun dışında hiç kimse başka sıfatlarla kendini kandırmamalıdır. Herkes haddini hududunu bilmelidir. Bu dönemde herkes kendine yönelmelidir. Ben de kendimi biraz daha gerçekçi değerlendiriyorum.

APO demek, otorite demek olduğu için, bazı aptallar “Parti Önderliği’nden aldığı güçle insan padişah gibi olabilir” diyorlar. Her türlü rahatlığı, her türlü güçlenmeyi sağlayabilir, bu anlamda doğrudur. Düşünün, aynı zamanda en zorda olan insanım. Doğru dürüst ne yediğim yedik, ne yaptığım yaptık. Ben böyleyken bu kişilikler nasıl bana dayanarak, tüm güçle-

aynı zamanda provokatör de oluyorlar. Ve beni böylece etkileyeceklerini sanıyorlar. Bazı tipler var ki, işi gücü tahripçiliktir. Bazıları var ki, işi gücü köylü kurnazlığıyla veya ahbap-çavuşluğuyla benden yetki alacak, benden ilgi alacak, beni rahatsız edecek veya beni kendine göre bir yere koyacak. Sen kimsin? Ortada bir güç meselesi var. TC’nin tarihine bak, dünyada belki bir numaradır, o bile başaramıyor. Sen ona bak, kendi boyunun ölçüsünü al.

Ama, “işte ne de olsa ahbap-çavuşumdur, kardeşimdir, bilmem şöyle yakınımıdır, ben şöyle eskiiyim, ünlüyüm, vazgeçilmez bir komutanım.” Bütün bunlar bana viz gelir. Zaten anlı şanlı komutan ve öyle onay görmüş kişilik de yok. Ben bile tam onay aldığımı sanmıyorum. Tam zaferi yakaladığımda, işleri şu an biraz ilerletiyorum. Halk “iyisin” diyor, “yaşasın APO” diyor. Ben “yaşasın” desinler diye talimat çıkarmıyorum. Hoşuna gidiyor veya bir şeylerin başlandığını görüyor, kendisi bunu sloganlaştırıyor. Kesinlikle ben hiçbir kişiye ismini yücelt demedim, hatta sıkıntı bile duyuyorum. Ama, kendisini benim şahsımda gerçekleştirmiş olarak görüyor. Bin yıllık umut-

kanısındayım. Dilsiz bir halkın, kör bir halkın böyle ortaya çıkması, bence bunun kanıtıdır. Yalnız, biraz böyle olmak zorunluluğu vardır. Benim karşımda kendini örtbas etmek çok zordur. Benim karşımda tam özgürlüğe yürüten puan almak zordur. Dolayısıyla bana kendini yakın hissetmek demek, ne kadar başarırsanız o kadar yeriniz var demektir, ne kadar emek sahibiyse o kadar anladığınız, ne kadar estetikseniz o kadar hayranlığınız olur demektir. Bunlar benim vazgeçilmez ölçülerimdir.

Benim için fethedilmeyecek bir an söz konusu olamaz

Aslında bütün günlerim muammalı, hep sırlar kısmını ifade eder. Çok ilginç tabii. Benim tarzım, bazen beni bile gerçekten hayrete düşürüyor. Hâlâ da soruyorum kendime: “Sen kimsin, nesin? Nasıl başardın? Buraya nasıl geldin?” Çok erken yaşlarda bile kendi kendini yürüten kuvvet olmaya özen gösterdim. Bir yere oturduğumda “cıva geldi” derlerdi. Akışkan bir olayı ifade eder. “Sende cıva mı var” sorusuyla sıkça karşılaştığımı biliyorum. Ama hep hayranlıkla ilgili bir yürüyüş. Kimsenin ciddiye almadığı tek bir durumum bile olduğunu sanmıyorum.

Gerektiğinde 70 yaşında bir kişiyle çok amansız bir gelişki ortaya çıkarırdım. Ama bir yolunu bulurdum, adam kudurdu. Üzerime gelirdi ve ben de seyrederdim adamı. İnsanları farklı durumlarla karşı karşıya getirdim. Hayret içinde bırakırdım. Maksat ilginçlik ortaya çıkarmaktı. Sıradanlığı, tekdüzeliliği, alışkanlığı hiç sevmem. Her gün ilginçlik olmalı benim için. İçine yeni bir şey girmediğinde zaten sıkıldım o günden ve mutlaka “yeni olan nerede, ilginç olan nerede?” diye sorardım. Bu benim için çok önemliydi.

Siz, sanıyorum bir alışkanlığa tapar yaşarsınız. Bir varlığınız oldu mu, onu yıllarca büyük ölçüde muhafaza edersiniz. Ben bunlardan kaçırım. Bir kez benim olan her şeyden nefret ederim. Hep yabancıyı arama, hep başka yerde olanı bulma ve bir yerlere oturtma. Kazanılmış olanın üzerine oturmaktan nefret ederim. Hatta onu artık kendimden saymam. Fakat bu demek değildir ki hiçe sayarım, ama o kazanılmıştır. Bazıları onu mirasyedi gibi yemek ister. Ben asla bir tek zırnığını almam. Ona biraz daha ilave etmek isterim. Bu beni daha çok ilgilendirir. Mirasyedici olmamak çok önemli. Yine sırf kendimi savunmak için laf üretmem. Gerçeği, başkalarının dilinden de olsa öğrenmek isterim. Çocuktan bile öğrenirim. Öğrenme gücü, kendini büyük görmemek çok önemlidir. Bu konuda çok alçakgönüllüyüm. Bir ilkokul öğrencisi gibi, kendimi her gün yeni gerçeklerle karşı karşıya bırakırım. Bütün bu verilere ve bu kadar tanınmış olmama rağmen, aslında ben de kendi kendimi tanımakta güçlük çekiyorum. Ne olacak?

Bu soruyu ben de kendime soruyorum. Nereye gidiyorum? Esas ereğim ne? Bazen felsefeye uzanıyorum. Felsefi olarak şu noktaya kadar gelebiliyorum: İnsan dediğin ne ki, mesele o. Belki bazılarızınza ürkütücü gelebilir ama, aslında doğanın

ilgi var. Bunlar yapılsa daha fazla yerin sahibi olunur. Şu numarayla, bu yöntemle, kurnazca yaklaşan ölçülere, başarıya, emeğe, doğru görüşe, kesin yerinde çaba-

rini benden alarak kendilerine göre hayal haneleri icat ediyorlar? Bunlar ancak ser-seri, ikiyüzlü, münafık olarak değerlendirilebilir. Bu kadar zorda olan, bu kadar

ların canlandığını görüyor, başardığını görüyor, bunun için bu sloganları söylüyor. Desin, bu da onun hakkıdır, bir şey demem. Demek ki biraz başarmışız. Sen ba-

“Aslında ben kendimi söylediği gibi 'Başkan, Serok' olarak da görmüyorum. Ben kendimi amansız bir iddianın takipçisi, yani savaş iddiası, eylem iddiası, örgüt iddiası, ideoloji iddiası, seviye iddiası olan biri olarak değerlendiriyorum.”

lara dayanmayan bir çıkış, bir arayış, açıkça söyleyeyim ki, sadece bela getirir.

Ben bunun için akıllı olun diyorum. Söylediklerim tartışılabilir. Benim gücümün bu temelde kesin işlev göreceğine eminim. Kimseyi zorlamıyorum, isterlerse savaşsınlar, isterlerse uyuşsunlar. Ama gerçeği de bilmek durumundadırlar. Artık kesin bir varlık, halk iradesi ve otoritesi söz konusudur.

Düşmanlık da yapılsa, dostluk da yapılsa, çok gerçekçi değerlendiririm. Bu, aynı zamanda halkı değerlendirme anla-

amansız sorunları olan, bu kadar savaşı olan bir kişiye, nasıl sadece rahatlamak ve güç kazanmak için yaklaşılar? Bu alçakça ve şerefsizce bir tutumdur.

Özgürlük ölçülerine son derece dikkat ederim. Yine güzellik ölçülerine dikkat ederim. Varsa böyle özelliklerin, canımsın, ruhumsun, her şeyimsin. Yoksa bir hiçsin ve bana yaklaşmayacaksın.

APO budur, kendimi iyi tanıttım. Bazıları kendilerini maskeliyorlar, kendilerini yalvarır-yakarır bir duruma getiriyorlar veya komploculuğa girişiyorlar. Ki bunlar

şar, halk sana da, başkasına da böyle söylesin.

Dikkat edilirse, halk burada da gerçekçidir. Çünkü yaşam kavgası öğretiyor. Bütün bunlar az çok beni tanıtıyor; ne olacak, ne olmayacak, nasıl ele alınacak, nasıl ele alınmayacak, nasıl kullanılacak, nasıl kullanılmayacak, bunları bazı yönlemlerle gösteriyorum.

Benim anlaşılabilir yönlerim veya sorulanması gereken yönlerim, aslında son derece açıktır. Ben kesinlikle böyleyim. Açıklık ve demokrasiyi çok iyi birleştirdiğim

kendiliğinden ortaya çıkardığı bir parçası. Oraya kadar görebiliyorum. Doğa felsefesinin kendiliğinden sonuçlarını çok rahatlıkla görebilirim. Evrenin işleyiş kanunlarına göre nereden geldiğimizi, nereye gittiğimizi değerlendirebilirim.

Tabii, onu fazla önemsemem. Şu an önemli olan: Temel problem olan Kürtlük olayı ne olacak? Zaten Kürtlük olayı ile uğraşırken, bütün insanlıkla uğraştığımı biliyorum. Kendimi insanın bütün temel özellikleriyle uğraşır buluyorum. Önemli olan da kendime seçtiğim yöntemdir.

Çok özgür bırakırım kendimi. Benim kadar özgür bırakan kimse yoktur. Mesela bir çocuğun ilgileri kadar kendimi ilgili kılarım, hevesleri kadar kendimi hevesli kılarım. Ama bazen inzivaya çekilen veya bir damla suyla kendini terbiye eden durumuna da girebilirim. O kadar geniş bir esneklik var. Bazen bir padişah gibi isterim, bazen hiçbir şeyi olmayan, bir kuru ekmekle yetinen durumunda olmaya özen gösteririm. Zaman zaman iki sınırı da yoklarım. Bu kadar özgür birisiyim. Bazen müthiş kuralcıyım, ama diğer yandan müthiş yaşam zengini bir kişiyim. Kendimi bu kadar pratik zenginlik içinde bırakıyorum.

Bütün bunlara rağmen, aslında sadet bir tavıra ulaşmak zordur. Bir şeyi sağlamadıkça, kendimi sağlamış gibi hissetmem. Kendimi kandırmam. Hayret ediyorum: Bazıları çok temel bir ilke başarılmadığı halde yaşayabiliyor. Örneğin özgürlük ilkesi, savaş ilkesi, buna benzer başka eğilimler, ilkeler. Eğer başarıya gitmemişse kopmam. Kırk bin defa, adeta gezegenin güneş etrafında dönmesi gibi dönerim, ta ki onu başarcıyaya kadar.

İşte: Kürt meselesi, temel bir sorun, büyük mesele. Ben amansız üzerindeyim, bu da bir özelliktir. Bunun gibi daha bir sürü özellik var. Örneğin, herhangi birisi gibi başlarım, ama müthiş sonuçlandırırım. Başlarken herkesten daha basit, daha iddiasız başlarım, ama sonuçlandırırken mutlak başarı elde etmiş olmalıyım.

Ben anlık biriyim. Çok süreçli yaşarım, hem de anı anına. Benim için anı yaşamak önemlidir. Anı doğru yaşamak. San ki her şey şu anda gerçekleşecekmiş gibi, an'a yüklenme tarzım var. Zaten yarınları da böyle sağlıyoruz. Herhalde başarının en önemli bir nedeni de budur. Benim için fethedilmeyecek bir an söz konusu olamaz. Bütün anların, zincir halkası gibi olacak, kopuk halka olmamalı. Kendi zamanlamamı böyle ayarlıyorum. Gaflette olayım, kopuk olayım, bir dönemi boşa çıkarayım, gafil yakalanayım, bunlar benim için hiç söz konusu değildir. Müthiş bir zincirleme. Yükselen bir helezon gibi dönüp dolaşıyor, ama tekrarlamıyor; dolap beygiri gibi dönmüyor, sürekli yükselen bir çizgi. Ne füze gibi uçtu, düştü, ne de dolap beygiri gibi hep tekrarlıyor. Hayır, helezonvarı bir yükseliş.

Evet ipimi koparmışım ama, bazılarını da ipe bağlamışım

Öyle bürokratik veya şekilci bir önderinki gibi, sekreterim, danışmanım da yok. Benim böyle şeylerim hiç olmadı, olmayacak da. Ama öylelerinden daha kuvvetli yönettiğimi söyleyebilirim. Bir de fazla şekle takılmayan bir yaşamım var; eğer öyle bürokrasiye, öyle şekle takılsam, herhalde yaratıcı özelliğimi kaybederim. Kendimi özgür bırakışım, insan soyuna, insan özelliğine gösterdiğim en büyük değerdir herhalde. Kendini özgür bırak, kendini özgür tut, özgürlüğün önüne engel koyma.

Çocukluk özlemlerimi bile hâlâ özgür bırakıyorum. Gelenekler onbeşinde şunu söyler, yirmisinde bunu söyler, kırkına geldiğinde şöyle olursun, der. Bende bütün bunlar anlamını yitirmiştir.

1994 Ağustos'unda bir köylümüz gelmişti. "Sen eskisi gibisin, biraz şışmanlamışsın" dedi. Beni 10 yaşında nasıl biliyorsa, "şimdi de aynısın" diyor. Bu bir gerçeği ifade ediyor. On yaşında neysen, şimdi de öyleyim. Evet, biraz şişmanladım, hepsi o kadar.

Benimle yürümek isteyenler ölçüp biç-

sinler. Hani bir söz vardır, "ipini koparan" diye. Ben ipimi koparan birisiyim. Çocukluktan beri bunu söylerlerdi. TC de öyle söylüyor. Dünya da şimdi öyle söylüyor. "Ona bakmayın, ne yapacağı belli olmaz, o ipini koparmış" diye. Evet, ipimi koparmışım ama, bir yerde bazılarını da ipe bağlamışım. TC'yi bağladığımız gibi. Bu özgürlükle ilgili bir olay. Ama yine de size söyleyeyim, işine gelmeyen kesin peşimize takılmasın. Kimsenin maceracı olmasını istemem. Yani, "Apoculuk nedir, ne değildir", ölçüp biçsin, ondan sonra katılsınlar.

Ben gerçekleri gözardı etmediğim için, şimdi halkın yaşamına girmiş durumdayım; tarihe de giriş yapmışım. Ama bugün, ama yarın, ama şöyle, ama böyle, yaşadıkça göreceğiz. Her günüm bir çok sayılır, değil mi? Hepsinin gözlerine bakıyorum, acayip olmuşlar. Cumhurbaşkanı, başbakan, genelkurmay başkanı, muhalefet, hepsi küplere binmişler. Hepsi böyle öfkeli, adeta "nereden çıktı bu bela?" dercesine hepsi bana sataşüyor: Tüm bunlar bir olay olduğumu ortaya koyuyor.

Bende eğilimler çok erken yaşlarda vardı ve ben hepsinin önünü açık tutmaya çalıştım. Okul eğilimi, bir sürü insani eğilim; bazı noktaları büyük ölçüde özgürlük kavramıyla izah etmek mümkün. Bu yan biraz ağır basıyor. Herhalde ben, kendi kendisine en iyi davranmış insanım. Kendimi tutsaklamama, kendimi hapsedmeme, kendimi çirkinleştirmeme, kendimi cahilliğe terk etmeme, kendimi zavallılığa terk etmeme, kendime haksızlık etmeme, sanırım en özgün yanımdır. Benden bir şey isteniyorsa, saygı duyayım. Çocukluk özlemlerim var. Bir yerde o özlemlerin hizmetçisi olacağım. Tabii, ha ben, ha çocuklar, ha halk farketmez. Çocuk bir şey istiyorsa, özlemleri varsa, ömür boyu ona bağlı kalırız.

Daha siyasete başlamadan da öğret-

dar hiçbir Kürt böylesi vuruş düzenleyemedi. Ben buradayım, adım atmadım, ama uzaktan da demek ki vurulabiliyor.

Diğer birçok şeyde de böyle. Ben kendimi halktan gizlemiyorum. İçimiz-dışımız çok açık.

Şimdi: Sevgi-savaş olayı, iyilik-kötülük, güzellik-çirkinlik olayı: Tabii ki, kavganın özünde bunlar var. Bu herhalde, biraz toplumsal özelliğimiz de oluyor, çelişkilerin düzeyi işgalle, istilayla, hatta doğa koşullarıyla da bağlantılı olabilir. Toplumuzda baktığımızda her şey çok çirkin, her şey çok sevgisiz, saygısız. Ailede, köyde, her nereye uzandıysam, öyle. Çok duyarlı birisi olduğum için ben bunları kabul edemedim veya işte başımı alıp güzel yerlere gidemedim.

Ben gerçekçi bir insanım.

Ülkem bu kadar çirkinleşmişse, insanlarımız bu kadar çirkinleşmişse, kendime soru sormasını bileceğim. Kürtlerin çoğu Avrupa'ya veya metropollere kaçtı ve hatta Türk gibi olmaya çalıştı, değil mi? Ama ben bunu gördükçe etkilendim ve esas duruş biçimimi almaya başladım.

Kendim de dahil: Bu kadar çirkin olan ben, bu kadar zavallı olan ben, bu kadar harabe olan ben, bu kadar soyulan ben düşman kavramıyla bu kadar uğraşıyorum. Her gün, her saat, sora sora çelişkiyi ortaya çıkardım. Bir hareketliliğe yol açtım. Bütün bunlar tabii ki, büyük sorgu süreci, kişiliğim şekillenirken beni böyle nefretle, kinle, öfkeyle, aynı zamanda düşünmeye sevketti. Ben bu süreçleri bin kez yaşadım.

Siyasetin hakkını veriyorum, siyasete özgürlük tanıyorum, siyaseti düşüncelerle başarıyorum

Oluşum-gelişim deniliyor: Dinle uğraştığım kadar, felsefeyle de uğraşmaya çalıştım. Aslında o kadar yaratıcı, anlayan

şimdiki laftan o kadar anlamıyor ki, zor gücüne o kadar güveniyor ki, bütün doğrulara o kadar set çekmiş ki, hatta bütün olası yaşam biçimlerine o kadar egemenlik kurmuş ki...

Ben Türk militarizminde bunu görüyorum. Aslında başlangıçta asker olma özlemim vardı. İlgim vardı. Belki de yaşamamın önünü kestiği için, içine girip anlamaya çalıştım. Onunla belki bir şeyler çe-

irmeyi düşünüyorum. Hatta ilkokuldayken bir çocukluk arkadaşım vardı, onunla darbeyi düşünmüştük. Herhalde 27 Mayıs'ın etkisi. Şöyle hava kuvvetleri komutanı ol, şöyle darbe yap. Ne yapacağız, belli değil ama, düşünüldü. Önemli olan böyle maceracı düşünmek.

Daha sonra asker olamadığım için hüngür hüngür ağladım. Şu anda bütün Türk ordusuyla savaşıyoruz. Türk ordusu beni asker yapacak, komutan yapacak ve derdimi halledecek. Şimdi kocaman Türk ordusuna karşı yeni bir ordu yaratacağız ve onu sarsan bir savaşın başındayız. Engel olamıyorum: İçine girip bir yerlere ulaşmak, olmadıysa karşısında durarak mutlaka bu sorunumu halletmek istiyorum.

rum. Biliyorum ki hayatın önüne böyle bir araç konulmuş. Türk ordusuna gidemedim, her şey yasak. Bekçiye bakıyorum, o

dir. Başka türlü bilgiyi kabul etmem.

Askerlikte en iddiasız olmama rağmen, tüm özgürlük istemlerimin önünde engel olduğu için ve yine kendime saygının büyüklüğünden dolayı "sen misin önümü kesen ordu?" deyip, ilk Kürt adına yapılması gerektiği gibi yöneldim. Ve tarihte kimsenin yapmadığını yaptım.

En etkisiz, en zavallı; aşireti, ailesi, hiçbir şeyi olmayan, tek bir arkadaşı bile

“Bitirilmiş, yitirilmiş halk gerçekliği karşısında bitmeyen, yitirilmeyen bir iddia, yaşayabilme iddiası... Bu konuda özgür savaşan, olağanüstü çalışan, düşünce kadar pratik sergileyen biriyim.”

olmayan; ortada tek bir fişegi, parası, kurusu olmayan biri kalktı, böyle iddialarla ortaya çıktı. Çok değişik bir kavga. Don Kişot bile böyle kavga yapmaz. Bu kavgaya öyle başladık. Zaten uzun süre herkes dalga geçiyordu. "Nedir Kürdistan? Laf seninki!" Yıllarca böyle söylüyorlardı.

Çok kişiye sonuçta kendimi anlatmasını bildim. Bu konuda çok müthişim. Beni dostça anlamayanlara kan kusturmasını da bilirim.

Benimle muhatap olan, ya anlayacak, ya anlayacak. Ben ölsün bile mesele bitecek mi? Benim ektiğim tohumlar, bin yıl Türk ordusuyla savaşmaya yeterlidir. Temeli böyle attım.

Ben yaptığım işi çok ölçer biçerim. Yüz yıl, bin yıl sonrasını görmesem, ben bu işe iş demem. Yirmi yıldır dağ yolunu açmak için sabrediyorum ve dağ yolu açıldı.

Düşünün: Sıfırdan bu hale getiren adam neler yapmaz ki! Varsın Türk generalleri bunu hesaplasın. Ben birkaç kişi daha yetiştiririm, daha fazlasını yaparım. Zaten yapıyorum da. Elimi silaha attım mı? Hayır. Genel yönlendirmeyle, uzaktan kumandayla yürüttüm. Biraz daha yaklaştığım zaman ne olacağını düşman hesaplasın. İnsanlıktan anlamıyor, siyasetten anlamıyorsa, ille askerlik diyorsa, al sana askerlik! Öyle bir askerlik sanatı çıkarırız ki, en kudurtan cinsinden olur. Kendime güveniyorum. Her şey aynı anda olmaz. Ama bir ömre sığdıracığıma eminim. Şimdi bütün bunlar benim nasıl yaşadığımı, nasıl çalıştığımı herhalde biraz gösteriyor.

Bende bir alışkanlık halindedir: Düşmanımı bir ejderhaya, bir canavara benzetirim. Ağzını açmış, ateş püskürüyor. Ben de onun önünde, ikide bir arkasına bakıp kendisini ayarlayan biri konumundayım. Bazen bir kayanın arkasına geçirim, bazen gözüne bir şey atarım, eğer dişini kırabileceksem bazen bir taş atarım. Bunların hepsi taktiktir veya düşmanı esasında tam tanımak ve hissetmektir. Ondan sonra bacaklarıma anlam vermaye başlarım.

Bacaklarım ne kadar güçlü, onu yoklarım. Bacak derken düşünce yeteneğimi, ruhumu, kısıacası her şeyimi, bütün etkinliklerimi kastediyorum. Bacaklarım bu anlamda ne kadar hareketlidir? Düşman düşüncede öğrenilir. Teorik olarak öğrenilir. Daha sonra da ayak sahibi olmak, siyasi araca kavuşmak demektir. Siyaset yapmayı bileceksin. Bir de hız çok önemli. Yavaş yürürsem düşman beni kesin yutar.

Canavarlarımı biraz durdurmuşum, kendime yaklaştırmıyorum

Bir diğer önemli konu da, teslim olmamızdır. Canavar her zaman canavardır. Sömürgecilik, faşizm, özel savaş her zaman kendi karakterini korur. Canavarı hiçbir zaman hedeften silmiyor, dost olarak görmüyoruz. Bunun yanısıra, dediğim gibi, teknik taktikleri iyi belirlemek gerekir: Elime ne alacağım? Sopayla mı, taşla mı vuracağım? Kısıacası düşmana karşı elime ne geçirirsem, onunla düşmanı nasıl vuracağımı hesaplar, didinirim. Başarmak için çabalarım.

Tarz, taktik, tempo, hepsi başarmak içindir. Kendi canavarımı biraz durdurmu-

“Bir halka yer yapmadıktan sonra, bireyin kendine yer yapacağını; bir halka kimlik kazandırmadıktan sonra bireyin kendine kimlik kazandıracağını, bir halka özgürlük kazandırmadıktan sonra bireyin kendisine özgürlük kazandıracağını sanmıyorum. Zaten ben sahte tutumları kabul etmemekle, en tutarlı tanımlamayı yapmış olduğumu sanıyorum.”

menlerimin tümünün dikkatini çekmiştim ve onların bir nolu öğrencisiydim. Bunu rahatlıkla söyleyebilirim. Ama çalışmalarım da vardı. Korkularım, endişelerim de dolu doluydu. Bütün bu kurlsız-gözükara gibi görünen özgürlük girişimlerine rağmen çok endişeliyim. Çok ölçüler içindeyim. Kılı kırk yaran bir özelliğim olduğunu da söyleyebilirim. Belki bu yönümü de kimse bilmiyor. Benim kadar hesaplayan, benim kadar ölçülü adım atan kimse yoktur. Çok dar bir yerde çok ölçülü yaşamak. Çok az imkanla başarıyı zorlamak.

Ama birçokları politika yapıyor, çok geniş olanak-

lar çıktığında yaşamasını bilmiyorlar. Nasıl derler, "önü yem dolu atın, kaburgalarının birbirine geçmesi" gibi. Birçoğunun durumu biraz buna benziyor. Kendilerini Allah'ın fukaraları durumuna getirmişler. Düşünün: Ben en sıkışkın adamım, ama en dar yerde bile manevra imkanı bulabiliyorum. Müthiş etkiliyorum, savaştırıyorum, geliştiriyorum; tarzımla, tempomla,

biri de değildim, açıkça itiraf edeyim. Kitap okuyordum ama, bazen elli kez okuduğum yerler vardı. O kadar zeki, ağız laf yapan birisi de değildim ama, peşini bırakmam, bırakmadım. Dini irdele, Allah nerede, Allah nasıl, sor sorabildiğin kadar. İyilik, kötülük vb...

Dinle halledemezdim, felsefeye atladım. Felsefe bilime biraz daha yakın. Yine de, öyle bir felsefeci gibi öğrendiğimi sanmayın. Birkaç özelliği öğrendiysek, bu da bizim için önemlidir. Olmadı: Siyasete atladım. Siyasete atlarken hepsinden daha deneyimsiz, daha görgüsüzdüm. Aslında belki hâlâ öyleyim. Ama siyaseti farklı yapıyorum. Siyasetin hakkını veriyorum. Siyasete özgürlük tanıyorum. Siyaseti düşüncelerle başarıyorum.

Siyasette neyi başardım? Özellikle siyasi diyalog için ben bunları açmaya çalıştım. Tabii fazla anlayan olmadı. Siyaset nasıl güdüleştirilmiş, nasıl değerden düşürülmüş, bunun yerine çok katı ve üretimi boğan bir militarizm nasıl ikame edilmiş ve bu Türk insanının yaşamına nasıl sokulmuş, nasıl üretimi kesiyor, na-

sıl insanlığa zarar veriyor? Bunu onlara, o generallere göstereceğim. Zaten savaş tutkum bundan ileri geliyor.

Aslında, savaştan çok çekinen birisiyim. Vurma sanatının en önündeki benim şimdi. Ama beni bu işe çeken ne? Kar-

“Ben anlık biriyim. Çok süreçli yaşarım, hem de anı anına. Benim için anı yaşamak önemlidir. Anı doğru yaşamak. Sanki her şey şu anda gerçekleşecekmiş gibi, an'a yüklenme tarzım var. Zaten yarınları da böyle sağlıyoruz.”

şum, kendime yaklaştırmıyorum.

Çalışma tarzımı acaba neden bu kadar yoğunlaştırmışım? Neden bu kadar seri, çok hızlı düşünüp, hızla cevap veriyorum? Canavardan dolayıdır. Yaşama gelişimim neden? Canavarın karşısında bağlanmamak içindir. Neden tüm yeteneklerimi bu noktada yoğunlaştırıyorum? Sapmamak içindir. Neden yüreğim daima heyecan içinde? Bir koparsa beni yerle bir eder. Neden gözüm sürekli düşmanda, neden sürekli ayakta ve sürekli tetikteyim? Gafilce beni yutmaması için. Bütün bunlarda tutarlı olmak gerekir. Tutarlı olmak önemli. Bazen yaparım, bazen yapmam olmaz. Tempon bir düştü mü, ayağın bir tökezledi mi, peşindeki canavar seni yutar. Bazen hızlı koşarım, bazen uyurum. Her zaman hızlı, her zaman eli taşı-sopalı, her zaman düşmana bakarım, her zaman mesafeyi ayarlarım. Taktik, elimdeki silahtır.

Zamanla parti kurduk, sözle vurduk. ARGK'yi kurduk, bölgeye gerillayı yaydık. Kitleyi kaldırdık. Bunların hepsi taktiktir. Bir de, kendim koşturuyorum. Baş oyuncu benim. Savaşı başlatan benim, ona iyi önderlik yapmalıyım. Halkı da biraz korumalıyız. Birçok isyancı halkı mahvetti, ikinci gün kendi de yutuldu. Biz halkı da koruyoruz, kendimizi de; partiyi de, kadroyu da. Tüm bunlar savaşım tarzımız, taktiğimizdir.

Bendeki çözüm nasıl gerçekleşiyor?

Düşünce, pratik savaş, siyaset, örgütlenme, eylemlilik, bireysel inisiyatif, kolektivizm, başlangıç, sonuç, planlama, uygulama, kitlesel ilişki, öncülük rolü, önderlik, merkez ve kadro ilişkisi, daha genel halk ilişkisi, taktik ilişkisi, ordu-savaş ilişkisi, daha genel dost-düşman kavramı olmak üzere, genelde yaşanan inanılmaz ölçüde dengeli olamamak, birleştirici olamamak, bağlantıyı görememek, hep bir tarafa ağırlık vermek ve böylece savrulmak, kaybetmektir.

Oysa benim, birini diğerine tercih etmeyişim veya hepsini bir dengeyle götürmeyi başarmam, sanırım yeteneklerim ve başarı gücümle yakından ilintilidir.

Buna çok daha kapsamlı şeyler ekleyebilirim. En illegalden tutun en legale kadar uzanan, en amansız savaş taktiklerinden

sunuyorum, olağanüstü çaba sarfediyorum. Bunun için kendimi yenilir-yutulur, özümсенir kılmak istiyorum.

Milyonların özlemi var burada. Aynı şekilde amansızlık da var. Savaş iradesi kadar, sevgi iradesi de büyük.

Çoğu bunu anlamış olmaktan henüz uzaktır. Yalnız savaşı geliştirmekle kalsaydım ve sevgiyi geliştirmeseydim, diğerleri gibi kesinlikle çoktan bitmiştim. Siyasi yanı hesaba katmasaydım, bizimkilerin anladığı gibi halka yüklenseydim, savaş çoktan bitmişti. Yalnız ideolojik silah deseydim, tek bir gerilla ortaya çıkmazdı. İnsanı çok yönlü ele almasaydım, bir sürü hain-gafil beni çoktan bitirmişti. Tarihin temel yasalarını bilmeseydim, beni çoktan götürmüşlerdi.

Bütün bu konularda tarihle çalışmam, amansız bir amaç takipçisi olmam, insanın temel özellikleri üzerinde adeta bir ilah gibi durmam, beni oldukça güçlü kılıyor. İki ucu birleştirmenin sırrı işte budur.

Bütün eleştirilerime rağmen en beğendiğim insanı PKK içinde bulabiliyorum

Kendime güveniyorum. Bütün sorunlar karşına dikilse, kendimi bütün sorumluların, kadroların yerine koyup, işi götürebilirim. O kadar esneğim. Beş-on kişi daha olsa böyle, bu bir merkez olur ve zafer daha kolay kazanılabilir.

Daha kapsamlı olarak başka güçlerle de bu işi yapma imkanım var. Dikkat edin, partiyi de aşıyorum, başka güçlere uzanıyorum. Halk yetmez duruma düşerse, bu işi gelecek kuşakla yaparım. Tarihhe başvururum, gelecek insana başvurum. Ama mutlaka ortaya çıkarırım.

Bunun nedeni, daha önce de dediğim gibi, çok yoksul ve çaresiz bırakılmaktır. Ortama hakim olan sömürgecilik çok tahripkar olduğu için, benden olağanüstü olmamı istiyor. Bu açığı başka türlü kapatamam. Kapatamadığım zaman da, rolümü oynayamam. Başka türlü büyüklük nasıl ortaya çıkacak? Başka türlü düşmana nasıl darbe vurulur? Dosta çıkış nasıl sağlanır, küçük insan nasıl yüceltilir? İş-

biraz böyle görülen bir düzeyden, büyük başarılılabir bir düzeye geliniyor. Düşmanımızın cephesinde umutsuzluk had safhadadır; bizim ise, artık kazanacağımıza herkes inanıyor.

Kürt biraz karasevdalıdır

Bir de savaş, sevgi, insan ilişkisi sanırım herkesin hayli ilgisini çekiyor. Kızlar bu konuda daha çok merak edebilir ve daha gerçekçi olabilirler. Herkes öğrenmek isteyebilir.

İnsan eyleminin önünü açık tutmak isterim.

Hele bu geleneklerin ağır etkisi altında boğulmuş aile-toplum yapımız göz önüne getirildiğinde, bu ilişkinin üstünden çok özenle, çok yerinde, çok devrimci ve çok özgürlükcü yaklaşımları eksik etmeyeceğim bilinmelidir.

Kürt, kadın-erkek ilişkisinde ölmüştür. Kürt, bu ilişkide çirkinleşmiştir, alçaktır,

rezildir, köledir, tutsaktır, anti-siyasidir, anti-

askeridir, bir kocakarıdır. Bana göre bütün bunlar, bu ilişkinin içinde gömülüdür. Şimdi nasıl açığa çıkaracağız?

Ehmedê Xanî'nin pratiğine belki bu bir açıklık kazandırabilir.

Ben şunu gördüm: Kürt, biraz karasevdalıdır. Zaman zaman bunu kendimde de eleştirdim. Karasevdayı ortadan kaldırmak için kendimden turalım, dalga dalga bütün bir halkın gerçeğine kadar indirgiyoruz. Büyük bir ihtimalle hepinizin karasevda ile ilişkisi vardır. Bütün bu kızlar, erkekler öyle başlamış. Ayıp değil söylemesi, ben de öyleydim. Bende, yedi yaşından başlar. Bu doğaldır da. Herhangi bir olağanüstü özellik değil, herkeste var. Ama benim işleyiş tarzım önemlidir. Bu konuda bir çocuğun safça yaklaşımından turalım, geleneklerin tüm emrettiklerine gerekirse sorgulamakla karşılık veren ve ilişkide bu tehlikelere asla yol açmayan; en önemlisi de gömülmesi gereken nedir, dirilmesi gereken nedir, bunları

temelindedir. Daha kapsamlı bir bilince ulaşmak açısından okunması gerekiyor. Kendini kaptırırsan, gittin, göle düştün, boğuldun. Bir Kürt erkeğisin. Bu Kürt kördüğümüne hepiniz düşmüşsünüz. Neden şimdi önderliğe tam ulaşamıyorsunuz? Bunun önemli bir nedeni bu ilişkidir.

Ayıp değil, ben her şeyi itiraf ediyorum: Benim de vardı. Ama çok uğraştım. Hâlâ da kadın konusunda savaşıyorum. Nasıl kadın? Nasıl ilişki? Nasıl düzey? Bu konularda kıyamet kadar savaşımız var. Ama siz öyle kendinizi tatmin etmişsiniz ki... Fakat ben ayıplamıyorum. Evli olanlara, çoluk çocuk sahibi arkadaşlara saygım var. Ama hepsine çok bağlanmışsınız. Bana göre o tarz bir-iki çocuğa bağlanmak, bir kadına bağlanmak, kendinizi inkar etmektir.

Karasevda yerine doğru sevda geliyor

Ulus sevgisine nasıl ulaşılır? Bütün kadın cinsinin özgürlük ilgisine nasıl ulaşılır? Siz ilk kadını, ilk çocuğu bulur bulmaz, aslında çok şeyi kaybediyorsunuz. Aslında romancının, edebiyatçının işidir, ben onların konusuna da giriyorum. Yine de tanısınlar.

O tehlikeyi gördüm, kendim de yaşadım. Ayıp değil, ilkokuldan beri benim kadar kızların peşinde koşan; içten, derinden bir insan ilişkisi arayan biri daha yoktu. Sonuçta bu konuda ulaşma durumu

değerlendirilmesi gerektiği bende bir iddiaydı. Bitmemiştir, bunu baciya uygulamadık ama, başka bacılara uyguladınız. Demek istediğim, bu vardı ve genelleştiriyorum.

Sonuç: Mücadele yolunu seçtim.

Bir de çok geçimsizlik, büyük sevgisizlik var.

Ana olduğunu iddia ederken, çocuğun hiçbir istemine karşılık vermiyor. Fukara kadının gücü de yok. Zaten ondan dolayı sömürgeciliğe yüklendim. Anamla korkunç cebelleşirdik. Düşünün: Bütün analar şahadet vermelerine rağmen, beni oğullarından daha değerli görürler. Ama anlatmıştım, ben anamla müthiş cebelleşirdim.

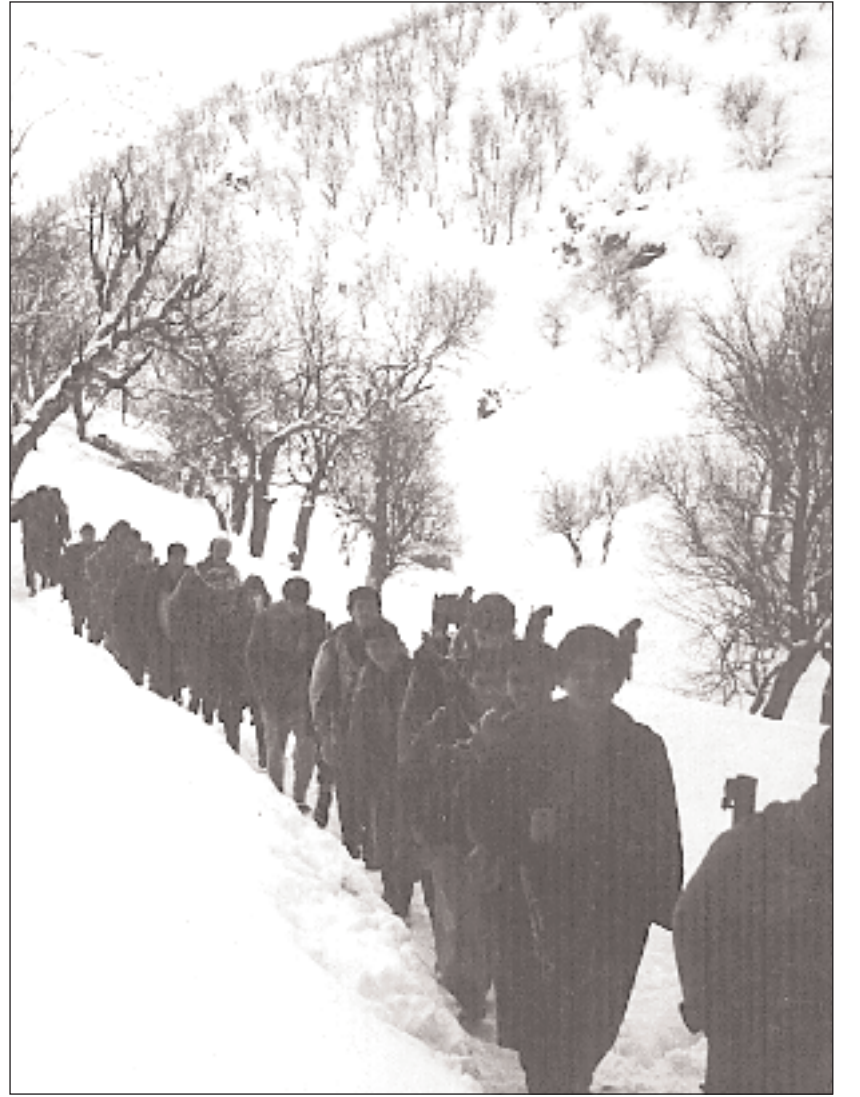
Daha sonradan bu ana-oğul ilişkisini sorguladım. Anam benden ne istiyor? Ben anamdan ne istiyorum?

Ana giderek bir ülke oldu.

Oğul giderek bir militan oldu.

Bu nereye götürecektir? Kız kimdir, oğlan kimdir? Oğlan gidiyor Çukurova'ya, on yıl çalışıyor, bir çeyiz bulamıyor. Okuyor okuyor, düdü kadar bir memur olamıyor. Ben bunun nesine saygı, nesine sevgi göstereceğim? Kız basit bir çeyiz, ufak altın vb. istiyor. Ben ne yapacağım? İnsanlık bunun neresinde? Sevgi bunun neresinde? Ben tarzımı, bunlara karşı örgütlüyorum. Aman bu tuzağa düşmeyin! Sen kendini çek ama ilgini de muhafaza et. Anaya, kıza, oğlana olan ilgini de dikkatle incele, değerlendir. Mutlaka bir çözüm bulursun.

Beni geriye iten özlemleri, ilgileri, yaklaşımları hep geride bıraktım. Zaman iyi ayarladım.

“Bende bir alışkanlık halindedir: Düşmanımı bir ejderhaya, bir canavara benzetirim. Ağzını açmış, ateş püskürüyor. Ben de onun önünde, ikide bir arkasına bakıp kendisini ayarlayan biri konumundayım. Bazen bir kayanın arkasına geçerim, bazen gözüne bir şey atarım, eğer dışını kırabileceksem bazen bir taş atarım. Bunların hepsi taktiktir veya düşmanı esasında tam tanımak ve hissetmektir.”

tutalım en barışçı taktiklere doğru açılmaya kadar. Çok çelişkili gibi görünüyor, ama bana göre bağlantılıdır. İkisine de yeterli esneklikte cevap verebiliyorum. Bazıları savaşa giriyor, siyaseti-örgütü unutuyor. Diplomasiye giriyor, savaşı unutuyor. Siyaset yapayım diyor, siyasetin savaşla bağlantısını çoktan unutmuş oluyor. Siyasi kadro ile çalışkiye giriyor veya askeri kadro siyasi kadroyu hiç sevmiyor. Bunların önünü bırıksan had safhaya ulaşır. Orduya katılıyor, halkı hiçe sayıyor. Komutan oluyor, beni hiçe sayıyor. Bunlar insanlarımızın derin zaafılarıdır. İlgileri tek boyutta gelişmiştir, kapasitesi beş-on işe elverişli değildir veya yeteneklerini fazla ortaya çıkarmamıştır; toplumumuz bu tür özelliklerle yüklüdür. Bunun temelinde sömürgeci tahribat yatar. Ben bunu gidermeye çalışıyorum.

PKK önderliğinin bu kadar esnek olması, aslında sömürgeci tahribatı giderme konusundaki duyarlılığındandır. Önderlik de, bu kadar zayıflık, bu kadar çelişki ortamında, bu kadar dayatma karşısında nasıl bu kadar esnek, bu kadar birleştirici oluyor? Bu açığı nasıl kapatabiliyor?

Bir ulusal önder bunu yapmak zorunda. Benim bütün hikmet-i harbiyem de işte burada gizlidir. Biri iyi siyaset yapar, diğeri iyi diplomattır. Biri iyi propagandacıdır, diğeri iyi vurucudur. Birinin falanca yeteneği güçlüdür. Önderlik ise, az çok hepsini temsil eder. Birleştirir ve bunu başardığı oranda da başarılı bir önder olur. Kendimi müthiş

te, insanlarımızın da böyle olması için olağanüstü çaba harcıyoruz.

Ama yeteneksizleri düşman vurmuş, gözlerini saptırmış. Bütün çabalarım rağmen hâlâ sınırlı kalıyorsa, suçlusu ben değilim. Ama yine de mutluyum, PKK'liler anlamlı savaşabilirler, ilişkilerini fedakarlıkla, cesaretle götürüp sonuç alabilirler. PKK en iyi düşünen, en doğruyu bulan, eyleme de en kararlı yürüyen harekettir.

Bütün eleştirilerime rağmen, en beğendiğim insanı PKK içinde bulabiliyorum; temel tezgah burasıdır; tarzı temposu en iyi olanlar buradan çıkmıştır ve daha iyisi de çıkacaktır, öncülük rolünü oynayacaktır. Hedeflenen insan burada şekillenecektir. Tabii örnekler de çıkmıştır. Bunların anısına yapıyı pekiştireceğiz. İçten bir ihanet, gafil bir durum yaşanmazsa, görkemli ve kesin başarı işten bile değildir. Şimdiki gelişmeler de bu işin başarı yönünün ağır bastığını göstermektedir. Bu konuda kendini gizleyen veya abartan bir kişilik yoktur. Ben tutarlılığı burada görüyorum: Yapılanı tüm gücünle açıklamaya çalış, zaafını da ortaya koy, bu konuda hiç endişelenme. Ama hiçbir şeyi de başından mahkum etme ve daha başından da en iyisidir diye gösterme!

Süren savaşın, bu mucizenin sırrı nedir diye sorarsak, “ta kendisidir” derim. Hiç yaşama şansı verilmeyen, hiç başarılı olamaz denilen, sadece düşmanın değil, dostların da, hatta savaşçılarımız için de

açığa çıkartan bir tarzın sahibiyim.

Bu konular araştırıldı ve ortaya çıkarıldı ki, durum çok tehlikeli. Bunları erken yaşlarda görüyordum.

Köyde fukara bir delikanlı vardı. Benim fukara bir komşumdu. Galiba bir kız bulmuştu. Her bahar yola çıkardı: Neymiş, çeyiz alacakmış! İsmi hâlâ aklımda. Çalışıyor çalışıyor: Kız alacak. Yahu bu kız almanın başı bin defa yere girsin! Bizim delikanlıyı bitiriyor. Dedim ya çok zor, yıllarca çalışıyor bir çeyiz alabilmek için. Bir odacık evi vardı. Uğraştı: İkinci odayı nasıl yapacak? Daha sonra çoluk çocuk, bunların bakımıdır. Kesin altından çıkmayacağı bir durum. Bu anlamda çok gerçekçiyim, altından çıkamaz. Şimdi bunların hepsini siz kabul ettiniz. Adam yirmisi-ne gelirse, kalker evlenir, nişanlanır...

Ve ben buna gülüp geçtim.

Böyle olursa biterim, dedim. Bu çok önemli bir saptamadır, gerçekçi bir saptama. Yani ben erkek olmadığım için değil, yeteneksiz olduğum için de değil. O zaman siyasal öğrencisiydim ve çok iddialı bir öğrenciydim. İstedğim kadar kız bulabiliirdim. Ama benim kadar telaşlı biri daha yoktu. Gücsüz, başına ne geleceği belli olmayan, derdi olmayan bir zavallı. Neredeyse kendime asla erkekliği yakıştıramıyordum.

Demek ki toplumsal bir sorunla karşı karşıyayım. Burada bir ulusun tükenişi var, çaresizliği var. Aile çözümlmeleri bu

benim için vardı ama, kadına ulaşmak zordu. Kapı komşu kızlarına kadar. Kimisi ilgi çekici, kimisi çok güzel, kimisi şöyle, ne olacak? diyordum. Bütün bunlara göre nasıl koca? Delikanlılara göre nasıl kız? Uygun mu, değil mi? Sanki bunların bir nolu sorumlusu benmişim gibi. Nasıl olur? Soruları sora sora, bugün milyonlara cevap veriyorum.

Kendi bacılarım vardı, çoğu henüz yaşıyor. Bu fukaraları, bu kızları, iki günlük yoldan geliyorlar, “biz kız istiyoruz” diye istiyorlar! Bir gün adam geldi, baciyı istedi, aldı götürdü. Bu kimdi? Acaba o ilişki doğru muydu? Daha düne kadar birlikte yaşadığımız bacım neden, nereye gitti? “Doğru mudur?” diye sorgulamaya aldım. Başlık parası doğru mudur? Bu evlilik nasıl oldu? Bu evliliğin benim üzerimdeki etkileri nelerdir?

Her şeye bir ilgim vardı.

Doğrusu neydi? Yanlışı neydi? Dediğim gibi bu ilişkide giderek adamın köle olduğunu, bizim bacının da daha değişik

Şu anda büyük bir evlilik yıkıcısıyım. Ya büyük evlilikleri kabul edeceksiniz, ya da sizin küçük evliliklerinizi başınıza yıkaacağız. Maalesef yıkıyoruz. Büyük karasevda yıkıcısıyız.

Ben hep büyük aşktan yana oldum. Büyük aşkı başar, ben seni alkışlayayım. Kiskanmıyorum, büyük aşkı esas alıyorum. Ehmedê Xanê aşkı, tam büyük bir aşk değil ama, belki de onu özleyen bir aşk.

Kürtlük var, toplumsallık var Ehmedê Xanî'de. Büyük düşünüyor, bey-paşa aşkı düşünüyor. Biraz düşündüğüm tarzda olabilir, bunu yapmak zorundayım. Keşke aşkı böyle çözüp halledebilsek, böyle sevip sevillebilsek. İşte şimdi ben onu önüne koyuyorum. Eğer koymazsam, ulusal anlamda ikiye bölünmüş olurdum. Özel ilişki ayrı, bey-paşa ilişkisi ayrı, sevgi ayrı, siyasi görevler ayrı. İşte bunlarla bağı doğru koymak, benim en önemli özelliğimdir.

Geliyor tabii: Karasevda yerine doğru sevda geliyor.

BAYRAĞI HEP GÖKLERDE DALGALANDIRACAĞIM

Mordem hevalin anıları

7 Ocak 1994 Cuma

Yeni bir yıla daha giriyoruz. 1993 yılı savaşı-mız açısından büyük bir zafer yılı olarak geçti. Savaşımız çığ gibi büyüdü. Partimiz açısından tarihte ilk defa böylesine planlı ve sonuç alıcı bir savaş yılı geçirdik. İnisiyatif birçok yerde bizim elimize geçti. Bundan sonra savaşımız daha da büyüyecek ve 1994 yılı özgürlük ve bağımsızlık yolunda büyük bir yıl olacaktır. 1993 yılı benim için de çok önemli bir yıl oldu. Bir savaş pratiğini yaşadım. Savaş ortamında kendimi tanıdım. Savaşı biraz öğrendim. Düşmanımı tanıdım. Kısacası 1993 yılı benim için her yönüyle yepyeni ve geliştirici bir yıl oldu. 1994 yılına tüm yoldaşlarım gibi büyük bir coşkuyla giriyorum. Ve bu yıl benim için başarı, kendimi dönüştürme yılı olacak. Savaştaki var olan eksikliklerimi üzerimden atarak, daha güçlü bir şekilde pratiğe çıkarak partime ve şehitlerimize layık olacağım.

Bugün yedi Ocak. Tam bir yıl önce bugün Zağros'un ilikleri donduran soğuşunda Cevahir ve Sertaç hevalerin şehit düştüğünü öğrenmiş-tim. Bugün Cevahir hevalin şahadetinin ikinci yıldönümü. Bir yıl öncesini hatırlıyorum. Çok acı çekmiştim, hem de hayatımdaki en büyük acıyı. Bugün ilk duyduğum an gibi duygularım hâlâ devam ediyor. Kinimi intikamımı hâlâ almış değilim ama, içimde yanan intikam alevleri daha da gürleşmiş. Şahadetleri ilk öğrendiğimde yıkılıp kaldım. Kendimi öylesine yalnız hissetmişim ki, anlatmam imkansızdı. Ama yanıldığımı farkettim. Yalnız değildim. Her bir yoldaşım bana sürekli destek vererek, onların yokluğunu bana aratmadılar bile. Ama bir gerçeklik var ki, ben her zaman onları yaşadım. Onların özlemiyle yanıp tutuştum. Hâlâ da onların şehit düştüklerine inanmıyorum.

Evet Cevahir heval, seni nasıl anlatayım. Duygularımı nasıl dile getireyim. Sizlere olan özlemimi kime anlatayım. Sana o kadar anlatacak çok şeyim var ki, anlatacaklarımın hepsini duymanı isterdim. Beni can kulağıyla dinleyeceğinden hiç şüphem yok, eskiden de benim dert ortağımın. Her şeyimi sana anlatırdım. Sen önce beni dinlerdin sonra bana her türlü yardımı sunardın. Yine de yalnız değildim. Her günün sizlerle geçiyor. Bazen rüyalarım giriyorsunuz. O gün dünyanın en mutlu insanı oluyordum.

Küçükken köyün en haylazıydın. Köydeki kadınlar, erkekler, çocuklar, hepsi senden yakınırlardı. Evimizin önünden geçen yollara pusular atar, geleni-gideni taş yağmuruna tutardın. Çünkü gelen-gidenin yolu bizim evin önünden geçiyordu. O yoldan geçmek köydeki her insan için büyük bir başarıydı. Okula başladığında dördüncü sınıftan sonra her gün okuldan kaçıyordun. Yatılı okulda okuyordun. Sen kaçıp tek başına eve geliyordun. Ertesi gün babam tekrar seni alıp götürüyordu. Bir sezon boyunca okuldan kaçman devam etti. Köyden taşındığımızda tüm köylüler bayram etmişlerdi. Artık rahat rahat gidip gelebilirlerdi. Az mı insanlarını camlarını kırdın.

Tabii 1986 yılına kadar. Birdenbire sana bir şey

oldu. Herkesle kavga eden Kenan, kızdığında bizleri döven Kenan gitti, yerine herkese yardım eden, herkesle güzel konuşan Kenan geldi. Ondan sonra herkes seni sevmeye başladı. Ben her zaman seni severdim. Kavga ettiğimizde ise tam kavgaya tutuşurduk. Sen beni iyice döverdün. Ama yine de ben en çok seni severdim. Kafamı kırdığında, oluk oluk kan geldiğinde bile ben seni severdim. Çünkü gözlerimi açtığımdan beri hep seninleydim. Yatılı okulda beraber okuduk. Beraber dükkana giderdik. Hiç ayrılmazdık. Geceleri bile beraber yatardık. Ayrıldı-

net etmediğimi belirtecektim. Sana yoldaşım diye hitap edecektim.

Saflara katıldığımda ansızın, birden bire karşına çıktığımda belki de şaşıracaktın. Ama ben dünyanın en mutlu insanı olacaktım. Seninle adım adım güzel ülkemizin dağlarını gezecektik. Bana savaşı öğretecektin. Beraber eylemlere girecektik. Ve senin hiçbir zaman şehit düşeceğini aklımdan geçirmemişim. Haberin var mı? Sertaç heval de senin gibi savaşıarak güzelim Dersim dağlarında ölümsüzleşti. İlk öğrendiğimde duyduğum üzüntü-

bugün şehitlerimizin kanı üzerinde her taraf özgürleşiyor. Çiçekler kıpkırmızı açıyor. Dağlarımız her gün daha da kızışlıyor. Akan kan daha da akacak, ülkemiz bizim kanımıza hasret. Onun her karış toprağına kanımızı vermedikçe bu topraklar bizimle barışamaz.

Kardeşim, size layık bir heval olmasını bileceğim. Her gün kendi yetmezliklerime yönelerek, kendimi intikamınızı almak için hazır hale getireceğim. Sizinle övünüyör, sizinle gurur duyuyorum. Gün gelecek siz de benimle övünecek, benimle

gurur duyacaksınız. Bana ve Ercan'a teslim ettiğiniz direniş bayrağını hiçbir zaman yere düşürmeyeceğiz. Bayrağı hep göklerde dalgalandıracağız. Ve size layık bir kardeş, bir heval olmasını bileceğiz.

Şahadetinin ikinci

yıldönümünde anın önünde saygıyla eğilirken Kenan heval, 1994 yılını özgürlük ve bağımsızlık yılı haline getirerek anınıza en anlamlı karşılığı vereceğiz. 7 Ocak Besta şehitlerini her zaman müca-delemizde yaşatacağız!

20 Ocak 1994 Cumartesi

Pratik ve eğitim çalışmalarımız iç içe devam ediyor. Bir taraftan eğitimimiz devam ederken, diğer taraftan hem yakın köylere girip çıkıyor, hem de bahar hazırlıklarını yapıyoruz. Yüksek yerlerin hepsinde kar yağmasına karşın kampımızda ve çevresinde hiç kar yok. Yağan yağmurlardan birçok yer çamurdan geçilmiyor. Son günlerde bir dişim çok ağrıyordu. Ağrısından yerimde duramıyordum. Ağrı başıma vurduğunda sanki beynim çatlıyordu.

Bunun üzerine arkadaşlar beni bir grupla birlikte dişimi çekmek için karargaha yolladılar. Ayrıca karargahta bazı işlerimiz vardı, onları da halledip dönecektik. Karargahla kampımız arasında bir günlük yol vardı.

Ayın 15'inde karargaha gittik. Yolda hep yağmur altında yürüdük. Her tarafımız sırlıklılam oldu. Kampa ulaştığımızda her taraf kardı. Biraz dinlendikten sonra yönetime ihtiyaçlarımızı aktardım. Onlar ihtiyaçlarımızı temin etmekle uğraşırken ben doktorun yanına gittim. Dişimin ağrısı hâlâ devam ediyordu. Doktor hemen malzemelerini hazırladı. Beni yere yatırdı. Çok korkuyordum. Nabız atışlarım gittikçe hızlanıyordu. Daha önce kasap Dijwar çekmişti. Daha da korkmaya başladım. Ama bu doktorumuzun Dijwar'a benzemediğini söylüyorlardı. Dişi uyuşturdu. Dişin arası çürümüştü. Penseyi dişe vurduğunda ve biraz sıkıştırınca sinirlerim altüst oldu. Öyle bir acı hissettim ki, dayanılmayacak bir acıydı. Bunun üzerine doktor penseyi çekti. Birkaç kere daha denedi, her seferinde daha da çoğalıyordu acısı. Ter içinde kalmıştım. Neredeyse eski acıyı arar oldum. Daha sonra dişimi çekmekten vazgeçtim. Öğleden sonra dişin acısı öylesine çoğaldı ki, başımı yere vurmamak için kendimi zor tutuyordum. Acıya dayanmak zordu. Bu acının sürmesi yerine on dakika bir acıyı tercih ettim.

Tekrar doktorun yanına gittim. Doktor dişin bir tarafındaki diş etlerini yırttı. Tornavidayla dişin altına koyarak yavaş yavaş diş kaldırdı. Böyle daha rahattı. Sonunda kaldırdı. Diş yerinden çıktığı zaman Besta'ya yaptığı saldırı gözlerimin önüne geliyordu. Sen tepeye koşuyorsun, arkadaşları mevzilendiriyorsun, lanetli düşman, kahrolası uçaklarıyla üzerine bomba yağıdırıyor. Dersim ve Karakoçan gözlerimin önünden geçiyordu. Sertaç heval, beş hevaliyle birlikte bulundukları evin etrafını düşman kuşatıyor, onları top ve lav silahlarıyla katlediyor. O anda hemen düşmana saldırmak ve ondan intikam almak istedim. Ama intikamın öyle alınamayacağını biliyordum. Savaşta düşmana karşı akıllı savaşmak ve her gün ondan intikam almak gerekiyordu. Yavaş yavaş savaşı öğreniyorum. Kendimi bu savaşta tanııyorum. Zayıflıklarımı görüyorum. Onları gidermek için daha yoğun çaba harcıyorum. Ben savaşta devrimlerin kansız olamayacağını öğrendim. Kan akıtmadan güzel ülkemiz kurtulamaz. Kan dökmeden, düşman sökülüp atılmadan güzel ülkemiz kurtulamaz. Kan dökmeden, düşman sökülüp atılmaz ve kan dökmeden kurtuluşun bir anlamı olmaz. Sizler canınızı verdiniz, topraklarımızı kanla suladınız. Ve

ğımız güne kadar da aynı yatakta kucağında yatar-dım. Bana ilk olarak "Kürdüz" dediğinde ben tepki gösterdim. Biz Aleviyiz demiştik. Zamanla bana Kürtlüğümü kavrat-tın. İlk evden ayrıldığında günlerce kimseyle konuşmak istememişim. Top oynamak istemiyordum. Dükkana gitmek istemiyordum. Geceleri bile yataarken korkudan gözlerime uyku girmiyordu. Hep yolunu bekler oldum. Kardeşim, arkadaşım artık gelsin diyordum. Bir gün okuldan gelirken seni karşımda görünce heyecandan ve sevincimden neredeyse uçacaktım. Sana sarılarak doya doya öptüm. Artık bir daha ayrılmayalım de-

yü, acıyı şimdi yendim. Sizler ülkemizin kurtuluşu, halkımızın kurtuluşu için kanınızı akıttınız. Üzülmek, acı çekmek yerine, kendimi savaşta güçlendirerek düşmandan intikam alayım, kinimi ona boşaltayım. Ona yoldaşlarla birlikte ülkemizi zehir edelim ve onu, ülkemizden kovalım.

Biliyor musunuz bu sene ben de sıcak savaş içindeki yerimi aldım. Başlarda tereddütlü yaklaşıyordum. Bu işi yapamamaktan korkuyordum. Ama sizleri düşündükçe kendime güvenim artıyordu, cesaretleniyordum. Ve adım adım korkumu yendim. İlk defa düşmanla karşı karşıya çatıştığımızda uçakla-

Cevahir heval soldan üçüncü

dim. Ne kadar değişmiştin, ne kadar olgunlaşmış-tın. Sendeki bu durumları gördükten sonra yavaş yavaş ben de gerçekleri görmeye başladım. Senin yanında kendime güveniyordum artık. Bir daha hiçbir zaman senden ayrılmak istemiyordum. Dağa çıkacağını söylediğin zaman korkmuştum. İçimde bir acı hissetmişim. Gitmeni istemiyordum. Hatta gitmemen için sana yalvarmışım. Ama sen karar vermiştin. Sevdanla yüce dağlara çıkacaktın. Sana o kadar alışmışım ki, senden ayrılmamak için beni de o zaman götür demiştin. Ama sen gülümüşün. Partiyi tanımadığımı, önce kendimi geliştirmem gerektiğini söylemiştin. Bir gün eve geldiğimde yoktun gitmiştin. Artık bu gidişinle bir daha görüşmeyecektik. Son gidişinde seni yolcu edemediğim için hâlâ kendimi suçluyorum. Son defa doya doya sana sarılmadım, sana kendimi geliştirip yanına geleceğimi söyleyemedim. Ama bir gün mutlaka seni tekrar göreceğimi düşünüyordum. O zaman senin iyi bir arkadaşın olduğumu ve arkadaşlığımıza iha-

man öylesine rahatlamıştım ki, anlatamam. Çekilen dışın yeri şişti. Ama umurumda değildi. Acısı bitmişti ya!

O gün orada kaldık. Sabah erkenden kampımıza geri dönecektik. Akşam kadro eğitimini gören arkadaşların yanında kaldık. Arkadaşlarla sohbet ediyorduk. Sohbetimiz gece geç saatlere kadar sürdü.

Sohbet ederken arkadaşlardan biri nereli olduğumu sordu. Ben de Varto'lu olduğumu söyledim. Bunun üzerine arkadaş bana yaklaştı. Derin bir sohbete daldık. Kaya'ları tanıyor musun dedi, ben de hangi Kaya'lardan bahsettiğini sordum. O da "Ali Abbas Kaya'yı soruyorum" dedi. Bu arkadaş Sertaç hevalden bahsediyordu. Evet tanıyorum

mın Kürdistanlılaştığını öğreniyorum. Henüz 16'sındaydı Ercan. Yeni yeşermişti gencecik fidanlar gibi. O, Sertaç ve Cevahir hevalden aldığı bayrağı yere düşürmemişti. Onurlu bir şekilde bayrağı taşıdı ve asla yere düşürmedi. Ve O da aynen Ali Abbas ve Kenan hevaller gibi bayrağı bana teslim etti. Şimdi bayrağı en onurlu şekilde taşıma sırası bende. Sizlere söz veriyorum Ercan heval! Sizlerden aldığım direniş bayrağını hiçbir zaman yere düşürmeyeceğim. Son nefesime kadar bayrağı yükseklerde tutarak ve daha da yükseklerle taşıarak sizlere layık bir kardeş, bir yoldaş olacağım.

Sabah erkenden kalktık ve Avaşin'deki karargah kampından kampımıza doğru hareket ettik. Arkadaşlara hiçbir şey belli ettirmemeye çalışıyo-

rum. Bütün yol boyunca kardeşlerimi düşündüm. Bu defa önceki gibi köşeme çekilmeyeceğim, yaşamdan kendimi uzak tutmayacağım. Şehitlerimiz bizden ne istiyor onu doğru kavrayacak ve istemlerine en doğru cevabı vereceğim. Kinime kin katıldı. Kesinlikle intikamını alacağım. Onun

için kendimi iyi eğitmeli, bir an önce kendimi savaşa hazır hale getirmeliyim. Şahadetlere en anlamlı karşılığı vermeliyim. Onurluyum, onlarla başım dimdik, onlarla övünüyorum. Onlarla gurur duyuyorum. Arkadaşlarla, Kenanlarla, Ercanlarla, Devrimlerle daha güçlüyüm, daha kararlıyım, daha inançlıyım. Biliyorum onurlu olduğu kadar omuzlarıma düşen yük de, görevler de o kadar artmıştı. Her zaman her yerde bu görevlerimin sorumluluğuyla hareket etmeliyim. Yeri geldiğinde onlar gibi şehit düşmesini, topraklarımızı kanımla sulanmasını, vatanımın bedelini canımla ödemesini bilmeliyim. Yaşamda attığım her adım sağlam ve onlara yakışır olmalıdır. Onların yaşamını temsil etmeyi bilmeliyim. Her zaman bunun bilincinde olacak ve onun sorumluluğuyla hareket edeceğim. Ancak bu temelde yoldaşlarıma layık olabilirim.

Ercan heval benden tam bir ay önce saflara katılmıştı. 1 Mayıs günü okulunu bırakarak bir grup öğrenci arkadaşıyla saflara katıldı. Proleterlerin dayanışma ve birlik günü olan 1 Mayıs'ta kavgasını ve mücadelesini dağlara taşıarak proleterlerin bir savaşçısı oldu.

Evet sen de kanını akıttın. Halkımıza ve tarihe karşı görevini layıkıyla yerine getirdin Ercan heval! Babamın vefatına oldukça üzüldüm. Gerçekten de iyi bir baba ve yurtsever bir insandı. Ama ona çevre her zaman yüklendi. "Senin çocukların terörist oldular, onlar Kürtlerin yanında yer alıyorlar" diyorlardı. Bütün bunlara rağmen, sürekli bizi destekliyordu. "Benim çocuklarım kötü ve yanlışlarla uğraşmazlar, ben onlara sonuna kadar güveniyorum" diyordu. Bize güvenmesinde sonuna kadar da haklıydı. Çünkü biz halkımız ve vatanımıza karşı olan görevimizi yapmaya çalışıyorduk. Kesinlikle Ali baba; diğer kardeşlerim gibi sana layık bir evlat olmasını bileceğim. Seni sürekli yaşatmasını bileceğim.

Kampa nasıl vardığının farkına bile varamadım. Yolda hep düşündüm. Düşündükçe kendime en doğru olanları dayattım. Yaşasın, ölümle nikahlı ve özgürlüğümüzün teminatı ölümsüz şehitlerimiz.

30 Ocak 1994 Salı

"Bir halk köle ise kölelikten ancak şehitleriyle kurtulur." Bu, Parti Önderliği'nin en çok sevdiğim sözlerinden biridir. Halkımız bugün şehitleriyle zafere ulaşmanın eşğine geldi. Şehitlerimiz bizim bağımsızlık simgelerimizdir. Onlardaki direniş ruhu, onlardaki kararlılık, fedakarlık bizi daha inançlı kılıyor. Biz halk olarak inanılmaz derecede sömürüldük, ezildik. Başkaları tarafından insan yerine konulmadık. Ama bugün hepsinden hesap soruyoruz. Tarihin lanetinden intikam alıyoruz. Şehitlerimizle ülkemize kan veriyoruz. Her tarafı kanla yeşillendiriyoruz. Zaferi kanla taçlandırıyoruz. Şehitlerin kardeşi olmak büyük bir onur benim için. Onlardaki direniş ruhu, cesaret, fedakarlık, kararlılık bana güç kaynağı oluyor. Artık tüm zamanım onlarla geçiyor, onlarla yatıyorum, onlarla kalkıyorum ve onlarla yürüyorum. Omuzlarıma düşen gö-

revlerin ağırlığını biliyorum. Bu görevi layıkıyla yerine getirebilmek için çok yoğun bir çaba harcamam gerekiyor. Kendimi dönüştürmem, geliştirmem şart. Bazen düşünüyorum acaba görevimi layıkıyla yerine getirebilir miyim? Onlara layık bir kardeş, bir yoldaş olabilir miyim? Ama bildiğim bir şey var ki eğer ben şehit düşseydim, onlardan biri şimdi benim yerimde olmuş olsaydı kesinlikle görevlerini layıkıyla yerine getirirlerdi. Ben de kendime güvenmeliyim, kendimi güçlendirmeliyim. Abbasların, Kenanların, Ercanların mücadelesini layıkıyla yerine getirmeliyim.

Özellikle eğitime, yaşama, görevlere kendimi vermek zorundayım. Eğitimden kendimi güçlendirmiş bir şekilde çıkmak zorundayım. Çünkü önümüzde büyük bir savaş yılı var. Bu savaşta yer almak ve savaş sorunlarına güç yetirmek için mutlak büyük bir dönüşümü yapmam gerekiyor. Bu dönüşümü yapmam için her şey hazır. Şehitlerden aldığım güçle yüceleşen bir dönüşümü yapacak ve pratiğe güçlü yöneleceğim. İntikam ancak böyle alınır. Benim de, intikam almaktan başka bir şansım yoktur. İntikamı, kendimi geliştirerek alacağım. İntikamı, yoldaşlarıma her türlü desteği, yardımı sunarak, onların da gelişmesine yardımcı olarak alacağım. İntikamı, devrimci yaşama aktif katılarak alacağım ve intikamı, silahıma hakim olarak, düşmana karşı savaşarak alacağım. Bende yükselen intikam alevlerini hiç kimse söndüremeyecektir. Yoldaşlarımdan intikamını almadan gözüm rahat uyku girmez.

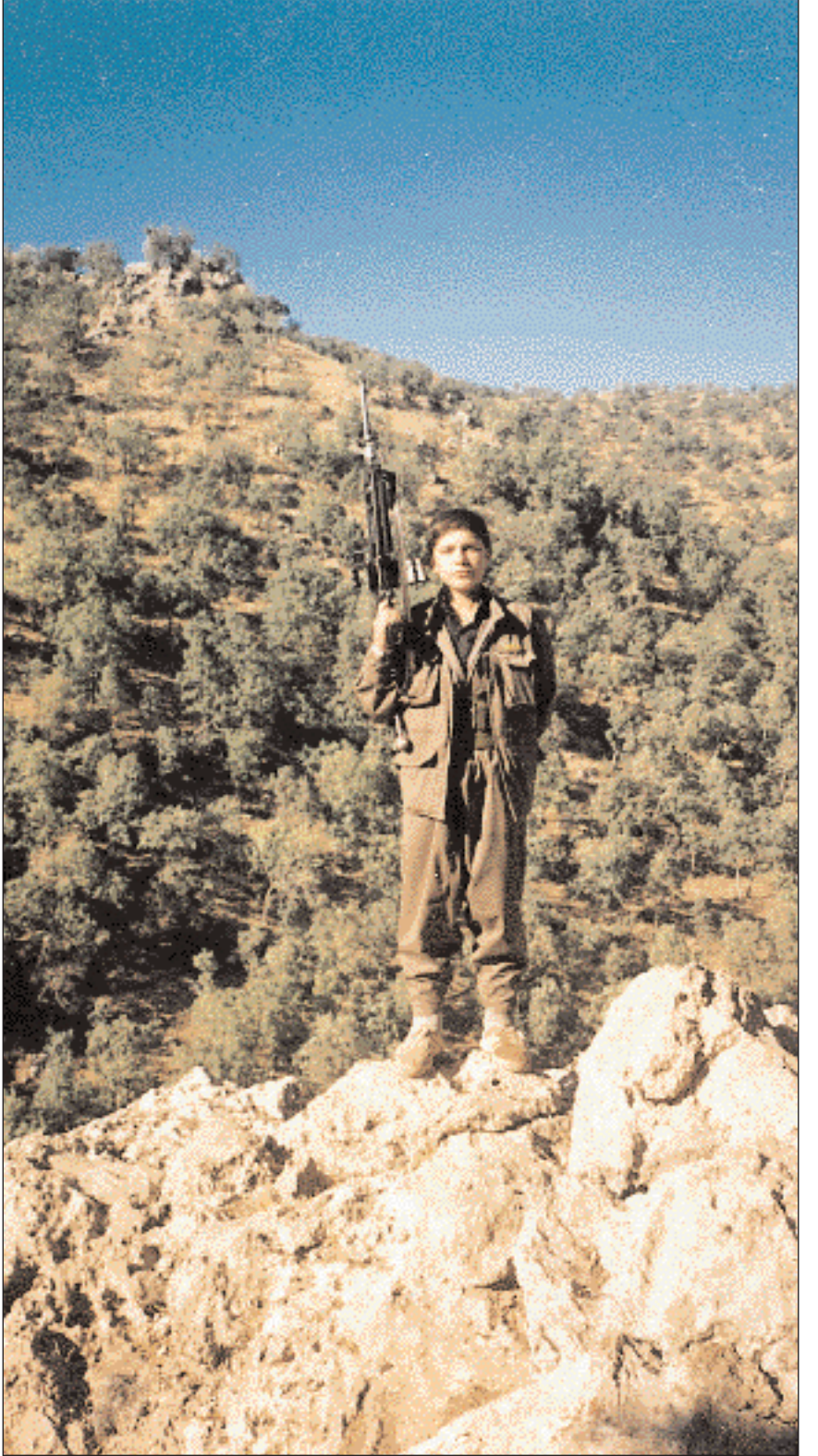
Yaşam bütün hızıyla bütün güzellikleriyle sürüp gidiyor. Bazen köylere girip çıkıyoruz. Kamp çevremize bir-iki kere kar yağdı. Daha çok da yağmur yağıyor. Eğitimimiz bütün canlılığıyla devam ediyor. Son günlerde geçmiş pratiğimiz üzerine yoğunlaşıyoruz. Her arkadaş eksik ve yetmezlikleri üzerine düşünüyor. Ben de pratiğim üzerine yoğunlaşıyorum. Bazı sonuçlar çıkarabiliyorum. Geçmiş pratiğimizden ne kadar sonuçlar çıkarırsak, geleceğe daha güçlü ve emin adımlarla yönelmiş oluruz. Bu seneki kampımızda oldukça hareketliyiz. Çevre köylere girip çıkıyoruz. Tepeye çıkıyoruz. Devriyeye gidiyoruz. Sürekli hareketli olmamız hepimizin istediği bir şeydir.

Alana baharın erken geleceği şimdiden belli. Baharla birlikte güçlü atılımlar yapacağız. Eğer baharda inisiyatifi ele geçirirsek yıl sonuna kadar inisiyatif elimizde olur. Bahar atılımı için kendimi güçlü hazırlıyorum. Atılıma coşkulu, hırslı ve intikam tutkusuyla katılacak ve kardeşlerime, yoldaşlarıma layık olacağım. Artık her geçen gün kendime güvenim artıyor. Ve ken-

dime inanıyorum.

5 Şubat 1994 Pazartesi

Dün mangamız kampın tepesine çıktı. Çıktığımız yer alana hakim bir tepe. Her manga sırasıyla çıkıyor ve üç gün tepede kalıyor. Tepede günlük eğitim programını sürdürüyoruz. Günün belli saatlerinde karargahla telsiz bağlantısı kuruyoruz. Çalışmalar hakkında bilgiler veriyoruz. Karargahta bize yeni yeni perspektif ve talimatlar veriyor. Sürekli ilişkeyiz. Sabaha doğru tepede devriyemizi çıkartıyoruz. Yüksek yerleri kontrol ediyorlar. Devriyelerimiz erkenden ala-

nın keşfine çıkıyorlar, günün ilk ışıklarıyla birlikte tepe çadırına geri dönüyorlar. Kampta içtimamız saat dört buçukta yapılıyor. Sabaha tedbir için tepedeki tüm arkadaşları uyandırıyoruz. Dörtte hepimiz uyanıyoruz. Bugün içimden aileye bir mektup yazmak geldi. Uzun süreden beri, benden haber almıyorlar. Ayrıca onların her yönüyle desteğe, morale ihtiyaçlarının oldu-

“Henüz 16’sındaydı Ercan.

Yeni yeşermişti gencecik fidanlar gibi. O, Sertaç ve Cevahir hevalden aldığı bayrağı yere düşürmemişti. Onurlu bir şekilde bayrağı taşıdı ve asla yere düşürmedi. Ve O da aynen Ali Abbas ve Kenan hevaller gibi bayrağı bana teslim etti. Şimdi bayrağı en onurlu şekilde taşıma sırası bende.

ğunu düşünüyorum. Onun için bir mektup yazmaya karar verdim. Belki de mektubum onların eline geçmez. Ama ben ellerine geçecekmiş gibi bu mektubu yazacak ve duygularımı dile getirecek, onlara biraz moral ve güç vermeye çalışacağım.

Sürecek

Yürekleri bizimle büyük savaşa...

Baştarafı 11. sayfada

keyfilikten dolayı yüzlerce şahadete yol açmıştır? Kurum olsaydı, bu dağda şöyle değil de böyle yapılır diyebilseydi, birkaç kişi bunu namusluca tartışabilseydi hiçbir sıkıntımız olmazdı. O zaman mükemmel kurumlaşır ve ordulaşırız. Ama sözümona komutan olan kişi kurumlaşma gerçeğini iyi bir keyfilik alanı olarak düşünüyor. İşte ne oldum delisi, erken iktidar olma sevdalısı, bir günlük paşalık heveslisi. Eline yetki geçmiş "Keyfim ha keyfim" diyor. Bizim için bir takım, bir manga ancak beş-yüz düşman askerine bedeldir. Örneğin benim askeri tarzımda bir manganın feda edilmesi ancak beşyüz düşman askeriyle ödeştirilirse kabul edilebilir. Ama bizim komutanın ufku ve tarzında şu var: Etrafındaki bütün kuvvet dağılsın; düşman gitmiş mi gitmemiş mi, umurunda bile değil. Böyle sözümona kurum başları sizde çok.

Kişilikleriniz, duygularınız askerliği inkar ediyor

Siz böylesiniz ve böyle yaşadınız. Ben şimdi ciddiyetinize nasıl inanacağım? Böyle yaşayan kim, ben mi böyle

yaşıyorum? Size göre yaşam, ne de olsa böyle çalışmışsınız. Böyle yaşamak kurum gerçeğine aykırıdır. Böyle yaşamayacaksınız. Kurumlaşma burada başlar. Acaba siz bir işe doğru başlayacak mısınız? Acaba taviz vermeden yürütebilecek misiniz? Hemen şimdi başlayalım. Alanlar var, bir yığın karargahımız var, başlatabilir miyiz? İçinizden iddialı bazı kurucular çıkabilir mi? Onun için nefes nefese buradasınız.

Bütün bunların da ötesinde, sizlerde başka şeyler de yok. Ruhunuz, duygularınız askerlikle terstir. İçinizde büyük hissetme, büyük duyma, fırsatçılık, başarma tutkusu yok. Bunlar da olmadan ne kurumdun, ne de ordudan söz edilebilir. Ruh gerçeğinize baktığımızda, birçok yanlarınız ordulaşmayı ve askerliği inkardır. Hatta çok az iyi duygularınız olsaydı, belki bu bile başarıya götürebilirdi. Bu da yok. Sık sık kendime soruyorum: Bunlara ne gerekli diyorum. Beni sürükleyen temel duygu neydi? Acaba bunu paylaşan kaç kişi var? Raporlarınıza bakıyoruz, hemen söyleyeyim, dehşete düşüyoruz. Bir insanı sürükleyen tek bir cümle bile yok. Boşa çıkaracak ne kadar durum varsa hepsi sıralanmış. Bu bir protestoculuktur, bu bir tasfiyeciliktir. Yöntem baştan yanlış, kendiniz

yanlışınsınız. Acı duyuyorum. Ben size biraz kendi yaşamımı açtım. Beni sürükleyen şey neydi? Benim taktik yürüyüşüme yol açan nedir? Nasıl siyaset yapıyorum, iç ve dış dengelerim nedir, kritik durumlar karşısında nasıl tavır takınıyorum? Zorluklar ve kolaylıklar karşısında neye nasıl yöneliyorum? Bunlar çok önemlidir ve bunları anlattım, ama siz bundan sonuç çıkaramadınız. Ruhunuz sarsılmadı bile. İşte Musa'nın lanetli kavmi buna denilebilir.

Doğru anlamaya gelin!

Lanetli bir sürece girdiğimizi biliyorsunuz. Binlerce yıllık ana topraklarından böyle kopartılanlar lanetli bir yürüyüşe başlamış demektir. Eğer şimdi bunun önünü alamazsam, belki de Afrika zencilerinden, Yahudilerden daha lanetlice savrulup gideceksiniz. Kıyamet koparmamın nedeni bunun önünü almak içindir. Ülkesini böyle kolay bırakan, savaşı böyle kolay kaybeder, hatıta savaşmadan kaybeder. Gençliğinizi böyle kolay elden çıkarmanız bize büyük acı veriyor. Ben bile kendimi iyi savdırmadığıma hayıflanıyorum. Suç bende değil. Keşke birileri bana daha fazla savaşıma imkanı verseydi! Günlük

düşmanın taktiğini, hareket tarzını ve planlarını açığa çıkarmakta yaşanan

yetersizliklerdir. "Savaşta haber alma ve bunu değerlendirme" adı altında özel eğitimlerin verilmesi kaçınılmazdır. Dikkat edilirse, düşman bizi çok iyi tanımasına rağmen, bizim onu tanımadaki denetime almada büyük yetersizlikler içindeyiz. Bunu sağlamak için, salt istihbarat ağının veya birimlerinin oluşturulması yetmez. Savaşta düşmanın hareketlerinden ve yaşanan belirsizliklerden sonuç çıkarma, ona göre

olarak bu imkanları kendim elde ediyorum. Neden kafam böyle çalışıyor? Daha fazla savaşıma imkanı elde edebilmek için. Boğazımı yırtıyorum, neden? Belki olanakları biraz daha artırırım diye. Kendinize bakın: Hazır olan elden gidiyor, fırsat gözlerine mertek olmuş giriyor, umurunda değil. Böyle asker olunamaz.

Dikkat ederseniz, temel askeri kişilik, duygu itibarıyla bile gelişmemiş. Taktik düzenlenişini, kurumlaşmasını bırakın, duygusunda ciddi eksiklikler var. Ben bir örgütsel imkanın peşinden amansız yürüyorum. Kolay kaybetmemek için korkunç yükleniyorum. Bana bunu dayatan duygular var. Düşman karşısında kolay yenilgi alınmamalı, bir halk böyle kolay kaybetmemeli, bir halk böyle sürünmemeli. Sizde bu duygular fazla yok. Olsaydı böyle çaresiz kalırmıydınız? Böyle subjektif niyetler ve keyfiyetlerle hareket eder miydiniz? Kesinlikle, hayır. Böyle temel halk gerçekliğini, düşmanın acımasız gerçekliğini gece-gündüz doğru yakalar ve onunla yaşarsanız kolay hata yapmazsınız. İğne ucu kadar fırsatı görüp değerlendirirsiniz. Benim pratiğim bunu kanıtlıyor.

İşte kurumlaşmayı bilmeyen kimdir? Kimdir engel teşkil eden? Kimdir ordu-

laşmaya onun her türlü örgütlenmesine ve disiplin esaslarına gelmeyen? Bu bir çırpıda anlaşılır ve kimse de kolay kolay gereklerini yerine getirmezlik edemez. Neden kendimizi kandıralım? Bu iş büyük bir tutku işi, bu iş ya olur ya olur işidir. Engel ne demek? Bilmem "saptırıldım, oyuna geldim" ne demek? Bu kelimelerin kullanılması bile suçtur. Gerilla tarzını kavramamak ne demek? Hele hayatını ortaya koyanlar için söylüyorum. Belki benim gücüm buna yetmiyor? Zaten kendimi sizinki gibi bir komutanlığa yakıştırmıyorum. Madem ölümü bu kadar göze aldınız, madem silah da patlattınız, nerede kaldı bunun taktik esasları? Nasıl oldu bu kadar yanlışlık?

Devam edeceğiz. Bu tartışmayı bıkmadan, usanmadan sürdüreceğim. Benim sizden tek istediğim şu: Acaba bu sefer anlayabilecek misiniz? Ama doğru anlamak, hani derler ya, insan gibi anlamak? Hiç de birbirimizi idare etme sözlerine gerek yok. Kesinlikle kazanmak için bize çok gerekli olanı anlamaktır. Başarılı olmak için anlamaktır. Bu kadar eksiğiniz ve yanlışınız varsa, onları ortadan kaldırmak için, gerektiği kadar anlamak, anlamak, anlamaktır.

16 Haziran 1995

Hareketli savaş ...

Baştarafı 9. sayfada

engeller. Yine yoğun bir sis düşmanın hava desteğini ortadan kaldırırr. Tabii bunun zamanlaması çok önemlidir. Gecelerin uzun ve kısalığı taktiği etkiler. Yine yağmurlu veya bulutlu bir gecenin, gece dürbünlerinin görüş mesafesini azaltması sızmayı kolaylaştırır.

Demek ki, genel arazi kullanımında bize en fazla gerekli olan; arazinin geniş bir biçimde ele alınmasıdır. Yani mekanın zamanla orantılı olarak boyutlandırılmasıdır. Bunun için de daha bilimsel ve tamamiyle düşüncenin harekete geçirilerek, arazi üzerinde taktik gelişim tarzının esas alınması gerekir. Özellikle birkaç alayın veya taburun koordineli olarak arazi üzerinde hareket ettirilmesi en fazla üzerinde durulması gereken husus olmaktadır.

Hareketli savaşa geçerken dikkat edilmesi gereken özel hususlar

Hareketli savaş sürecine girerken elbette ki her şey kolay yürüme-yecektir. Gerçek anlamda düşmanla kapişmamız bundan sonra olacaktır. Kader belirleyici özelliğe sahip bu süreçte girerken, yaşanacak sorunlar bizi büyük ölçüde zorlayacaktır ama, zafer kazanmanın da bu zorlukları ezmekte, önümüze çıkacak sorunları aşmakta olduğu gerçeği yakıcıdır.

Savaşa bilimsel ve sistemli yaklaşımdan tutalım komuta ve güç örgütlenilmesine, uzun süreden beri gelen savaş pratiğinin gerilla tarzında yarattığı gelenekselleşmenin aşılmasına, düşmanın izlenmesi ve taktiğin denetime alınmasına, dolayısıyla haber alma konusunda ciddi eğilmemize kadar birçok konuda hâlâ yetersizlikler yaşanmaktadır. Bunları gidermek en temel sorunlarımızdan biridir. Yine altyapının oluştu-

rulması başlı başına bir sorundur. Lojistik ve teknik örgütlenmenin arazi ve doğa koşullarının hesaplanılarak serpiştirilmesi, her alan ve coğrafya özgünlüğüne göre ele alınması önemlidir.

Gerilladan hareketli savaşa geçerken yaşanacak olası sancılar, elbette ki doğuracağı zararlar bazında basite alınamaz. Geçmişte yaşanan yetersizlikler, çok şey kaybettirmemiş olabilir (ki, bu zaman zaman partiyi çok zorlu süreçlerden geçirmiştir ve tamamiyle Parti Önderliği'nin çabaları ile bu süreçler atlatılmıştır). Fakat bundan sonraki süreçte, eski hatalar, yetersizlikler en basitinden bile olsa çok şey kaybettirebilir. Bu bağlamda sorunların çözümünde çok üst seviyede bir düşünsel çaba gerekiyor. Ve bu çabayla bütünleşmiş bir pratik gerçeklik önemlidir.

Ordulaşmaya geçerken, uzun süre devam eden gerilla yaşam tarzının kökleşmesi, sistem ve disipline ulaşmada ayak diremeyi getirecektir. Ki yaşanan en önemli sorunumuz şu anda budur. Bu sorunun yaşatılmasının uzun vadeye bırakılamayacağı da açıktır. Zamana bırakmak, daha atak davranmak için de, komutanın çok iyi dönüştürülmesi gerekiyor. Yani birincil planda komutanın netleştirilmesi önümüzde duran temel sorundur.

Diğer bir sorun, ordulaşma adı altında gerilla yaşam tarzını dışalayan, hantal, dinamizmden uzak, bir çeşit peşmergeliğin yaşatılması tehlikesidir. Yani hem ordulaşmaya gelmekte ayak direme, hem de ordulaşma adı altında peşmerge kültürünün, bürokratzmin, gerillanın atak, üretken yaşam tarzından kopmuş bir yaşam tarzının oluşma tehlikesi vardır. Hem kurumlaşmanın reddedilmesi, hem de kurumlaşma adı altında bürokratzmi dayatan anlayış da bunun diğer bir yönüdür.

Hareketli savaşa geçişte yaşanacak en önemli sorunlardan biri de;

1995 SAVAŞ BİLANÇOSU

Yapılan eylem sayısı: **2202**
Öldürülen asker sayısı: **5260**
Öldürülen özel tim sayısı: **36**
Öldürülen polis sayısı: **40**
Öldürülen ajan-kontra: **124**
Şehit düşen gerilla gerilla sayısı: **1022**
Yaralanan gerilla sayısı: **309**
Esir düşen gerilla sayısı: **33**
Katledilen yurtsever sayısı: **112**

25 Ağustos-15 Aralık arasındaki Güney Savaşı bilançosu:

Yapılan eylem sayısı: **1201**
Öldürülen işbirlikçi sayısı: **2147**
Esir alınan işbirlikçi sayısı: **313**
Şehit düşen gerilla sayısı: **128**
Yaralanan gerilla sayısı: **66**

Kuzey ve Güney Kürdistan'da ARGK'nin yaptığı sonuçları bilinen 3066 eylemde ele geçirilen malzemeler şunlardır:

765 adet kalaşnikof silahı, 80.018 adet kalaşnikof mermisi, 248 adet G-3 silahı,

18058 adet G-3 mermisi, 117 adet B-7 roketatar silahı, 645 adet B-7 roketi, 33 MG-3 silahı, 3265 adet MG-3 mermisi, 5 adet MG-3 namlusu, 2 adet M-16 silahı, 4 adet M-27 silahı, 6 adet bruno silahı, 2 adet M-18 silahı, 5 adet A-4 silahı, 1 adet A-6 silahı, 1 adet arbiki silahı, 55 adet av tüfeği, 14 adet 60'lık havan, 60 adet havan roketi, 9 BKC silahı, 6710 adet BKC mermisi, 10 adet karnas, 23 adet tabanca, 47 adet lav silahı, 2 adet bombaatar, 90 adet dürbün, 53 adet telsiz, 11 adet doğka (uçaksavar), 379 adet el bombası, 1223 adet mayın ARGK gerillalarınca kamulaştırıldı. Ayrıca 74 elektrik trafosu, 1 emniyet binası, 22 devlet kurumu, 3 köprü, 2 adet TV vericisi, 211 askeri araç, 105 araba, 41 petrol kuyusu, 4 otobüs, 3 jip, 27 panzer, 7 tank, 1 feribot, 1 lokomotif, 4 radyolink istasyonu, 1 telefon santrali, 2 kariyer, 37 panzer ARGK gerillalarınca imha edildi.

Not: Bu bilanço yıl boyunca Serxwebûn ve Berxwedan gazetelerinde yayınlanan aylık bilançoların toplamıdır.

V.i.s.d.P.	Yazışma adresi:	Hesap numarası	Avustralya 5.00 A\$	Hollanda 4.50 hfl
Ayşe Çetinkaya	Serxwebûn	Kreissparkasse Köln	Avusturya 30.00 s.	İngiltere 2.00 £
Stadion Alle 59, 2 th	Postfach 10 31 13	Konto Nr.: 31 97 2	Belçika 90.00 bfr.	İsveç 16.00 skr
7430 İkast / Danmark	50471 Köln	BLZ: 370 502 99	Danimarka 16.00 dkr	İsviçre 4.00 sfr
			Fransa 14.00 ffr	Norveç 16.00 nkr

Başkan APO değerlendiriyor

BEN KAZANDIKÇA HALK KAZANIYOR

Amansız öfke yıllarıdır.

Savaşın doğasını iyi anlamak gerekir. Savaşın sorumluluğu nedir, bunu iyi bilmek gerekir. Ben kendime en önemli soruları bu konuda sordum.

Nasıl yaşamalı? Büyük örgütlülük, iyi eğitim, büyük hassasiyet nasıl kazanılır? Bütün adımları dikkatlice atacaksın. Bütün sözcükleri yerli yerinde kullanacaksın. Hızlı düşüneceksin. Hızlı göreceksin. Hızlı yapacaksın. Bütün bunları kendi şahsımda dile getiriyorum. Düşmanın bütün tahrik etme çabalarına rağmen, tarzı doğru götürmeye karar verdim.

İnanılmaz tahrikler vardı. Düşman bazen içimizde seslendiriliyordu. Ama tahrik olmamaya, kişilik meselesi haline getirmemeye büyük özen gösterdim. Basit yaşam imkanlarına dalmaya fırsat vermedim. Nasıl yaşamalı sorusuna bu temelde ulaştık.

Nasıl ulusal olacaksın? Nasıl sosyal olacaksın? Nasıl örgütlü olacaksın? Üslubun nasıl olacak? Kısacası, nizam-disiplin nasıl gelişecek? Tarz-tempo nasıl seyredecek? Bu amansız savaş yıllarında kendimi adeta yeniden yaratabildim.

Benim başkalarından farkım şu: İmkanları çok iyi görme, yaşam fırsatı bulduğunda öncelikle ne anlama geldiğini anlamaya çalışma... Önce bunu sağlama alırım. Sonra bu zeminde ne yapılabilir, ne kadar ağırlık kaldırılabilir, onu ölçüp biçerim. “Bu hamur nasıl yoğrulur” sorusunun cevabını da bulduktan sonra girerim. Büyük bir çabayla, hızla, istekle yönelirim, biçimlendiririm. Bu bir savaş olur, sonra da yeni bir yaşam olur çıkar. Sınır tanımam. Örneğin bazılarında belki bir çalışma zorluğu, zahmeti vardır. Bende tam tersine: Rahat olduğum zaman sıkılma, zorlanma söz konusu olur. Rahatlama oldu mu aşırı zorlanırım.

Hızlı düşünme, hızlı koşma, hızlı yapma bende bir tarzdır. Bu olmadığında rahatsızlık başlıyor. Bu da, tabii benimle yapıyı karşı karşıya getiriyor. Onunki çok ağır, çok hazırlıksız, kocakarınca dediğim havalara girer. Bizimki çok seri, sürükleyici. Sonuçta egemen olan, sonuç alıcı tarz bizimki olduğu için, başarı kazanıyoruz. Kişisel anlamda bunun dışında başka şeye fırsat vermedim.

Yaşamımı eğrili büğrülü götürmem. Her şeyi genel gelişmenin hizmetine sunarım. Kim ne yapıyor, kim ne ediyorsa, hepsini bir halatla genel çizgi çalışmalarına bağlarım. İnisyatif elimde, giderek güç de toplandı. Bu güç çok ustaca kullandık. Askeri, siyasi, diplomatik alanda, yaşamın bütün alanlarında kullanma inanılmaz ölçüde dengeli gelişti. Çok gelişme oluyor diye kendimi abartıp, kendime sevdalanıp bir sakatlık içine girmedim. Ne de “sıkıntılar artıyor” deyip rahatlık aramadım.

Yöntem cesaret veriyor. Gelişmeler daha fazlasını ortaya çıkarabileceğimi gösteriyor. Ben daha fazla yükleniyorum. “Önemli bir gelişme oldu, bu beni tatmin etti!” Hayır! Kesinlikle bu yok. Bu bir hiçtir, diyorum. Kazanılmış gelişmelere güvenmiyorum. Gözümü, daha da kazanılacak gelişmelere dikiyorum. Daha anlamlısını, daha güzelini yakalamaya çalışıyorum. Bunun dışında hiçbir şeye fırsat tanımam.

Eylemlerim halkın vicdanında ve insanlığın şerefli ailesinde yer yapmak içindir

Bu yönüyle de yıllara yüklendik. Daha çok parti öncülüğünü, savaş kişiliğini açığa çıkarmaya çalıştık. Örgütlü kişilik, üretken kişilik kimdir? Buna çok ağırlık verdik. Bunun dışında tali işlerle fazla uğraşmadık. Belirleyici olanla, sonuçta herkesi etkileyecek içeriği, tarzı ve tempoyu belirlemekle uğraştık. Kendimi böyle hazırladım ve tuttum. Tabii, bunun ne kadar isabetli olduğunu, neredeyse bütün Kürdistan’ı merkezi bir otoriteye bağlamakla ortaya çıkardık.

Şu ortaya çıktı: Böyle bir çalışma gerçekten insanı müthiş üretken kılıyor. Ağır yaşam koşullarını çok rahat yaşanabilir hale getiriyor. Yorgunluk bile

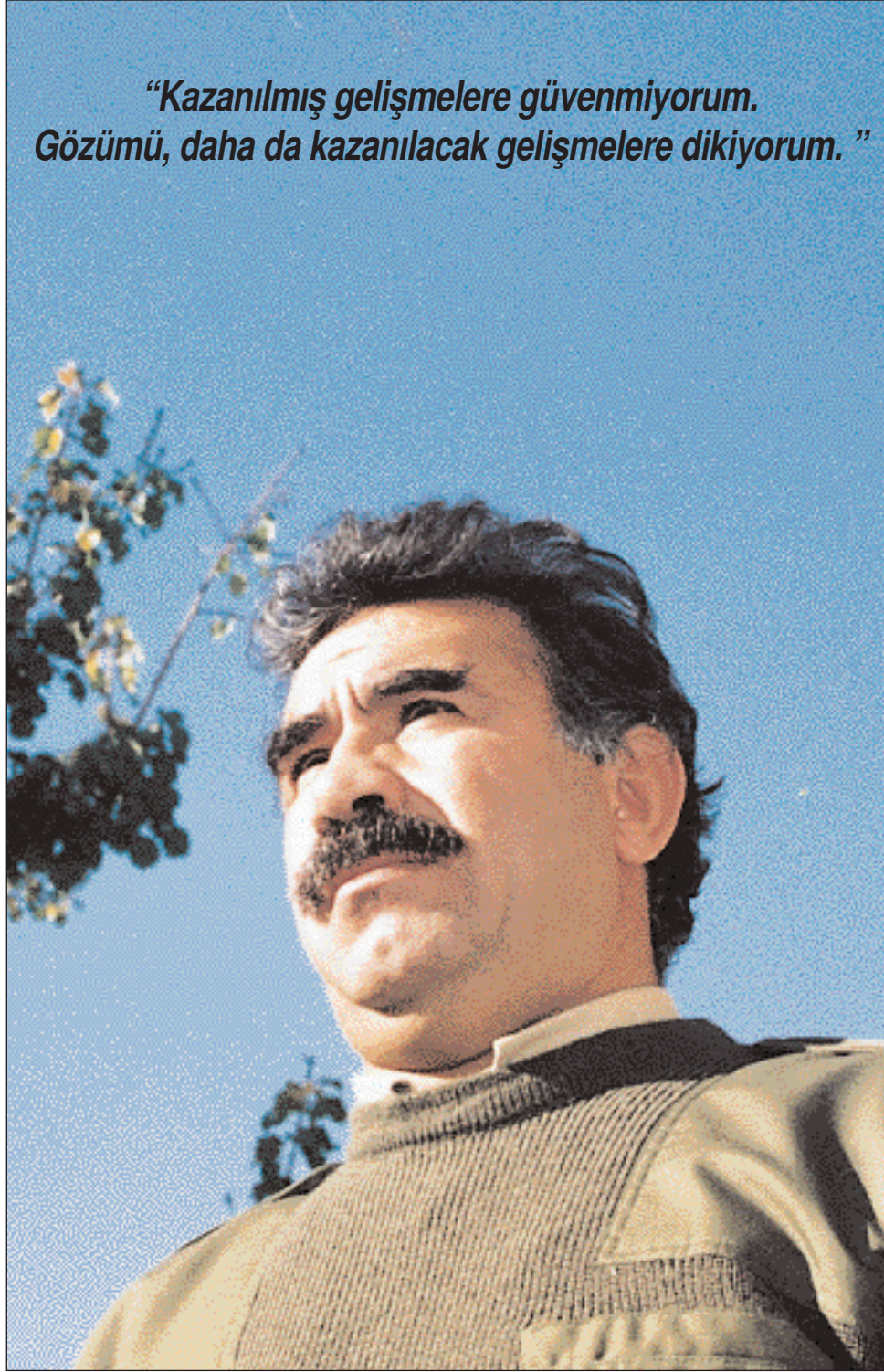
esenliğe, çalışkanlığa dönüşüyor. Benim şahsımda kanıtlanan bir yaşam var. Karşı taraf ne kadar güçlü olursa olsun, bir kişinin olanakları çok sınırlı da olsa, bunu iyi ayarlamayı bilirse, mantığı kadar duygularını da iyi kullanırsa ve hepsini birleştirirse, kendi doğrusu kadar başarısı için bütün yeteneklerini harekete geçirirse, başaran bir tek kişi olabilir. Bir ulus düzeyinde zaferi yakalayabilir.

Şimdi benim şahsımda, “kazanan bir kişi, kazanan bir ulustur.” Her bir kişi, bir halk düzeyinde iş yapabilir; tüm olumsuzlukları boşa çıkarabilir. Bütün zorlukları, bütün zaafı aşabilir. İnanılmaz ola-

şında da insanların yer sahibi olacağına inanmıyorum. Düşüncede kendimi kazandığımda yerim vardır. Fizikle, silahımla, irademle kanıtladığımda yerim vardır. Bir halkın yeri de böyle sağlanır. Bir halka yer yapmadıktan sonra, bireyin kendine yer yapacağını; bir halka kimlik kazandırmadıktan sonra bireyin kendine kimlik kazandıracağını, bir halka özgürlük kazandırmadıktan sonra bireyin kendisine özgürlük kazandıracağını sanmıyorum. Zaten ben sahte tutumları kabul etmemekle, en tutarlı tanımlamayı yapmış olduğumu sanıyorum.

Genelde yaşanan bir yanlış da, halka rağmen

“Kazanılmış gelişmelere güvenmiyorum. Gözümü, daha da kazanılacak gelişmelere dikiyorum.”

nı gündemleştirip gerçekleştirebilir. Zaten ulusal kuvvet olma, özgürleşen halk kimliğine doğru seyretnme, PKK ortamında çekici kimliklerin ortaya çıkması, bizim bu tarzımızla da bağlantılıdır. Düşünce yönünde, duygu yönünde gelişme ve yaşama tarzı, bunun savaşla bütünleşmesi, kendini dünya ile bağlantılandırması, müthiş bir birey haline getirmesi bende böyle gerçekleşti. Bu yılları müthiş yaşadık; bunları halkımıza da maletmek istiyoruz.

Evet, PKK önderliği ve ben kendimi nereye koyacağım? Nereye yerleştireceğim? Kendisine yer olmayan bir halka sağladığım oranda, kendime de yer bulacağım. Yitik bir halkın kimliğinden tutalım özgürlüğüne kadar işlerlik kazandırdığımda, herhalde benim de küçük bir yerim olabilir. Bunun di-

özgür olunduğunu, halka rağmen düşünüldüğünü sanmaktır. Bu, halkımız ve birey açısından tarihi bir hatadır. Herkes böyle bir hatanın kurbanı ve ben bu hataya düşmemek için alabildiğine özen gösterdim. Benim yerimin olup olmadığına bakarak, bireylerin de bu dünyada, bu halk içerisinde yerinin olup olmadığını anlaması gerekiyor. Ben kendime yer yapmasını bilirim. Bütün eylemlerimi tarihte, halkın vicdanında, insanlığın şerefli ailesinde yer yapmak için gerçekleştirdim.

Özgürlüğe mi ihtiyacım var, dört elle sarılarak “iddialıyım, hırslıyım, çalışacağım ve başaracağım” diyerek bunu biraz yaptım. Zaten bunun için, PKK demek, APO demektir. Yine bunun için Kürt halkı benim adımla eş görülür. Bunun böyle görülmesinin nedeni, yitik Kürt, yitik Kürdistan ve yitik bireyin benim şahsımda kazanmaya doğru gitmesindendir.

Ben kazandığım oranda halk kazanıyor, ülke kazanıyor, birey kazanıyor ve dolayısıyla da bana böyle bir değer biçiliyor.

Tabii, bu benim durumum. Bu, herkesin kazandığını göstermez. Elbette, bana dayanarak da olsa, kişinin kendini varetme durumu yerine, ayrı bir savaşımla kişinin kendisini varetmesi gerekiyor. Bütün dinlerde olduğu gibi, şöyle bir yanlışla içine girilmemelidir: Hristiyanlıkta Hz. İsa çok iyidir, Hristiyanlığı ifade eder. “O zaman bütün Hristiyanlar iyidir” şeklinde Aristo mantığıyla hareket edilemez ve bununla da iyi bir Hristiyan olunamaz. Aynı biçimde, iyi bir Müslüman da olunamaz. İsmen Hristiyan veya Müslüman olunur ama, fiziklen belki eski bir münafıktan daha beter olunur. Bunu iyi görmek gerekiyor. Kişi, kendi kimlik sorununu, kendi varlığını ne kadar kanıtlayabilmiştir? Mücadele içerisinde teorik ve pratik olarak kendisini ne kadar yeniden yaratabilmiştir? Yaratma işi çok önemli, ikiyüzlü olmamak gerekiyor. Aldanmamak, kendini kandırmamak gerekiyor.

Kendi kanunlarımı kendim ortaya çıkarıyorum

İlle benim bir tanımım yapılacaksa, şöyle denilebilir: Ne lafla yanıltan, ne hamallıkla yani ucuz pratikle kendini kandıran; bilimsel olabildiği kadar, iradeli de olabilen; söylediği kadar yapabilen, bunu sorumlu bir savaşım da oldukça kanıtlayabilen biçiminde bir tanımlama getirilebilir. Başka türlü ben insanlık karşısında ne olabilirim? Bitirilmiş, yitirilmiş halk gerçekliği karşısında bitmeyen, yitirilmeyen bir iddia, yaşayabilme iddiası... Bu konuda özgür savaşan, olağanüstü çalışan, düşünce kadar pratik sergileyen biriyim.

Aslında ayrıcalık da değil: Bir halkın kendisi olabilmektir. Tarihte sağırlaşmış, dilsizleşmiş, körleşmiş bir halkın bu duygularını varetmeye çalışıyoruz. Nasıl başarılabacağı ile uğraşıyorum. Değişik bir faaliyet olduğu için, farklı yaşadığım açıktır.

Kişiler neden kendilerine bu kadar sevdalı, neden bu kadar umutsuz? Kişinin kendisini benimle mukayese etmeden önce, bu soruları kendisine sorması gerekiyor. Aslında ben kendimi söylediği gibi “Başkan, Serok” olarak da görmüyorum. Ben kendimi amansız bir iddianın takipçisi, yani savaş iddiası, eylem iddiası, örgüt iddiası, ideoloji iddiası, seviye iddiası olan biri olarak değerlendiriyorum. Sanki birileri “sen bir hiçsin” diyor ve ben “ben bir hiç değilim” diyorum. Biri “sen şöyle yaşayacaksın” diyor, ben “hayır, öyle yaşamayacağım” diyorum. Biri “sen şöyle sınırlandırılacaksın” diyor, ben “bu sınırları tanımıyorum” diyorum. Dosta da, düşmana da, ana-babaya da bunu söylüyorum. Son derece kendine göre bir özgürlük savaşımını yaratan birey olarak değerlendiriyorum.

Kendi kanunlarımı kendim ortaya çıkarıyorum. İdeolojik çerçeveyi, eylem özelliklerini sürekli uğraşarak geliştirmeye çalışıyorum. Bazen çok tatlı bir dille, bazen de çok bitirici bir üslupla kendim yapıp sunuyorum. Kimine göre öyle, kimine göre böyle. Ama bunlar benim özgürlük haklarım veya özgürlük savaşımını geliştirmem için mücadele haklarımdır. Birçoklarının fazla katılmadığını, hatta boşa çıkarmak istediğini biliyorum. Ama karşılarında bir savaşının olduğunu bilmelidirler.

Beni ille tanımak istiyorsanız: Özgürlük alanını sürekli geliştiren, kendine göre çok iyi kanun koyan, bunları uygulayan, insanın temel özelliklerine amansız dikkat eden, eski ve yaramaz yönleri yerle bir eden, bu konuda gerçekten tutarlılık düzeyi olan biriyim. İnanç kadar bilime değer veren, gözükara bir fanatik olmayıp evrensel düşünen; birey hakkına, ulusal özelliklere, hatta aşiret-kabile özelliklerine anlam veren biriyim. Yani, herkesin hakkını gözetken, aynı zamanda birçok noktadaki haksızlığı görüp karşı çık-

Devamı 22. sayfada